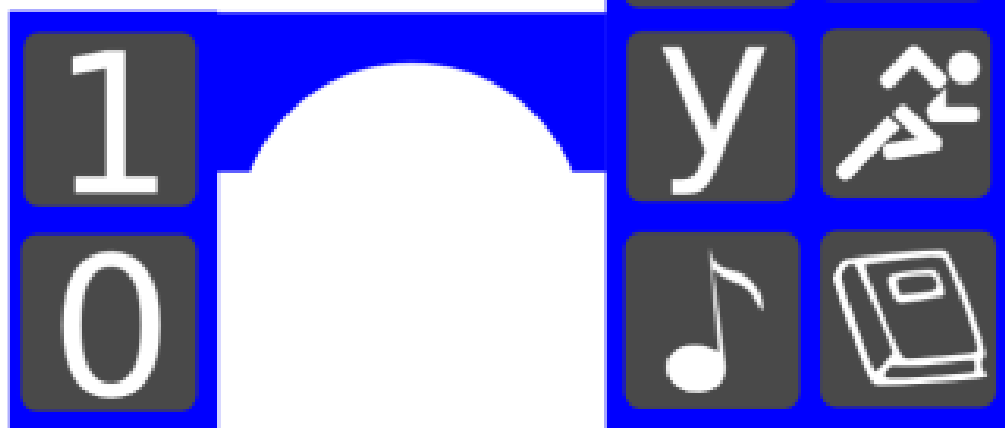

Základní škola, Most,
Zdeňka Štěpánka
2912, příspěvková
organizace „Škola-
studna života“

Škola studna života - školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

ZÁKLADNÍ ŠKOLA MOST

Zdeňka Štěpánka 2912
příspěvková organizace

Verze:
září 2016

„Non schoale sed vitae discimus.

- Neučíme se pro školu, ale pro život.“

Seneca

„Průměrný učitel vypráví. Dobrý učitel vysvětluje. Výborný učitel ukazuje. Nejlepší učitel inspiruje.“

Charles Farrar Browne

Život bez vzdělávání je jako studna bez vody, bez hodnoty a smyslu. Proto „**Škola studna života**“, vždyť bez vody nemůžeme žít, a jsme přesvědčeni, že ani bez vzdělání není život plnohodnotný. Vzdělávejme se s chutí a radostí, všichni učitelé ve škole vám budou pomáhat.

Obsah:

1	Identifikační údaje	4
2	Charakteristika školy.....	5
3	Charakteristika ŠVP.....	6
3.1	Zaměření školy.....	6
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie v charakteristice ŠVP	7
3.3	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	8
3.3.1	Rozdělení žáků se vzdělávacími potřebami	8
3.3.2	Podmínky pro úspěšné vzdělávání žáků se zdravotním postižením	9
3.3.3	Podmínky pro úspěšné vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním	9
3.3.4	Individuální vzdělávací plán	9
3.4	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	11
3.5	Začlenění průřezových témat	13
4	Učební plán.....	18
4.1	Rámcový vzdělávací plán	18
4.2	Učební plán pro I. stupeň.....	19
4.3	Učební plán pro II. stupeň.....	20
5	Učební osnovy	22
5.1	Učební osnovy pro I. stupeň.....	22
5.1.1	Český jazyk.....	22
5.1.2	Anglický jazyk.....	30
5.1.3	Německý jazyk.....	38
5.1.4	Matematika	46
5.1.5	Prvouka	55
5.1.6	Přírodověda	65
5.1.7	Vlastivěda	70
5.1.8	Hudební výchova	74
5.1.9	Výtvarná výchova	78
5.1.10	Praktické činnosti.....	85
5.1.11	Tělesná výchova.....	93
5.1.12	Informatika	99
5.2	Učební osnovy pro II. stupeň	102
5.2.1	Český jazyk	102
5.2.2	Anglický jazyk.....	121
5.2.3	Německý jazyk.....	136
5.2.4	Druhý cizí jazyk – Anglický jazyk	142
5.2.5	Druhý cizí jazyk – Německý jazyk.....	148
5.2.6	Matematika	152
5.2.7	Informatika	165
5.2.8	Dějepis	168
5.2.9	Občanská výchova	178
5.2.10	Fyzika	187
5.2.11	Chemie.....	198
5.2.12	Přírodopis	209
5.2.13	Zeměpis.....	218
5.2.14	Hudební výchova	227
5.2.15	Výtvarná výchova	233
5.2.16	Výchova ke zdraví	240
5.2.17	Tělesná výchova.....	246
5.2.18	Praktické činnosti.....	257
5.2.18.1	Praktické činnosti – Pěstitelské práce	258
5.2.18.2	Praktické činnosti - Technické činnosti.....	260
5.2.18.3	Praktické činnosti – Svět práce.....	263

5.2.19	Nepovinné předměty	264
5.2.19.1	Sportovní hry	264
6	Hodnocení žáků a autoevaluace školy.....	269
6.1	Pravidla pro hodnocení žáků	269
6.2	Autoevaluace školy.....	274
Příloha I.:		
7	Vzdělávací program - přípravná třída	277
7.1	Charakteristika	277
7.2	Dokumentace	277
7.3	Cíle	277
7.4	Podmínky vzdělávání	277
7.5	Výchovné a vzdělávací strategie	278
7.6	Obsah vzdělávání	280
7.7	Hodnocení	282
Příloha II.:		
8	Vzdělávací program – družina	283
8.1	Charakteristika školní družiny.....	283
8.1.1	Materiální a prostorové podmínky.....	283
8.1.2	Ekonomické podmínky	283
8.1.3	Personální podmínky	283
8.1.4	Bezpečnost a ochrana zdraví	284
8.2	Výchovné a vzdělávací strategie v charakteristice ŠVP - Školní družina	284
8.3	Výchovné a vzdělávací oblasti	285
8.3.1	Jazyk a jazyková komunikace	285
8.3.2	Matematika a její aplikace	286
8.3.3	Informační a komunikační technologie	286
8.3.4	Člověk a příroda	287
8.3.5	Člověk a jeho svět	287
8.3.6	Umění a kultura	289
8.3.7	Člověk a zdraví	290
8.3.8	Člověk a svět práce	291

Školní vzdělávací program byl zrevidován a odpovídá standardům vydaným MŠMT ČR, které jsou přílohou.

1. Identifikační údaje

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

MOTIVAČNÍ NÁZEV:	Škola – studna života
Název školy:	Základní škola, Most, Zdeňka Štěpánka 2912, příspěvková organizace
Adresa školy:	Zdeňka Štěpánka 2912, 43401 MOST
Ředitelka školy:	Ing. Bc. Hana Šlachtová
Telefon:	417 639 244; sekretariát: 417 639 245
E-mail:	reditel@zs10.cz
Web:	web.zs10.cz
Právní forma:	příspěvková organizace
IZO:	116701561
RED-IZO:	600083870
IČO:	47 326 239
KOORDINÁTOR ŠVP:	Mgr. Dana Abariová, Ing. B. Hana Šlachtová
ZŘIZOVATEL:	Statutární město MOST Radniční 1 434 69 MOST
IČO:	00266094
Kontakt:	Telefon: 476 448 111 (ústředna)
Platnost dokumentu od:	1. 9. 2016

Razítko: .....

Podpis ředitelky školy:

2. Charakteristika školy

ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Plně organizovaná základní škola se skládá z pěti samostatných pavilonů. Je umístěna na okraji města dopravně snadno dostupná ze všech směrů. Škola sdružuje:

ZÁKLADNÍ ŠKOLU IZO 116 701 561 cílová kapacita: 655 žáků

ŠKOLNÍ DRUŽINU IZO 116 701 579 cílová kapacita: 150 žáků

ŠKOLNÍ JÍDELNU IZO 116 701 587 cílová kapacita: 800 stravovaných

Škola je vyhledávaná veřejností pro vzdělávací program (rozšířená výuka matematiky a přírodovědných předmětů), dlouhodobě velmi dobré vzdělávací výsledky a spolupráci se sportovními kluby (třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy).

CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

Ve škole pracuje odborně a pedagogicky způsobilý učitelský sbor, kvalifikovaný výchovný poradce, metodik prevence sociálně patologických jevů, metodik informačních technologií. Sbor je smíšený, s většinou převahou žen, věkově je pestrý – od mladých spolupracovníků až po zkušené kolegy. Ve sboru jsou zastoupeni pedagogové s kvalifikací pro dyslektickou a logopedickou péči o žáky, speciální pedagogové, a to především na 1. stupni.

STRUKTURA PEDAGOGICKÉHO SBORU

- 18 učitelů 1. stupně
- 21 učitelů 2. stupně
- 1 učitelka přípravné třídy
- 3 asistenti pedagoga
- 5 vychovatelek školní družiny

DLOUHODOBÉ PROJEKTY

Podporujeme projektové vyučování zaměřené hlavně na matematiku.

Škola získala statut cvičné školy průběžné pedagogické praxe pro výchovu a odborné vzdělávání žáků Vyšší odborné školy ekonomické, sociální a zdravotnické, Obchodní akademie, Střední pedagogické školy a Střední zdravotnické školy v Mostě.

Mezinárodní spolupráce se rozbíhá – učitelé se zapojili do projektu eTWINNING a na spolupráci se zahraničními školami se připravují.

Jsme zapojeni do projektu MŠMT – IVÝP – pokusné ověřování individuálního výchovného programu.

V rámci sportovních aktivit jsme zapojeni do projektu „Hodina pohybu navíc“, vyhlášeného Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR a Národním ústavem pro vzdělávání.

CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ ŠKOLY

Školu navštěvují žáci nejen ze spádového obvodu, ale i z dalších částí města, řada dětí dojíždí z okolních obcí. Žáci pocházejí z různých sociálních vrstev, školu navštěvují i žáci – cizinci. Jsme otevřeni i pro žáky s lehkým omezením. Škola je otevřená všem, kteří mají zájem o studijní program – tedy rozšířenou výuku matematiky a přírodovědných předmětů, dále zájem o realizaci sebe sama ve sportovní přípravě. V současné době má škola 648 žáků - 27 tříd a jednu přípravnou třídu.

SPOLUPRÁCE SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI

Vztah „ rodiče x škola“ je dán vlastní volbou školy. Škola je zapojena do projektu „Rodiče vítáni“.

Ve škole pracuje Spolek rodičů a přátel školy, z.s.. Ve výboru je vždy jeden zástupce každé třídy.

Řádně zvolená ŠKOLSKÁ RADA ovlivňuje chod školy. Neformálně zajišťuje dohled nad výchovně vzdělávacím procesem školy.

Otevřenost školy – DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ (pravidelně 2 x ročně), akce pořádané v odpoledních hodinách i o víkendech pro rodiče s dětmi.

Webové stránky školy – neustále se inovují, aktualizují, vylepšují.

Pravidelné konzultační hodiny výchovného poradce a třídních učitelů.

3. Charakteristika ŠVP

Školní vzdělávací program vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP ZV.

Východiska pro tvorbu ŠVP

- poloha školy
- kvalitní pedagogický sbor
- profilace školy

Po provedené analýze podmínek školy, možností a potřeb žáků a požadavků rodičů bylo zaměření školy vyjádřeno v podobě pěti vzdělávacích priorit:

- 1) Poskytovat kvalitní základní vzdělání zaměřené na „aktivní dovednosti“ žáků.
- 2) Rozvíjet schopnosti nadaných žáků.
- 3) Pomoci žákům se speciálními vzdělávacími potřebami v rámci vyrovnávacích a specializovaných hodin.
- 4) Podporovat rozvíjení pohybových dovedností žáků ve školních i mimoškolních sportovních aktivitách.
- 5) Rozvíjet komunikační dovednosti žáků:
  - v mateřském jazyce,
  - v cizím jazyce,
  - v informačních a komunikačních technologiích,
  - v sociálních vztazích.

3.1 Zaměření školy

Koncepce školy je postavena na těchto základech:

- soustředit se na všestranný rozvoj žáka, žáka s pozitivním přístupem k sobě samému i k druhým, žáka, který usiluje o své vzdělání,
- poskytnout každému vzdělání, které rozvine jeho schopnosti a usměrní jeho charakter a postoje.

Při tvorbě školního vzdělávacího programu jsme vyšli z tradic školy:

- rozšířená výuka matematiky a přírodovědných předmětů,
- škola podporující sport.

Obecné cíle:

- kvalita pedagogického sboru opřena o potřebu osobního růstu a dalšího vzdělávání pedagogů;
  - osvojení klíčových kompetencí žáky je prioritou vzdělávání;
  - podpora osobnostní a sociální výchovy dětí, jejich sebedůvěry, smyslu pro toleranci, slušnost, úctu;
  - zajištění kvalitní nabídky zájmových aktivit pro žáky, smysluplné využívání volného času;
  - významným prvkem je spolupráce, všichni by se měli cítit jako spolupracovníci, měli by být ochotni navzájem si pomáhat;
  - respektování potřeb a zájmů rodičů realizující se prostřednictvím Školské rady a SRPŠ z.s.;
  - řešení technických problémů školy, realizování investičních akcí ve spolupráci se zřizovatelem.
-
- Veškeré očekávané výstupy nastavujeme tak, aby směřovaly ke klíčovým kompetencím.
  - Chceme učit žáky praktickému využití znalostí a dovedností. Vybavit je tak, aby se dokázali uplatnit ve společnosti.
  - Chceme do výuky zavádět efektivní, progresivní metody práce, projektové vyučování, zvýraznit týmovou (skupinovou) práci žáků, vést je k vzájemnému pochopení a respektu.
  - Vedeme žáky k volbě povolání, učíme je objektivitě ve výběru.
  - Chceme žáky komunikativní, kteří umí využít informačních technologií.
  - Chceme vést žáky k dodržování pravidel, k vzájemné spolupráci, pomoci a toleranci.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie v charakteristice ŠVP

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Strategie, postupy práce vedoucí ke KK
KOMPETENCE K UČENÍ	- Vybíráme vhodné způsoby a metody pro efektivní učení - Snažíme se v žácích probudit pozitivní vztah k učení, naučit je schopnosti posuzovat vlastní pokrok i nezdar a podílet se aktivně na zdokonalování svého učení - Žák je veden ke kritickému myšlení a schopnosti diskutovat - Vedeme žáky k zodpovědnosti za vlastní výsledky, učíme je sebehodnocení, připravujeme je na celoživotní vzdělávání - Při učení klademe důraz na práci s textem, na čtení s porozuměním, na schopnost vyhledávat a zpracovávat informace z literatury a internetu (podpora jazykové a PC gramotnosti) - Učíme žáky uvádět získané poznatky do souvislostí se zřetelem na běžnou praxi a budoucnost-snažíme se posilovat pozitivní vztah k učení, podporovat samostatnost a tvořivost - Ve výuce rozlišujeme učivo základní (nutné, nezbytné) a rozšiřující (doplňující) - K učení motivujeme individuálním přístupem k žákovi, motivace pochvalou - Připravujeme žáky na vykonání přijímací zkoušky na víceleté gymnázium - Jdeme příkladem – neustále si rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“ - Propojováním poznatků ze všech vzdělávacích oblastí vytváříme u žáků komplexní pohled na svět
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- Učíme žáky vnímat různé problémové situace ve škole i mimo ni, učíme je nebát se problémů, hledat způsoby jejich řešení na základě vlastního úsudku a zkušenosti - Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické uvažování - Vedeme žáky k využití moderní techniky a k týmové práci - Ve všech předmětech se věnujeme prevenci a učíme žáky, jak některým problémům předcházet, zaměřujeme se na praktické problémové situace - Využíváme vědomostních soutěží a projektů pro rozvoj kritického myšlení, posílení žákovy schopnosti obhájit vlastní stanovisko a zhodnotit výsledky své práce, prakticky si ověřit jejich správnost - Jdeme příkladem - učíme sami s rozumem a nadhledem zvládat problémové situace
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- Učitel podporuje u žáka správnost a výstižnost vyjadřování, schopnost přehledně a logicky formulovat vlastní myšlenky (forma prezentace vlastní práce) - Dbáme na kultivovaný písemný i slovní projev - Učíme žáka pracovat s různými informačními a komunikačními soubory (různé typy odborných textů, počítačových programů, obrazových materiálů.....), je schopen jich tvořivě využít pro svůj rozvoj, k učení i k zapojení do společenského dění - Zaměřujeme se na podporu komunikace nejen s okolní společností, ale i ve vztahu učitel-žák a komunikace se spolužákem - Učíme žáka využívat získaných dovedností k účinné komunikaci s okolím (školní parlament, besedy zaměřené na prevenci patologických jevů) - Spolupracujeme s různými institucemi (SVP a PPP....) - Pravidelně spolupracujeme s rodiči (třídní schůzky, třídnická a informativní odpoledne) - Klademe důraz na rozvoj schopnosti pracovat ve skupině, aktivně se podílet na vytváření pravidel týmové práce - Žáka vedeme k uvědomění si vlastní role ve skupině (i k jejich střídání), k solidárnímu jednání, pomoci ostatním, učíme ho ohleduplnosti a úctě ve vztahu k ostatním (pomáhám, ale nebojím se o pomoc požádat) - Zaměřujeme se na pochopení výhod spolupráce (využití zkušeností, různý pohled na problém, využití názorů ostatních ve skupině)
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- Učíme žáka řídit a ovládat své jednání, podporujeme sebedůvěru a samostatný rozvoj - Vedeme žáka k ucelené představě o sobě samém-vážít si ostatních i sebe sama (spolupracujeme s ÚP - poradenství k volbě povolání a výběru vhodné SŠ, žák se aktivně zapojuje do rozhodování z hlediska uplatnění na trhu práce, zaměřujeme se i na budoucí společenské postavení žáka – občana, výchova k rodičovství, odpovědnost rodiče i občana) - Využíváme sportovních aktivit jako vhodné demonstrace týmové práce (spolupráce

	v kolektivu, kolektivní cítění, zákony čestné hry, odmítnutí agresivity jako patologického jevu)
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- Žáka vedeme k respektování a toleranci druhých i k vlastenectví (hledisko národnostní, rasové, úcta ke starším, respektování odlišností a individuálních rozdílů žáků v kolektivu...) - Žáka učíme schopnosti postavit se hrubému násilí a psychickému útlaku (šikana, drogy, domácí násilí...) - Učíme žáka pochopit základní principy zákonů a společenských norem, žák si je vědom svých práv i povinností ve škole i mimo ni (školní řád, řád odborných učeben, výlety, exkurze, účast na kulturních a pobytových akcích...) - Žák je veden ke schopnosti poskytovat dle svých možností účinnou pomoc v krizových situacích (integrováný záchranný systém...) - Posilujeme smysl pro kulturní i historické dědictví, klademe důraz na ekologické cítění, podporu a ochranu zdraví - U žáků podporujeme základní principy demokratické společnosti
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- Učíme žáka bezpečně a účinně využívat vybavení, nástroje a materiály (dodržuje pravidla a povinnosti, dbá na bezpečnost práce, učí se náviku jednotlivých pracovních postupů...) - Dbáme na to, aby žák přistupoval k výsledkům své práce nejen z hlediska kvality a hospodárnosti, ale dbá i na ochranu zdraví a životního prostředí - Učíme žáka využívat znalosti a zkušenosti v přípravě na budoucnost i v zájmu vlastního rozvoje (kroužky, zájmová činnost, volitelné předměty, volba povolání...) - Průběžně po celou dobu školní docházky vedeme žáky k profesní orientaci (uplatnění na trhu práce...) - Rozvíjíme pracovní dovednosti a myšlení, schopnost adaptace na změny, podporujeme týmovou práci

3.3. Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP.

- PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu s podporou výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.
- IVP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel se zákonnými zástupci žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 3 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.
- V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ
- Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (zájmové organizace, vzdělávací instituce, sponzoři atd.)

- pomoc (se souhlasem zákonných zástupců) poskytují také Pedagogicko-psychologická poradna Ústeckého kraje, Speciálně pedagogické centrum v Teplicích, Středisko výchovné péče DYÁDA v Mostě, pracovníci školního poradenského pracoviště (výchovný poradce, metodik prevence, speciální pedagog).

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, který zároveň koordinuje jeho činnost, dále školními speciálními pedagogy, metodikem prevence. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je zpravidla pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků,
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi,
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu,
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů;

b) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky,
- u mladších žáků využívání skupinové výuky,
- postupný přechod k systému kooperativní výuky,
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka;

c) zařazení předmětů speciálně pedagogické péče.

3.4. Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP řediteli školy, který je zaznamená do školní matriky.

Mimořádně nadaní žáci jsou žáci dosahující výkonu nad rámec běžného průměru populace; žák disponuje jedním i více druhy nadání.

Pro rozpoznání a rozvíjení mimořádného nadání žáka má základní škola zcela zásadní význam. Tito žáci se vyznačují některými příznačnými přístupy k práci i vztahy ke svému okolí, na které musí učitel reagovat. Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva, což vyžaduje náročnější přípravu učitele na vyučování v jednotlivých předmětech.

Využívají se zejména postupy:

a) Obohacování učiva

- *Cíl – učivo prohloubit, rozšířit a obohatit o další informace*
- *Je nutno vzít v úvahu přiměřenost věku žáka*
- *Respektuje 3 základní roviny: rozšiřování učiva
prohlubování učiva
obohacování učiva*
- *Je důležitá pestrost jeho didaktického zpracování, výukových metod, využívání komplexních metod, práce s texty, s médii. Přístup k informacím též zprostředkují knihovna, multimediální technika, možnost návštěvy exkurzí, přehlídek, soutěží.*

b) Akcelerace učiva

- *Základními variantami jsou:*
  - *předčasný vstup do vzdělávacího procesu daného stupně vzdělávání*
  - *urychlení procesu vzdělávání nadaného žáka*
- *Současně je umožněn návrat do původní třídy, pokud se přestup ukáže jako nevhodný*

3.5. Začlenění průřezových témat

<i>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA</i>									
Ročník	1.STUPEŇ					2.STUPEŇ			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy (ENV-1)	Prv			Přv		Z, Př	Př		
Základní podmínky života (ENV-2)		Pč	Prv	Přv		Př		Př, CH	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ENV-3)				Přv	Přv	Pč	F	CH	CH
Vztah člověka k prostředí (ENV-4)				Přv	Přv		Ov	F	Př, CH

<i>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA</i>									
Ročník	1.STUPEŇ					2.STUPEŇ			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní diference (MKV-1)			Prv	Nj		Ov	D	Př	
Lidské vztahy (MKV-2)	Prv	Hv, Vv		Nj, Aj	Nj	Vv		Vz	Vz, Nj
Etnický původ (MKV-3)				Vv			D	D	Hv
Multikulturalita (MKV4)			Aj	VI			Čj, Z	Aj	
Princip sociálního smíru a solidarity (MKV-5)					VI		Aj	D	Z

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA									
Ročník	1.STUPEŇ					2.STUPEŇ			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola (VDO-1)		Prv				Ov		PČ, Vz	
Občanská společnost a stát (VDO-2)			Prv		VI	D		Ov	
Formy participace občanů v politickém životě (VDO-3)				VI			Ov	D	Ov
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (VDO-4)				Přv		D	Ov		D

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH									
Ročník	1.STUPEŇ					2.STUPEŇ			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá (VMEGS-1)			Aj	Vv	VI		Aj		
Objevujeme Evropu a svět (VMEGS-2)			Nj	Aj, Nj	Aj, Nj	Aj, Nj	Z, Čj, Aj2, Nj2	Aj	Nj
Jsme Evropané (VMEGS-3)					Vv	Hv	D	Z, Hv	D

<i>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA</i>									
<i>Ročník</i>	<i>1.STUPEŇ</i>					<i>2.STUPEŇ</i>			
	<i>1.</i>	<i>2.</i>	<i>3.</i>	<i>4.</i>	<i>5.</i>	<i>6.</i>	<i>7.</i>	<i>8.</i>	<i>9.</i>
Kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení (MEDV-1)		Čj		Čj		D	Inf		Ov
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (MEDV-2)			Prv			Čj			Čj
Stavba mediálních sdělení (MEDV-3)							Inf		Čj
Vnímání autora mediálních sdělení (MEDV-4)			Prv						Čj
Fungování a vliv médií ve společnosti (MEDV-5)					Čj, Hv, Inf		Ov		Čj
Tvorba mediálního sdělení (MEDV-6)					Čj		Inf, Nj		Inf
Práce v realizačním týmu (MEDV-7)					Čj			Inf	Aj, Inf,Vv

<i>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</i>									
Ročník	1.STUPEŇ					2.STUPEŇ			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Rozvoj schopností poznávání (OSV-1)	M, Vv, Pč	Čj, M	M	M, Pč	M	M, F, Hv, Nj	Aj	M, F	Pč, F
Sebepoznání a sebepojetí (OSV-2)		Hv	Prv		Vv			Pč, Čj	Vz
Seberegulace a sebeorganizace (OSV-3)	Tv	M, Pč		M			Tv	Ov, Sh	Vz, Sh
Psychohygiena (OSV-4)	Prv, Hv	Prv					Hv	Ov, Vz	
Kreativita (OSV-5)	Pč, Vv	Čj	Hv, Pč		M	Vv, Pč	Vv, Hv	Vv, Hv	
Poznávání lidí (OSV-6)		Vv		Aj	M		Čj	Aj	
Mezilidské vztahy (OSV-7)		Prv, Tv		Aj		Tv	Ov	Ov, Sh	Sh
Komunikace (OSV-8)				Aj, Tv	Pč	Čj, Aj, Tv	Nj		Vz
Kooperace a kompetice (OSV-9)			M, Tv, Vv, Pč			Sh	Sh	M	Vz
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (OSV-10)				M, Pč	M	M, Z	M	Z, Nj	M, Aj
Hodnoty, postoje, praktická etika (OSV-11)					VI, Tv			Ov, Tv	

Vysvětlivky použitých zkratk:**Předměty a oblasti:**

Čj, Aj, Nj – Český jazyk, Anglický jazyk , Německý jazyk

M - Matematika

Prv - Prvouka

VI - Vlastivěda

Přv - Přírodověda

Př - Přírodopis

Z - Zeměpis

F - Fyzika

Ch - Chemie

D - Dějepis

Ov - Občanská výchova

Hv - Hudební výchova

Vv - Výtvarná výchova

PČ - Praktické činnosti

Tv - Tělesná výchova

Vz - Výchova ke zdraví

Inf - Informatika

Sh - Sportovní hry

Průřezová témata:

OSV - Osobnostní a sociální výchova

VDO - Výchova demokratického občana

VMEGS - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

MKV - Multikulturní výchova

ENV - Environmentální výchova

MEDV - Mediální výchova

4. Učební plán

4.1 Rámcový vzdělávací plán

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1. stupeň	2. stupeň
		1. - 5. ročník	6. - 9. ročník
		Minimální časová dotace	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	33	15
	Cizí jazyk	9	12
	Další cizí jazyk	-	6
Matematika a její aplikace		20	15
Informační a komunikační technologie		1	1
Člověk a jeho svět		12	-
Člověk a společnost	Dějepis	-	11
	Výchova k občanství		
Člověk a příroda	Fyzika	-	21
	Chemie	-	
	Přírodopis	-	
	Zeměpis	-	
Umění a kultura	Hudební výchova	12	10
	Výtvarná výchova		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	-	10
	Tělesná výchova	10	
Člověk a svět práce		5	3
Průřezová témata		P	P
Disponibilní časová dotace		16	18
Celková povinná časová dotace		118	122

4.2 Učební plán pro I. stupeň

vzdělávací oblast	vzdělávací obor	vyučovací předmět	ročník					celkem předměty	Z toho DČD
			1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	9	8	9	7	7	40	7
	Cizí jazyk	Anglický jazyk / Německý jazyk	-	1	3	3	3	10	1
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	5	5	5	6	6	27	7
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	Informatika	-	-	-	-	1	1	-
Člověk a jeho svět	Prvouka Přírodověda Vlastivěda	Prvouka	1	2	2	-	-	5	1
		Přírodověda	-	-	-	2	2	4	
		Vlastivěda	-	-	-	2	2	4	
Umění a kultura	Hudební výchova Výtvarná výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	-
		Výtvarná výchova	1	2	1	2	1	7	-
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	-
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5	-
Disponibilní časová dotace			-	-	-	-	-	-	-
Celková povinná časová dotace			20	22	24	26	26	118	16

Učební plán pro I. stupeň – třída s rozšířenou výukou tělesné výchovy
(s platností pro žáky I. stupně od školního roku 2015/2016)

vzdělávací oblast	vzdělávací obor	vyučovací předmět	ročník					celkem předměty	Z toho DČD
			1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	8	7	8	7	7	37	4
	Cizí jazyk	Anglický jazyk / Německý jazyk	-	1	3	3	3	10	1
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	5	5	5	5	5	25	5
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	Informatika	-	-	-	-	1	1	-
Člověk a jeho svět	Prvouka Přírodověda Vlastivěda	Prvouka	1	2	2	-	-	5	1
		Přírodověda	-	-	-	2	2	4	
		Vlastivěda	-	-	-	2	2	4	
Umění a kultura	Hudební výchova Výtvarná výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	-
		Výtvarná výchova	1	2	1	2	1	7	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	3	3	3	3	3	10	5
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5	-
Disponibilní časová dotace			-	-	-	-	-	-	-
Celková povinná časová dotace			20	22	24	26	26	118	16

Nepovinné předměty	ročník	vyučovací hodina
Sportovní hry	1.; 2.; 3.; 4.; 5	2

4.3 Učební plán pro II. stupeň

vzdělávací oblast	vzdělávací obor	vyučovací předmět	ročník				celkem předměty	z toho DČD
			6.	7.	8.	9.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	5	4	5	4	18	3
	Cizí jazyk	Anglický jazyk Německý jazyk	3	3	3	3	12	-
	Další cizí jazyk	Anglický jazyk Německý jazyk		2	2	2	6	-
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	6	6	5	6	23	8
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	Informatika	-	1	1	1	3	2
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	2	2	2	2	8	1
	Výchova k občanství	Občanská výchova	1	1	1	1	4	
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	2	2	2	2	8	3
	Chemie	Chemie	-	-	2	3	5	
	Přírodopis	Přírodopis	2	2	1	1	6	
	Zeměpis	Zeměpis	1	1	2	1	5	
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	4	-
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	2	1	1	6	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	-	-	1	1	2	-
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	4	1
Celková povinná časová dotace			28	30	32	32	122	18

Nepovinné předměty	ročník	vyučovací hodina
Sportovní hry	6., 7., 8., 9	1

Poznámka:

Praktické činnosti - 8. ročník Svět práce

6.; 7.; 9. ročník Pp/Tč

Učební plán pro II. stupeň pro třídu s rozšířenou výukou tělesné výchovy

(s platností pro žáky II. stupně od školního roku 2015/2016)

vzdělávací oblast	vzdělávací obor	vyučovací předmět	ročník				celkem předměty	z toho DČD
			6.	7.	8.	9.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	4	4	4	4	16	1
	Cizí jazyk	Anglický jazyk Německý jazyk	3	3	3	3	12	-
	Další cizí jazyk	Anglický jazyk Německý jazyk		2	2	2	6	-
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	6	6	5	6	23	8
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	Informatika	-	-	1	-	1	-
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	2	2	2	2	8	1
	Výchova k občanství	Občanská výchova	1	1	1	1	4	
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	2	2	2	2	8	3
	Chemie	Chemie	-	-	2	3	4	
	Přírodopis	Přírodopis	2	2	1	1	6	
	Zeměpis	Zeměpis	1	1	2	1	5	
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	4	-
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	2	1	1	6	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	-	-	1	1	2	4
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	3	3	3	3	12	
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	4	1
Celková povinná časová dotace			28	30	32	32	122	18

Nepovinné předměty	ročník	vyučovací hodina
Sportovní hry	6., 7., 8., 9	2

Poznámka:

Praktické činnosti - 8. ročník Svět práce

6.; 7.; 9. ročník Pp/Tč

5. Učební osnovy

5.1 Učební osnovy pro I. Stupeň

5.1.1 Český jazyk (Čj)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět český jazyk je vyučován ve všech ročnících I. stupně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru český jazyk stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat.

Český jazyk má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení. Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech.

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách. Tam, kde je to vhodné, jsou žáci děleni do skupin. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, tomu je podřízena i výuka gramatiky.

Vzdělávací obsah je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání.

Vzdělávací obsah tohoto oboru má komplexní charakter, pro přehlednost je členěn do složek:

jazyková výchova, komunikační a slohová výchova, literární výchova.

Vzdělávací a výchovné cíle jsou zaměřeny na kultivovaný písemný i mluvený projev, schopnost vyjádřit vlastní pocity, orientovat se v různých komunikačních situacích, využití různých informačních zdrojů, umět pracovat s různými typy textů, využívat kritického myšlení, vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků, využívání různých zdrojů informací, dále – viz KK Český jazyk

Školními výstupy procházejí žáci od 1. ročníku v rozsahu přiměřeném věkové skupině, zde využíváme analyticko-syntetickou metodu výuky čtení. Učivo se postupně rozšiřuje a prohlubuje se stoupající náročností tak, aby na konci 1. stupně zvládli žáci základní gramatiku českého jazyka.

Výchovné a vzdělávací strategie

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Strategie, postupy práce vedoucí ke KK
KOMPETENCE K UČENÍ	- žáka vedeme k trvale dobré technice čtení a psaní - dbáme na kultivované používání mateřského jazyka (kultivovaný písemný i slovní projev ve škole i v běžné praxi, pracovat na obohacování slovní zásoby a její aktivní a logické využívání) - vedeme žáka k využívání různých způsobů správného vyjadřování (elementární stylistika, ICT, práce s různým textem) - vedeme žáka k poznávání podstatných znaků systému českého jazyka (základy techniky psaní, základy českého pravopisu, interpunkce, pravopisná a doplňovací cvičení, práce s chybou-využití v praxi) - učíme žáka pracovat s textem (dbáme na fixaci čtenářských dovedností a návyků, porozumění, reprodukci, logickou úvahu a souvislost, osobní prožitek) - učíme žáka pracovat s odbornými pojmy, symboly a znaky (grafická značení) a umí je vhodně využít - učíme žáka chápat jazyk jako důležitý nástroj celoživotního vzdělávání (získávání i předávání informací), podporujeme kladný vztah k mateřštině - motivujeme pochvalou - vedeme žáka k získávání základního přehledu o významných literárněhistorických skutečnostech a osobnostech naší i světové literatury (kontinuita se současností) - vytváříme prostor pro samostatné získávání informací z různých zdrojů (literární prameny, jazykové příručky, PC gramotnost, audiovizuální technika...) - vedeme žáka ke schopnosti posoudit vlastní výsledky učení (pokroky i problémy) a podílet se aktivně na zlepšení (individuální přístup)
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- u žáka podporujeme samostatné a tvořivé myšlení na základě konkrétních i přenesených významů ve vztahu k běžnému životu (zkušenosti, znalosti, osobní postoj, kritické hodnocení a myšlení) - seznamujeme žáka s praktickými problémovými situacemi (slohová cvičení, literární text), učí se na ně reagovat - využíváme referátů, zadané četby, přednesu a dramatizace textu - motivujeme a připravujeme žáka k účasti na olympiádách a recitačních soutěžích
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- vedeme žáka k využívání kultivované formy jazyka k vyjádření potřeb, prožitků a názorů

	- učíme žáka zvládat běžná pravidla mezilidské i interkulturní komunikace - pomáháme žákovi uvědomit si jazykovou rozmanitost v různých geografických a společenských souvislostech - zapojujeme žáka aktivně do procesu vyučování (řízená diskuze, střídání rolí ve skupině...) - pomáháme žákovi prosadit se v běžném společenském kontaktu, komunikaci s okolím, diskutovat, tolerovat a přijímat názor druhých
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- pomáháme žákovi získávat sebedůvěru při vystupování na veřejnosti pomocí kultivovaného projevu - vedeme žáka k účinné spolupráci ve skupině, k vzájemné pomoci a partnerství = střídání rolí, ke schopnosti ohodnotit kvalitu a efektivnost práce = sebehodnocení, k důvěře v sebe sama - vhodnou jazykovou formou učíme žáka vyjádřit vlastní názor a schopnosti respektovat názor odlišný - rozvíjíme estetické citění, čtenářský vkus (divadlo, knihovna.) - předkládáme žákovi literaturu jako pomocníka při získávání správných životních hodnot (morálka člověka i občana) - u žáka rozvíjíme emocionální a estetické vnímání slovesného díla i dramatického přednesu (osobní prožitek, sdílení dojmů, čtenářské zážitky...) - učíme žáka rozlišovat kvalitní a konzumní literaturu, televizní a filmovou tvorbu, jejich vzájemnou hranici, přínos i zápory...
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- rozvíjíme u žáka pochopení jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický i kulturní vývoj našeho národa - učíme žáka rozhodovat se na základě zkušeností a dovedností, uvážlivě s ohledem na své možnosti (prevence patologických jevů, agresivita, šikana...) - rozvíjíme kladný vztah ke kulturním a estetickým hodnotám mateřského jazyka - využíváme četby jako prostředku k rasové a názorové toleranci - podporujeme emocionální zrání a posilujeme platné mravní hodnoty
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- žákovi předkládáme dostatek situací k propojení teoretické i praktické stránky jazyka - vedeme žáky k osvojování hygienických zásad při čtení a psaní - podporujeme obměňování organizačních norem - u žáka rozvíjíme využívání mezipředmětových vztahů - pomáháme žákovi pracovat s výukovými programy na PC, používat Internet, vyplňovat tiskopisy - vedeme žáka k práci s grafickým značením a k práci s prameny - učíme žáka dodržovat vymezená pravidla, plnit povinnosti a závazky, snadno se adaptovat na změněné nebo nové pracovní podmínky

Průřezová témata

Ročník	Kód TOPT	Téma
2.	OSV-1	Slovní druhy – podstatná jména, slovesa, předložky, vlastní jména osob, zvířat a místních pojmenování; Abeceda (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů)
	OSV-5	Slovo-slabika-hlásk-písmeno (cvičení pro rozvoj základních druhů kreativity – originalita, uvádění nápadů do reality)
	MEDV-1	Vypravování (hodnotící prvky ve sdělení)
4.	MEDV-1	Spisovnost a nespisovnost (rozlišování zábavních a informativních prvků ve sdělení)
5.	MEDV-5	Vyprávění (vliv médií na kulturu – role filmu, televize na život jedince, rodiny, společnosti)
	MEDV-6	Reklama, Televizní vysílání (uplatnění a výběr výrazových prostředků pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení)
	MEDV-7	Popis – děje, předmětu, osoby (komunikace a spolupráce v týmu)

Vzdělávací obsah

Ročník: 1. - 1. období

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, PT)
<u>Žák:</u> ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných situacích ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje krátké a dlouhé samohlásky ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	<u>Žák dle svých schopností:</u> - rozeznává hlásku, slabiku, slovo, větu - poznává písmena, hlasité, tiché čtení písmen, abecedu, hlasité a tiché čtení - zvládá krátký mluvený projev, srozumitelnost - sděluje krátké zprávy - vyslovuje délky hlásek - dodržuje kulturu mluveného projevu, spisovnost - seznamuje se se základy dramatizace, divadla - používá cviky pro uvolňování ruky - opis, přepis, diktát, autodiktát - rozlišuje kvalitativní znaky písma - odlišuje písmena, slabiky, slova, věty - vypráví pohádky, příp. doprovází ilustracemi - dodržuje délky hlásek, úplnost slov, pořadí písmen, interpunkce - zvládá přednes, dramatizaci pohádky, hádanky - vyjádří zkušenosti	- Technika plynulého čtení - Pozorné soustředěné naslouchání - Základy techniky mluveného slova - Pozdrav, oslovení, omluva - Dýchání, tvoření hlasu - Zdvořilé vystupování, mimika - Vypravování - Správné sezení, držení psacího náčiní, pracovní návyky - Úhlednost, čitelnost písemného projevu - Dialog - Význam slov, sluchové rozlišení hlásek - Tvořivé činnosti - dramatizace - Zážitkové čtení a naslouchání	M, Prv M, Prv Prv Prv Hv M, Prv, Tv Prv M, Prv M, Prv Prv, Vv Prv Prv Prv, Vv

Ročník: 2.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, PT)
Jazyková výchova <u>Žák:</u>	<u>Žák dle svých schopností:</u>		
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- zvládá rozlišování hlásek výslovnost dlouhých a krátkých samohlásek	- Slovo-slabika-hlásky-písmeno - Rozdělení hlásek: samohlásky, souhlásky, dvojhlásky psaní ú-ů	OSV – Kreativita Hv Vv Tv
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách	- rozlišuje nadřazenost a podřazenost slov - zná příklady slov souznačných a protiklad a umí je použít ve větě - doplňuje správně i/y po měkkých a tvrdých souhláskách - rozpozná znělé a neznělé souhlásky uvnitř slova - osvojuje si pravopis znělých a neznělých souhlásek	- Slovní význam: slovo nadřazené, podřazené, souřadné, slova protikladná, souznačná, mnohoznačná - Tvrdé a měkké souhlásky - Párové souhlásky uprostřed a na konci slov - Psaní dě-tě-ně	
ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost	- třídí slova	- Význam slovní	
ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	- se seznamuje s názvy slovních druhů (podstatná jména, slovesa, předložky) poznává podstatná jména, slovesa a předložky v textu - pozná vlastní jména v typických případech a píše je správně - umí abecedu - umí řadit slova podle abecedy	- Slovní druhy – podstatná jména, slovesa, předložky, vlastní jména osob, zvířat a místních pojmenování, abeceda	OSV – Rozvoj schopností poznávání
ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	- poznává a užívá podstatná jména slovesa a předložky v mluveném projevu	- Slovní druhy - podstatná jména, slovesa, předložky	
ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednoduchých souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	- užívá nejfrekventovanější spojky	- Spojení dvou nebo více vět spojky a jejich funkce - Věta, druhy vět podle postoje mluvčího	
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev ČJL-1-2-11	- je schopen vypravovat podle osnovy	- Vypravování	MEDV – Kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, PT)
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	- umí napsat adresu, přání, pozdrav na pohlednici	- Dopis (přání, adresa) - Omluva	
ČJL-3-3-01 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	- zvládá přednes, techniku čtení	- Plynulé čtení, čtení s porozuměním, hlasité a výrazné čtení - Přednes	

Ročník: 3.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává slova příbuzná. ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	<u>Žák dle svých schopností:</u> - zdokonaluje se v plynulém a výrazném čtení - umí číst potichu i předčítat nahlas - orientuje se v textu - využívá četbu jako zdroj poznatků - čte s porozuměním - umí reprodukovat text - zná příklady slov souznačných a protiklad a umí je použít ve větě - doplňuje správně i/y po měkkých a tvrdých souhláskách - zná obojetné souhlásky - zná vyjmenovaná slova a jejich pravopis - rozpozná znělé a neznělé souhlásky uvnitř slova - osvojuje si pravopis znělých a neznělých souhlásek - pozná podstatné jméno - umí určit rod, číslo, pád podst. jm. - rozlišuje názvy obcí a ulic a správně je píše - pozná sloveso	- Čtení - Slova souznačná a protikladná - Tvrdé souhlásky - Měkké souhlásky - Vyjmenovaná slova - Znělé a neznělé souhlásky - Podstatná jména - Slovesa	PČ Vv

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, kontroluje vlastní písemný projev ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení ČJL-3-3-04 Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	- umí určit osobu, číslo a čas sloves - určí slovní druhy - předložky a spojky - pozná předložky a umí je napsat s podst. jm. - pozná vlastní jména v typických případech a píše je správně - umí abecedu - umí řadit slova podle abecedy - orientuje se v textu slyšeném i čteném - je schopen vypravovat podle osnovy - umí věrohodně popsat předmět - umí telefonovat - umí napsat adresu, přání, pozdrav na pohlednici - dbá na úpravu v sešitě	- Ostatní slovní druhy - Vlastní jména osob, zvířat a místních pojmenování - Abeceda - Vyjadřovací schopnosti - Osnova - Vyprávění - Popis - Telefonování - Dopis, přání, adresa - Psaní	Hv Prv Prv M, Prv

Ročník: 4.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	<u>Žák dle svých schopností:</u> - rozpozná význam slov - pozná slova mnohovýznamová, jednovýznamová a citově zabarvená - rozlišuje mezi slovem a pojmem	- Význam slov - Jednovýznamová slova, mnohovýznamová slova - Citově zabarvená slova	Hv
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.	- rozlišuje u jednoduchých slov kořen, příponovou a předponovou část - rozlišuje měnící se koncovku podle pádových otázek	- Stavba slova - Kořen, předpona, přípona - Koncovky	
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	- určuje slovní druhy - ohebné - správně skloňuje a časuje - zná pojem a rozpozná infinitiv - zná vzory podstatných jmen (bez vzorů předseda, soudce) - rozlišuje u podstatných jmen rodu mužského životnost a neživotnost.	- Podstatné jméno - Přídavné jméno - Zájmeno - Číslovky - Slovesa - Mluvnické kategorie sloves (bez způsobu) - Mluvnické kategorie podstatných jmen - Vzory – rodu středního,	PČ Vv

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
		ženského, mužského - Koncovky podstatných jmen	
ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	- rozpozná spisovná a nespisovná slova, slova spisovná vhodně používá	- Spisovnost a nespisovnost	MEDV - Kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	Žák dle svých schopností: - určí základní skladební dvojici v jednoduché větě - zná pojmy podmět a přísudek a umí je určit	- Základní skladební dvojice - Podmět - Přísudek	
ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	- pozná podle počtu sloves větu jednoduchou a souvětí, dokáže určit počet vět v souvětí.	- Věta jednoduchá - Souvětí	
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	- Vyjmenovaná slova	
ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	- umí psát správně koncovky u sloves v přítomném čase	- Koncovky přítomného času	
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	- čte texty přiměřené věku nahlas i potichu, prokáže, že textu porozuměl	- Hlasité čtení - Čtení potichu - Reprodukce obsahu textu	Přv, VI
ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.	- rozlišuje podstatné informace, určí hlavní a vedlejší postavy příběhu	- Hlavní postavy - Vedlejší postavy - Místo a čas v literatuře	VI
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	- rozpozná úplnost či neúplnost sdělení, umí domyslet příběh či určit, co mohlo příběhu předcházet	- Domýšlení příběhů	
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	- dokáže využít získané informace v dalších školních činnostech	- Reprodukce čteného textu	
ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku ČJL-5-2-01 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	- umí vystižně a stručně telefonovat - umí vypravovat s použitím plnovýznamových sloves a s využitím vhodných spojek	- Telefonování - Vypravování - Popis – osoba, činnost - Přání, dopis	
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	- všímá si rozdílů zpracování textu krásné literatury a literatury uměleckonaučné - rozumí pojmům: bajka, dramatizace, próza, poezie, encyklopedie	- Krásná literatura - Literatura uměleckonaučná - Bajka - Dramatizace - Próza - Poezie – verš, sloka - Encyklopedie, práce s encyklopediemi	Vv

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	- vede si školní čtenářský deník, do kterého zaznamenává informace o přečtených knihách či ukázkách knih ve škole		Vv

Ročník: 5.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	<u>Žák dle svých schopností:</u> - rozumí pojmům antonyma, synonyma a homonyma a třídí slova do těchto kategorií	- Význam slov - Antonyma - Synonyma - Homonyma	
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	- užití a vyznačí koncovky slov a umí je obměňovat - doplňuje předpony podle smyslu, osvojí si pravopis souhláskových skupin - rozlišuje předložky s, z a předpony s-, z-, vz- - zná lexikální pravopis skupin bě/bje, vě/vje, mě/mně	- Předpony - Předložky s, z - Předpony s-, z-, vz-	
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	- správně skloňuje a časuje - využívá vzory podst. jmen v mluveném i pís. projevu - zná vzory podstatných jmen – předseda, soudce - zná výjimky ze vzorů podstatných jmen - rozlišuje přídavná jména tvrdá, měkká, přivlastňovací - správně doplňuje v mluvené i psané formě koncovky příd. jmen měkkých a tvrdých - určuje slovní druhy neohebné	- Podstatná jména - Slovesa - Vzory – předseda, soudce - Odchytky ve vzorech - Přídavná jména – druhy - Vzory přídavných jmen - Koncovky přídavných jmen - Příslovce - Předložky - Spojky - Částice - Cítoslovce	
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	- určí základní skladební dvojici v souvětí	- Základní skladební dvojice	
ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí. ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	- umí využít spojky při spojování vět jednoduchých v souvětí	- Vyprávění	MEDV- Fungování a vliv médií ve společnosti
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	- umí použít a obměnit spojovací výrazy	- Spojovací výrazy	

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	- osvojí si shodu přísudku s podmětem, psaní i/y v příčestí minulém	- Shoda v příčestí – r. ženského, středního, mužského (život., neživot.)	
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty nahlas i potichu	- čte plynule a správně s porozuměním	- Hlasité čtení - Tiché čtení	
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	- při čtení i při běžné komunikaci volí vhodné tempo a intonaci	- Komunikace - Neverbální komunikace	
ČJL-5-1-08 rozlíčuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	- rozlišuje spisovnou nespisovnou výslovnost, vhodně ji užívá při vyprávění, diskuzi	- Slova spisovná a nespisovná - Vypravování - Diskuze	VI, Přv
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	- využívá svých poznatků pravopisu při písemném projevu, umí psát krátké slohové útvary bez obsahových a formálních chyb	- Vypravování - Popis – děje, předmětu, osoby - Dopis - Přání	PČ MEDV – Práce v realizačním týmu
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti	- sestaví osnovu vyprávění a na základě své i určené osnovy dokáže vytvořit krátký mluvený i písemný projev	- Osnova - Písemný projev podle osnovy - Mluvený projev podle osnovy	VI
ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	- rozpozná manipulaci reklamy, dokáže vymyslet svou reklamu a vhodně ji i výtvarně zpracuje	- Reklama - Televizní vysílání	Vv MEDV – Tvorba mediálního sdělení
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	- vede si svůj čtenářský deník a zaznamenává si do něj základní informace o knihách, které četl - dokáže svým popisem přečteného přiblížit svým spolužákům knihy, které četl	- Referáty	
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	- recituje básně přiměřené věku, vytváří vlastní říkanky, krátké pohádky či jiné literární útvary na dané téma	- Recitace - Vlastní tvorba	Vv
ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- zná a používá pojmy: pohádky, bajka, pověst, dramaturgie, povídka, poezie, přirovnání, básník, spisovatel, komedie, tragédie, režisér, novinový článek	- Rozbor díla (přiměřený věku a znalostem)	

5.1.2 Anglický jazyk (Aj)

Charakteristika vyučovacího předmětu

- Výuka anglického jazyka je realizována na I. stupni od 2. ročníku v časové dotaci 1 hodina týdně.
- Ve 3. - 5. ročníku je časová dotace 3 hodiny týdně.
- Ve druhém a třetím ročníku klademe důraz zejména na silnou motivaci, proč se jazyk učit a na spontánní získávání jazykových schopností a dovedností tak, aby žáci byli nenucenou formou schopni reagovat na základní pokyny, aby používali základní pojmy a fráze. Celý vzdělávací obsah je posilován spoustou her, písniček, říkanek a projektů přiměřených znalostem žáků.

- Ve čtvrtém a pátém ročníku se základní znalosti a dovednosti prohlubují tak, aby byli žáci schopni porozumět jednoduchému mluvenému slovu, domluvit se v jednoduchých situacích, zvládat základní gramatická pravidla a v nemalé míře i písemný projev. Žáci se stručně seznamují s reáliemi anglicky mluvících zemí a jejich odlišnou kulturou.
- Nejčastějšími metodami a formami výuky je interaktivní frontální výuka, samostatná práce a práce ve skupinách.
- Při práci využíváme základní učební materiál, audio nahrávky (příp. video nahrávky), slovníky, mapy, časopisy a v nemalé míře i PC programy - zde si žáci ověřují své znalosti formou samostatné práce s možností okamžité kontroly správnosti výsledku.

Výchovné a vzdělávací strategie

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Strategie, postupy práce vedoucí ke KK
KOMPETENCE K UČENÍ	- rozvíjíme u žáků schopnost chápat a správně interpretovat slyšené i čtené cizojazyčné texty a přiměřeně na ně reagovat - učíme žáka používat symboliku výslovnosti, upevňujeme správné výslovnostní a intonační návyky - klademe důraz na praktické používání osvojené slovní zásoby (trvalé rozvíjení a prohlubování) a na dobrou znalost základních gramatických jevů - vedeme žáky k prohlubování schopnosti písemně zformulovat nejběžnější typ sdělení s dodržováním základních gramatických pravidel - využíváme práce na PC (výukové programy), audio, video - učíme žáka vyhledávat a třídit informace (práce s textem, slovníčkem) - seznamujeme žáky se základními poznatky reálií příslušné země - vedeme žáky k osvojení učebních postupů potřebných ke studiu cizího jazyka - klademe důraz na osvojování slovní zásoby z různých tematických okruhů (cestování, turistika, jídlo, sport, péče o zdraví, životního prostředí,...).
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- vedeme žáka k pochopení hlavních myšlenek z vyslechnutého či psaného textu (rodilého či jiného mluvčího) - učíme žáka vyjádřit vlastní myšlenky a názory (obhajoba projektů) - upevňujeme u žáka schopnost pohotově, přirozeně a jazykově správně reagovat, navozováním problémových situací z běžného života (snaží se o nalézání vlastních řešení) - uplatňujeme logický odhad neznámých výrazů dle kontextu
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- žáci jsou vedeni ke komunikaci mezi národy zejména v rámci Evropy - dbáme na přirozenou reakci v nejběžnějších situacích každodenního života - podporujeme schopnost navozování vztahů s občany jiných národů - vedeme žáka k využívání informačních a komunikačních prostředků - učíme žáka respektovat rozdílnou strukturu jazyka národního a cizího - vedeme žáka ke schopnosti formulovat a prezentovat své myšlenky - učíme žáka pochopit jazykovou rozmanitost v geografických a společenských souvislostech - dáváme žákovi příležitost zvyšovat celkovou úroveň svého vyjadřování
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- vedeme žáka k týmové spolupráci a práci ve dvojicích - učíme ho zvládat pravidla komunikace, přebírat roli ve skupině, respektovat odlišný názor, spolupracovat s pedagogy - upřednostňujeme efektivní spolupráci a sebehodnocení - pomáháme žákovi rozšířit jeho všeobecný kulturní obzor
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- formujeme žákovy postoje k vytváření porozumění mezi národy, k pěstování vzájemné tolerance a respektu, k úctě ke kulturním hodnotám jiných národů - upevňujeme princip soužití s anglicky a německy mluvícími národy - vedeme žáka k chápání jazyka jako prostředku k navazování mezilidských vztahů
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- předkládáme žákovi při práci různý studijní materiál (slovníky, tabulky, přehledy, encyklopedie, demonstrační materiál) - žáka vedeme k ekonomickému využívání pomůcek - připravujeme žáky na praktické využití jazyka zejména v souvislosti s jeho uplatněním na trhu práce - ve vyšších ročnících umožňujeme žákovi více uplatnit vlastní tvořivou samostatnou práci

Průřezová témata

Ročník	Kód TOPT	Téma
3.	MKV-4	Některá dívčí a chlapecká jména (specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost)
	VMEGS-1	Svátky – Vánoce, Halloween (zvyky a tradice národů Evropy)
4.	OSV-6	Pozdravy, Představení se, Povolání (vzájemné poznávání ve skupině/třídě)
	OSV-7	Ve škole (vztahy a naše skupina/třída)
	OSV-8	Rodina, Nákupy (dialog – pravidla pro vedení dialogu, komunikace v různých situacích)
	MKV-2	Nálady, pocity (důležitost intergace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích)
	VMEGS-2	Anglická jídla (život Evropanů a styl života v evropských rodinách)
5.	VMEGS-2	Prázdniny (naše vlast a Evropa, evropské krajiny)

Vzdělávací obsah

Ročník: 2.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, PT)
Žák: CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	Žák dle svých schopností: - opakuje říkanky k nácviku výslovnosti, umí pozdravit a rozloučit se - umí se představit, říci své jméno - reaguje na základní a nejpoužívanější pokyny pro práci v hodině - pojmenuje základní barvy - pojmenuje číslice 1 – 10, - pojmenuje známá zvířata - napodobuje a opakuje názvy činností, pantomimicky předvádí vybrané činnosti - pojmenuje členy rodiny - pojmenuje některé školní pomůcky - pojmenuje základní potraviny - pojmenuje některé hračky - pojmenuje základní části lidského těla	- Význam výuky Aj - Základní pravidla výslovnosti - Pozdravy dětí, dospělých - Jména - Nejpoužívanější pokyny Výslovnost a znalost: - Barvy - Číslo 1 – 10 - Zvířata - Činnosti - Rodina - Škola - Jídlo - Hračky - Lidské tělo	Způsob komunikace Prv – pozdravy Vv – barvy Matematika – číslice Prv - zvířata

Metody, formy, nástroje, pomůcky: opakování slyšeného slova, říkanky, básničky, písničky, obrazový materiál, kartičky, dramatizace, jazykové hry.

Během školního roku jsou aktuálně zařazovány základní informace o svátcích (Halloween, Christmas, Easter apod.).

Ročník: 3.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
Žák: CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	Žák dle svých schopností: - umí pozdravit, rozloučí se, představí se, osloví osobu, vyjádří souhlas a nesouhlas - uvědomuje si rozdíly mezi mluvenou a psanou podobou jazyka - přečte jednoduchý text - umí používat abecední slovník učebnice - počítat do dvaceti, určí celé hodiny, udá svůj věk - dokáže pojmenovat školní potřeby, udá jejich barvu a počet - umí pojmenovat hračky, vyjádří jejich polohu	Audioorální kurz- 1 měsíc - Prohloubení, píseň - Jídlo, pití, oblíbené jídlo a pití, nákupy - Pozdravy, představení se - Některá anglická dívčí a chlapecká jména - Číslo 0-10, kolik je ti let? - Barvy, objekty ve třídě, zvířata, hračky, - Neurčitý člen, co je to? To je... - Příkazy-průběžně od počátku výuky po celý školní rok - Prohloubení a upevnění učiva z úvodního audioorálního kurzu: - Počátek práce s učebnicí, psaní jednoduchých slov, čtení	MKV - Multikulturalita

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	předložkami v, na, pod - fráze moje oblíbená ... je.... - umí popsat svůj domov, názvy - pokojů, pojmenuje jejich běžné vybavení, fráze: co je toto? - pojmenuje běžné potraviny a nápoje, vyjádří pocit hladu/žízně, libosti a nelibosti, přidružená slovesa (krájet, kousat...) - ovládá běžné části oblečení, slovesné tvary oblékni, svlékni, má na sobě, školní uniforma - pojmenuje divoká zvířata, základní číslovky a početní operace - znají domácí mazlíčky - fráze dělat něco jako... - zná měsíce v roce - umí říci v jakém měsíci má narozeniny a zeptat se kdy je má kamarád	jednodušších slov, krátkých vět a rozhovorů, poslechy - Jak se jmenuješ? Jmenuji se ... - Čísla 0-10, kolik je ti let? Je mi ... - Barvy, objekty ve třídě, zvířata, hračky, dopravní prostředky - Neurčitý člen - Halloween - Škola - Školní potřeby - Jednotné číslo, množné číslo podstatných jmen (pouze pravidelných - koncovka -s) - Čísla 0-12 - Počítání předmětů - Telefonní čísla, Jaké je tvé telefonní číslo? - jak se máš? Mám se fajn. Děkuji. - Předložky na, v - Barvy, hračky, věci na volný čas - Vo je to? Jakou to má barvu? Kolik...? - Příkazy dej, polož, zvedni, ukaž mi, podívej se na ... - Svátky – Vánoce - Domov - Místnosti v bytě - Nábytek, předložky v, na, pod - Sloveso to be – oznamovací věta, otázka, zápor pro 1. - 3. os. č.j. - Kde jsi? Jsem v kuchyni. - Abeceda, hláskování - opakování a otázka s do - přítomný čas prostý, krátké stručné odpovědi - Máš rád...? - Příkazy - vezmi si..., udělej si..., kousni si do..., poděl se o... - Oblékání - Základní oblečení, oblečení a barvy - Přítomný čas průběhový - Dnes nosím..., on/ona nosí..., dnes mám - Oblékni si..., hledej... - Kde je mé/tvé /jeho/její...? Víš? Nevím. - Zvířata - Cirkusová zvířata - Čísla 11-20, sčítání čísel od 1 do 10 - Přítomný čas průběhový - oznamovací věta - Příkazy- skoč, jdi pryč - Další zvířata, kde je...? - Sloveso mít - oznamovací věta, otázka, zápor pro 1.os.č. j.	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá VMEGS – Evropa a svět nás zajímá

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
		- Příkazy - leť, běž, plav, jez, řvi jako lev - Kalendářní rok - Měsíce, kdy máš narozeniny? Kolik ti je let? - Píseň Happy Birthday - Opakování a prohlubování učiva	

Metody, formy, nástroje, pomůcky: Opakování slyšeného slova, říkanky, básničky, písničky, audio nahrávky, řízené /doplňování dle vzoru/ i neřízené dialogy, obrazový materiál, kartičky, slovníky-pokud možno i obrázkové, dramatizace, jazykové hry.

Během školního roku jsou aktuálně zařazovány informace o svátcích (Halloween, Christmas, Easter apod.).

Ročník: 4.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho	<u>Žák dle svých schopností:</u> - zvládá základní zdvořilostní fráze - odpovídá na jednoduché otázky, konverzuje - reaguje na pokyny k práci - sdělí co má na sobě, jakého má mazlíčka, kdy má narozeniny - užívá sloveso být - spočítá předměty - pojmenuje věci kolem sebe - ve třídě, školní - pomůcky, části místnosti - používá členy the, a / an - dokáže říci kolik čeho je - rodina a její členové, popis pocitů - vyjmenuje členy rodiny, představí je a popíše - používá při popisu přivlastňovací zájmena his/her - dokáže popsat sám sebe - jak vypadají ostatní	ÚVODNÍ OPAKOVÁNÍ - Pozdravy - Představení se - Zdvořilostní konverzace - Barvy, čísla, jídlo, zvířata - Oblečení, školní potřeby - Měsíce, narozeniny SLOVESO BÝT - Dlouhé, krátké tvary - Věta oznamovací, otázka, - Zápor, krátká odpověď - Čísla 0-50 VE ŠKOLE - Školní potřeby, barvy - Části místnosti, třída - Neurčitý člen - Popis předmětu: Člen + barva + předmět - Pravidelné množné číslo podstatných jmen NÁLADY, POCITY - Jsem šťastný, jsem smutný, žíznlivý, hladový.... RODINA - Povolání - Rodina - Přídavná jména popisující vzhled - Přivlastňovací zájmena his/her ČÁSTI TĚLA	OSV – Poznávání lidí Čj - abeceda Vv M Čj Čj OSV – Mezilidské vztahy Čj MKV – Lidské vztahy - u nás a v jiných zemích (rodina) OSV - Poznávání lidí, Komunikace - s jinými národy Čj

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovacích témat a podobné otázky pokládá CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře	- porovnávání- velký/ malý ... - vyjmenuje různá jídla, pití - vyjádří co je jeho oblíbené - jídlo a co nemá rád - rozhovory, hra na restauraci, - Fráze: You are welcome. - Here you are, thank you. - vyjádří co jí k snídani, obědu, večeři - dokáže sdělit, co umí - on sám a dokáže se zeptat, co umí ostatní - pokyny k hrám, např. - užívá fráze: - You are the winner. - It is your turn. - umí sdělit, jakého má domácího mazlíčka, jaké je jeho oblíbené zvíře - umí jednoduchým způsobem popsat divoké i domácí zvíře - opakování učiva 4. ročníku - procvičování sloves být, - umět, mít - a plnovýznamových (jíst, žít,...) ve větách kladných, záporných a otázkách	- Části těla (hlava, oči, vlasy, uši, nohy...) - Sloveso have/has got + stažené tvary - Popisování - Nepravidelné množné číslo - nohy, zuby JÍDLO - Nákupy - Názvy jídel (snídaně, oběd....) - Potraviny - jídla, pití - Ovoce OBLÍBENÉ JÍDLO - Fráze I like, I love + zápor - Slovní zásoba – jídlo - Jídla dne - Běžné fráze VOLNÝ ČAS - Sloveso can ve spojení se slovesy play, ski, swim, ride, - Otázky: Can you...? - Slovní zásoba – sportovní - Náčiní, sporty, hud. nástroje - Tvorba věty oznamovací, otázky, záporu, krátká stručná odpověď ZVÍŘATA - Slovní zásoba - zvířata - Animals – domácí a divoká zvířata, jejich jednoduchý popis s užitím sloves být, mít, žít a jíst ZÁVĚREČNÉ OPAKOVÁNÍ - Opakování - Škola, jídlo, zvířata, - Volný čas - Have got, can, to be	Čj OSV - Komunikace Čj VMEGS – Objevujeme Evropu a svět Čj Vv Čj

Celá výuka je doprovázena písničkami, říkankami.

Pomůcky - audio, video, PC, encyklopedie, slovníky, kartičky, hry, obrazový materiál, názorné pomůcky, mapy.

Učivo

- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem
- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Ročník: 5.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	<u>Žák dle svých schopností:</u> - umí pozdravit, představit se i představit druhého, aktivně používá zdvořilostní fráze - dokáže odpovídat na jednoduché otázky, aktivně se zapojuje do jednoduché konverzace - hláskuje jméno - dokáže pojmenovat věci, osoby, zvířata, jídlo, části těla, oblečení - dokáže vyjádřit počet - barvy	ÚVODNÍ OPAKOVÁNÍ - Pozdravy, představování - Zdvořilostní konverzace - Abeceda, hláskování - Barvy, přídavná jména - Části těla - Zvířata, jídlo, oblečení - Množné číslo, počítání	Čj Vv
CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu CJ-5-2-01 se zapojuje do jednoduchých rozhovorů CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- vyjmenuje dny v měsíce a roční období - sdělí jaký je jeho oblíbený den a roční doba - jednoduše vyjádří jaké je dnes počasí a jaké počasí je typické pro různá roční období - jednoduše vyjádří, jaké aktivity jsou běžné pro různé části roku	TÝDEN, ROČNÍ OBDOBÍ - Kalendářní rok - Dny v týdnu - Roční období - Měsíce - Svátky - Halloween - Kdy mám narozeniny - Počasí, roční období - Aktivity pro danou roční dobu a počasí, příroda	Čj
CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovacích témat a podobné otázky pokládá CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a	- vyjádří kolik čeho je - zapíše číslovky 0-100 - zná anglickou měnu - dokáže konverzovat v obchodě - zeptá se na cenu, rozumí sdělení o ceně, provede jednoduchý nákup - dokáže sdělit, jak často dělá určitou věc - umí říci kde se co nachází - zná základní pravidla vyjadřování času - se dokáže zeptat kolik je hodin a také umí dle svých schopností na tuto otázku odpovědět - ústně i písemně sdělí svůj denní režim - se dokáže vyjádřit, co dělá kamarád či kamarádka a v kolik hodin - popíše denní režim 3. osoby - sdělí na jaké pořady a jak často	NÁKUPY - Opakování čísel 0-100 - Vyjádření počtu - (kolik pro počítatelná podstatná jména) - Anglická měna - Vyjádření ceny (kolik pro nepočítat. podst. jm.) - Nakupování - V obchodě - Christmas SNY - Příslovce četnosti: always, often, sometimes, never - Předložky on, in, under, blind - Vazba there is, are ČAS - Určování času, hodiny - Denní režim - Volný čas a aktivity - Easter PŘÍTOMNÝ ČAS PROSTÝ - Přítomný čas prostý pro 3. osobu j. č. v oznamovací větě - Části dne: ráno odpoledne, večer, v noci TELEVIZE - Druhy televizních programů	Čj M Čj Čj Čj

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
každodenního života CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře	- se dívá - sdělí jaké pořady má rád a jaké nerad - zná význam a použití přítomného času prostého - sestaví otázku, odpověď a zápor v přít. čase prostém pomocí pomocného slovesa do, does - dokáže sdělit, co právě teď dělá on i ostatní - zná význam a použití přítomného času průběhového - sestaví otázku, odpověď a zápor v přít. čase průběhovém	- Oblíbené a neoblíbené pořady - Četnost sledování - PŘÍTOMNÝ ČAS PROSTÝ - Oznamovací věta - Zápor - Otázka - Pomocné sloveso do, does - PRÁZDNINY – volný čas - Přítomný čas průběhový - Volnočasové aktivity na různých místech: v místě bydliště, ve městě, na pláži, na venkově, v místnosti - Dopravní prostředky	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět

Celá výuka je doprovázena písničkami, říkankami.

Pomůcky - audio, video, PC, encyklopedie, slovníky, kartičky, hry, obrazový materiál, názorné pomůcky, mapy

Učivo

- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem
- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenaruší smysl sdělení a porozumění)

5.1.3 Matematika (M)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět matematika je vyučován ve všech ročnících I. stupně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru matematika stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat.

Matematika má mezi vyučovacími předměty na naší škole jedno ze stěžejních postavení. Vzhledem k zaměření školy jsme při plánování dotací hodin využili disponibilních hodin k navýšení počtu vyučovacích hodin matematiky.

Vzdělávací obsah je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání, v 1., 2., 3. ročníku 5 hodin a ve 4. a 5. ročníku 6 hodin týdně.

Cílem je poskytnout žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě. Rozvíjíme intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní schopnost logického úsudku. Přispíváme k vytváření určitých rysů osobnosti, jako je vytrvalost, pracovitost, kritičnost.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět matematika se vyučuje jako samostatný předmět, součástí matematiky je i geometrie.

Vyučuje se nejčastěji v odborné učebně, kmenových třídách nebo učebně PC. Využíváme metodu výkladu, kooperativního vyučování, skupinové práce, hry, soutěže, výukové programy na PC. Organizujeme olympiády.

Vzdělávání v matematice je zaměřeno na užití matematiky v reálných situacích, na osvojení pojmů, matematických postupů, na rozvoj abstraktního a exaktního myšlení a na logické a kritické usuzování, seznámení se světem financí.

Výchovné a vzdělávací strategie

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Strategie, postupy práce vedoucí ke KK
KOMPETENCE K UČENÍ	- vedeme žáky naučit se UČIT, organizovat si vlastní učení - učíme žáky používat nové postupy, pomůcky, pracovat s matematickými pojmy, používat znaky, symboly - vedeme žáky ke čtení a používání tabulek - zaměřujeme se na rozvoj intelektuálních schopností, paměti, představivosti, abstraktního myšlení, schopnosti logického úsudku - posilujeme hodnocení vlastních výsledků a kritický přístup - učíme žáky početní výkony pamětně i písemně - vedeme žáky k orientaci v prostoru
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- nabízíme žákům dostatek problémových úloh nejen z praktického života - vedeme žáky k rozboru problému, žáci si uvědomují různé varianty řešení - učíme žáky navrhnout vlastní postupy řešení, odhadovat výsledky, ověřovat správnost výsledku - vedeme žáky k tomu, aby znali osvědčené postupy řešení a uměli je aplikovat v praxi při řešení obdobných nebo nových problémů. - učíme žáky provádět odhady výsledků a posuzovat jejich reálnost - učíme žáky dokazovat jednoduchá tvrzení a vyvozovat logické závěry - pomáháme žákům přijímat nové metody řešení úloh - připravujeme žáky na soutěže různého typu
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- vedeme žáky ke správné formulaci a vyjádření myšlenek - učíme žáky používat správnou terminologii, symboly - využíváme při práci informační a komunikační prostředky (tabulky, přehledy, ICT) - učíme žáky prezentovat své výsledky - posilujeme využívání získaných postupů v matematice i v jiných předmětech
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- procvičujeme se žáky získané dovednosti a znalosti v různých organizačních formách (individuálně, skupinově, kolektivně) - posilujeme vytrvalost, pracovitost a kritičnost - posilujeme schopnost vést diskusi, k názorové toleranci, přijímání role ve skupině - vedeme žáky k sebehodnocení
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- posilujeme schopnost rozhodnout se - pomáháme žákům vyjádřit svůj názor a obhájit jej - vedeme žáky k zodpovědnosti a dodržování pravidel chování a demokratické diskuse - využíváme získaných znalostí k posilování ekologického myšlení - vedeme žáky k aktivnímu zapojování se do kulturního dění ve škole, městě... , k účasti v soutěžích, olympiádách
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- pomáháme žákům účinně využívat pomůcky a vybavení - s žáky nacvičujeme pracovní postupy (konstrukční úlohy) - učíme žáky zvládat základní pracovní činnosti (výroba těles z různých materiálů) - podporujeme u žáků vědomí, že získané poznatky a dovednosti budou pro žáky předpokladem k snadnějšímu poznávání přírodních oborů, ekonomiky, techniky - žákům nabízíme dostatek projektů a samostatných prací - poskytujeme žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě - pomáháme žákům v rozvoji pro následné profesní uplatnění - vedeme žáky ke správné organizaci práce

Průřezová témata

Ročník	Kód TOPT	Téma
1.	OSV-1	Postřehování a odhadování daného počtu, množství prvků (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů)
2.	OSV-1	Čtení a zápis čísel 0 – 100 (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů)
	OSV-3	Jednoduché početní operace s přirozenými čísly, počítání se závorkami

		(cvičení sebekontroly)
3.	OSV-1	Číselná řada 0 -100 (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů)
	OSV-9	Jízdní řády (rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci - jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)
4.	OSV-1	Počtení operace s přirozenými čísly – počítání do 10 000, násobení a dělení (cvičení dovedností zapamatování)
	OSV-3	Práce s kalkulaátorem (cvičení sebekontroly)
	OSV-10	Příjmy a výdaje domácnosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí problémy v mezilidských vztazích)
5.	OSV-1	Posloupnost přirozených čísel; Číselná osa (cvičení dovedností zapamatování)
	OSV-5	Rozpočet (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – schopnost dotahovat nápad do reality)
	OSV-6	Hotovostní a bezhotovostní forma peněz (chyby při poznávání lidí)
	OSV-10	Nárok na reklamaci (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí problémy v mezilidských vztazích)

Vzdělávací obsah

Ročník: 1.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE <u>Žák:</u> M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	<u>Žák dle svých schopností:</u> - umí spočítat prvky daného konkrétního souboru v oboru 0-20 - má vytvořen pojem, představu o posloupnosti prvků číselné řady - zvládá vytvořit konkrétní soubor prvků s daným počtem v oboru 0-20 - zvládá postřehování počtu skupiny prvků - má osvojenou dovednost zápisu a čtení čísla 0-20 - vytvořil si představu a vztahu – číslice (graf. symbol) x počet prvků - dokáže číslo hierarchicky řadit podle daného pokynu do číselné řady s danou vlastností - vytvořil si matematickou představu o významu symbolů rovnosti a nerovnosti $<$, $>$, $=$ - umí tyto symboly prakticky využít při řešení jednoduchých úloh a konkrétních příkladů, porovnává dané skupiny prvků - zvládá orientaci na číselné ose v oboru 0-20 - má vytvořenu představu lineárního uspořádání a posloupnosti prvků, čísel v oboru 0-20 - má vytvořeny pojmy: před, za, hned před, hned za - dokáže sám formulovat výroky o prvcích pomocí těchto pojmů - umí sčítat a odčítat v oboru 0 -10, v oboru 10 -20 bez přechodu přes desítku - používá sčítání a odčítání při řešení praktických situací (modelových i skutečných) - řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání čísel v oboru 0 – 20 bez přechodu desítky - umí slovní zadání aplikovat a použít při grafickém	- Číselná řada 0-20 - Numerace po jedné – vzestupně, sestupně - Postřehování odhadování daného počtu, množství prvků - Čísla v oboru 0-20 - Čtení čísel - Zápis čísel – graf. symbolů (0 – 20) - Matematické symboly $<$, $>$, $=$ - Čtení, zápis symbolů - Číselná osa – orientace - Pojmy: před, za, hned před, hned za - Matematická operace – sčítání (bez přechodu přes desítku) - Matematická operace – odčítání (bez přechodu přes desítku) - Slovní úlohy – jejich řešení s využitím osvojených početních operací v oboru	Hv, Pč OSV – Rozvoj schopností a poznávání Vv Vv Prv Pč

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	modelovém znázornění - umí početní vztahy mezi předměty nebo skupiny prvků vyjádřit pomocí matematických symbolů a umí využít jednoduchých matematických zápisů (sčítání, odčítání, porovnávání prvků) - zná české mince - rozeznává základní útvary v rovině: trojúhelník, čtverec, kruh, obdélník - umí je vyhledávat v různých skupinách rovinných útvarů - umí je třídit do skupin podle společných znaků a vlastností - nachází je v realitě a světě kolem sebe - z různých materiálů a s využitím různým pomůcek umí vymodelovat geometrické tvary (kruh, trojúhelník, obdélník)	- 0-20 - Seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy - Orientace a čtení v jednoduchých matematických zápisech - Hotovostní forma peněz, banka jako správce peněz, úspory - Základní útvary v rovině: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh - Základní útvary v prostoru krychle, kvádr, válec, koule - Modelování základních rovinných útvarů	Pč Vv

Ročník: 2.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose M-3-1-04 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	<u>Žák dle svých schopností:</u> - počítá po desítkách, po jedné v oboru do 100 - vytvoří konkrétní soubory s daným počtem prvků do 100 - spočítá prvky daného souboru do 100 - čte a zapisuje čísla 0 - 100 - porovnává čísla do 100 a vztahy mezi nimi zapisuje pomocí symbolů - orientuje se na číselné ose - sčítá a odčítá v oboru do 20 s přechodem přes 10 - sčítá a odčítá v oboru do 100 s přechodem přes 10 - sčítá a odčítá násobky deseti - násobí a dělí 2, 3, 4, 5, 0, 1 - počítá př. se závorkami	- Číselná řada 0-100 - Čtení a zápis čísel v oboru 0 - 100 - Porovnávání čísel - Číselná osa - Sčítání a odčítání v oboru 0 - 20 s přechodem přes 10 - Sčítání a odčítání v oboru do 100 s přechodem přes 10 - Násobilka 0, 1, 2, 3, 4, 5 - Závorky	Čj OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Seberegulace a sebeorganizace

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci M-3-3-03 ozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	- řeší slovní úlohy na porovnávání čísel - řeší slovní úlohy na + a - v oboru do 100 - řeší slovní úlohy s užitím vztahu o n více, o n méně - řeší slovní úlohy na a: v oboru násobitek 2,3,4,5 - používá časové jednotky hodina, minuta, sekunda - čte časové údaje na různých typech hodin - sleduje jednoduché závislosti na čase (délka přestávky, délka hodiny) - odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu - orientuje se na číselné ose v oboru 0-100 (číslo před, za) - kreslí rovinné a křivé čáry - rýsuje úsečky a přímky - poznává geometrické tvary a tělesa v praxi - rozezná, kreslí a modeluje jednoduché osově souměrné rovinné útvary a obrazce (do čtvercové sítě) - rýsuje úsečky dané délky - měří délku úsečky na centimetry - odhaduje délku úsečky na cm - vymodeluje geometrická tělesa (kvádr, krychle)	- Řešení slovních úloh - Den, hodina, minuta - Orientace v čase - Příjmy a výdaje domácnosti - Hotovostní forma peněz, banka jako správce peněz, úspory - Posloupnost čísel 0-100 - Bod, úsečka, přímka - Druhy čar - Geometrické tvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh) - Délka úsečky, zápis délky úsečky - Jednotky cm, m - Geometrická tělesa: krychle, kvádr, (popř. koule, válec)	Tv Vv Prv Vv Prv

Ročník: 3.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE <u>Žák:</u> M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti M-3-1-04 provádí z paměti i písemně jednoduché početní operace s přirozenými čísly M-3-1-03 užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	<u>Žák dle svých schopností:</u> - čte a zapisuje čísla 0 - 100 - sčítá a odčítá z paměti i písemně v oboru do 100 s přechodem i bez přechodu přes 10 - zapisuje čísla v desítkové soustavě, orientuje se na číselné ose	- Číselná řada 0 -100 - Sčítání a odčítání dvouciferných čísel - Písemné sčítání dvou sčítanců, písemné odčítání - Čtení a zápis čísel v oboru do 1000 - Rovnost, nerovnost - Zobrazení čísel na číselné ose	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání Prv

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	- počítá po stovkách, desítkách a jednotkách - zobrazí čísla v oboru na číselné ose - pamětně i písemně sčítá, odčítá čísla v oboru do 1000 - používá malou násobilku - kontroluje své výsledky pomocí zkoušek - řeší slovní úlohy n-krát více, n-krát méně - provádí odhad výsledku - kontroluje, kolik peněz je vráceno při placení - zná jednotky času, umí je převádět - doplňuje jednoduché tabulky, umí z nich číst informace - orientuje se v jízdních řádech - rýsuje přímky - vyznačuje polopřímky - kreslí a rýsuje ve čtvercové síti - měří úsečky s přesností na milimetry - měří délky stran rovinných obrazců	- Pamětné sčítání a odčítání v oboru do 1000 - Násobilka 0 – 10 - Slovní úlohy - Odhad, zaokrouhlování čísel - Banka jako správce peněz - Úspory, půjčky - Hotovostní forma peněz - Čas a jeho jednotky - Převádění jednotek času - Tabulky - Jízdní řády - Přímka - Polopřímka - Poloha dvou přímek - Čtvercová síť - Tělesa - Jednotky délky - Rovinné obrazce - Obvod	Čj Prv Prv OSV – Seberegulace a sebeorganizace Vv OSV – Kooperace a kompetice PČ PČ

Ročník: 4.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE <u>Žák:</u> M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	<u>Žák dle svých schopností:</u> - umí zapsat a přečíst čísla do 10 000 - sčítá a odčítá z paměti i písemně do 10 000 - zaokrouhluje na tisíce - orientuje se na číselné ose do 10 000 - ovládá pamětné dělení se zbytkem v oboru malé násobilky - násobí písemně jednociferným a dvouciferným činitelem	- Počítání do 10 000 - Násobení a dělení	OSV – Rozvoj schopností poznávání

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	- písemně dělí jednociferným dělitelem - sčítá, odčítá, násobí a dělí na kalkulátoru - používá kalkulátor ke kontrole - řeší jednoduché a složené slovní úlohy - provádí zkrácený zápis s neznámou - vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života - porovná zlomky se stejným jmenovatelem - sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem - řeší jednoduché a složené slovní úlohy - porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz - odečítá hodnoty z diagramu - umí určit souřadnice bodu ve čtvercové síti - zná jednotky hmotnosti, délky, objemu a času - umí převádět jednotky hmotnosti a délky - pracuje s kružítkem - narýsuje trojúhelník, kružnici - umí sestrojit trojúhelník ze tří stran - pozná a umí narýsovat pravouhlý trojúhelník - umí narýsovat kolmici, rovnoběžky, různoběžky - dokáže určit vzájemnou polohu přímek v rovině - rozpozná jednoduché, osově souměrné útvary - pomocí papíru určí jejich osu souměrnosti	- Práce s kalkulátorem - Slovní úlohy - Celek, část, zlomek - Polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina atd. - Čítatel, jmenovatel, zlomková čára - Řešení a tvorba slovních úloh k určování zlomku z celku - Rozpočet - Příjmy a výdaje domácnosti - Hotovostní a bezhotovostní forma peněz - Způsoby placení půjčky - Tabulky - Souřadnice - Jednotky - Kružnice - Trojúhelník - Rovnoběžky - Kolmice - Osová souměrnost	OSV – Seberegulace a sebeorganizace VI Prv Čj Pč VI OSV – Řešení problému a rozhodovací dovednosti Vv Přv
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data			
M-5-3-01 narýsuje a znázorní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce			
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice			
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru			

Ročník: 5.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE <u>Žák:</u> M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	<u>Žák dle svých schopností:</u> - čte a zapisuje čísla větší než milion - zaokrouhluje přirozená čísla s požadovanou přesností - porovnává přirozená čísla a zobrazuje je na číselné ose - zapisuje přirozená čísla v požadovaném tvaru v desítkové soustavě - sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti (čísla mají nejvýše dvě číslice různé od nuly) - písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla, písemně odčítá dvě přirozená čísla - pamětně násobí a dělí přirozená čísla v jednoduchých případech - písemně násobí až čtyřciferným činitelem - písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem - porovná zlomky se stejným jmenovatelem - žák sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem a pomocí názorných obrázků a tyto početní operace zapisuje - vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života - přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu - využívá vyjádření části celku desetinným číslem a desetinným zlomkem - znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí -100 až $+100$ - nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě - samostatně provádí kontroly výpočtů - řeší jednoduché a složené slovní úlohy vedoucí k jednomu nebo dvěma	Přirozená čísla do a přes 1 000 000 - Posloupnost přirozených čísel - Číselná osa - Zápis přirozeného čísla - v desítkové soustavě - Početní výkony s přirozenými čísly a jejich vlastnosti - Písemné algoritmy - Zlomek, jako část celku, sčítání zlomků se stejným jmenovatelem v jednoduchých případech - Desetinné číslo - Porovnávání desetinných čísel - Využití názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa) - Číselná osa (kladná a záporná část) - Měření teploty, vyjádření dlužné částky - Kontrola výpočtů - Odhady výsledků - Slovní úlohy	OSV – Rozvoj schopností poznávání Přv VI

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy M-5-4-1 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	výpočtům s přirozenými čísly - sestaví jednoduchý osobní rozpočet - objasní, jak řešit situaci, když jsou příjmy větší než výdaje - objasní, jak řešit situaci, když jsou příjmy menší než výdaje - na příkladech objasní rizika půjčování peněz - uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti - doplňuje řady čísel a tabulky - čte a sestavuje sloupcový diagram sestrojuje a čte jednoduché grafy v soustavě souřadnic.	- Nárok na reklamaci - Rozpočet - Příjmy a výdaje domácnosti - Hotovostní a bezhotovostní forma peněz - Způsoby placení - Banka jako správce peněz - Úspory - Půjčky Tabulky, grafy, diagramy - Proměnná, nezávisle proměnná, závisle proměnná - Grafy a soustava souřadnic - slovní úlohy - číselné a obrázkové řady - magické čtverce - ptostorová představivost	OSV – Kreativita, Poznávání lidí, Řešení problému a rozhodovací dovednosti Přv VI
M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	- narýsuje obdélník, čtverec a pravoúhlý trojúhelník - vypočítá obvod obdélníku a čtverce - umí sečíst a odečíst graficky úsečky - dokáže pomocí sčítání spočítat obvody rovinných obrazců včetně mnohoúhelníků - zná a umí převádět jednotky obsahu cm^2, mm^2, m^2, ha - řeší slovní úlohy na výpočty obsahů obdélníku a čtverce - vypočítá povrch kváдру a krychle sečtením obsahů jejich podstav a stěn - řeší úlohy z praxe na výpočty obsahů obdélníku a čtverce, povrchu kváдру a krychle	Rovinné obrazce a tělesa Konstrukce obdélníku a čtverce Sčítání úseček Odčítání úseček Obvody Další jednotky obsahu – a, ha, km^2, mm^2 Povrch kváдру a krychle	Vv PČ

5.1.4 Prvouka (Prv)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

- vyučuje se v 1. ročníku 1 hodinu týdně, ve 2. a 3. ročníku 2 hodiny v kmenové třídě, popř. venku
- pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí
- utváří se prvotní ucelený obraz světa
- poznávání sebe i nejbližšího okolí
- seznámení s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy
- vnímání lidí a vztahů mezi nimi
- všímání si podstatných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů
- poznání zdraví jako stavu bio-psycho-sociální rovnováhy a důležité hodnoty v životě člověka
- osvojování bezpečného chování a vzájemné pomoci v různých životních situacích
- utváření přímých zkušeností žáků v dopravní výchově
- porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti
- porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům
- učení se vnímat současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti
- využíváme metodu výkladu, projektového vyučování, skupinové i individuální práce
- vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme – důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků

Lidé kolem nás – upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se se základními právy a povinnostmi, seznámení se světem financí.

Lidé a čas – orientace v dějích a čase

Rozmanitost přírody – poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody

Člověk a jeho zdraví – základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích (včetně situací ohrožení). Poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti.

Výchovné a vzdělávací strategie

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Strategie, postupy práce vedoucí ke KK
KOMPETENCE K UČENÍ	- vedeme žáky k vnímání okolního světa, učíme je orientovat se v něm, formovat základní vztah k životu, vlastní osobě, jiným lidem, k živočichům, lidským činnostem, předmětům, které lidé vytvořili, k životnímu prostředí - učíme žáka najít si a použít novou informaci, uvědomit si souvislosti
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- učíme žáky orientovat se v potřebných souvislostech a využívat je v každodenním životě - vedem žáka k řešení problémů v modelových situacích - učíme žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi a internetem
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- dáváme žákovi možnost využít získané informace pro snadnější komunikaci s okolím - rozvíjíme u žáků dovednost správně a výstižně formulovat své myšlenky a názory - podněcujeme žáky k argumentaci
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- učíme žáky vyjadřovat vlastní názory a respektovat názory druhých, vše přiměřeně věku - žáky vedeme ke schopnosti pracovat samostatně, v dyádách i ve skupině
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- učíme žáky pochopit a osvojit si základní pravidla naší společnosti, třídního kolektivu - žáky vedeme k vlastenectví, posilujeme smysl pro kulturní a historické dědictví
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- přenášením získaných dovedností a návyků vedeme žáky k ochraně svého zdraví a bezpečnosti i k ochraně životního prostředí - vedeme žáky i k ekonomickému využití pomůcek i z hlediska ekologie

Průřezová témata

Ročník	Kód TOPT	Téma
1.	OSV-4	Bezpečná orientace v nejbližším okolí svého bydliště (dovednosti zvládnání stresových situací)
	MKV-2	Vztahy mezi lidmi (k učitelům, dospělým, vrstevníkům-spolužákům) (důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování)
	ENV-1	Rostliny a živočichové podle místa výskytu – lidská obydlí, les, louka, voda (les - les v našem prostředí, lidské sídlo – město – vesnice - aplikace na místní podmínky)
2.	OSV-4	Režim dne (dobrá organizace času)
	OSV-7	Mezilidské vztahy (vztahy a naše skupina/třída - práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)
	VDO-1	Škola a její okolí (škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole) Předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci)
	VMEGS-1	Tradice a zvyky (zvyky a tradice národů Evropy)
3.	OSV-2	Rodina – role členů; Příbuzenské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů (moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí)
	MKV-1	Kultura (poznávání vlastního kulturního zakotvení)
	VDO-2	Právo a spravedlnost (občan jako odpovědný člen společnosti - jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku)
	MEDV-2	Báje, mýty, pověsti (rozdíl mezi „faktickým“ a “fiktivním“ obsahem)
	MEDV-4	Současnost a minulost v našem životě (identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení)
	ENV-2	Příroda - živá, neživá; Životní podmínky (voda - vztahy vlastností vody a života, ovzduší - význam pro život na Zemi, půda - zdroj výživy, rekultivace a situace v okolí, ochrana biologických druhů - důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů)

Vzdělávací obsah

Ročník: 1.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
MÍSTO, KDE ŽIJEME Žák: ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování	Žák dle svých schopností: - umí vyprávět o svém domově, bydlišti, škole, okolí a prostředí, ve kterém se dítě pohybuje - osvojí si orientaci v nejbližším místě bydliště - určí vhodná místa pro hru a trávení volného času - zvládá popsat a vysvětlit svými slovy jednoduché trasy: cesta do školy, cesta domů, do obchodu apod. - utvoří si základní	- Popis svého domova, bydliště, prostředí, ve kterém žije (slovně, kresbou) - Bezpečná orientace v nejbližším okolí svého bydliště - Bezpečná a nejkratší cesta domov – škola	OSV – Psychohygienu

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení	všeobecnou představu o prvcích běžného života kolem sebe - dokáže jednoduché prvky, věci každodenní potřeby roztrždit do skupin – přírodní, umělé - dokáže svými slovy popsat svou rodinu, domov, kde žije - umí vyjmenovat členy rodiny - dokáže slovy vyjádřit představu o jejich sociálních rolích, právech a povinnostech členů rodiny (s ohledem na sociální vyspělost žáka) - osvojí si představu o pracovních povinnostech ve své roli žáka – příprava pomůcek, pracovní místo, školní povinnosti, domácí příprava - rozlišuje jednoduché činnosti jako práci a činnosti odpočinkové - utvoří si představu o vhodném a účelném trávení svého volného času – zájmové činnosti - umí vyjmenovat různá povolání, slovně i kresbou vyjádřit jejich princip, účelnost, potřebnost pro společnost - uvědomuje si své postavení jako člena sociální skupiny – třídy - učí se vhodnému chování, řešení problémových situací v kolektivu - osvojuje si vhodné chování ke svým spolužákům - vhodně se chová v různých situacích a dokáže uplatnit základní pravidla slušného chování vůči druhým (za pomoci učitele, rodičů) - pozná české mince - umí pojmenovat dny v týdnu, části dne - popíše činnosti v průběhu	- Domov - Věci, předměty (látky) – přírodní a umělé - Rodina – členové rodiny - Pravidla rodiny, vztahy mezi členy rodiny - Pracovní činnosti lidí – role žáka - Pracovní činnosti lidí – tělesná a duševní práce - Volný čas a jeho využití - Bezpečná místa pro hry dětí, bezpečnost na kole (přilba), v autě (autosedačka) - Práce dospělých – povolání - Vztahy mezi lidmi (k učitelům, dospělým, vrstevníkům- spolužákům) - Základní společenská pravidla chování mezi lidmi - Modelové finanční situace z běžného života (nákup, prodej, střežení)	Tv PČ MKV – Lidské vztahy M

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti, budoucnosti ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost ROZMANITOST PŘÍRODY ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztahy ke zdraví ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne	dne – denní režim - zvládá číst hodiny a sám nastaví jednoduché časové údaje - rozlišuje měsíce, roční období, rok – kalendářní, školní prázdniny - dokáže rozlišovat časové vztahy mezi minulostí, přítomností, budoucností – používá při slovním vyjádření časové posloupnosti vlastních zážitků - utvoří si základní náhled představu o základním dodržování zvyků společnosti (rodiny, třídy) - dokáže vnímat, rozlišovat a popsat proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích - sleduje a popisuje změny počasí – vztah k ročnímu období - všímá si a pozoruje projevy rostlin a živočichů ve vztahu k ročním obdobím - poznává některé známé rostliny a živočichy podle lokalit výskytu – u lidských obydlí, les, louka, voda – pracuje s obrazovým materiálem, hledá ve svém okolí - pojmenuje a ukáže základní části lidského těla - dodržuje a uplatňuje základní hygienické návyky - pozná základy správné životosprávy – výživa, spánek, odpočinek - osvojí si základní vědomosti v péči o zdraví - dokáže rozlišit pojmy zdraví a nemoc - utvoří si představu o správném chování u lékaře	- Den, týden, měsíc, rok - Určování času – celé hodiny - Základní orientace v čase: teď, dnes, včera, zítra, před týdnem - Minulost, přítomnost, budoucnost - Pracovní dny, dny volna, - Svátky – Vánoce, Velikonoce aj. - Roční období – jaro, léto, podzim, zima - Charakteristické znaky ročních období - Porovnávání změn počasí - Roční období a živá příroda - Rostliny a živočichové podle místa výskytu – lidská obydlí, les, louka, voda - Lidské tělo - Péče o zdraví - Správná životospráva - Zdravý životní styl, správná výživa, výběr a uchování potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim	M Vv PČ ENV – Ekosystémy Tv Tv

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	(s oporou o vlastní zkušenosti) - ví, co má udělat při potřebě poskytnutí první pomoci (při drobných poraněních) - osvojí si základy bezpečného v modelových situacích si osvojí si základy bezpečného chování při různých činnostech (kontakt se zvířaty) a situacích ve škole i na neznámých místech - dokáže slovně i kresbou vyjádřit jednoduché příklady ze svého okolí - pozná možnosti přivolání odborné pomoci (tísňová volání)– policie, záchranná služba, hasiči - zvládá základy bezpečného chování v roli chodce (příp. cyklisty) - dokáže adekvátně reagovat a plnit pokyny dospělých při mimořádných situacích - jedná v souladu s pravidly ochrany - seznámí se se správným chováním v modelových situacích - uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování silničního provozu při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa	- První pomoc při drobných poraněních (materiál) - Pravidla chování ve školním řádu - Osobní bezpečí, bezpečné chování - Služby odborné pomoci - Nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií - Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - Dopravní výchova – chodec, cyklista - Základy silničního provozu - Správné a bezpečné chování při mimořádných událostech - Vhodná a nevhodná místa pro hru - Dopravní značky - Bezpečnostní prvky	

Ročník: 2.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
MÍSTO, KDE ŽIJEME <u>Žák:</u> ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obecního centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	<u>Žák dle svých schopností:</u> - zvládá bezpečnou orientaci v okolí bydliště a školy - dokáže dojít bezpečně nejkratší cestou do školy a zpět - zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času, uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit - pojmenuje nejdůležitější části a místa svojí obce - orientuje se v obci - zná nejdůležitější telefonní	- Domov - Bydliště - Škola a její okolí - Chůze po silnici, snížená viditelnost, železniční přejezdy - Naše obec	M Čj Vv VDO – Občanská společnost a škola Pč Tv Hv

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitosti	čísla (tísňová volání) - zná významná a historická místa v obci - určí polohu obce v krajině - projevuje zájem o udržování životního prostředí v okolní krajině (zeleň, historické památky...) - vnímavě pozoruje krajinu kolem sebe - zná příbuzenské vztahy v rodině (základní i širší) - umí charakterizovat rozdělení rolí v rodině, práva a povinnosti členů rodiny a jejich podíl na chodu domácnosti - má představu o různých profesích a prostředí, ve kterém se vykonávají - uvědomuje si význam a potřebu jednotlivých profesí - odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu - uplatňuje základní pravidla slušného chování - uvědomuje si odlišnosti mezi spolužáky (povahové vlastnosti, schopnosti...) - orientuje se v čase - chápe rozdíl mezi minulostí, budoucností a přítomností - určuje čas podle hodin a kalendáře - pojmenuje dny v týdnu, měsíce v roce a roční období - dodržuje pravidelný denní režim - umí pojmenovat kulturní a historické památky v obci - je schopen vyprávět o významných událostech v obci a jejím okolí - dokáže vyprávět o zvycích vztahujících se k významným svátkům a dnům - snaží se uvědomovat si technický pokrok	- Důležitá telefonní čísla - Ochrana přírody - Ekologie - Moje rodina - Mezilidské vztahy - Zaměstnání (povolání) - Modelové finanční situace z běžného života (nákup, prodej, stěhování) - Pravidla slušného chování (chování v MHD) - Čas - orientace v čase, hodiny, minuty (čtvrt, půl, tři čtvrtě) - Den, týden, měsíc, rok - Roční období - Režim dne - Obec (historie, kultura, zajímavosti) - Tradice a zvyky - Proměny způsobu života	OSV –Mezilidské vztahy M Vv
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje tolerancí přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům			
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností			
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti			

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije ČJS-3-5-02 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše, porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování	(porovnává minulost, současnost) <u>Žák dle svých schopností:</u> - popíše proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích - dokáže rozlišit některé přírodniny; rostliny (byliny, keř, strom), - živočichy (čtyřnohá zvířata, ptáci) - pojmenuje jejich základní části - provádí pozorování klíčivosti semen (hrách, čočka, fazole) - uplatňuje základní návyky osobní hygieny během dne - chápe význam spánku, odpočinku, stravování a aktivního pohybu - umí pojmenovat základní části lidského těla - chápe nebezpečí nevhodného užívání léků - chápe rozdíl zdraví a nemoci; vhodné chování při nemoci a při setkání s nemocným - zvládá první pomoc při drobných poraněních - je schopen v případě potřeby přivolat první pomoc - zná důležitá telefonní čísla - ví o existenci lidí, kteří jsou schopni záměrně ublížit - ví, že nesmí bez svolení odejít s neznámou osobou - rozpozná možná nebezpečí a diskutuje o účinných	- Roční období - Rostliny a jejich části - Živočichové (domácí zvířata, ptáci) a jejich popis základních částí těla - Klíčivost semen - Osobní hygiena - Režim dne - Lidské tělo (zákl. popis) - Zdraví, nemoc - Přenosné a nepřenosné nemoci, infekce přenosná krví (HIV/AIDS, žloutenka) - První pomoc (drobná poranění) - Základní vybavení lékárníčky - Čísla tísňového volání, Správný způsob volání na tísňovou linku - Komunikace s neznámými lidmi (modelové situace) - Osobní bezpečí	OSV – Psychohygiena Tv VDO – Občanská společnost a stát

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	způsobech ochrany - dokáže rozlišit různé druhy dopravních prostředků - dokáže rozlišit varovné signály za mimořádných situací a řídit se pokyny dospělé osoby - uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování silničního provozu při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa	- Základní pravidla silničního provozu - Dopravní značky - Předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích - Vhodná a nevhodná místa pro hru - Dopravní značky - Bezpečnostní prvky - Ochrana člověka za mimořádných situací	

Ročník: 3.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
MÍSTO, KDE ŽIJEME <u>Žák:</u> ČJS-3-1-01 vznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	- umí se orientovat v nejbližším okolí bydliště, v okolí školy - umí dojít bezpečně a nejkratší cestou do školy a zpět - vyhodnotí nebezpečí míst pro hru a trávení volného času a volí odpovídající způsoby ochrany - umí uvést plnou adresu a telefon - umí pojmenovat nejdůležitější části, místa obce - umí se orientovat v obci - zná dopravní prostředky v obci - umí určit hlavní světové strany na mapě - umí ukázat zeměpisné dominanty v místní krajině - umí popsat činnost člověka v krajině a jeho vliv na životní prostředí - umí rozlišit základní i širší příbuzenské vztahy - umí charakterizovat rozdělení rolí v rodině - umí pojmenovat základní povinnosti a úkoly členů rodiny - umí rozlišovat různé pracovní činnosti (povolání) - umí zhodnotit svůj režim	- Domov - orientace v místě bydliště - Škola – prostředí školy, okolí, bezpečná cesta - Vhodná a nevhodná místa pro hru - Obec (město) – části, poloha - Minulost a současnost - Krajina kolem nás – význačné budovy, dopravní síť - Světové strany - Okolní krajina – místní oblast, region - Rodina – role členů - Příbuzenské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů - Funkce, zaměstnání, soužití lidí, mezilidské vztahy, komunikace	Vv PČ, Vv PČ, Vv OSV – Sebepoznání a sebepojetí

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností LIDÉ A ČAS ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, rozdíly, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost ČJS-3-4-01 pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě, v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých	dne a náplň práce - umí rozlišit základní rozdíly mezi jednotlivými etniky - uvede příklad využití platební karty - porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi - umí se orientovat v čase, chápe rozdíl mezi dějem v minulosti, v přítomnosti, v budoucnosti - umí určovat čas podle hodin a kalendáře - umí pojmenovat názvy dnů, měsíců, ročních období - umí charakterizovat měsíce a roční období - umí vyhledávat a shromažďovat poznatky o památkách a událostech regionu - seznámí se s pověstmi daného regionu - orientuje se v jednotlivých obdobích lidského života - chápe odlišnosti způsobu života a bydlení dříve a nyní - umí popsat proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - umí chápat příčiny některých přírodních dějů - umí uvést nejnámější rostliny a živočichy vyskytující se v obci a jejím okolí, určit je podle některých částí - umí vysvětlit rozdíly mezi dřevinami, bylinami, houbami - umí popsat vlastnosti některých látek a jejich změn na základě pozorování - umí vysvětlit základní význam vody, vzduchu - umí provádět elementární pokusy s různými látkami - umí dodržovat zásady bezpečnosti při použití jednoduchých měřících pomůcek	- Kultura - Právo a spravedlnost - Modelové finanční situace z běžného života (nákup, prodej, střežení) - Orientace v čase a časový řád - Současnost a minulost v našem životě - Regionální památky - Báje, mýty, pověsti - Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, státní svátky - Příroda - živá, neživá - Rostliny, živočichové, houby - Životní podmínky - Látky a jejich vlastnosti - Voda, vzduch - Nerosty, horniny, půda	MKV – Kulturní diference VDO – Občanská společnost a stát MEDV – Vnímání autora mediálních sdělení MEDV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality ENV - Základní podmínky života ENV – Základní podmínky života Čj, Vv

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
nástrojů a přístrojů ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	- umí uplatňovat základní návyky osobní a intimní hygieny - umí rozpoznat příznaky běžných nemocí - v modelové situaci použije správný způsob komunikace s operátory tísňové linky - umí se svěřit rodičům, učiteli, příbuzným, lince důvěry s případy ohrožování a šikanování - zná nejdůležitější čísla na policii, hasiče, záchrannou službu - dokáže použít krizovou linku a nezneužívá ji - chápe, že dostatečný odpočinek a aktivní pohyb má velký význam pro zdraví - umí dodržovat zásady podávání léků - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s rozvojem zdraví a jeho preventivní ochranou - seznamuje se s krizovými situacemi a učí se dbát na vlastní bezpečí - charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje - ovládá pravidla silničního provozu v roli chodce a cyklisty - umí se řídit pokyny dospělých při mimořádných situacích - využívá poznatků z médií a nacvičuje chování při modelových situacích	- Lidské tělo - Péče o zdraví, zdravá výživa - Návykové látky a zdraví - Osobní bezpečí - Modelová situace, vycházka, výlet - Bezpečné chování v silničním provozu (chodec, pokyny policisty, vozidla s předností jízdy) - Situace hromadného ohrožení	Čj, Vv Pč, Vv Čj – beseda

5.1.6 Přírodověda (Př)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

- vyučuje se ve 4. ročníku 2 hodiny týdně a v 5. ročníku 2 hodiny týdně
- výuka předmětu probíhá v kmenových třídách, popř. venku
- volně navazuje na předmět Prvouka v 1. – 3. ročníku

Přírodověda je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, který je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme

- okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, působení lidí na krajinu a životní prostředí

Lidé kolem nás

- základy bezpečí, vhodného chování a jednání mezi lidmi, principy demokracie
- základní globální problémy, problémy konzumní společnosti, globální problémy přírodního prostředí

Lidé a čas

- orientace v čase - kalendáře, letopočet, režim dne
- současnost a minulost v našem životě

Rozmanitost přírody

- Země jako planeta sluneční soustavy
- rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody, rostliny, houby, živočichové, znaky života, životní potřeby a podmínky
- rovnováha v přírodě
- vliv lidské činnosti na přírodu, ochrana přírody a životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy

Člověk a jeho zdraví

- lidské tělo, biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka, vývoj jedince, základy lidské reprodukce
- partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy
- péče o zdraví, poskytování první pomoci
- odpovědnost člověka za své zdraví jako důležitou hodnotu v životě člověka
- zdraví jako důležitá hodnota v životě člověka
- osvojení si bezpečného chování a vzájemná pomoc v různých životních situacích
- situace hromadného ohrožení

Výchovné a vzdělávací strategie

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Strategie, postupy práce vedoucí ke KK
KOMPETENCE K UČENÍ	- umožňujeme žákovi získat informace o přírodě, učí se pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit pozorování - vedeme žáky ke kladnému postoji k přírodě a všech jejích součástí
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- učitel zařazuje metody, při kterých docházejí žáci k objevům, řešením a závěrům - vedeme žáka k vyhledávání informací vhodných k řešení zadaných problémů
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- učitel vede žáky k užívání správné terminologie v oboru - podporujeme u žáků správnost a výstižnost vyjadřování, schopnost přehledně formulovat své myšlenky a názory - učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- učitel zadává některé úkoly, při kterých žáci mohou pracovat ve skupině - učitel se zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- vedeme žáky k ohleduplnému vztahu k přírodě - ukazujeme žákům význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- vedeme žáky ke správnému užívání pomůcek, vybavení, techniky - pomáháme žákovi vytvořit si pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, naučit dodržování pracovních pravidel

Průřezová témata

Ročník	Kód TOPT	Téma
4.	ENV-1	ES park, louka a pole, les, zahrada a sad (les - les v našem prostředí; pole - význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí; kulturní krajina - pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)
	ENV-2	Rostliny; Živočichové (ochrana biologických druhů - důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů) Voda, vzduch (voda - vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení; ovzduší - význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás) Nerosty, horniny, půda (půda - propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině)
	ENV-3	Ekosystém po důlních činnostech (průmysl a životní prostředí - průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení; změny v krajině - krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit)
	ENV-4	Ekosystém po důlních činnostech (naše obec - přírodní zdroje, jejich původ)
	VDO-4	Principy demokracie (principy demokracie) Práva a povinnosti žáků školy (základní kategorie fungování demokracie - spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka)
5.	ENV-3	Ochrana životního prostředí globálně Živelné pohromy (průmysl a životní prostředí - průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení; dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti - Státní program EVVO, Agenda 21 EU, a akce - Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)
	ENV-4	Odpady Přírodní zdroje energie (naše obec - přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace, lidé; náš životní styl - spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)

Vzdělávací obsah

Ročník: 4.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
ROZMANITOST PŘÍRODY Žák: ČJS-5-4-01 - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Žák dle svých schopností: - chápe přírodu jako celek, zná jednotlivé složky - na základě pozorování skutečné přírody rozpoznává, třídí - rozliší výtvoř lidské činnosti od přírody	- Živá a neživá příroda - Nerosty a horniny - Vlastnosti vody, koloběh vody - Význam, ochrana vodního zdroje - Vlastnosti vzduchu a jeho význam - Výtvoř lidské činnosti X příroda	Vv PČ Čj - sloh

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvinnost s rozdělením času a střídáním ročních období	- chápe střídání ročních období, na základě celoročního pozorování - rozumí střídání dne a noci, vnímá změnu jejich délek	- Roční období - Počasí - Den a noc	Vv
ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy životu na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	- zná znaky života, životní potřeby a projevy - zná průběh a způsob životu, výživu, význam organismů v přírodě a pro člověka	- Znaky života - Živočichové – savci, ptáci, ryby, plazi, hmyz, obojživelníci - Rostliny – mechy, kapradiny, houby, byliny, trávy, keře, listnaté a jehličnaté stromy	Vv PČ ENV- Základní podmínky životu
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozdílí je podle toho, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	- na základě svých poznatků a zkušeností umí zhodnotit chování člověka k přírodě a v přírodě	- Ochrana životního prostředí ve svém nejbližším okolí (lokálně) - Chráněné krajinné oblasti	VI Vv
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenská vztahy ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	- na základě pozorování rozdílí ekosystémy a základní společenská vztahy ve svém regionu - pozná rozdíly v přizpůsobení organismů a zdůvodní vzájemné vztahy	- Ekosystém park - Ekosystém louka a pole - Ekosystém les - Ekosystém zahrada, sad - Ekosystém po důlních činnostech - Rozmanitost podmínek - života na Zemi - Podnebné pásy – rostliny, - živočichové - Podnebí	Vv VI (vycházky, exkurze) Tv Čj – sloh ENV – Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí
ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	- na základě pokusu třídí látky - pozoruje změny látek a skupenství, užívá základní jednotky při měření veličin	- Voda, vzduch - Nerosty, horniny, půda - Hmotnost, objem, délka, čas	ENV- Základní podmínky životu M
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	- zná správné chování v krizových situacích - volí správné způsoby ochrany - zná pravidla silničního provozu (cyklista, chodec) - umí vyhodnotit nebezpečná místa v silničním provozu, v okolí i při vycházce či výletu - vyjmenuje základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty a cíleně je používá - charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy	- Šikana - BESIP (bezpečnost silničního provozu – chodec, cyklista, povinné vybavení kola) - Ochranné a bezpečnostní prvky - Modelové situace a vycházka či výlet	Přednášky Čj – sloh Tv – dopravní hřiště
ČJS-5-5-03 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole,			

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
mezi chlapci a dívkami, v rodině, ve městě LIDÉ KOLEM NÁS ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) ČJS-5-2-02 rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení ČJS-5-2-03 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	je uplatňuje - zná pravidla slušného chování a soužití - dodržuje řád školy, jako základní pravidla žáků - dodržuje pravidla soužití v kolektivu třídy, školy, v rodině, ve městě - dokáže formulovat svůj názor či znalosti k danému tématu, tento názor obhajuje - umí naslouchat druhým a spolupracovat s nimi, hledá společné řešení či kompromis - dokáže rozlišit nevhodné chování od správného, demokratické od nedemokratického - dokáže ohodnotit své jednání a chování, jednání i chování druhých - zná právní systém svého státu	- Mezilidské vztahy - Pravidla slušného chování - Principy demokracie - Práva a povinnosti žáků školy - Referát - Diskuse - Základní práva dítěte - Základní lidská práva - Protiprávní jednání, právní ochrana – ústava, zákony	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	- umí poskytnout základy první pomoci - zná telefonní čísla krizových linek – policie, záchranná služba, hasiči	- Lékárnička, doba platnosti léků - Způsob použití - Důležitá telefonní čísla	Tv

Ročník: 5.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
ROZMANITOST PŘÍRODY <u>Žák:</u> ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	<u>Žák dle svých schopností:</u> - umí vyjmenovat planety - zná části vesmíru	- Sluneční soustava - Země - Měsíc – přirozená družice. - Kosmonautika	Vv Pč Tv Čj - sloh
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	- na základě svých poznatků a zkušeností umí zhodnotit chování člověka k přírodě a v přírodě	- Ochrana životního prostředí globálně - Živelné pohromy - Odpady - Přírodní zdroje energie	VI ENV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
ČJS-5-5-01 využívá poznatky o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života	- zná jednotlivé části lidského těla - zná funkce jednotlivých orgánů	- Části těla - Jednotlivé orgány lidského těla a jejich funkce - Základy reprodukce	Vv
ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	- zná etapy lidského života od narození do smrti.	- Etapy lidského života - dětství - dospělost - stáří - partnerství, rodičovství	Vv
ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	- umí si rozvrhnout denní, pitný a pohybový režim dne	- Režim dne	Tv
ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života	- zná jednotlivé části lidského těla a funkce jednotlivých orgánů	- Pohybová soustava - Dýchací soustava - Trávicí soustava - Vylučovací soustava - Oběhová soustava - Nervová soustava	Vv Tv
ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	- zná etapy lidského života od početí do smrti	- Rodina a partnerství - Základy lidské reprodukce - Sex, HIV, AIDS	Vv

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista ČJS-5-4-06 stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných události; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	- zná správné chování v krizových situacích - uvede přírodní jevy i jiné situace, které mohou ohrozit lidské zdraví a životy, vymezí vhodný způsob ochrany - zná pravidla silničního provozu (cyklista, chodec) - vyhodnocuje nebezpečná místa v silničním provozu, v okolí i při vycházce či výletu - vyjmenuje základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty a cíleně je používá - zná telefonní čísla krizových linek – policie, záchranná služba, hasiči	- BESIP (bezpečnost silničního provozu) - Šíkana - Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená- postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru) - Modelové situace a vycházka či výlet - Ochranné a bezpečnostní prvky	Přednášky Čj – sloh Tv – dopravní hřiště
ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	- umí aktivně a ví, proč odmítnout návykové látky - uvědomuje si škodlivost a vliv na lidský organismus - v modelových situacích si osvojí základy bezpečného chování při různých činnostech (práce s elektronickými médii)	- Návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost - Označování nebezpečných látek - Nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	Policie ČR
ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a s jeho preventivní ochranou	- zná složky zdravé stravy - ví, jak pečovat o své zdraví	- Zdravá strava - První pomoc - Hygiena (osobní, intimní, duševní)	Tv PČ

5.1.7 Vlastivěda (VI)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

- je realizována ve 4. ročníku - 2 hod. týdně
v 5. ročníku - 2 hod. týdně
- vlastivěda se realizuje ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět
- vzdělávací obsah je rozdělen na pět tematických okruhů, ve vlastivědě se realizují tři okruhy

Místo, kde žijeme

- chápání organizace života v obci, ve společnosti
- praktické poznávání místních, regionálních skutečností
- postupné rozvíjení vztahu k zemi, národní cítění

Lidé kolem nás

- upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi
- uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen
- seznamování se se základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti i ve světě
- směřování k výchově budoucího občana demokratického státu
- seznámení se světem financí

Lidé a čas

- orientace v dějích času, postup událostí a utváření historie věcí a dějů
- snaha o vyvolání zájmů u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie a současnosti
- organizace - žáci pracují v kmenové třídě nebo v počítačové učebně s využíváním různých forem práce, s využitím dostupných vyučovacích pomůcek

Výchovné a vzdělávací strategie

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Strategie, postupy práce vedoucí ke KK
KOMPETENCE K UČENÍ	- učíme žáky uvádět získané poznatky z oboru do souvislostí se zřetelem na běžnou praxi a budoucnost - vedeme žáky k užívání správné terminologie
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- žáci se učí pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi, s internetem - využíváme vědomostních soutěží a projektů k rozvoji kritického myšlení
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- rozvíjíme u žáků dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události - podněcujeme žáky k argumentaci - učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- vedeme žáky ke schopnosti pracovat samostatně i v týmu při vyhledávání informací i zpracování výstupů v oblasti vlastivědné
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- na základě příkladů z historie vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých lidí - vedeme žáky k vlastenectví, posilujeme smysl pro kulturní a historické dědictví
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- uplatňujeme elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí na příkladech z minulosti i ze současnosti - učitel vede žáky ke správnému užívání pomůcek, vybavení, techniky

Průřezová témata

Ročník	Kód TOPT	Téma
4.	VDO-3	Minulost našeho města (obec jako základní jednotka samosprávy státu)
	MKV-4	Minulost našeho kraje (naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem)
5.	OSV-11	Hmotný a nehmotný majetek (analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí)
	VDO-2	Základy státního zřízení a politického systému ČR (základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost)
	MKV-5	Vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společenské (aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv)
	VMEGS-1	Evropské státy; EU (naši sousedé v Evropě)

Vzdělávací obsah

Ročník: 4.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
Žák: ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	<u>Žák dle svých schopností:</u> - určí polohu určených míst vzhledem ke krajině a státu - orientuje se na mapě i v	- Území, poloha, oblast - Směrová růžice	Vv

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě ČJS-5-1-03 rozdlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ČJS-5-3-02 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek ČJS-5-3-05 objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů ČJS-5-3-03 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik ČJS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsobu života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	přírodě - zná a dokáže nalézt základní informace o povrchu, vodstvu, zemědělství, podnebí, nerostných surovinách a průmyslu na území ČR - ví o globálních problémech životního prostředí - poznává rozdíly v životě předků a v životě současném - chápe časovou návaznost v dějinách - zná základní znaky jednotlivých historických období – podle bydliště, věcí denní potřeby, způsobu života - zná některé místní pověsti a ví, kde se o nich může dále dozvědět - zná minulost našeho města – založení, život, vývoj, památky, osobnosti - chápe důležitost péče o památky a ty nejvýznamnější i navštíví - zná základní údaje o historii kraje a jeho vývoji - ví o významných dnech a státních svátcích, zná historické mezníky a osobnosti s nimi spojené, díky kterým byly svátky uznány - umí porovnat současné a minulé území našeho státu - vyjádří rozdíl mezi pověstí a skutečností - zná významné rody, knížata, krále, prezidenty naší vlasti - dokáže charakterizovat významné postavy českých dějin - dokáže porovnat význam jednotlivých panovníků - zná způsoby života našich předků	- Mapa, plán – obsah, grafika, vysvětlivky - Zemský povrch a jeho tvary - Kontinenty - Povrch ČR - Vodstvo ČR - Podnebí a počasí - Půdy a zemědělství - Vliv člověka na krajinu, nerostné bohatství a průmysl - Životní prostředí - Globální problémy životního prostředí - Rostlinstvo a živočišnost - Současnost a minulost v našem životě - Orientace v čase – dějiny jako časový sled událostí - Proměny způsobu života – pravěk, středověk, novověk, současnost - Pověsti - regionální - Minulost našeho města - Významné osobnosti a památky našeho města - Péče o památky - Minulost našeho kraje - Významné osobnosti a události – státní svátky a významné dny - Pravěk - Středověk - Novověk - Konstantin a Metoděj Přemyslovci - Karel IV. - Jagellonci - J. A. Komenský - M. J. Hus - Jiří z Poděbrad - Habsburkové	Vv Čj VDO – Formy participace občanů v politickém životě Čj MKV – Lidské vztahy MKV – Multikulturalita Vv, Čj M Čj

Ročník: 5.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického ČJS-5-1-05 zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích ČJS-5-1-06 rozdílí hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam ČJS-5-2-04 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladech ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátit dluhy ČJS-5-2-05 poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města) ČJS-5-3-03 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik ČJS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsobu života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	<u>Žák dle svých schopností:</u> - zná a umí posoudit význam svého regionu z hlediska povrchu, vodstva, rostlinstva, živočichů, průmyslu i zemědělství - na základě vlastních zkušeností i zkušeností spolužáků zná a umí posoudit význam vybraných míst v ČR - dokáže porovnat vybrané evropské státy - zná význam, funkci EU - dokáže porovnat kontinenty - zná státní symboly a jejich význam - chápe systém státního zřízení a politický systém ČR - orientuje se v pojmech a formách vlastnictví, váží si veřejného i nehmotného majetku - orientuje se v historickém vývoji peněz - porovnává změny a rozdíly ve společenském i přírodním prostředí - umí porovnat současné a minulé území našeho státu - vyjádří rozdíl mezi pověstí a skutečností - zná významné rody, knížata, krále, prezidenty naší vlasti - dokáže charakterizovat významné postavy českých dějin - dokáže porovnat význam jednotlivých panovníků - zná způsoby života našich předků	- Povrch regionu - Vodstvo regionu - Rostliny a živočichové regionu - Působení lidí na krajinu v regionu - Surovinové zdroje, průmysl regionu - Zemědělství regionu - Praha - Významná místa ČR – z hlediska zemědělství, průmyslu, obchodu, surovinových zdrojů, památek, velká významná města - Evropské státy - EU - Státní symboly - Základy státního zřízení a politického systému ČR - Vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společenské - Hmotný a nehmotný majetek - Peníze (historicky) - Novověk - J. A. Komenský - Habsburkové - Marie Terezie - Osvícenství - Revoluční rok 1848 - Průmyslová revoluce - T. G. Masaryk - 1. a 2.světová válka - Vznik Československa - 2.pol. 20.století	Vv Pč Přv Vv VMEGS - Evropa a svět nás zajímá VDO – Občanská společnost a stát MKV – Princip sociálního smíru a solidarity OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika Hv M Čj Vv Čj

5.1.8 Hudební výchova (Hv)

Charakteristika vyučovacího předmětu

- Hudební výchova se vyučuje na I. stupni v 1. - 5. ročníku.
- Vzdělávací oblast je realizována pro 1. - 5. ročník v týdenní dotaci 1 hodiny. Výuka probíhá v odborné učebně hudební výchovy nebo v kmenových třídách, které jsou k tomuto upraveny.
- Klademe důraz zejména na individuální hudební dovednosti a schopnosti žáka a snažíme se je dále rozvíjet.
- Výuka se uskutečňuje prostřednictvím pěveckých, instrumentálních, poslechových a hudebně pohybových činností, které jsou navzájem propojeny a doplňují se. Žáci pracují individuálně a skupinově.
- Prostřednictvím hudebních aktivit žák získává základní povědomí o hudbě jako součásti umění, pracuje s hudebním názvoslovím a usiluje o vyjádření hudebního prožitku.

Výchovné a vzdělávací strategie

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Strategie, postupy práce vedoucí ke KK
KOMPETENCE K UČENÍ	- žáka učíme chápat pojetí hudby jako součásti hudebního umění - vedeme žáka k rozvoji melodického cítění a k rozvoji hudební představivosti (fantazie), ke kultivovanému smyslovému vnímání - pomáháme žákovi při osvojení a užívání základních hudebních pojmů - vedeme žáka k estetickému vnímání hudebního umění (prohlubujeme jeho zájem o hudbu) - seznamujeme žáka s významnými osobnostmi české a světové hudby - přihlížíme k hudebním schopnostem a hudební vyspělosti, upevňujeme jeho pěvecké dovednosti (rozvoj reprodukčních a produkčních schopností v hudbě) - motivujeme pochvalou
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- rozvíjíme rytmické a intonační dovednosti žáka (osobitě instrumentální a pohybové vyjádření) - učíme ho pracovat s hudebním materiálem (vyhledávat motivy, témata), s hudebními formami a výrazovými prostředky hudby (dynamikou, tempem) - žáka učíme rozlišovat sluchovou analýzou hudební nástroje, dále chápat rozdílnost funkcí spojení hudby a slova - upozorňujeme na proměnlivost estetických norem v hudbě
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- žáka vedeme k vyjádření hudebního prožitku, učíme ho respektovat jiné, odlišné názory na hudební produkty (schopnost o hudbě hovořit, umění naslouchat a pochopit, hovořit o svých zážitcích, porozumět i názoru jinému) - žáka seznamujeme se zvukovými nahrávkami hudby vážné a populární (rozvíjíme poslechovou činnost) - učíme žáky nácvik (taktování) a následnou interpretaci písně s jednoduchým nástrojovým doprovodem (i vlastním) - žáka vedeme k neverbální komunikaci
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- rozvíjíme a dbáme na estetickou funkci hudby ve společnosti (návštěva koncertů a jiných hudebních akcí) - učíme žáka rozlišovat hudební umění a kýč - učíme skupinové vyjádření hudby (sborový zpěv) - vedeme žáky k vyjádření charakteru poslouchané hudby - vedeme k sebehodnocení a hodnocení hudebních výkonů druhých
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- žáka seznamujeme s hudebními tradicemi národa, zejména lidovými písněmi, s hudbou jiných národů - učíme uvědomování si společenského významu hudby (při různých příležitostech, v jednotlivých etapách, výchovné a hudební koncerty...)
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- zaměřujeme se na techniku zpěvu, hlasovou výchovu (práce s tónem, jeho tvořením, frázováním, základy hlasové hygieny) - využíváme audiovizuální techniku (CD přehrávač, videopřehrávač) při poslechové činnosti a k získávání hudebního povědomí o významných osobnostech dějin hudby a hudby současné - vedeme žáka k vytvoření jednoduchého doprovodu k písním - praktické využití hudebních nástrojů - usilujeme o propojení teoretických a praktických dovedností při interpretaci písní - žáka vedeme k využití mezipředmětových vtaů a dále k uplatňování hudebních znalostí (ZUŠ) a k možnostem dalšího studia hudby

Průřezová témata

Ročník	Kód TOPT	Téma
1.	OSV-4	Dýchání, výslovnost, hlasová hygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému)
2.	OSV-2	Rytmizace textů, rytmická cvičení; Hudebně pohybové hry, pohybový doprovod k písním (moje tělo, moje psychika - temperament, postoje, hodnoty)
	MKV-2	Dvojhlas - kánon (právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci)
3.	OSV-5	Pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý takt (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality))
5.	MEDV-5	Poslech (vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy)

Vzdělávací obsah

Ročník: 1.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
Žák HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Žák dle svých schopností - zpívá písně v 2/4, 3/4taktu, dechová a intonační cvičení, rytmus - otázka, odpověď, lidové texty - tematicky reprodukuje motiv, tempo jednoduchých skladeb - zvládá hru na tělo a pohybově realizuje sestupné a vzestupné melodie, notový zápis, poslech české státní hymny, pochod, poslech - zvládá hru s rytmickou a melodickou zvénou, flétna, klavír, kytara, rozlišuje zvuky, hudební kontrasty, emocionální zážitek, sluchový a zrakový vjem	- Dýchání, výslovnost, hlasová hygiena - Nástroje z Orffova instrumentáře - Pohybový doprovod, taneční hry - Lidové tance, taneční kroky, - Pantomima - Lidský hlas, hudební nástroj, - Hudba taneční, ukolébavka - Kvalita tónu	Čj OSV – Psychohygiena, Tv Tv Čj

Ročník: 2.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
Žák: HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje	Žák dle svých schopností: - zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně (dle svých dispozic), vytvoří hlavový tón, měkké nasazení hlasu - zvládá rytmické doprovody - nacvičuje hru na jednoduché hudební nástroje - pohybově vyjádří stoupavou, klesavou melodii, tempo, dynamiku a emocionální zážitek z hudby - rozliší dynamiku a tempo v písni, rozpozná písně v taktu	- Hlasová a intonační cvičení, dechová cvičení - Dvojhlas - kánon - Rytmizace textů, rytmická cvičení - Doprovod na Orffovy nástroje - Hudebně pohybové hry, pohybový doprovod k písním - Melodie stoupavá, klesavá, dynamika písni, tempo, hudební rytmus	Tv Čj MKV – Lidské vztahy OSV – Sebeznání a sebepečetí

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
metrum, tempo, dynamiku, směr melodie HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	2/4, 3/4, rozpozná v písni p-mf-f, rozliší notu půlovou, čtvrtovou, osminovou a pomlku čtvrtovou a osminovou - sluchově rozliší ve skladbě některé hudební nástroje (klavír, housle, kytara, buben, kontrabas, klarinet) - pozná tyto nástroje na obrázku	nota půlová, čtvrtová, osminová, pomlka čtvrtová, osminová - Vokální a instrumentální hry - Hudební nástroje	

Ročník: 3.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednoglase HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	<u>Žák dle svých schopností:</u> - provádí správnou tvorbu tónů a dýchání při zpěvu - na základě svých dispozic zpívá intonačně čistě - imituje podle hraného zpívaného vzoru - umí při rytmizaci a melodizaci textů pracovat s čtvrtovými, osminovými a půlovými hodnotami ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - umí doprovázet na rytmické nástroje - umí rozlišit nástroje dechové, smyčcové, žestové a umí uvést příklad - umí pohybově vyjádřit hudbu - provádí taneční hry se zpěvem - reaguje pohybem na hudbu - umí rozlišovat charakter melodie - umí poznat rozdíly tónů a melodie - poslechem rozezná hudební nástroje - umí odlišit hudbu populární a hudbu určenou ke slavnostním příležitostem	- Rozvoj hlavového tónu - Správné dýchání (v pauze mezi frázemi) - Správná výslovnost - Sjednocování hlasového rozsahu - Dvojhlas (lidový dvojhlas, kánon) - Hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď) - Hra na tělo - Hudební rytmus – realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - Hra na Orffovy hudební nástroje (reprodukce motivů, témat) - Hudební improvizace, rytmizace (tvorba předeher, meziher) - Pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý takt - Taktování - Pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) - Výrazové prostředky - v hudbě (melodie vzestupná a sestupná) - Kvality tónů, vztahy mezi tóny (délka, síla, výška) - Hudební styly a žánry (hudba vážná, lidová a umělá) - Hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální - Lidský hlas, hudební nástroje	Čj – kultura řeči a mluveného projevu Tv – taneční kroky, pochod Vv – kresba a malba Čj – vypravování Prv – lidové zvyky a tradice Tv – taneční kroky, jednoduché tance OSV - Kreativita Čj - literatura

Ročník: 4.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> HV-5-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not HV-5-1-03 využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní HV-5-1-07 ztvářňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	<u>Žák dle svých schopností:</u> - provádí správnou tvorbu tónů a dýchání při zpěvu - na základě svých dispozic zpívá intonačně čistě - imituje podle hraného zpívaného vzoru - zapisuje a čte noty c1, d1, e1, f1, g1, a1, h1, c2 - zná délky not a umí noty zapsat a vytleskat - umí doprovázet na rytmické nástroje - dokáže improvizovat, sám vymýšlí jednoduché doprovody k písním - umí rozlišit jednotlivé skupiny hudebních nástrojů, umí uvést příklad - umí pohybově vyjádřit hudbu - provádí taneční hry se zpěvem - reaguje pohybem na hudbu	- Rozvoj hlavového tónu - Správné dýchání (v pauze mezi frázemi) - Správná výslovnost - Sjednocování hlasového rozsahu - Dvojhlas (lidový dvojhlas, kánon) - Notová osnova - Houslový klíč - Noty a jejich délka - Hra na Orffovy hudební nástroje (reprodukce motivů, témat) - Hudební improvizace, rytmizace - Pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý takt - Taktování - Pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace)	Čj – kultura řeči a mluveného projevu Tv – taneční kroky, pochod Tv – taneční kroky, jednoduché tance

Ročník: 5.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> HV-5-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby HV-5-1-05 vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých	<u>Žák dle svých schopností:</u> - provádí správnou tvorbu tónů a dýchání při zpěvu - na základě svých dispozic zpívá intonačně čistě - imituje podle hraného zpívaného vzoru - zná hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem - umí doprovázet na rytmické nástroje, vytváří vlastní přehry, dohry a mezihry - dokáže improvizovat, sám vymýšlí jednoduché doprovody k písním - zaznamená a slovně vyjádří metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu	- Rozvoj hlavového tónu - Správné dýchání (v pauze mezi frázemi) - Správná výslovnost - Sjednocování hlasového rozsahu - Dvojhlas (lidový dvojhlas, kánon) - Rytmus - Melodie, harmonie, barva - Malá a velká písňová forma, rondo, variace - Hra na Orffovy hudební nástroje (reprodukce motivů, témat) - Hudební improvizace, rytmizace - Poslech	Čj – kultura řeči a mluveného projevu Vv Tv – taneční kroky, pochod MEDV – Fungování a vliv

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny HV-5-1-01 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	- dokáže slovně vyjádřit, jaká hudba je - zná jednoduché lidové tance - dokáže reprodukovat prováděný pohyb při tanci či pohybových hrách	- Pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý takt - Polka, valčík, mazurka - Pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace)	médií ve společnosti Čj Tv – taneční kroky, jednoduché tance

5.1.9 Výtvarná výchova (Vv)

Charakteristika vyučovacího předmětu

- Výtvarná výchova se vyučuje na I. stupni v 1. - 5. ročníku.
- Vzdelávací oblast je realizována pro 1., 3. a 5. ročník v týdenní dotaci 1 hodiny, pro 2. a 4. ročník v týdenní dotaci 2 hodiny. Výuka probíhá v kmenové třídě, PC učebně nebo mimo budovu školy. V rámci možností (dle nabídky) navštěvují žáci výstavy.
- Klademe důraz na uvědomělé zacházení s některými prostředky a materiály, na ovládání základních technických dovedností a schopnost organizovat vlastní výtvarnou práci. Dále klademe důraz zejména na individuální výtvarné dovednosti a schopnosti žáka a snažíme se je dále rozvíjet.
- Rozvíjíme tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity.
- Přistupujeme k uměleckému procesu v jeho celistvosti, žák jej chápe jako způsob poznání a komunikace.
- Předmět výtvarná výchova má blízký vztah k předmětu pracovní činnosti, se kterým se často prolíná. Při výuce využíváme témat prvouky, přírodovědy, vlastivědy apod.

Výchovné a vzdělávací strategie

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Strategie, postupy práce vedoucí ke KK
KOMPETENCE K UČENÍ	- učitel užívá rozmanité a účinné motivace - učitel dbá na rovnoměrnost a vyváženost smyslových, citových a rozumových přístupů a jejich propojování - obohacujeme žákovu osobnost o nové dojmy, prožitky, poznatky a hodnoty - vedeme žáka k vyhledávání a pozorování barev, tvarů a linií kolem sebe - učitel učí žáka poznávat různorodé přírodní a umělé materiály, postupy a techniky - vedeme žáka k dovednosti vědomě užívat nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření - vedeme žáka k osvojení znalosti základních pojmů nauky o barvách (jas, kontrast,...) - vedeme žáka k estetickému vnímání – schopnost zachytit a vyjádřit své prožitky - seznamujeme žáka s významnými představiteli výtvarného umění včetně jejich děl - učíme žáka poznávat různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě, sochařství, volné grafice, různé způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů - učitel učí žáka orientaci ve výtvarných principech užití některých materiálů, běžných i netradičních nástrojů
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- vedeme žáka k zapojení a využívání vlastní zkušenosti při řešení problémových situací - uplatňujeme hravé a experimentální přístupy (s barvami, reprodukcemi, tiskovinami...) - probouzíme u žáka radost z objevů a tvorby - vedeme žáka k dovednosti vhodně využít výtvarné plochy, k rozložení pracovního postupu
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- učíme žáky respektovat odlišné názory na výtvoř - vedeme žáky k pochopení výpovědní hodnoty díla jako prostředku komunikace mezi

	lidmi - vedeme žáka k formulaci a vyjádření myšlenky - besedujeme nad díly ostatních žáků - učíme žáka používat správnou terminologii - probouzíme u žáka schopnost se ohodnotit, obhájit, zdůvodnit vlastní výtvarnou výpověď, vést o ní dialog (využití skupinové práce, vzájemná spolupráce)
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- snažíme se na základě zážitku o obohacení duchovní sféry osobnosti žáka - učíme žáky sebehodnocení, sebeúctě - důvěra ve vlastní schopnosti - podporujeme osobitá řešení a vedeme žáky k respektování ostatních řešení (výtvarných ztvárnění)-vážit si práce jiných - učíme žáka vyjádřit se k tvorbě své i druhých - ověřujeme se žáky vliv jejich činností na okolí (vystavují své práce, spolupracují při výzdobě školy) - seznamujeme žáky se současnými trendy výtvarného umění (výstavy, besedy) - učíme žáky vzájemnému respektu a pomoci při skupinové práci - žáky vedeme k rozlišování výtvarného umění a kýče
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- učitel se snaží odstranit u žáka strach z neúspěchu - vedeme žáky k zamyšlení nad vztahem člověka a přírody - učíme úctě k lidským výtvorům v umění i technice - vedeme žáka k uvědomění si společenského významu výtvarného umění - rozvíjíme smysl pro kulturu (výstavy) - motivujeme žáky k účasti ve výtvarných soutěžích - předáváme žákům základy dobrého vkusu, aby jej uplatnili v praktickém životě
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- učitel vede žáky k citlivému vnímání okolní skutečnosti umělecké i mimoumělecké - učíme ho projevovat aktivní estetický vztah k životnímu prostředí, k jeho tvorbě a ochraně - vedeme žáky k ekonomickému a bezpečnému využití pomůcek (recyklace materiálu, ...) - vedeme žáka k dodržování řádu učebny, hygienických zásad a vhodné organizace pracovního místa - vedeme žáka ke správné manipulaci s pomůckami a materiálem

Průřezová témata

Ročník	Kód TOPT	Téma
1.	OSV-1	Rytmické řešení plochy s využitím různých prvků (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)
	OSV-5	Vyjadřování na základě představ a fantazie (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity - pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality)
2.	OSV-6	Výtvarné prostředky - kresba, malba, kombinované techniky (frotáž, koláž, tiskátka) (rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech)
	MKV-2	Beseda nad výtvarnými pracemi (udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost)
3.	OSV-9	Kombinace a proměny prvků v ploše, v prostoru; Vlastnosti barev (rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci - jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)
4.	MKV-3	Postava – pohádková bytost, příslušník jiného etnika (odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost;)
	VMEGS-1	Kresba krajiny (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa)
5.	OSV-2	Portrét – barevná nadsázka (můj vztah ke mně samé/mu)
	VMEGS-3	Hra s barvami – míchání, kontrasty (mezinárodní organizace a jejich příspěví k řešení problémů dětí a mládeže)

Vzdělávací obsah

Ročník: 1.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> VV-3-1-01 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace VV-3-1-03 vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	<u>Žák dle svých schopností:</u> - poznává různé druhy linií a jejich výrazových možností - sleduje, rozlišuje, srovnává a hodnotí tvary - poznává vlastnosti barev a vyvozuje o nich elementární poznatky - učí se zacházet s některými prostředky a materiály - snaží se ovládat základní technické dovednosti - osvojuje si a užívá důležité pojmy - rozvíjí cit pro prostor a rytmus - řeší přiměřené úkoly v plošných i prostorových pracích - vyjadřuje postoje ke skutečnosti na základě vlastního prožitku - rozvíjí představivost a fantazii - snaží se zaznamenat pozorování přírody a činnosti lidí - rozvíjí pozorovací schopnost a paměť - snaží se o přibližné vystižení proporčních vztahů - osvojuje si uvědomělé zacházení s prostředky a materiály - vnímá obrazná vyjádření - učí se orientovat v množství vizuálně obrazných vyjádření - poznává rozdíly ve výtvarném vyjadřování - užívá vizuálně obrazná vyjádření jako prostředek pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - učí se o záměrech tvorby vlastních vizuálně obrazných vyjádření komunikovat (s jedinci i v rámci skupin)	- Jednoduché vztahy prvků vizuálně obrazného vyjádření (podobnost, kontrast, rytmus) - Kombinace a proměny prvků v ploše, v prostoru - Vlastnosti barev - Výrazové možnosti barev - (základní, husté, řídké, světlé, tmavé, kontrast) - Rytmické řazení různých přírodních prvků - Rytmické řešení plochy s využitím různých prvků - Vytváření objemu modelováním (zkoušení pevnosti, tažnosti, ohebnosti plastických materiálů a jejich výrazové možnosti) - Vyjadřování na základě představ a fantazie - Vztah zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly (vizuálně obrazná vyjádření podnětů) - Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny) - Typy vizuálně obrazných vyjádření (ilustrace textů, volná malba, animovaný film, fotografie, comics, hračka, loutka) - Přístup k vizuálně obrazným vyjádřením (hledisko vnímání – vizuální, haptické, statické, dynamické, hledisko motivace – fantazijní, založené na smyslovém vnímání) - Práce s ilustrací, funkce ilustrací a jejich výrazových prostředků	Pč Hv Čj M OSV – Rozvoj schopnosti poznávání, Kreativita Čj Čj

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
		- Kultura odívání a bydlení - Vysvětlování výsledků tvorby dle vlastních schopností - Besedy	Prv

Ročník: 2.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> VV-3-1-01 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace VV-3-1-03 vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	<u>Žák dle svých schopností:</u> - na základě vlastního prožitku výtvarně vyjádří vjemy a představy - výtvarně vyjádří svoji fantazii a představivost - využívá základních barev - na základě pozorování přírody rozlišuje a hodnotí tvary a barvy - plošně vyjádří užitkové předměty - zvolí vhodné prostředky k výtvarnému vyjádření a s těmito prostředky zachází - vystihne na základě sledování a srovnávání tvarů předmětů proporce zobrazovaných prvků - ovládá základní technické dovednosti - je schopen organizovat vlastní výtvarné práce - podle svých schopností hodnotí dílo vlastní i ostatních žáků	- Základní barvy, barevný kontrast, představivost, fantazie - Výtvarné techniky - otiskování, frotáž, kresba, dotváření přírodních materiálů - Výtvarné prostředky - kresba, malba, kombinované techniky (frotáž, koláž, tiskátka) - Práce s ilustrací, ilustrace textů, volná malba hračky - Beseda nad výtvarnými pracemi	PČ Čj Prv OSV – Poznávání lidí MKV – Lidské vztahy

Ročník: 3.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> VV-3-1-01 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na	<u>Žák dle svých schopností:</u> - poznává různé druhy linií a jejich výrazových možností - sleduje, rozlišuje, srovnává a hodnotí tvary - poznává vlastnosti barev a	- Jednoduché vztahy prvků vizuálně obrazného vyjádření (podobnost, kontrast, rytmus - Kombinace a proměny prvků	PČ Hv Čj OSV – Kooperace a

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace VV-3-1-03 vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	vyvozuje elementární poznatky o vlastnostech barev - učí se zacházet s některými prostředky a materiály - snaží se ovládat základní technické dovednosti - osvojuje si a užívá důležité pojmy - rozvíjí cit pro prostor a rytmus - řeší přiměřené úkoly v plošných i prostorových pracích - vyjadřuje postoje ke skutečnosti na základě vlastního prožitku - rozvíjí představivost a fantazii - snaží se zaznamenat pozorování přírody a činnosti lidí - rozvíjí pozorovací schopnost a paměť - snaží se o přibližné vystižení proporčních vztahů - osvojuje si uvědomělé zacházení s prostředky a materiály - vnímá obrazná vyjádření - učí se orientovat v množství vizuálně obrazných vyjádřeních - poznává rozdíly ve výtvarném vyjadřování - užívá vizuálně obrazná vyjádření jako prostředek pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - učí se o záměrech tvorby vlastních vizuálně obrazných vyjádření komunikovat (s jedinci i v rámci skupin)	v ploše, v prostoru - Vlastnosti barev - Výrazové možnosti barev (základní, husté, řídké, světlé, tmavé, kontrast) - Rytmické řazení různých přírodních prvků - Rytmické řešení plochy s využitím různých prvků - Vytváření objemu modelováním (zkoušení pevnosti, tažnosti, ohebnosti plastických materiálů a jejich výrazové možnosti) - Vyjadřování na základě představ a fantazie - Vztah zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly (vizuálně obrazná vyjádření podnětů) - Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny - Typy vizuálně obrazných vyjádření (ilustrace textů, volná malba, animovaný film, fotografie, comics, hračka, loutka) - Přístup k vizuálně obrazným vyjádřením - (hledisko vnímání – vizuální, haptické, statické, dynamické, hledisko motivace – fantazijní, založené na smyslovém vnímání) - Práce s ilustrací, funkce ilustrací a jejich výrazových prostředků - Kultura odívání a bydlení - Vysvětlování výsledků tvorby dle vlastních schopností - Besedy	kompetice

Ročník: 4.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	<u>Žák dle svých schopností:</u> - dokáže zachytit objem u základních geometrických těles pomocí kresby a malby - zná zákonitosti barev, světelné kontrasty - zná proporční zákonitosti barev, základní kompoziční principy	- Kresba a malba základních geometrických těles jednotlivě, umístěné v zátiší - Postava – pohádková bytost, příslušník jiného etnika - Hra s barvami - míchání	Přv Tv PČ MKV – Etnický původ
VV-5-1-02 užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	- dokáže vytvářet jednoduché prostorové objekty a poznává výtvarný výraz v jednoduchých prostorových tvarech na základě hry a experimentování - umí umístit výtvarný námět do prostoru (symetrie, asymetrie)	- Hra s linií - Při kresbě využívání netradičních náčiní - Kresba inspirovaná skutečností, kresba na základě předcházející zkušenosti - Symetrie, asymetrie v obraze - Modelování - Koláže	Přv PČ VI Návštěva galerie, muzea, výstavy
VV-5-1-03 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	- umí zachytit své vnitřní pocity, nálady - dokáže pomocí barevné plochy vyjádřit smyslové prožitky	- Kresba a malba reagující na zrakové, sluchové, čichové, chuťové a hmatové vnímání - Barevné vyjádření aktuální nálady	PČ Čj - čtení
VV-5-1-04 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	- zvládá výtvarně vyjádřit skutečnost na základě vizuálního vnímání - dokáže zachytit objem, prostor, jak v dvojrozměrném, tak v trojrozměrném prostoru	- Seznámení se základními druhy perspektivy (jednoúběžníková, vzdušná, lineární) - Kresba krajiny - Modelování	VI PČ Vycházky VMEGS – Evropa a svět nás zajímá
VV-5-1-05 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	- využívá teoretických znalostí při výtvarné činnosti - používá při své práci netradičních materiálů	- Skupinová práce - Land - art - Body - art - Experimenty ve výtvarné výchově - Práce s odpadovým materiálem - Grafické techniky	PČ Návštěvy, výstavy, galerie, muzea Vycházky
VV-5-1-06 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	- rozpozná tvar přírodní a tvar opracovaný člověkem; socha, plastika, sousoší, busta, reliéf, aj. - umí hodnotit umělecká díla - dokáže najít inspiraci pro svojí výtvarnou činnost při návštěvě galerie, výstavy či muzea	- Malba a kresba inspirovaná díly slavných umělců - Hodnocení vlastního i cizího díla - Vyjadřování pocitů z obrazu - Modelování	Čj – sloh Návštěvy výstavy, galerie, muzea Obrazy, literatura zabývající se výtvarným uměním
VV-5-1-07 nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje	- zná některé z ilustrátorů dětských knih a učebnic, inspiruje se a využívá svých	- Skupinová práce - Dekorativní kresba - Užité umění	PČ

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	znalostí pro vlastní tvorbu pracuje ve skupině, prosazuje své nápady a toleruje nápady druhých	- Grafika	

Ročník: 5.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
Žák: VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	Žák dle svých schopností: - dokáže zachytit objem u každodenních předmětů pomocí kresby a malby - zná zákonitosti barev (barvy primární, sekundární), světelné kontrasty - zná proporční zákonitosti postavy, základní kompoziční principy	- - Kresba a malba zátiší - Postava – pohádková bytost a kresba podle skutečnosti - Portrét – barevná nadsázka - Hra s barvami – míchání, kontrasty	Přv Pč Tv OSV – Sebezpoznaní a sebezpojetí VMEGS – Jsme Evropané
VV-5-1-02 užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	- umí umístit výtvarný námět do prostoru (symetrie, asymetrie) - pracuje s linií, barevnou plochou, materiálem v prostoru	- Hra s linií - Kresba inspirovaná skutečností, kresba na základě předcházejí zkušenosti - Symetrie, asymetrie v obraze - Modelování - Práce s barevnou plochou - Koláže	Přv Pč VI Návštěva galerie, muzea, výstavy
VV-5-1-03 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	- umí zachytit své vnitřní pocity, nálady - používá barevnou plochu k vyjádření smyslových prožitků	- Kresba a malba reagující na zrakové, sluchové, čichové, chuťové a hmatové vnímání - Barevné vyjádření aktuální nálady	Pč Čj - čtení
VV-5-1-04 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	- výtvarně vyjádří skutečnost na základě vizuálního vnímání - zachytí objem, prostor, jak v dvojrozměrném, tak v trojrozměrném prostoru - rozvíjí citlivý vztah k materiálu a k jeho zpracování s ohledem na účel, užití a výtvarný výraz na základě experimentálních činností; využívá výrazových možností linie, plochy, tvaru a struktury	- Práce s netradičním materiálem a netradičními pomůckami - Zachycení perspektivy (lineární, vzdušná, jednoúběžníková – perspektiva opakovaného jednoho prvku) - Kresba a malba krajiny – práce v přírodě - Modelování	VI Pč Vycházky Čj – literatura (odborná literatura)
VV-5-1-05 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i	- dokáže využít teoretických znalostí novodobých uměleckých postupů při výtvarné činnosti - spolupracuje a komunikuje	- Skupinová práce - Land – art - Body – art - Op - art - Experimenty ve výtvarné	Pč Výstavy, galerie, muzea Vycházky

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	s ostatními žáky využívá při své práci netradičních materiálů	výchově - Práce s odpadovým materiálem - Grafické techniky	
VV-5-1-06 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	- rozpozná tvar přírodní a tvar opracovaný člověkem; socha, plastika, sousoší, busta, reliéf, aj. - umí hodnotit umělecká díla, dokáže vizuálně rozlišit a slovně popsat podobné interpretace - dokáže najít inspiraci pro svoji výtvarnou činnost při návštěvě galerie, výstavy či muzea	- Malba a kresba inspirovaná díly slavných umělců - Hodnocení vlastního i cizího díla - Vyjadřování pocitů z obrazu	Čj – sloh Návštěvy výstavy, galerie, muzea Obrazy, literatura zabývající se výtvarným uměním
VV-5-1-07 nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	- zná některé z ilustrátorů dětských knih a učebnic, inspiruje se a využívá svých znalostí pro vlastní tvorbu - rozezná tvorbu některých ilustrátorů dětských knih (Lada, Sekora, Trnka, Born, Smetana, Zmatlíková) - pracuje ve skupině, prosazuje své nápady a toleruje nápady druhých	- Skupinová práce - Dekorativní kresba - Užité umění - Grafika	Pč

5.1.10 Praktické činnosti (Pč)

Charakteristika vyučovacího předmětu

- Vzdělávací oblast Člověk a svět práce je zahrnuta v předmětu Praktické činnosti.
- Pracovní činnosti se vyučují na I. stupni od 1. do 5. ročníku v týdenní dotaci 1 vyučovací hodinu.
- Výuka probíhá v kmenových třídách nebo na školním pozemku.
- Naše koncepce vychází z konkrétních životních situací, proto je naším hlavním cílem vytvořit a upevnit pozitivní vztah k práci a odpovědný a tvořivý postoj k vlastní činnosti a její kvalitě.
- Žáci si osvojují a uplatňují zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základy organizace a plánování práce a technologické kázně. Zaměřujeme se zejména na získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci.

Výchovné a vzdělávací strategie

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Strategie, postupy práce vedoucí ke KK
KOMPETENCE K UČENÍ	- umožňujeme žákům získat vědomosti, pracovní dovednosti a návyky potřebné v běžném životě - představujeme žákům vhodné materiály a jejich vlastnosti, suroviny, plodiny,.... - učíme žáky vhodné volbě náradí a pomůcek - využíváme při výuce dostupnou techniku - orientujeme žáky v různých oborech lidské činnosti - podporujeme tvořivý postoj - vedeme žáky k užívání správné terminologie - pomáháme žákům při organizování vlastního učení se
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- žákům předkládáme dostatek situací z praktického života - vedeme žáky k uplatnění vlastní tvořivosti a nápadů (pozitivní postoj k řešení pracovních

	- i ekologických problémů) - podporujeme kvalitní výsledek řešení (tvořivost, uplatnění vlastních nápadů)
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- učíme žáky využívat informační a komunikační prostředky - vedeme žáky ke zvládnutí prezentace vlastních výsledků práce - podporujeme vlastní názor a akceptaci názorů jiných - podporujeme žáky, pokud formulují a samostatně vyjadřují vlastní myšlenky
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- formujeme osobnost žáka, rozvíjíme motorické, tvořivé schopnosti a dovednosti - vedeme žáky ke zvládnutí základů organizace, plánování a technologické kázně - podporujeme u žáků sebedůvěru a sebehodnocení (objektivní posouzení vlastní práce, zažít úspěch) - učíme žáky pracovat ve skupinách, vzájemně si pomoci, přijímat role ve skupině
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- posilujeme schopnost rozhodování se - vedeme žáky k zodpovědnosti - posilujeme aktivní vztah k ochraně ŽP a pozitivní postoj k řešení ekologických problémů (učíme se vytvořit estetické prostředí)
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- podporujeme pozitivní vztah žáků k práci, motivujeme pochvalou - klademe důraz na rozlišení duševní a fyzické práce - vedeme žáky, aby si osvojili základní pracovní dovednosti, návyky a jednoduché pracovní postupy - podporujeme soustavnost a vytrvalost při plnění úkolů - učíme žáky dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce - pomáháme žákům nabýt dovednosti a znalosti významné pro profesní orientaci (i běžné využití v praxi) - pomáháme při rozvíjení podnikatelské myšlení

Průřezová témata

Ročník	Kód TOPT	Téma
1.	OSV-1	Vlastnosti materiálu (přírodniny, druhy papíru, karton, textil, drát, fólie, špejle, provázky) (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů)
	OSV-5	Jednoduché pracovní operace a postupy (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality)
2.	OSV-3	Seznámení s bezpečností práce, příprava a ukládání pomůcek na pracovním místě, práce podle předlohy nebo návodu, jednoduché pracovní postupy (cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle)
	ENV-2	Ověřování podmínek života rostlin exkurze do školní zahrady (sadu) hodnocení výsledků pozorování ošetřování pokojových květin (voda - vztahy vlastností vody a života; vzduch - význam pro život na Zemi; půda - zdroj výživy)
3.	OSV-5	Práce se stavebnicí, sestavování modelů (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality)
	OSV-9	Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce (rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)
4.	OSV-1	Navlékání přírodních materiálů; Lepení; Stříhání; Skládání; Modelování (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů)
	OSV-10	Práce se stavebnicí (zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětu)
5.	OSV-8	Práce se stavebnicemi (komunikace v různých situacích - informování, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování)

Vzdělávací obsah

Ročník: 1.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM <u>Žák:</u> ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ČSP-3-1-01 pracuje podle slovního návodu a předlohy ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročnou rostlinu ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování	<u>Žák dle svých schopností:</u> - osvojuje si základy bezpečnosti a hygieny práce - učí se udržovat pořádek na pracovním místě - vytváří si návyky organizace práce - seznamuje se se základními nástroji a pomůckami - učí se rozlišovat přírodní a technické materiály - seznamuje se s vlastnostmi materiálu - učí se porozumět základním pojmům - snaží se orientovat v předloze - osvojuje si ovládnutí jednoduchých pracovních postupů - osvojuje si správné pracovní dovednosti a návyky při vlastní pracovní činnosti - učí se zachovávat bezpečnost a hygienu práce - poznává vlastnosti materiálu - seznamuje se s návodem a předlohami stavebnice - sestavuje jednoduché modely - provádí montáž, demontáž a údržbu - provádí pokusy a pozorování - ověřuje si podmínky života rostlin - pozoruje a porovnává semena rostlin - hodnotí výsledky pozorování - ověřuje si podmínky života rostlin - snaží se ošetřovat pokojové rostliny - zkouší jednoduchou vazbu a úpravu jarních květin - seznamuje se se základním vybavením kuchyně - učí se udržovat pracovní místo v čistotě - seznamuje se s čistícími prostředky - provádí výběr a nákup potravin - seznamuje se se skladováním	- Pracovní pomůcky a nástroje (funkce a využití) - Vlastnosti materiálu (přírodniny, druhy papíru, karton, textil, drát, fólie, špejle, provázky) - Jednoduché pracovní operace a postupy - Lidové zvyky, tradice, řemesla - Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem - Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční) - Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem - Sestavování modelů - Základní podmínky pro pěstování rostlin - Pěstování rostlin ze semen v místnosti - Hodnocení a záznam pokusu - Pěstování pokojových rostlin (zalévání, kypření, rosení, hnojení) - Základní vybavení kuchyně - Udržování čistoty a pořádku - Výběr, nákup a skladování	Prv Vv Čj OSV – Rozvoj schopností poznávání, Kreativita M Čj Prv Dv Prv Vv Dv Vv Dv Čj M Prv

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
	- potravin - zkouší úpravu ovoce a zeleniny za studena - osvojuje si jednoduché prostírání - vytváří zdobné prvky při úpravě stolu	- potravin - Úprava ovoce a zeleniny - Jednoduchá úprava stolu	

Ročník: 2.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM <u>Žák:</u> ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročnou rostlinu ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	<u>Žák dle svých schopností:</u> - pracuje s tradičními i netradičními materiály - pracuje na základě jednoduchých postupů (stříhání, lepení, ohýbání, vytrhávání...) - ovládá základy bezpečnosti práce a hygieny, udržuje pořádek na pracovním místě, pracuje podle instrukcí vyučujícího nebo podle dané předlohy - snaží se porozumět návodu a využít jednotlivé části stavebnice k vytvoření jednoduchých modelů - sestaví modely podle předlohy a představ - pozoruje klíčivost semene (fazole, hrách, čočka) - snaží se zhodnotit a zaznamenat výsledky pozorování - zalévá, kypří a hnojí pokojové rostliny - ovládá jednoduché prostírání rodinného stolu pro běžné každodenní stolování. - chová se správně při stolování	- Práce s papírem a kartonem práce s modelovací hmotou práce s textiliemi, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů - Seznámení s bezpečností práce, příprava a ukládání pomůcek na pracovním místě, práce podle předlohy nebo návodu, jednoduché pracovní postupy - Práce montážní a demontážní (práce se stavebnicemi), seznámení se s návodem a jednotlivými částmi stavebnice (možnosti využití) - Ověřování podmínek života rostlin exkurze do školní zahrady (sadu) hodnocení výsledků pozorování ošetřování pokojových květin - Úprava stolu - Stolování	Vv Prv Čj M OSV – Seberegulace a sebeorganizace ENV – Základní podmínky života

Ročník: 3

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM <u>Žák:</u> ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy	<u>Žák dle svých schopností:</u> - vytváří jednoduché prostorové tvary z materiálů	- Vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek	

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročnou rostlinu ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	- umí mačkat, trhat, lepit, polepovat, stříhat, vystřihovat, skládat a překládat - navléká, aranžuje, dotváří, třídí - umí navlékat jehlu, udělat uzel, přišíť knoflíky, vytvořit jednoduchý textilní výrobek - sestaví jednoduchý model podle předlohy, slovního návodu i představy - sestavuje prvky, umí montovat a demontovat stavebnici - umí provádět pozorování a pokusy v koutku přírody - umí ověřovat podmínky života rostlin - zná základy péče o pokojové rostliny - umí zasadit semena - zná pěstitelské nářadí a pomůcky a umí s nimi správně zacházet - umí bezpečně obsluhovat základní spotřebiče - umí připravit jednoduchý pokrm - umí dodržovat pořádek a čistotu pracovních ploch - umí se společensky chovat u stolu - zná a dodržuje základní hygienické návyky	- Papír a karton - Přírodniny - Textil - Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - Práce se stavebnicí, sestavování modelů - Základní podmínky pro pěstování rostlin - Otírání listů, zalévání, kypření - Pěstování rostlin ze semen - Půda, výživa rostlin - Technika v kuchyni, základní vybavení kuchyně - Výběr, nákup a skladování potravin - Jednoduchá úprava stolu - Pravidla správného stolování	Čj - přání Vv, Prv OSV – Kooperace a kompetice OSV - Kreativita M – Geometrie Prv, Vv Prv, Vv

Ročník: 4.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu.	<u>Žák dle svých schopností:</u> - dokáže vytvářet výrobky z přírodního materiálu, textilu - dokáže pracovat podle jednoduchého postupu	- Navlékání přírodních materiálů - Lepení - Stříhání - Skládání - Modelování	Přv Vv OSV – Rozvoj schopnosti poznávání
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic.	- využívá při své tvorbě znalost lidových tradic - používá dekorativních prvků	- Vyšívání - Dekorativní zdobení - Modelování – lidová keramika	VI Čj Vv

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu.	- umí zacházet s jednoduchými pracovními nástroji - dokáže zvolit správné náčiní pro určitou činnost	- Stříhání - Modelování - Navlékání - Lepení	Vv
ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.	- zná bezpečnost práce - dokáže ošetřit drobné zranění	- Pořádek na pracovním stole - Čistota práce	Přv
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	- dokáže pracovat se stavebnicemi podle jednoduchých učitelových pokynů, postupů - umí složit a následně rozebrat jednoduchý model	- Práce se stavebnicemi	Čj OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
ČSP-5-1-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.	- ovládá jednoduché pracovní postupy - orientuje se podle jednoduchého náčrtku	- Orientace v pracovním postupu a náčrtku - Sestavení jednoduchého postupu	Čj Vv
ČSP-5-1-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	- dodržuje bezpečnost při manipulaci s materiálem - umí poskytnout první pomoc při úrazu	- Hygiena - Bezpečnost práce (manipulace s malými částmi) - Teoretické i praktické znalosti první pomoci	Přv Čj
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování.	- provádí jednoduché pěstitelské činnosti - provádí pozorování a pokusy v koutku přírody, na školním pozemku apod.	- Pěstování jednoduchých rostl. - Naklíčení semen	Přv Čj
ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny.	- umí se postarat o pokojové rostliny, pravidelně se o ně stará - dokáže přesadit pokojovou rostlinu	- Starost o pokojové rostliny - Zalévání - Ošetřování, hnojení, přesazování	Vv Přv
ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní.	- umí svou zamýšlenou praktickou činnost na úrovni svého věku naplánovat, organizovat - dokáže vybrat vhodný materiál, pomůcky a nástroje, připravit si pracovní místo - přemýšlí o nejhodnějším pracovním postupu z hlediska výsledku pracovní činnosti	- Pomůcky, nástroje, náčiní - Praktické používání	Přv
ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce - dokáže poskytnout první pomoc při úrazu	- Hygiena - Základy bezpečnosti - První pomoc	Přv Čj

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně.	- umí bezpečně manipulovat se základním kuchyňským vybavením - dokáže bezpečně obsluhovat základní spotřebiče (vařič, sporák)	- Základní vybavení kuchyně	Přv Vv
ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm	- dokáže samostatně připravit snídani, přesnídávku, jednoduché pohoštění	- Příprava jednoduchých pokrmů (pomazánky, toasty)	Vv
ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	- umí upravit rodinný stůl pro každodenní stolování, případně i pro rodinnou oslavu včetně běžné obsluhy - dokáže se u stolu společensky chovat	- Etika společenského chování a stolování	Přv
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni.	- umí provádět základní úklid pracovních ploch a nádobí - bezpečně zachází se základními čisticími prostředky (mytí nádobí, úklid pracovních ploch)	- Hygiena - Základy bezpečnosti (mycí prostředky) - Základy první pomoci při práci v kuchyni	Přv

Ročník: 5.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM <u>Žák:</u> ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	<u>Žák dle svých schopností:</u> - dokáže vytvářet výrobky z přírodního materiálu, textilu, dokáže pracovat podle jednoduchého postupu	- Navlékání přírodních materiálů - Lepení - Stříhání - Skládání - Modelování	Přírodověda Výtvarná výchova
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	- využívá při své tvorbě znalost lidových tradic - používá dekorativních prvků	- Vyšívání - Dekorativní zdobení - Modelování – lidová keramika	Vlastivěda Český jazyk Výtvarná výchova
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	- umí zacházet s jednoduchými pracovními nástroji - dokáže zvolit správné náčiní pro určitou činnost	- Stříhání - Modelování - Navlékání - Lepení	Výtvarná výchova
ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	- zná bezpečnost práce - dokáže ošetřit drobné zranění	- Pořádek na pracovním stole - Čistota práce	Přírodověda

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	- dokáže pracovat se stavebnicemi podle jednoduchých učitelových pokynů, postupů - umí složit a následně rozebrat jednoduchý model	- Práce se stavebnicemi	Český jazyk OSV - Komunikace
ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	- ovládá jednoduché pracovní postupy - orientuje se podle jednoduchého náčrtku	- Orientace v pracovním postupu a náčrtku - Sestavení jednoduchého postupu	Český jazyk Výtvarná výchova
ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	- dodržuje bezpečnost při manipulaci s materiálem - umí poskytnout první pomoc při úrazu	- Hygiena - Bezpečnost práce (manipulace s malými částmi) - Teoretické i praktické znalosti první pomoci	Přírodověda Český jazyk
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	- provádí jednoduché pěstitelské činnosti - provádí pozorování a pokusy v koutku přírody, na školním pozemku apod.	- Pěstování jednoduchých rostlin - Naklíčení semen	Přírodověda Český jazyk
ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	- umí se postarat o pokojové rostliny, pravidelně se o ně stará - dokáže přesadit pokojovou rostlinu	- Starost o pokojové rostliny - Zalévání - Ošetřování, hnojení, přesazování	Výtvarná výchova Přírodověda
ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	- umí svou zamýšlenou praktickou činnost na úrovni svého věku naplánovat, organizovat - dokáže vybrat vhodný materiál, pomůcky a nástroje, připravit si pracovní místo - přemýšlí o nejvhodnějším pracovním postupu z hlediska výsledku pracovní činnosti	- Pomůcky, nástroje, náčiní - Praktické používání	Přírodověda
ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce - dokáže poskytnout první pomoc při úrazu	- Hygiena - Zásady bezpečnosti práce - První pomoc	Přírodověda Český jazyk
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
ČSP-5-4-01 se orientuje v základním vybavení kuchyně	- umí bezpečně manipulovat se základním kuchyňským vybavením - dokáže bezpečně obsluhovat základní spotřebiče (vařič, sporák)	- Základní vybavení kuchyně	Přírodověda Výtvarná výchova
ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm	- dokáže samostatně připravit snídani, přesnídávku, jednoduché pohoštění	- Příprava jednoduchých pokrmů (pomazánky, toasty)	Výtvarná výchova
ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného	- umí upravit rodinný stůl pro každodenní stolování,	- Etika společenského chování a stolování	Přírodověda

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
stolování a společenského chování	případně i pro rodinnou oslavu včetně běžné obsluhy - dokáže se u stolu společensky chovat		
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	- umí provádět základní úklid pracovních ploch a nádobí - bezpečně zachází se základními čisticími prostředky (mytí nádobí, úklid pracovních ploch)	- Hygiena - Zásady bezpečnosti (mycí prostředky) - Zásady první pomoci při práci v kuchyni	Přírodověda

5.1.11 Tělesná výchova (Tv)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tělesná výchova se vyučuje v 1. až 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá v tělocvičně, v tělovýchovném sálu a na hřišti školy.

Při výuce využíváme individuální, skupinovou a kolektivní formu práce.

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty, k pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů.

Aktivně zapojujeme žáky do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v jejich osobním životě.

Naši žáci se zapojují do sportovních soutěží organizovaných školou, městem, apod.

Žáci 3. a 4. ročníku **mohou absolvují** plavecký výcvik (dle podmínek školy). **Základní výuka plavání se realizuje v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin.**

Výchovné a vzdělávací strategie

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Strategie, postupy práce vedoucí ke KK
KOMPETENCE K UČENÍ	- učíme žáky kultivovat svůj pohybový projev i správné držení těla - vedeme žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti a zpět k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo jiné pohybové aktivitě - motivujeme žáky k využívání sportu a sportovních aktivit jako součásti celoživotního vzdělávání - vedeme žáka k tvůrčím přístupům, k zájmu o sport, snažíme se minimalizovat jeho obavy a zábrany - vedeme žáka k osvojení pohybové dovednosti - učíme žáka operovat se základními sportovními termíny, znaky a symboly - učíme žáka kriticky posoudit vlastní schopnosti a pokrok, učí se najít způsoby, jak své dovednosti zdokonalit - vedeme žáka k osvojení a upevnění základních hygienických návyků - vedeme žáka k osvojení základních pravidel různých druhů sportů, seznamujeme je s historií a s významnými osobnostmi sportu
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- uplatňujeme zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí - řešíme společně s žáky problémy s nesportovním chováním - učíme žáka vnímat problémové situace, adekvátně na ně reagovat, řešit problémy ve skupině (dokáže měnit vlastní postavení hráč-vedoucí) - podporujeme snahu žáka na základě zkušeností o samostatně navrhnout řešení (praktické problémové situace) – nenechat se odradit případným nezdarem - vedeme žáka k odpovědnosti za své jednání a rozhodování (vždy si je vědom závislosti na ostatních v týmu a naopak) - zapojujeme žáky do sportovních soutěží - řídíme se myšlenkou, že žák, který sportuje, má méně času a příležitostí k užívání

	návykových látek
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- učíme žáky porozumět a správně reagovat na základní povely a pokyny - vedeme žáky k používání neverbální komunikace - motivujeme žáky formou her ke kolektivnosti, ohleduplnosti a solidaritě - upozorňujeme žáky na různá informační média (video, audio, PC) - učíme žáka využívat jeho komunikativní dovednosti a schopnosti k vytváření vztahů potřebných k dobrému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními (týmové hry)
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- rozvíjíme schopnosti vzájemného respektování se, upevňování přátelství a mezilidských vztahů - učíme žáky zásadám čestné hry bez agresivity - navozujeme u žáka pocit sebedůvěry, aby byl schopen sebehodnocení
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- pěstujeme u žáků hygienické zásady a zdravotní prevenci - vedeme žáky, aby si uvědomili význam sportu a Tv - žáka vedeme k zodpovědnému jednání v krizové situaci - žáky aktivně zapojujeme do sportovních aktivit (sportovní reprezentace školy) a pobytových akcí (lyžařský výcvik...)
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- vedeme žáky k uplatnění teoretická pravidla v praxi - učíme žáky využívat svých pohybových dovedností v každodenním životě moderního člověka - učíme žáky bezpečně zacházet se sportovním náčiním a zařízením - u žáka systematicky rozvíjíme a upevňujeme roli v družstvu - vytváříme žákům prostor pro rozvoj estetického cítění (propojení Tv a Hv) - ručíme žáky respektovat řád tělocvičny a sportovního hřiště (příp. plaveckého bazénu, kluziště apod. = sportovních zařízení, která škola může využívat), dodržovat vymezená pravidla, plnit své povinnosti a pracovní podmínky (bezpečnost)

Průřezová témata

Ročník	Kód TOPT	Téma
1.	OSV-3	Názvosloví, povely, pravidla, jednání fair play, měření výkonů (cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle)
2.	OSV-7	Pohybové aktivity ve škole i mimo ni (chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc)
3.	OSV-9	Pravidla chování a hygieny při Tv a sportech (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže, konkurence)
4.	OSV-8	Pravidla chování a hygieny při Tv a sportech (efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresii a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace)
5.	OSV-11	Pravidla chování a hygieny při Tv a sportech (vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.)

Vzdělávací obsah

Ročník: 1.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
Žák: TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	Žák dle svých schopností: - zvládá kondiční formy cvičení, pohybový režim - bezpečně se chová a pohybuje, zvládá dechová cvičení, průpravná cvičení k zvládnutí kotoulu vpřed vzad, cvičení na lavičkách a na žebřinách, šplhu na tyči, hodů míčkem vrhu plným míčem, běhu na 50m,	- Preventivní význam, délka a intenzita pohybu, první pomoc, bezpečnost - Pohybová tvořivost, akrobacie, atletika, gymnastika, cvičení s náčiním a na nářadí, rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly,	Prv Hv, Čj

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
	- učí se mít odpovědnost za zdraví své i svých spolužáků - zná základní pravidla při Tv a sportu - uvědomuje si možná nebezpečí při Tv a sportu a snaží se jim zabránit při Tv - reaguje na povely, pokyny a gesta učitele	- Hygiena a bezpečnost při Tv - Komunikace při Tv (povely)	

Ročník: 3.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
Žák: TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o zlepšení TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními	<u>Žák dle svých schopností:</u> - rozvíjí svou pohyblivost, vytrvalost, sílu, rychlost a koordinaci pohybu - chápe význam Tv, cvičení a sportu - zhodnotí své výkony v osvojovaných disciplínách - využívá své pohybové dovednosti při běžném životě, vytváří varianty her - zvládá techniku jednotlivých cvičení - zná účinky jednotlivých cviků - umí skoky se švihadlem - cvičí s různým náčiním s přihlédnutím k individuálním možnostem - učí se spolupracovat, rychle se rozhodovat, pomáhat ostatním - využívá pohybových dovedností k soutěživým činnostem - uplatňuje osobní hygienu při různých pohybových aktivitách, správné oblečení, přezutí - chová se bezpečně v prostředí jemu známém - ví, jak se chovat v situaci úrazu, dokáže zavolat pomoc - reaguje na tělocvičné názvosloví, cvičí podle něj - zná metodiku kotoulu vpřed a umí ho - dovede pohybem vyjadřovat hudbu - seznamuje se s vodním prostředím - dodržuje hygienická pravidla pro vstup do bazénu	- Osvojování poznatků na základě praktických zkušeností - Běh – běžecká abeceda - Skok – skok do dálky z místa - Cvičení s náčiním (míček, švihadlo, tyč apod.) - Turistika a pobyt v přírodě - Závodivé hry v přírodě - Průpravné hry - Štafetové a závodivé hry - Pohybové hry - Míčové hry – na jelena, vybíjená apod. - Pravidla chování a hygieny při Tv a sportech - Základy gymnastiky - Kotoul vpřed - Cvičení na lavičkách, žebřinách - Cvičení s hudbou - Rozcvičky - Adaptace na vodní prostředí – pohyb ve vodě, hry, bezpečnost - Hygiena plavání –	PČ OSV – Kooperace a kompetice Přv Hv

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
předpoklady základní plavecké dovednosti	- osvojuje si základní plavecké dovednosti	dýchání, souhra - Základy plaveckých stylů kraul, znak - Koordinace pohybů při plaveckých stylech	

Ročník: 4.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činností a soutěže na úrovni třídy TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony	<u>Žák dle svých schopností:</u> - rozvíjí svou pohyblivost, vytrvalost, sílu, rychlost a koordinaci pohybu - chápe význam vytrvalostního běhu pro rozvoj zdatnosti a snaží se ho spontánně i uvědoměle řadit do svého pohybového režimu - umí změřit, zapsat a zhodnotit své výkony v osvojovaných disciplínách - dokáže upravit doskočiště, připravit start běhu, vydat povely - ví, že každý pohyb pomáhá ke zdraví - uvědomuje si různé funkce k pohybu - pozná vhodné prostředí pro Tv a sport, vhodné a nevhodné pohybové činnosti - využívá své pohybové dovednosti při běžném životě, vytváří varianty her - uplatňuje osobní hygienu při různých pohybových aktivitách, správné oblečení, přezutí - chová se bezpečně v prostředí jemu známém i neznámém - umí ošetřit menší poranění, ví, jak se chovat v situaci úrazu, dokáže zavolat pomoc - umí kotoul vpřed, vzad a stoj na rukou s dopomocí - umí skrčku přes nářadí odpovídající výšky - dovede pohybem vyjadřovat výrazně rytmické a melodický doprovod - chápe základní role a hráčské funkce v družstvu a dodržuje je v utkání - uplatňuje zásady fair play jednání ve hře - zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a dovede je využívat - dovede zaznamenat výsledek hry, dokáže pomoci při rozhodování - reaguje na tělocvičné názvosloví a sám dokáže základní pojmenování použít - zorganizuje nenáročnou aktivitu	- Běh – běžecká abeceda, rychlý běh do 60 metrů, nízký start, vytrvalostní běh - Skok – skok do dálky z rozběhu - Hod – hod míčkem z rozběhu - Správné držení těla - Hry - Pravidla chování a hygieny při Tv a sportech - Ošetření úrazu - Turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce, přesun do terénu, BESIP, ochrana přírody - Základy gymnastiky - Akrobacie – kotoul vpřed, kotoul vzad, stoj na rukou s dopomocí, skrčka - Cvičení s hudbou - Kladinka - Manipulace s míčem - Průpravné hry - Míčové hry – vybíjená, přehazovaná, sálová kopaná apod. - Utkání podle zjednodušených pravidel minisportů v rámci třídy, ročníků či školy - Rozcvičky	Pč Osv - Komunikace Přv Vv Hv

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
a porovná je s předchozími výsledky TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	dle vlastních zkušeností či ze zkušeností z vyučovacích hodin - dokáže změřit a porovnat své výsledky i výsledky svých spolužáků v konkrétních sportovních disciplínách - orientuje se ve sportovních výsledcích svých, svých spolužáků, sportovců - zná zdroje informací o Tv a sportu - aktivně se zúčastňuje soutěží, her či závodů v rámci třídy, školy, města atd. - osvojí si jednu z plaveckých technik - využívá prvky sebezáchrany ve vodním prostředí - dokáže se bezpečně pohybovat v prostředí bazénu - uvědomuje si možná bezpečnostní rizika ve vodním prostředí v přírodě	- Štafety - Pohybové hry - Atletika - Sportovní zajímavosti, - Referáty - Plavecké styly kraul a znak (technika, koordinace, výkon) - Prvky sebezáchrany - Skok do vody - Bezpečný pohyb ve vodě	Vv M, Prv Čj

Ročník: 5.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her TV-5-1-04	<u>Žák dle svých schopností:</u> - rozvíjí svou pohyblivost, vytrvalost, sílu, rychlost a koordinaci pohybu - chápe význam vytrvalostního běhu pro rozvoj zdatnosti a snaží se ho spontánně i uvědoměle řadit do svého pohybového režimu - umí změřit, zapsat a hodnotit své výkony v osvojovaných disciplínách - umí upravit doskočiště, připravit start běhu, vydat povely - ví, že každý pohyb pomáhá ke zdraví - uvědomuje si různé funkce k pohybu - pozná vhodné prostředí pro Tv a sport, vhodné a nevhodné pohybové činnosti - využívá své pohybové dovednosti při běžném životě, vytváří varianty her - uplatňuje osobní hygienu při různých pohybových aktivitách, správné oblečení, přezutí	- Běh – běžecká abeceda, rychlý běh do 60 metrů, nízký start, vytrvalostní běh, běh v terénu do 15min. - Skok – skok do dálky z rozběhu - Hod – hod míčkem z rozběhu - Správné držení těla - Hry - Pravidla chování a hygieny při Tv a sportech - Turistika a pobyt	Pč OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika Prv

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	- chová se bezpečně v prostředí jemu známém i neznámém - umí ošetřit menší poranění, ví, jak se chovat v situaci úrazu, dokáže zavolat pomoc - umí kotoul vpřed, vzad a stoj na ruku s dopomocí ve variacích - umí roznožku přes nářadí odpovídající výšky - dovede pohybem vyjadřovat výrazně rytmický a melodický doprovod - chápe základní role a hráčské funkce v družstvu a dodržuje je v utkání - uplatňuje zásady fair play jednání ve hře - zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a dovede je využívat - dovede zaznamenat výsledek hry, dokáže pomoci při rozhodování - reaguje na tělocvičné názvosloví a sám dokáže základní pojmenování použít - zorganizuje nenáročnou aktivitu dle vlastních zkušeností či ze zkušeností z hodin - dokáže změřit a porovnat své výsledky i výsledky svých spolužáků v konkrétních sportovních disciplínách - orientuje se ve sportovních výsledcích svých, svých spolužáků, sportovců - zná zdroje informací o Tv a sportu - aktivně se zúčastňuje soutěží, her či závodů v rámci třídy, školy, města atd.	v přírodě, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla - Ošetření úrazu - Základy gymnastiky, dopomoc a záchrana - Akrobacie – kotoul vpřed, kotoul vzad, stoj na ruku s dopomocí ve variacích - Roznožka - Hrazda - Cvičení s houbou - Kladinka - Manipulace s míčem - Průpravné hry - Míčové hry – přehazovaná, sálová kopaná, košíková, házená apod. v elementární podobě či upravené - Utkání podle zjednodušených pravidel minisportů v rámci třídy, ročníků či školy - Rozcvičky - Štafety - Pohybové hry - Atletika - Sportovní zajímavosti, referáty	Vv Hv Vv M, Prv Čj

5.1.12 Informatika (Inf)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět informatika je vyučován na I. stupni v 5. ročníku. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru informatika stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Informatiku a obecně počítačovou gramotnost považujeme v současné době za velice důležitou, proto jsme v učebním plánu právě pro ni využili disponibilních hodin. Vzdělávací obsah je realizován s těmito týdenními dotacemi: 5. ročník 1 hodina.

Výuka předmětu probíhá v učebně PC.

Zvláště v nižších ročnících uplatňujeme výuku formou hry.

Vzdělávací a výchovné cíle jsou zaměřeny na:

osvojení základních dovedností práce s počítačem, seznámení se základními pojmy v oblasti hardware, spuštění jednoduchých programů (výukové programy, program „Malování“, „Word“), seznámení s OS Windows, internet, internetový prohlížeč.

Výchovné a vzdělávací strategie

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Strategie, postupy práce vedoucí ke KK
KOMPETENCE K UČENÍ	- klademe důraz na zpracování, přenos a využívání informací - žáci získávají znalosti manipulace s PC na základní uživatelské úrovni - seznamujeme žáky se základními operacemi s programy - učíme žáka vyhledávat potřebné informace a zpracovávat je v daném počítačovém programu - učíme žáka posoudit jednotu informací - učíme žáka zasazovat získané znalosti do větších celků - učíme žáka třídit a zpracovávat informace - seznamujeme žáka se základy přenosu informací - okrajově seznamujeme žáky se základními počítačovými institucemi
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- u žáků posilujeme tvořivou schopnost uplatňování dosažených znalostí a dovedností při řešení problémů ve škole i mimo školu - učíme žáka navrhnout a porovnávat postupy vedoucí k řešení - vedeme žáka využívání již získané zkušenosti - vedeme žáky k diskusi a obhajobě vlastního řešení - utváříme u žáka schopnost individuálně zpracovat danou problematiku na základě již osvojených znalostí a dovedností
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- posilujeme u žáků povědomí o počítači jako jednom z informačních prostředků, jejichž význam celosvětově vzrůstá - využíváme možnost počítače jako prostředku navazování nových mezilidských vztahů - učíme žáka s ostatními diskutovat a dodržovat základní pravidla diskuse, při diskusi se držet tématu - vedeme žáka k dovednosti prostudovat a pochopit obsah textu a podat o něm krátkou zprávu
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- vedeme žáka k práci ve skupině - učíme žáka respektovat a posuzovat ostatní názory a připomínky - učíme žáka požádat o pomoc, efektivně popsat problém
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- vedeme žáky k názorovému respektu - u žáků posilujeme schopnost rozlišit materiál potlačující svobody a práva skupin a menšin
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- vštěpujeme žákům zásady práce s počítačem - učíme žáky přizpůsobit si pracoviště - dbáme na správné plánování práce - učíme žáky vyhodnotit výsledky vlastní práce

Průřezová témata

Ročník	Kód TOPT	Téma
5.	MEDV-5	Internetový prohlížeč; Zjišťování informací; Zpracovávání získaných dat (role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování)

Vzdělávací obsah

Ročník: 5.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> ICT-5-1-01 využívá základní standardní	<u>Žák dle svých schopností:</u> - umí řádně zapnout a vypnout počítač	- Co je to počítač a z čeho se skládá	Vv Čj

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
funkce počítače a jeho nejběžnější periferie	- dokáže pojmenovat a stručně charakterizovat základní součásti počítačové sestavy - bez problému ovládá klávesnici a myš	- Novinky ze světa počítačů	
ICT-5-1-01 využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie	- pojmenuje a stručně charakterizuje základní součásti počítačové sestavy - bez problému ovládá klávesnici a myš	- novinky ze světa počítačů	Vv Čj
ICT-5-1-02 respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem a postupuje poučeně v případě jejich závady ICT-5-1-03 chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	- umí změnit vzhled pracovní plochy a nastavit spořič obrazovky - srovná ikony zástupců programů na pracovní ploše - dokáže vytvořit zástupce programu a umístit jej na pracovní plochu	- Vzhled pracovní plochy - Spořiče obrazovky - Ikony - Složky - Zástupce programů	Vv PČ
ICT-5-1-02 respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem a postupuje poučeně v případě jejich závady ICT-5-1-03 chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	- umí pracovat s několika okny - zná nejdůležitější typy souborů, soubor dokáže zkopírovat, přemístit a smazat - má přehled o nejpoužívanějších programech	- Složky - Zástupce programů - Soubory – kopírování, přemísťování, mazání - Program – malování	Vv PČ
ICT-5-3-01 pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	- pracuje s textovým editorem, vytvoří nový dokument a uloží jej, formátuje a kopíruje text, nastaví parametry stránky, tiskne dokumenty, vkládá obrázky do dokumentu	- Dokument - Typy písma - Kopírování textu - Tisk - Vkládání obrázků - Program Word	Čj VI Přv
ICT-5-2-01 při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné ICT-5-2-02 vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích ICT-5-2-03 komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	- používá komunikační nástroje internetu - umí založit a ovládat vlastní e-mailovou schránku – odeslat a přijmout e-mail, smazat starší poštu - orientuje se v nabídce vzdělávacích, pracovních, kulturních a zájmových příležitostí. - prostřednictvím informací z internetu zaujímá tolerantní postoje k odlišným skupinám lidí - vyhledává a zpracovává prostřednictvím internetu informace o zahraničí	- Internetový prohlížeč - Zjišťování informací - Zpracovávání získaných dat - E-mail (přijímání, odesílání pošty s přílohou)	Čj Přv VI MEDV – Fungování a vliv médií ve společnosti

5.2 Učební osnovy pro II. stupeň

5.2.1 Český jazyk (Čj)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících I. a II. stupně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru český jazyk a literatura stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat.

Český jazyk a literatura má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení. Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, tomu je podřízena i výuka gramatiky.

Vzdělávací obsah je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání.

Vzdělávací obsah tohoto oboru má komplexní charakter, pro přehlednost je členěn do složek: jazyková výchova, komunikační a slohová výchova, literární výchova. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Vzdělávací a výchovné cíle jsou zaměřeny především na kultivovaný písemný i mluvený projev, schopnost vyjádřit vlastní pocity, orientovat se v různých komunikačních situacích, využití různých informačních zdrojů, umět pracovat s různými typy textů, využívat kritického myšlení, vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků, využívání různých zdrojů informací, dále – viz KK Český jazyk.

Výchovné a vzdělávací strategie

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Strategie, postupy práce vedoucí ke KK
KOMPETENCE K UČENÍ	- žáka vedeme k trvale dobré technice čtení a psaní - dbáme na kultivované používání mateřského jazyka (kultivovaný písemný i slovní projev ve škole i běžné praxi, pracovat na obohacování slovní zásoby a její aktivní a logické využívání) - učíme žáka využívat různé způsoby správného vyjadřování (elementární stylistika, ICT, práce s různým textem) - vedeme žáka k poznávání podstatných znaků systému českého jazyka (základy techniky psaní, základy českého pravopisu, interpunkce, pravopisná a doplňovací cvičení, práce s chybou - využití v praxi) - učíme žáka pracovat s textem (dbáme na fixaci čtenářských dovedností a návyků, porozumění, reprodukci, logickou úvahu a souvislost, osobní prožitek) - učíme žáka pracovat s odbornými pojmy, symboly a znaky (grafická značení) a umí je vhodně využít - učíme žáka chápat jazyk jako důležitý nástroj celoživotního vzdělávání (získávání i předávání informací), podporujeme kladný vztah k mateřštině - motivujeme pochvalou - pomáháme žákovi získávat základní přehled o významných literárněhistorických skutečnostech a osobnostech naší i světové literatury (kontinuita se současností) - vytváříme prostor pro samostatné získávání informací z různých zdrojů (literární prameny, jazykové příručky, PC gramotnost, audiovizuální technika) - vedeme žáka ke schopnosti posoudit vlastní výsledky učení (pokroky i problémy) a podílet se aktivně na zlepšení (individuální přístup)
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- u žáka podporujeme samostatné a tvořivé myšlení na základě konkrétních i přenesených významů ve vztahu k běžnému životu (zkušenosti, znalosti, osobní postoj, kritické hodnocení a myšlení) - seznamujeme žáka s praktickými problémovými situacemi (slohová cvičení, literární text), učí se na ně reagovat - využíváme referátů, zadané četby, přednesu a dramatizace textu - motivujeme žáka k účasti na olympiádách a recitačních soutěžích
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- učíme žáka využívat kultivované formy jazyka, k vyjádření potřeb, prožitků a názorů - pomáháme žákovi zvládnout běžná pravidla mezilidské komunikace (i interkulturní) - pomáháme žákovi uvědomit si jazykovou rozmanitost v různých geografických a společenských souvislostech - zapojujeme žáka aktivně do procesu vyučování (řízená diskuze, střídání rolí ve skupině...)

	- pomáháme žákovi prosadit se v běžném společenském kontaktu, komunikaci s okolím, diskutovat, učíme ho tolerovat a přijímat názor druhých
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- pomáháme žákovi získávat sebedůvěru při vystupování na veřejnosti pomocí kultivovaného projevu - vedeme žáka k účinné spolupráci ve skupině, k vzájemné pomoci a partnerství = střídání rolí, ke schopnosti ohodnotit kvalitu a efektivnost práce = sebehodnocení, důvěra v sebe sama - učíme žáka vhodnou jazykovou formou vyjádřit vlastní názor a zároveň je schopen respektovat názor odlišný - rozvíjíme žákovo estetické cítění, čtenářský vkus (divadlo, knihovna..) - utváříme u žáka vědomí, že literatura mu slouží jako pomocník při získávání správných životních hodnot (morálka člověka i občana) - u žáka rozvíjíme emocionální a estetické vnímání slovesného díla i dramatického přednesu (osobní prožitek, sdílení dojmů, čtenářské zážitky...) - učíme žáka rozlišovat kvalitní a konzumní literaturu i televizní a filmovou tvorbu, jejich vzájemnou hranici, přínos i zápory...
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- učíme žáka chápat jazyk jako svébytný historický jev, v němž se odráží historický i kulturní vývoj našeho národa - učíme žáka rozhodovat na základě zkušeností a dovedností, uvážlivě s ohledem na své možnosti (prevence patologických jevů, agresivita, šikana, ...) - rozvíjíme u žáka kladný vztah ke kulturním a estetickým hodnotám mateřského jazyka - využíváme četby jako prostředku k rasové a názorové toleranci - podporujeme emocionální zrání a posilujeme platné mravní hodnoty
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- žákovi předkládáme dostatek situací k propojení teoretické i praktické stránky jazyka - vedeme žáky k osvojování hygienických zásad při čtení a psaní - podporujeme obměňování organizačních norem - učíme žáka využívat mezipředmětových vztahů - učíme žáka ovládat práci s výukovými programy na PC, používá internet, umí vyplňovat tiskopisy - vedeme žáka k práci s grafickým značením, s prameny - učíme žáka dodržovat vymezená pravidla, plnit povinnosti a závazky, snadno se adaptovat na změněné nebo nové pracovní podmínky

Průřezová témata

Ročník	Kód TOPT	Téma
6.	OSV-8	Vypravování (specifické komunikační dovednosti - monologické formy - vstup do tématu „rétorika“)
	MEDV-2	Ukázky významných českých i zahraničních autorů – práce s textem (identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení)
7.	OSV-6	Naslouchání – praktické, věcné, kritické a zážitkové (rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech)
	MKV-4	Žánry literatury věcné (multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování)
	VMEGS-2	Práce s literárním textem – čtenář a jeho prožitek – tvořivá činnost (život Evropanů a styl života v evropských rodinách)
8.	OSV-2	Vyplnění žádosti; Životopis (já jako zdroj informací o sobě; co o sobě vím a co ne; můj vztah ke mně samé/mu; zdravé a vyrovnané sebepojetí)
9.	MEDV-2	Proslov; Diskuse; Fejeton; Funkční styly (různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce)
	MEDV-3	Líčení; Charakteristika; Úvaha; Proslov; Diskuse; Fejeton (zezábavňující principy - negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost; příklady stavby a uspořádání zpráv - srovnávání titulních stran různých deníků, a dalších mediálních sdělení - například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)
	MEDV-4	Popis uměleckého díla; Líčení; Proslov; Diskuse; Fejeton; Funkční styly (identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci)
	MEDV-5	Popis uměleckého díla; Proslov; Diskuse (role médií v politickém životě - předvolební kampaně a jejich význam; vliv médií na kulturu - role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti; role médií v politických změnách)

Vzdělávací obsah

Ročník: 6.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
JAZYKOVÁ VÝCHOVA Žák: ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	<u>Žák dle svých schopností:</u> - poznává rozvrstvení národního jazyka, vnímá jazykovou kulturu a prohršky proti spisovnému jazyku - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a Slovníkem spisovné češtiny - zná základní slovtvorné principy, ovládá stavbu slova, pozná slovo základové, kořen, předponu a příponu, koncovku, odvozování kombinované - umí správně vyslovovat česká i běžně užívaná slova cizí, vyzná se ve větne melodii, pauze a tempu v běžně mluveném projevu - upevňuje si vědomosti o ZVČ, tvoří věty s podmětem vyjádřeným, informativně poznává druhy přísudku ve vztahu k praxi, tvoří členy rozvitě a několikanásobné - upevňuje si pravopisné poznatky o shodě přísudku s podmětem	- Jazyk a jeho útvary - lidská řeč, jazyk mateřský, jazykový projev, věta, slovní zásoba, různé způsoby dorozumívání mezi lidmi, jazyk národní, jazyk spisovný, obecná čeština, nářečí... - Základní složky jazykovědy - mluvnice, tvarosloví, skladba, stylistika... - Seznámení se základními jazykovými příručkami, práce s textem - Stavba slova - slovtvorný základ, přípona, předpona, slova příbuzná - kořen, slovtvorný rozbor, tvoření slov... - Správná výslovnost - rozdíl mezi spisovnou a nespisovnou výslovnost - Výslovnost běžně užívaných cizích slov - Hlásokosloví a zvuková stránka jazyka - Slovní a větný přízvuk (intonace, frázování, pauzy) - Zvuková stránka věty - Základní skladební dvojice - jejich vyjádření, přísudek slovesný a jmenný se sponou - Přísudky a podměty holé, rozvitě a několikanásobně - Shody přísudku s podmětem několikanásobným - Rozvíjející větné členy - Přívlastek shodný, neshodný, přívlastek holý, rozvitý a několikanásobný... - Předmět – předmět holý, rozvitý a několikanásobný - Příslopečná určení místa, - Všestranný jazykový rozbor - Věta jednoduchá a souvětí - Spojovací výrazy a jejich správné využití... - Věta hlavní a vedlejší - Nahrazování věty souvětím a naopak, nejobvyklejší spojovací výrazy a jejich	Aj – Nj Slovní druhy cizího jazyka Ov + Ze Jména vlastní v rámci Evropské unie Dě, Ov Významné české osobnosti Ze Přídavná jména v zeměpisných názvech Lv Jmenné tvary v dílech českých klasiků Lv - číslovky v pohádkách Aj + Nj – přejímání, nespisovné tvary převzaté z německého a anglického jazyka – regionální kontext D staroslověnština + latinské písemnictví

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	- umí určit slovní druhy v jednodušším typu vět, ovládá základní mluvnické kategorie (rod, číslo, pád a vzor u podstatných a přídavných jmen, osobu, číslo a čas u sloves), informativně se seznamuje s druhy podstatných jmen - určuje jména obecná a vlastní, ovládá základy jejich pravopisu a využití v praxi (práce s textem) - upevňuje si základy pravopisu lexikálního, slootovorného, morfologického i syntaktického ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích (koncovky ohebných slovních druhů, skloňování, časování, pravopis věty jednoduché, pravopis souvětí podřadného) - využívá znalostí o jazykové normě v běžně mluveném projevu psaném i ústním	správné využití... - Interpunkce v souvětí - Slovní druhy - rozdělení, skloňování, časování - Podstatná jména a jejich mluvnické kategorie - Konkrétní a abstraktní podstatná jména - Podstatná jména pomnožná, hromadná, látková, nadřazená a podřazená - Podstatná jména obecná a vlastní - Vzory podstatných jmen rodu mužského - Odchytky ve skloňování podstatných jmen - Přídavná jména - druhy, mluvnické kategorie, pravopis koncovek - Tvoření tvarů přídavných jmen, změny hlásek při odvozování.... - Stupňování přídavných jmen - Vzory přídavných jmen - Jmenné tvary přídavných jmen - Zájmena – druhy, skloňování zájmen, pravopis zájmena já..... - Skloňování zájmen podle vzorů přídavných jmen.... - Číslovky – rozdělení, druhy, pravopis číslovek - Slovesa – opakování mluvnických kategorií - Podmiňovací způsob – správné tvoření, nácvik pravopisu - funkce spojek aby, kdyby, nespisovné tvary podmiňovacích způsobů - Slovesný čas - pravopis času minulého - shoda přísudku s podmětem - Neohebné slovní druhy - Vyjmenovaná slova – - Skupiny hlásek při odvozování - střídání, změny, pravopis zdvojených souhlásek... - Skupiny bě, pě, vě, mě - Pravopis předpon s, z, vz ..... - Pravopis předložek - 2. a 7. pád - Stavba textová – využití jazykové normy spisovné při výstavbě textu i slovním projevu běžně dorozumivacím	

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připravení improvizovaně vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení- vyhledává klíčová slova, formuje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- reprodukuje jednoduché texty, pracuje s osnovami, odlišuje tvrzení od mínění, učí se kritickému přístupu k různým typům textu, - využívá rčení, přímou řeč, osobní zkušenost, subjektivní názor, přímou řeč, poznává různé typy vypravování a popisu - využívá správné jazykové normy v běžně mluveném projevu, učí se kultivovanému vyjadřování, prohlubuje řečnické dovednosti (dynamika, tempo, přízvuk). - odlišuje na základě vlastních zkušeností i při práci s textem spisovný a nespisovný projev - se učí v mluveném projevu používat verbální i neverbální komunikaci - získává povědomí o zásadách diskuse, dokáže se do ní zapojit, zaměřuje se na ucelené vyjádření vlastního názoru - pracuje s odborným textem, poznává zásady kritického myšlení a vyhledává základní myšlenky textu (klíčová slova) - učí se zpracovat jednoduché výpisky, výtah, referát - seznamuje se s různými typy slohových útvarů zaujímá k nim kritický postoj, využívá vlastních zkušeností, používá i vlastní schopnosti a tvůrčí nadání	- Projev mluvený a psaný - Vypravování – dějová posloupnost, reprodukce, retrospektiva, práce s textem, využití zkušeností - Vypravování – osnova (3, příp. 4 body), práce se SSČ, práce s textem, informativně synonyma, homonyma, antonyma, sousloví, jednoznačná a mnohoznačná slova, slova citově neutrální a expresivní.... - Vypravování – jazykové prostředky, práce s textem - Čtení praktické, věcné a kritické - Popis – druhy, jazykové prostředky, postup při popisu. - Popis předmětu, objektu, osoby, pracovního postupu - Telefonní a elektronická komunikace - internet, mobilní telefon - Jednoduché tiskopisy, objednávky, inzerát - Zpráva a oznámení - výstavba obou textů, rozlišení, moderní zprávy - SMS, vlastní tvorba - Výpisky – využití odborného textu jednoduchého obsahu - Výtah – jeho zásady a smysl - vlastní tvorba - Dopis - soukromý, úřední, zásady, výstavba, e-mail (zohlednění adresáta, odpovědnost za napsané)	PČ, přírodovědné předměty – laboratorní práce..... PC - informatika OSV – Komunikace
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy	- učí se interpretaci a dramatizaci textu, umí vyjádřit čtenářský zážitek, seznamuje se s lidovou tvorbou, s postavou vypravěče i hrdinou, učí se poznávat rukopis	- Literatura a skutečnost, ústní lidová slovesnost, fikce - realita, dětská kniha, časopisy pro děti Ilustrace - Pohádka - Pověst	D - vědecké poznání o vzniku světa a člověka D - historické posouzení pravdivosti

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
výrazného individuálního stylu autora ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ČJL-9-3-08 porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	významných autorů - učí se pracovat s literárním textem, subjektivně ho posuzuje, prohlubuje umění diskuse - rozeznává literaturu hodnotnou a konzumní - ovládá rozdělení literárních druhů a žánrů v souvislosti se čteným textem - učí se na základě vlastního kulturního prožitku porovnávat různá zpracování uměleckých děl - učí se pracovat s různými informačními zdroji, zaujímá kritický postoj, sleduje kulturní dění, učí se vnímat literaturu jako pomocníka při získávání a formování vlastních životních hodnot	- Báje a mýty - Literární druhy a žánry - Lyricko-epické žánry – balady - Bajky – české a zahraniční - Píseň, písňový text - Humoristické žánry - Žánry věcné literatury - Povídky - Vědecko-fantastické a humoristické povídky - Pokus o vlastní práci - Lyrika – žánry a formy, kompozice - Lyrický hrdina, jazyk, básnická vyjádření - Ukázky významných českých i zahraničních autorů – práce s textem - Tvořivá činnost s literárním textem (přednes, reprodukce, interpretace) - Prostor pro recitaci, dramatizace	pověstí MEDV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Ročník: 7.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami ČJL-9-2-02 rozdílí a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování zvláště ve frazémehch ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ČJL-9-2-06 rozdílí významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	<u>Žák dle svých schopností:</u> - umí pracovat s PČP a SMC - zvládá pravopis vyjmenovaných slov, umí je prakticky využít - umí určit slovní druhy, ovládá jejich mluvnické kategorie, informativně se seznamuje s druhy podstatných jmen (využití práce s textem), rozlišuje jména obecná a vlastní, určuje druhy přídavných jmen, ovládá jejich pravopis, skloňuje přídavná jména, rozlišuje druhy zájmen a číslovek a ovládá jejich pravopis i využití v textu - užívá správných tvarů sloves, ovládá mluvnické kategorie sloves, slovesný rod, užívá spisovné tvary podmiňovacího způsobu - rozlišuje slovo a sousloví, zná věcný a mluvnický význam slova, rozlišuje jednoznačná a mnohoznačná slova - rozlišuje termíny, synonyma, homonyma, antonyma, rozlišuje význam základní a druhotný - ovládá stavbu slova, pozná slovo základové, kořen, předponu, příponu a koncovku, odvozování kombinované, zná způsoby tvoření slov - upevňuje si vědomosti o základních větných členech, umí poznat rozvíjející větné členy, tvoří věty s vyjádřeným podmětem, rozlišuje větu hlavní a větu vedlejší, zná základní spojovací výrazy, ovládá interpunkci jednoduchých souvětí, - rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího, rozeznává věty jednočlenné a dvojčlenné - ovládá shodu přísudku s podmětem	- Práce s jazykovými příručkami - Tvarosloví – slovní druhy, mluvnické kategorie, druhy podstatných jmen, jména osobní a místní, vlastní a jejich pravopis, přídavná jména – druhy, stupňování, zájmena – druhy, skloňování, pravopis, číslovky – druhy, pravopis, skloňování, slovesa – tvary podmiňovacího způsobu, správné využití všech tvarů, neohebné slovní druhy a jejich využití v jazykovém projevu - Slovní zásoba a význam slova – význam slov, sousloví, slova mezinárodní a odborná, synonyma, homonyma, antonyma, přejímání cizích slov do češtiny, obohacování slovní zásoby - Tvoření slov – stavba slova, způsoby tvoření slov - Skladba – základní větné členy, rozvíjející větné členy, věta jednoduchá a souvětí, věta a výpověď, stavba věty a textu, interpunkce jednoduchých souvětí, druhy vět podle postoje mluvčího, jednočlenné věty, druhy podmětu a přísudku, shoda přísudku s podmětem, přímá a nepřímá řeč - Pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický	AJ, NJ – slovní druhy cizího jazyka Z – zeměpisné názvy D, OV – významné české osobnosti
ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném a slyšeném textu fakta, názory a hodnocení, ověřuje fakta a pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými	- reprodukuje jednoduché texty, pracuje s osnovami, odlišuje tvrzení od mínění, učí se kritickému přístupu k různým	- Vypravování – osnova, časová posloupnost, vypravěč, využití různých slohových prostředků	VV – vnímání (popis) krajiny Pč, přírodovědné předměty – popis

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
informačními zdroji ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	typům textu - učí se sestavovat různé typy vypravování, popisu, charakteristiky - umí do různých slohových situací zařadit rčení, osobní názor, přímou řeč, umělecké prostředky, vlastní zkušenosti a spisovatelské nebo řečnické nadání - poznává základní stylistické útvary a funkční styly - seznamuje se s různými typy slohových útvarů psaných i slyšených, zaujímá k nim kritický postoj, využívá vlastních zkušeností, učí se poznávat základní myšlenky textu	- Popis – pracovního postupu, uměleckého předmětu, děje, osoby, charakteristika – vnější, vnitřní, literární postavy, líčení - Výtah, žádost, životopis, pozvánka - Naslouchání – praktické, věcné, kritické a zážitkové - Mluvený projev – zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu, komunikační žánry	pracovního postupu, laboratorní práce Inf – hledání informací OSV – Poznávání lidí
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty ČJL-9-3-09 - vyhledává informace v různých typech katalogů, knihovně i v dalších informačních zdrojích	- ovládá rozdělení literárních druhů, rozeznává základní žánry v souvislosti se čteným textem - seznamuje se s lidovou tvorbou, uměleckým vyjadřováním, s postavou vypravěče i lyrickým hrdinou - učí se interpretaci a dramatizaci textu, umí vyjádřit svůj čtenářský prožitek - učí se pracovat s literárním textem, jeho zařazením i subjektivním posouzením - rozeznává literaturu hodnotnou a konzumní - učí se diskutovat o čtenářských i dalších kulturních zážitcích - učí se pracovat s různými informačními zdroji	- Literární druhy a žánry – pohádky, pověsti, báje, legendy, bajky, povídky, balady, romance, písňový text, drama a jeho kompozice - Významní čeští a světoví autoři různých žánrů - Filmová, rozhlasová a televizní tvorba pro mládež - Žánry literatury věcné - Oblíbení hrdinové dětské literatury - Ilustrace a její úloha - Struktura a jazyk literárního díla - Práce s literárním textem – čtenář a jeho prožitek – tvořivá činnost - Literatura hodnotná a konzumní - Vlastní tvůrčí aktivity – četba doporučená i zájmová - Způsoby interpretace literárních i jiných děl	D – vznik světa a člověka (báje) Z – místní zajímavosti (pověsti) VV – výtvarné ztvárnění literárního díla MKV - Multikulturalita VMEGS – Objevujeme Evropu a svět

Ročník: 8.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	<u>Žák dle svých schopností:</u> - poznává rozvrstvení a útvary národního jazyka, nářečí, hovorovou i obecnou češtinu a způsoby jejich využití - vnímá jazykovou kulturu a prohřešky proti spisovnému jazyku, pracuje s nespisovnými a nářečními výrazy, dokáže nalézt spisovný ekvivalent - posuzuje možnosti nejvhodnějšího užití textu - umí pracovat s různými typy textů z oblasti starší i současné literatury, nářeční i nespisovné oblasti - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny a dalšími jazykovými příručkami - orientuje se v odborném textu - zná základní slovtvorné principy - rozlišuje způsoby tvoření slov ovládá zásady tvoření slov - rozlišuje slovo a sousloví, zná věcný a mluvnický význam slova rozlišuje slova jednoznačná a mnohoznačná, citově neutrální i citově zabarvená - rozlišuje význam základní a druhotný, termíny, synonyma, homonyma, antonyma - rozliší a vytváří slova složená - za pomoci slovníků zvládá obsah mezinárodních slov a jejich českých synonym - zná principy přejímání cizích slov do češtiny, uvědomuje si význam přejímání pro rozvoj české slovní zásoby - umí skloňovat slova cizí a cizí vlastní jména - umí správně vyslovovat česká a běžně užívaná cizí slova - upevňuje si vědomosti o základních větných členech, umí poznat rozvíjející větné členy, tvoří věty a vyjádřeným podmětem - rozeznává věty jednočlenné a dvojčlenné, umí s nimi	- Slované jazyky - Útvary českého jazyka - Jazyková kultura - Slovní zásoba, aktivní a pasivní využití slovní zásoby - Obohacování slovní zásoby - Způsoby tvoření nových slov - Značky a zkratky - Věcný a mluvnický význam slova přejímání, význam slovanských jazyků pro rozšiřování slovní zásoby - Sousloví, jednoslovná pojmenování - Cizí sousloví a česká synonyma - Slova jednoznačná a mnohoznačná - Synonyma, homonyma, antonyma - Archaismy - Termín - Práce s jazykovými příručkami - Skloňování obecných jmen přejatých a cizích vlastních jmen - Vlastní jména, jména cizí, slova mezinárodní - Výslovnost, užití a pravopis vlastních jmen v textu - Věta jednočlenná, dvojčlenná, větný ekvivalent - Věta jednoduchá, souvětí - Větné členy řídicí a závislé - Infinitiv jako větný člen - Přívlástek a jeho druhy - Druhy vět vedlejších	D, M, Z, F, Hv, Ch – osobnosti, pojmy, vynálezy, místa

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
ČJL-9-2-04 správě třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	pracovat v textu - zná různé druhy podmětu a přísudku, ovládá interpunkci shody podmětu a přísudku - zná základní spojovací výrazy, ovládá interpunkci jednoduchých souvětí, několikanásobných větných členů i různých druhů přívlasků, rozlišuje větu hlavní a vedlejší, rozlišuje souvětí podřadné a souřadné, ovládá spojovací výrazy, zná poměry mezi větami hlavními i druhy vět vedlejších, pracuje s grafickým značením souvětí - umí určit slovní druhy, správně je třídí - tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikaci (v textu pracuje i s chybou) - ovládá skloňování a mluvnické kategorie ohebných slovních druhů - užívá správných tvarů sloves, ovládá mluvnické kategorie sloves (osoba, číslo, způsob, čas, rod, vid) - užívá spisovné tvary podmiňovacího způsobu - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché a souvětí (koncovky ohebných slovních druhů, skloňování, časování, pravopis věty jednoduché, pravopis souvětí) - pracuje s chybou, rozlišuje v textu tvar správný a chybný - využívá znalosti o jazykové normě v běžném mluveném projevu i v projevu odborném psaném i ústním	- Grafické značení souvětí - Souvětí souřadné - Poměry mezi větami hlavními - Významové poměry mezi větnými členy a vedlejšími větami - Větné členy několikanásobné - Pravopis věty s několikanásobnými větnými členy - Poměry mezi větami vedlejšími (grafické značení, doplňování do textu) - Tvorba souvětí - Tvarosloví - Slovní druhy ohebné - Slovní druhy neohebné - Mluvnické kategorie ohebných slovních druhů - Pravopis lexikální, morfologický, tvaroslovný a skladební - Práce s různými typy textů	
ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	- reprodukuje jednoduché texty - pracuje s osnovami - odlišuje tvrzení od mínění - učí se kritickému přístupu k různým druhům textů - učí se sestavovat různé typy slohových útvarů, textů odborných i běžně	- Charakteristika vnější, vnitřní - Charakteristika literární postavy - Výtah - Životopis	

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- dorozumívacích - dokáže rozlišit spisovný a nespisovný projev, vhodně užít spisovné jazykové prostředky, uvědomuje si důležitost jazykové kultury - v dané komunikační situaci označuje nevhodné jazykové prostředky a umí je nahradit (spisovná synonyma) - posuzuje vhodnost či nevhodnost užití textu v dané komunikační situaci - uvědomuje si význam manipulativní komunikace v médiích a zaujímá k ní kritických postoj - dokáže analyzovat text, vyvodit závěry vyplývající z textu rozpoznává v textu manipulativní prvky, zaujímá kritický postoj k důvodům, které vedly k manipulaci - pracuje s odborným textem, využívá odborné názvy - využívá čtení jako zdroj informací - umí do různých slohových situací zařadit rčení, osobní názor, přímou řeč, umělecké prostředky, vlastní zkušenosti a spisovatelské nebo řečnické nadání - učí se ovládat umění diskuse, dokáže se zapojit, vyjádřit vlastní názor i diskusi řídit - umí vyhledat klíčová slova, posuzuje, zda daná informace vyplývá či nevyplývá z textu, hledá správné odpovědi - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému projevu, k vlastnímu tvořivému psaní s využitím vhodných jazykových prostředků - dodržuje logickou návaznost textu - dokáže zhodnotit slovní výpověď - vyhledává informace vhodné k řešení problémů - umí najít chybnou formulaci a opravit ji - umí pracovat s pravopisnou	- Vyplnění žádosti - Líčení - Úvaha, diskuse jako forma úvahy - Výklad odborný - Slohové postupy a útvary - Projev mluvený a psaný (připravený na základě poznámek, referátů, nepřipravený) - Jazykové projevy podle obsahu, cíle, zaměření (Práce s ukázkami různých typů textů, využití médií – práce s informacemi) - Písemný projev na základě	Vo - volba pování, profesní životopis, uplatnění na trhu práce OSV – Sebepoznání a sebepojetí

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
	chybou v projevech písemných a nahradit ji vyjádřením správným - učí se sestavovat různé typy popisu, charakteristiky, úvahy, uměleckých i textů odborných, včetně výpisků, výtahu, výkladu a referátu - učí se sestavit životopis, vyplnit žádost - poznává základní stylistické postupy a útvary a tvůrčím způsobem je používá - umí analyzovat text, zařadit ho k danému funkčnímu stylu - ovládá základy studijního čtení formuluje hlavní myšlenky textu, uspořádává informace s ohledem na jejich účel	poznatků o jazyce a stylu (postoj ke sdělovanému obsahu, tvořivé psaní různých komunikačních žánrů)	
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	- učí se interpretaci a dramatisaci textu, umí vyjádřit svůj vlastní čtenářský prožitek - seznamuje se s lidovou tvorbou, uměleckým vyjadřováním, s postavou vypravěče i lyrickým hrdinou - odliší řeč vypravěče a řeč postav - rozpozná základní rysy individuálního stylu autora - učí se pracovat s literárním textem, jeho zařazením i subjektivním posouzením - ovládá významovou i tvarovou stavbu textu prozaického i veršovaného - sleduje hlavní myšlenky textu - tvoří jednodušší literární texty - učí se diskutovat o čtenářských i dalších kulturních zážitcích - rozeznává literaturu hodnotnou a konzumní - ovládá rozdělení literárních druhů, rozeznává základní žánry v souvislosti se čteným textem - seznamuje se s významnými obdobími české i světové literatury	- Úvod do literatury – literární druhy a žánry - Fikce – realita, čtenář – autor - Nejstarší období literatury (světová i česká tvorba), biblické příběhy, báje - Lyrika, lyrické a lyrickoepické žánry (balada), významní autoři - Významná období české a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé: - Český a světový romantismus - Kritický realismus - Poezie 1. pol. 20. století - Próza 1. pol. 20. století	D - literárně historické přehledy, komplexní přehled, světové nebo evropské začlenění Hv - hudba v rámci kulturního vývoje českých i evropských dějin

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	- poznává významné autory české i světové literatury - poznává základní znaky literárních směrů v souvislosti s textem - je veden ke sledování kulturního dění současnosti, k obohacování vlastního citového rozvoje i jazykové kultury - učí se vnímat literaturu jako pomocníka při získávání a formování životních hodnot - hodnotí literární předlohu, její jiné zpracování, zaujímá kritický postoj - seznamuje se s regionální literaturou starší i současnou - učí se pracovat s různými informačními zdroji (internet, katalogy v knihovnách) - dokáže získat hlavní údaje o životě a tvorbě významných autorů (oceněných osobností)	- Poezie 2. pol. 20. století - Próza 2. pol. 20. století - Velké prozaické útvary - Román a jeho typy - Literatura věcná - Drama a jeho žánry, významní autoři světového i českého dramatu - Vědecko-fantastická literatura česká i světová - Aforismus, hra se slovy - Grafická podoba básně - Regionální literatura (práce s různými informačními zdroji)	Z – významní cestovatelé

Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> ČJL-9-2-08 rozdílí spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami ČJL-9-2-02 rozdílí příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a	<u>Žák dle svých schopností:</u> - poznává rozvrstvení a útvary národního jazyka, nářečí, hovorovou i obecnou češtinu a způsoby jejich využití, vnímá jazykovou kulturu a prohrěšky proti spisovnému jazyku - pracuje s nespisovnými a nářečními výrazy, dokáže nalézt spisovný ekvivalent, posuzuje možnosti nejvhodnějšího užití textu - umí pracovat s různými typy textů z oblasti starší i současné literatury, nářeční i nespisovné oblasti - ovládá disciplíny jazykovědy - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny a dalšími jazykovými příručkami, orientuje se v odborném textu	- Projev mluvený a psaný - Vývoj a útvary českého jazyka - Slovanské jazyky a další cizí jazyky - Jazykověda a její složky - Jazyková kultura (jazyk a komunikace – norma, kodifikace, kultura řeči, původ a základy vývoje češtiny) - Slovní zásoba a význam slova: - Slovo, sousloví, význam slova - Rozdělení slovní zásoby - Vznik nových slov - Významové vztahy mezi slovy - Rozvrstvení slovní zásoby - Práce s jazykovými příručkami	

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování zvláště ve frazémehch ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova ČJL-9-2-06 rozdílí významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	- zná základní slovo-tvorné principy, rozlišuje způsoby tvoření slov, ovládá zásady tvoření slov, ovládá stavbu slova, pozná slovo základové, kořen, předponu a příponu, koncovku, odvozování kombinované, vytváří slova odvozená - rozlišuje slovo a sousloví, věcný a mluvnický význam slova, slova jednoznačná a mnohoznačná, neutrální a citově zabarvená - rozlišuje význam základní a přenesený, homonyma, synonyma, antonyma - pracuje s termíny - rozlišuje a vytváří slova složená - za pomoci slovníku zvládá obsah mezinárodních slov, pracuje s jejich českými synonymy (ekvivalenty) - zná principy přejímání cizích slov, uvědomuje si význam přejímání pro rozvoj české slovní zásoby - umí správně vyslovovat česká i běžně užívaná slova cizí (v písem. projevu dokáže vybrat z nabídky správnou variantu) - vyzná se ve větě melodii, pauze a tempu v běžně mluveném projevu - umí skloňovat slova cizí a cizí vlastní jména - upevňuje si vědomosti o ZVČ, tvoří věty s podmětem vyjádřeným, poznává druhy přísudku ve vztahu k praxi, tvoří členy rozvitě a několikanásobné (rozšiřuje Vč, správně pracuje s interpunkčním znaménkem) - od slovesa odvozuje další větné členy podle grafického značení věty - upevňuje si pravopisné poznatky o shodě přísudku s podmětem (i několikanásobným) - pozná spojovací výrazy a odliší větu hlavní od vedlejší - pracuje s několikanásobnými větnými členy	- Nauka o tvoření slov: - Stavební části slova - Odvozování, skládání, zkracování, přejímání - Vlastní jména, jména cizí, slova mezinárodní : - Skloňování a pravopis, užití v textu - Hláskosloví, spisovná výslovnost - Větný přízvuk, tempo, pauzy - Větná melodie, kultivovaný projev - Skladba : - Věty podle postoje mluvčího - Věta jednočlenná, dvojčlenná, ekvivalent - Věta jednoduchá, souvětí - Tvoření věty a souvětí : - Valence - Mluvnický zápor - Základní skladební dvojice - Skladební vztahy - Druhy přísudku - Větné členy rozvíjející : - Přívlástek a jeho druhy + pravopis - Doplněk - Věta hlavní a vedlejší - SS, SP - Druhy vedlejších vět - Významové poměry mezi Vč a Vv - Souvětí složitá - Řeč přímá, nepřímá	

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	- rozlišuje věty podle postoje mluvčího, vytváří věty jednočlenné a ekvivalenty (dokáže převádět – využívá praktických zkušeností) - zná různé druhy podmětu a přísudku - rozlišuje druhy souvětí, zná poměry mezi větami hlavními a druhy vět vedlejších - pracuje s grafickým značením souvětí, vytváří grafická značení, umí použít v praxi - ovládá zásady českého slovosledu - umí určit slovní druhy, správně je třídí, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikaci (v textu pracuje i s chybou), určuje slovní druh u odvozených slov z jednoho slootovorného základu, pracuje se slovy, která mohou být různými slovními druhy, ovládá základní mluvnické kategorie, pracuje s druhy podstatných jmen, určuje jména obecná a vlastní, ovládá základy jejich pravopisu a využití v praxi (práce s textem) - upevňuje si základy pravopisu lexikálního, slootovorného, morfologického i syntaktického ve větě jednoduché a v souvětí (koncovky ohebných slovních druhů, skloňování, časování, pravopis věty jednoduché, pravopis souvětí) - pracuje s chybou, v textu rozliší tvar správný a chybný - využívá znalostí o jazykové normě v běžně mluveném projevu i projevu odborném psaném i ústním	- Samostatný Vč, oslovení, vsuvka, věta neúplná - Slovosled - Tvarosloví – slovní druhy ohebné a neohebné - Mluvnické kategorie, pravopis - Pravopis lexikální, tvaroslovný, morfologický a skladební - Hlásky a hláskové skupiny, větný přízvuk, větná melodie, spisovná výslovnost, pravopis věty jednoduché a souvětí - Stavba textová – práce s různými typy textů	
ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném a slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji ČJL-9-1-02	- reprodukuje texty, pracuje s osnovami - odlišuje fakta od názorů a mínění, učí se různým typům textu - sestavuje různé typy slohových útvarů, textů běžně	- Vypravování - Popis pracovního postupu - Popis uměleckého díla	MEDV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připravenými improvizovaně vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči ČJL-9-1-07 zapojí se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení - vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného	dorozumívacích i odborných - dokáže rozlišit spisovný a nespisovný projev a vhodně užít spisovné prostředky - naučí se výstižně a srozumitelně stavět výpovědi o různých skutečnostech, kultivovaně se vyjadřovat - pochopí pojmy – retrospektiva a reprodukováný děj - uvědomuje si důležitost jazykové kultury - v dané komunikační situaci označuje nevhodné jazykové prostředky a umí je nahradit (spisovná synonyma) - posuzuje vhodnost/nevhodnost užití textu v dané komunikační situaci - uvědomuje si význam manipulativní komunikace v médiích a zaujímá k ní kritický postoj - dokáže analyzovat text, vyvodit závěry vyplývající z textu rozpoznává v textu manipulativní prvky - zaujímá kritický postoj k důvodům, které vedly k manipulaci - pracuje s odborným textem, využívá odborných názvů, popisuje jednotlivé činnosti - využívá čtení jako zdroj informací - promyšleně vybírá vhodné jazykové prostředky na základě svých pozorovacích a vyjadřovacích schopností - umí do různých slohových situací zařadit vhodné jazykové prostředky, vlastní zkušenosti a tvůrčí nadání - je schopen zapojit se do diskuse, řídit ji, vyjádřit vlastní názor - umí vyhledat klíčová slova, posuzuje, zda daná informace vyplývá (nevyplývá) z textu, hledá správné odpovědi	- Líčení - Charakteristika - Výklad - Úvaha - Proslov - Diskuse - Fejeton	mediálního sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému projevu, k vlastnímu tvořivému psaní s využitím vhodných jazykových prostředků - dodržuje logickou návaznost textu, dokáže zhodnotit slovní výpověď od nejlepší k nejhorší - vyhledává informace vhodné k řešení problémů - umí najít chybnou formulaci a opravit ji - umí pracovat s pravopisnou chybou v projevech písemných a nahradit ji vyjádřením bezchybným - učí se sestavit vypravování, popis, charakteristiku, úvahu, životopis - zpracovává a tvoří texty odborné – výpisky, výtah, výklad, referát - poznává základní funkční styly a tvůrčím způsobem je používá umí analyzovat text, zařadit ho k danému funkčnímu stylu - ovládá základy studijního čtení, formuluje hlavní myšlenky textu, uspořádává informace s ohledem na jejich účel	- Funkční styly - Další slohové útvary dle zájmu žáků	
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě	- učí se interpretaci a dramtizaci textu, umí vyjádřit čtenářský zážitek, seznamuje se s lidovou tvorbou, s postavou vypravěče i hrdinou, učí se poznávat rukopis významných autorů - odliší řeč vypravěče a řeč postav - správně určuje použité básnické prostředky (metafory, metonymie, personifikace) - používá správný rým při práci s textem - dokáže popsat film, případně televizní zpracování, které vznikly na základě literárního textu - umí formulovat důvody, proč se mu umělecký text, případně jiné zpracování textu	- Úvod do literatury - literární druhy a žánry - Vypravování - práce s textem - Žánry lyrické a lyrickoepické - Epika, epické žánry, významní autoři - Literární hrdina, autor, fikce, skutečnost - Struktura a jazyk literárního díla	

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
osvojených znalostí základů literární teorie ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře ČJL-9-3-08 porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	líbilo/nelíbilo - učí se pracovat s literárním textem, subjektivně ho posuzuje, prohlubuje umění diskuse - ovládá významovou i tvarovou stavbu textu - sleduje hlavní myšlenky textu - tvoří jednodušší literární texty - rozeznává literaturu hodnotnou a konzumní - ovládá rozdělení literárních druhů a žánrů v souvislosti se čteným i psaným textem - seznamuje se s významnými obdobími ve vývoji české i světové literatury (literatura starší, současná i regionální) - nejvýznamnější české autory zařazuje do literárních směrů - učí se poznávat základní znaky hlavních literárních směrů - učí se na základě vlastního kulturního prožitku porovnávat různá zpracování uměleckých děl - učí se zpracovat umělecký text do podoby scénáře, kriticky hodnotí literární předlohu a její jiné zpracování - učí se pracovat s různými informačními zdroji (katalogy v knihovnách) za pomoci internetu dokáže získat hlavní údaje o životě a tvorbě významných autorů (případně oceněných osobností), zaujímá kritický postoj, sleduje kulturní dění - učí se vnímat literaturu jako pomocníka při získávání a formování vlastních životních hodnot	- Literatura konzumní a hodnotná - Drama a jeho žánry, významní autoři - Významné české divadelní scény - Významná období české a světové literatury - 20.st. v literatuře - Moderní písňové texty - Poezie - žánry, formy - Poezie milostná, přírodní, vlastenecká a sociální - Vědecko-fantastická literatura česká i světová - Literatura faktu - Velké prozaické útvary – čeští i světoví klasikové - Fejeton - Filmová a televizní tvorba - Regionální literatura	D - 20. st. VMEGS – Jsme Evropané Hv PC – informatika

5.2.2 Anglický jazyk (Aj)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah je realizován na II. stupni v 6. až 9. ročníku v časové dotaci 3 hodiny týdně. Výuka probíhá pokud možno v jazykové učebně a z části v počítačové učebně. Vzdelávací obsah plynule navazuje na obsah anglického jazyka na I. stupni.

Vzhledem k rozdílné úrovni žáků je učivo rozděleno do dvou skupin - základní učivo a rozšiřující učivo pro nadané žáky.

Naším cílem je umožnit žákům pochopit význam znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Zaměřujeme se zejména na porozumění mluveného slova, schopnost domluvit se v modelových situacích, zvládnutí a aktivní používání gramatických jevů, orientaci v psaném cizojazyčném textu a v neposlední řadě i na písemný projev. Žáci se seznamují s realitami anglicky mluvících zemí, jejich kulturou a zvyky.

Ve značné míře využíváme k intenzivnějšímu osvojování různé hry, písničky, říkanky, samostatné projekty na vybrané téma. Žáci se mohou účastnit olympiády v anglickém jazyce.

Nejčastějšími metodami a formami výuky je frontální výuka s okamžitou zpětnou vazbou žáků, kombinovaná se samostatnou prací nebo prací ve skupinách. Při práci využíváme základní učební materiál, audio nahrávky, (příp. video nahrávky), slovníky, mapy, časopisy a v nemalé míře i PC programy - zde si žáci ověřují své znalosti samostatnou prací s možností okamžité kontroly správnosti výsledku.

Vzdělávání v cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2.

Výchovné a vzdělávací strategie

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Strategie, postupy práce vedoucí ke KK
KOMPETENCE K UČENÍ	- rozvíjíme u žáků schopnost chápat a správně interpretovat slyšené i čtené cizojazyčné texty a přiměřeně na ně reagovat - učíme žáka používat symboliku výslovnosti, upevňujeme správné výslovnostní a intonační návyky - klademe důraz na praktické používání osvojené slovní zásoby (trvalé rozvíjení a prohlubování) a na dobrou znalost základních gramatických jevů - prohlubujeme žákovu schopnost písemně zformulovat nejběžnější typ sdělení s dodržováním základních gramatických pravidel - využíváme práce na PC (výukové programy), audio, video - učíme žáka vyhledávat a třídit informace (práce s textem, slovníčkem-v tištěné i elektronické podobě) - seznamujeme žáka se základními poznatky reálií příslušné země - vedeme žáka k osvojení učebních postupů potřebných ke studiu cizího jazyka - klademe důraz na osvojování slovní zásoby z různých tematických okruhů (cestování, turistika, jídlo, sport, péče o zdraví, životní prostředí ....)
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- vedeme žáka k pochopení hlavních myšlenek z vyslechnutého či psaného textu (rodilého či jiného mluvčího) - učíme žáka vyjádřit vlastní myšlenky a názory (obhajoba projektů) - upevňujeme žákovu schopnost pohotově, přirozeně a jazykově správně reagovat, navozováním problémových situací z běžného života (snaží se o nalézání vlastních řešení) - uplatňujeme logický odhad neznámých výrazů dle kontextu
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- vedeme žáka ke komunikaci mezi národy zejména v rámci Evropy - dbáme na přirozené reagování v nejběžnějších situacích každodenního života - podporujeme schopnost navozování vztahů s občany jiných národů - vedeme žáka k využívání informačních a komunikačních prostředků - učíme žáka respektovat rozdílnou strukturu jazyka národního a cizího - učíme žáka formulovat a prezentovat své myšlenky - učíme žáka pochopit jazykovou rozmanitost v geografických a společenských souvislostech - dáváme žákovi příležitost zvyšovat celkovou úroveň svého vyjadřování
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- vedeme žáka k týmové spolupráci a práci ve dvojicích - učíme žáka zvládat pravidla komunikace, přebírat roli ve skupině, respektovat odlišný názor, spolupracovat s pedagogy - upřednostňujeme efektivní spolupráci a sebehodnocení - umožňujeme žákovi rozšířit si všeobecný kulturní obzor
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- pomáháme žákovi formulovat postoje k vytváření porozumění mezi národy, k pěstování vzájemné tolerance a respektu, k úctě ke kulturním hodnotám jiných národů - upevňujeme princip soužití s anglicky a německy mluvícími národy - vedeme žáka k chápání jazyka jako prostředku k navazování mezilidských vztahů
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- umožňujeme žákovi využívat při práci různý studijní materiál (slovníky, tabulky,

	přehledy, encyklopedie, demonstrační materiál) - žáka vedeme k ekonomickému využívání pomůcek - připravujeme žáky na praktické využití jazyka zejména vzhledem k jeho uplatnění na trhu práce - ve vyšších ročnících umožňujeme žákovi více uplatnit vlastní tvořivou samostatnou práci

Průřezová témata

Ročník	Kód TOPT	Téma
6.	OSV-8	Představení se, osobní info (efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci)
	VMEGS-2	Země a velkoměsta; The UK; Londýn - známá kulturní místa (evropské krajiny; Evropa a svět)
7.	OSV-1	Gramatika (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů)
	MKV-5	Stephen Hawkins (nekonfliktní život v multikulturní společnosti)
	VMEGS-1	Domovy v UK (život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy)
8.	OSV-6	První Američané (rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech)
	MKV-4	Život v Británii (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání)
	VMEGS-2	První Američané (Evropa a svět)
9.	OSV-10	Slovesa popisující činnosti, dobrodružství (zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci)
	MEDV-7	Popis osobnosti (komunikace a spolupráce v týmu)

Vzdělávací obsah

Ročník: 6.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
Žák: CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovené promluvy či konverzace, který se týká osvojených témat CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Žák dle svých schopností: - umí pohovořit o sobě a o přátelích - umí říci kdo je, kde žije, podat základní inf. o své rodině, svých zálibách, přátelích	Úvodní opakování: - Představení se, osobní info - Představení přítele - Otázky a odpovědi o sobě a přátelích	OSV - Komunikace Ov, Čj
	- umí požádat o dovolení, pomoc	- Slovesa být, mít, umět - přivlastňovací zájmena	Ov, Čj
	- zvládá napsat jednoduchý dopis	- Dopis	Čj
	- umí vyhláskovat minimálně své jméno, adresu	- Abeceda, hláskování - Věci ve třídě	
	- umí sdělit, kdy se narodil	- Čísla, datum	M

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)	
CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	- zeptá se, kdo je, odkud je a kde žije, jaké má záliby - popíše své záliby	- Zájmy, záliby - Tázací zájmena - Země a velkoměsta - The UK - Jednotné, množné číslo podstatných jmen	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět	
	- pohovoří o vlastnictví věcí - co komu patří a o věcech, které užívá ve škole	- Sloveso mít - Neurčitý člen - a, an - Nějaký – some, any - Přivlastňovací pád – jednotné číslo - Přivlastňovací - Zájmena - this, these, that, those		
	- vypráví o své rodině	- Každodenní věci - Rodina - UK		Vo, Čj, Z
	- jednoduše popíše: - věc - situaci - vzhled člověka	- What is/are...like? Jaké to je? - Přídavná jména - Vzhled a osobnost - Části těla - Pocity a nálady		
	- vyjmenuje několik kulturních míst v Londýně	- Londýn - známá kulturní místa		VMEGS - Objevujeme Evropu a svět
	- popisuje lidi a jejich den	- Popis člověka a jeho den		Projekt
	- popíše každodenní činnosti - vede rozhovor o každodenním životě - umí pohovořit o tom, co má a nemá rád, čeho se bojí	- Přítomný čas prostý - oznamovací věta, otázka, zápor, krátké stručné odpovědi - Wh- otázky		Čj
	- zná základní rozdíly mezi českými školami a školami v anglicky mluvících zemích	- Školy		MKV
	- umí popsat své zvyky a denní rutinu - umí popsat, co a kdy jí a pije - umí se zeptat na čas a odpovědět, kolik je hodin	- Přítomný čas prostý a příslovce četnosti - Jídlo a pití - Čas - Denní rutina - Have + a meal,...		Čj

UČIVO

ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA

- rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov a osvojené slovní zásoby

SLOVNÍ ZÁSoba

- rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem

MLUVNICE

- rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka
- jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění

Ročník: 7.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
Žák: CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech ve škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	Žák dle svých schopností: - mluví o svých zájmech a aktivitách, o tom, co právě dělá, co má právě na sobě, jak vypadá on či kamarád - popíše místnosti, svůj domov - popíše svůj vysněný domov - pokládá otázky na místa a jídlo - sestaví nákupní seznam, konverzuje v supermarketu - má přehled o domácích zvyklostech - dokáže pohovořit o svých schopnostech - umí popsat činnosti, které lze dělat ve městě - popisuje místa ve městě, kde může něco koupit, vidět,... - umí říci, co dělat - popíše, kde žije - mluví o právě probíhající akci - umí popsat, co má právě na sobě on, či někdo jiný - hovoří o oblíbeném sportu - pohovoří o budoucích činnostech - popíše své plány a záměry - udělá nabídku - odpoví na nabídku - pohovoří o počasí - napíše pohlednici - zná elementární informace o výměnných pobytech - dokáže mluvit o člověku z minulosti, o svém dětství - umí pohovořit o různých lid. zálibách	Opakování 6.ročník: - Sloveso být, mít, umět - Tázací zájmena - Přítomný čas prostý - Popisování lidí - Předmětná, tázací zájmena - Existencionální vazba - there is/are - Počítatelná a nepočítatelná podstatná jména - Předložky, věci v místnostech - Nábytek, jídlo - Domovy v UK - Sloveso can-moci,umět, dovést - I can see-vidím - I can hear-slyším - Slovesa muset, nesmět - Místa ve městě - Sportovní a kulturní místa - Rozkazovací způsob - 2.os. - Stephen Hawkins - Okolí mého bydliště - Přítomný čas průběhový - věta oznamovací, otázka, zápor, - Stručné odpovědi - Předmětná zájmena - Oblečení, sportovní fanoušci - Přítomný čas průběhový pro vyjádření budoucnosti - Vyjádření budoucnosti pomocí going to - Návrhy - Počasí - Výměnný pobyt - Zaměstnání - Min. čas pravidelných sloves - Věta oznamovací, otázky Wh- - Zápor, krátké stručné odpovědi - Příroda - Od severu k jihu	OSV – Rozvoj schopností poznávání Ov VMEGS – Evropa a svět nás zajímá Čj MKV - Princip sociálního smíru a solidarity Projekt Čj,Tv Čj Z OSV – Poznávání lidí Ov, Čj Z

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
	- popíše událost, která se stala v minulosti - napíše dopis o min. události - promluví o svém školním roce	- Časové údaje pro minulý čas - Nepravdivá slovesa - otázka, zápor, krátké stručné odpovědi	Čj
	- zná základní informace	- UK a USA - kvíz	MKV – Multikulturalita Z

UČIVO

ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA

- rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov a osvojené slovní zásoby

SLOVNÍ ZÁSoba

- rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem

MLUVNICE

- rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka
- jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění

Ročník: 8.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojených témat CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojených tématech CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované	<u>Žák dle svých schopností:</u> - vyjádří svůj názor, mluví o svých zájmech a aktivitách - je schopen dotazovat se ostatních na zájmy, názory	Opakování učiva 7. ročníku: - Existencijní vazba there is/are - Slovesa be, can, have got, live - Like + -ing - Vyjádření názoru - Přídavná jména - Zájmy, aktivity	
	- vyjmenuje některé části a místa v N.Y.	- New York	projekt
	- popíše, jak tráví den - denní rutina - popíše život v naší zemi	- Přítomný čas prostý - oznamovací věta, otázka, zápor - Příslovce četnosti	
	- vypráví o minulé události, o svých prázdninách, napíše krátký příběh	- Minulý čas slovesa být - Minulý čas pravidelných sloves, věta oznamovací, zápor	
	- krátce pohovoří o životě v Británii	- Život v Británii	MKV - Multikulturalita
	- sestaví otázky do kvízu - pohovoří o svém víkendu a dalších událostech	- Minulý čas prostý - otázka a krátké stručné odpovědi - Tázací zájmena - O filmovém průmyslu	
	- pohovoří o jemu blízké známé osobnosti	- Známí lidé - Zaměstnání	

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
informace CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	- popíše, co právě dělá - dokáže popsat cestu z bodu A do B	- Přít. čas průběhový - Město - Předložky místa, směry	
	- několika větami popíše svůj dosavadní život - dokáže popsat, co se dělo v přesném čase v minulosti	- Vazba there was/were - Minulý čas průběhový - věta oznamovací, otázka, zápor - Sloveso could/couldn't - Místa	
	- napíše strašidelný příběh	- Strašidelný příběh - První Američané	Projekt OSV – Poznávání lidí VMEGS – Objevujeme Evropu a svět
	- mluví o porovnávání věcí - pohovoří o rozdílech a podobnostech - napíše o rozdílech mezi členy rodiny	- Stupňování příd. Jmen - <i>er/more than, as ... as</i> - Přivlastňovací zájmena, <i>whose...?</i> - Počítače, moderní vynálezy - Kempování v přírodě - Život a kultura: báseň Máma, táta a já	Vz
	- mluví o slavných místech a věcech - sestaví plán na výlet	- Stupňování (3. stupeň) - Budoucnost <i>s going to</i> - a 3. stupeň příd. jmen <i>good a bad</i> - <i>How + adjective</i> (jak + příd. jm.) - Život a kultura: Nejdelší silnice světa	Hv - písničky
	- ptá se a odpovídá na otázky o budoucích událostech - procvičuje konverzaci na telefonu	- Budoucnost <i>s will</i> - Přítomný průběhový čas užitý pro budoucnost - Důležité události - Vyjádření budoucího času - Život a kultura: Hvězda basketbalu	Tv
	- vyjádří svůj názor na jídlo a pití, objednávání - vytvoří otázky pro „množstevní“ kvíz - píše o vlastním životním stylu	- Počitatelná a nepočitatelná podst. jména - Zdvorné žádosti a objednání: <i>I'd like..., Could I have..., Would you like...?</i> - Nakupování - Oblečení	
	- vyjádří množství jídla a pití	- <i>How much/many?</i> (kolik) - <i>A lot of/much/ many (hodně)</i> - Jídlo a pití - Stravovací návyky - Péče o zdraví	M

UČIVO

ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA

- rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov a osvojené slovní zásoby

SLOVNÍ ZÁSoba

- rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem

MLUVNICE

- rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka
- jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění

Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	<u>Žák dle svých schopností:</u> - pokládá otázky při setkání s novými lidmi - mluví o sobě a přátelích - popisuje někoho, koho zná - sehraje se spolužáky hru o události v minulosti - má za úkol napsat krátký příběh na téma cestování v minulosti - popisuje lidskou osobnost stupňování příd. jmen - zkouší napsat webovou stránku o sobě - vypráví o věcech, které se udály tento týden - napíše a sehraje reklamu - hovoří o používání strojů	Opakování učiva 8. ročníku: - Otázky a odpovědi - Přítomný čas prostý a průběhový - Vyjádření pozdravu a seznámení - Země a národnosti, jazyky - Užívání číslovek - Život a kultura: To je směs! - Minulý čas prostý a průběhový - Vyjádření a přijetí omluvy - Slovesa popisující činnosti, dobrodružství - Život a kultura: Cestování a cestovatelé - Stupňování příd. jmen - Užití výrazů <i>as...as</i> - Přídavná jména - Popis osobnosti - Internet - Protiklady přídavných jmen un- - Život a kultura: Britové - Předpřítomný čas - Předpřítomný čas a minulý čas - Vyjádření <i>I think so/I don't think so</i> - Život a kultura: Záchrana hradu ve Walesu - Společnost a její problémy	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MEDV - Práce v realizačním týmu

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
	- popisuje vlastní zkušenosti, které se mu v životě staly - popisuje známou osobu - umí krátce popsat svůj životopis - mluví o problémech a dávání rad - se snaží psát o zvycích ve vlastní zemi	- Předpřítomný čas - Použití <i>ever/never, just, for, since</i> - Hudba - Časové předložky - Venkovní aktivity - Modální slovesa <i>have to, don't have to, mustn't</i> - Podmiňovací způsob <i>should, shouldn't</i> - Příslovce - Poděkování a odpověď na poděkování - Nemoci a úrazy - Zvyky	

UČIVO

ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA

- rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov a osvojené slovní zásoby

SLOVNÍ ZÁSoba

- rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem

MLUVNICE

- rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka
- jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění

5.2.3 Německý jazyk (Nj)

Charakteristika vyučovacího předmětu

- výuka německého jazyka na základní škole vytváří předpoklady pro zapojení do komunikace mezi lidmi
- usilujeme o osvojování jazyka jako prostředku dorozumívání (návaznost na výuku I. stupně)
- v 6. – 9. ročníku se vyučuje v časové dotaci 3 vyučovací hodiny týdně
- vyučuje se v kmenové třídě nebo v učebně PC, žáci pracují ve skupinách či dvojicích
- cílem výuky je postupné rozvíjení řečových dovedností a schopností, správně chápat a interpretovat slyšené i čtené cizojazyčné texty, schopnost domluvit se v praktických situacích každodenního života, schopnost písemně zformulovat své myšlenky
- chceme, aby se žáci seznamovali s reáliemi příslušné jazykové oblasti – německy mluvící země
- k osvojování jazyka využíváme různé texty, básničky, písničky, říkanky, scénky, filmové ukázky, CD nahrávky, časopisy, projekty na dané téma, PC programy, videokazety
- nejčastějšími metodami je frontální vyučování se zpětnou vazbou, práce ve dvojicích či v čtyřčlenných skupinách, samostatná práce žáků, rozhovory, vyprávění, besedy, řešení situací, na PC si žáci zpětně ověřují své znalosti

Výchovné a vzdělávací strategie

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Strategie, postupy práce vedoucí ke KK
KOMPETENCE K UČENÍ	- rozvíjíme u žáků schopnost chápat a správně interpretovat slyšené i čtené cizojazyčné texty a přiměřeně na ně reagovat - učíme žáka používat symboliku výslovnosti, upevňujeme správné výslovnostní a

	intonační návyky - klademe důraz na praktické používání osvojené slovní zásoby (trvalé rozvíjení a prohlubování) a na dobrou znalost základních gramatických jevů - prohlubujeme žákovu schopnost písemně zformulovat nejběžnější typ sdělení s dodržováním základních gramatických pravidel - využíváme práce na PC (výukové programy), audio, video - učíme žáka vyhledávat a třídit informace (práce s textem, slovníčkem-v tištěné i elektronické podobě) - seznamujeme žáky se základními poznatky reálií příslušné země - vedeme žáky k osvojení učebních postupů potřebných ke studiu cizího jazyka - klademe důraz na osvojování slovní zásoby z různých tematických okruhů (cestování, turistika, jídlo, sport, péče o zdraví, životní prostředí ....)
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- vedeme žáka k pochopení hlavních myšlenek z vyslechnutého či psaného textu (rodilého či jiného mluvčího) - umožňujeme žákovi vyjádřit vlastní myšlenky a názory (obhajoba projektů) - upevňujeme žákovu schopnost pohotově, přirozeně a jazykově správně reagovat navozováním problémových situací z běžného života (snaží se o nalézání vlastních řešení) - uplatňujeme logický odhad neznámých výrazů dle kontextu
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- vedeme žáky ke komunikaci mezi národy zejména v rámci Evropy - dbáme na přirozené reagování v nejběžnějších situacích každodenního života - podporujeme schopnost navozování vztahů s občany jiných národů - vedeme žáka k využívání informačních a komunikačních prostředků - učíme žáka respektovat rozdílnou strukturu jazyka národního a cizího - vedeme žáka, aby byl schopen formulovat a prezentovat své myšlenky - učíme žáka pochopit jazykovou rozmanitost v geografických a společenských souvislostech - dáváme žákům příležitost zvyšovat celkovou úroveň svého vyjadřování
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- vedeme žáka k týmové spolupráci a práci ve dvojicích - učíme žáka zvládat pravidla komunikace, přebírat roli ve skupině, respektovat odlišný názor, spolupracovat s pedagogy - upřednostňujeme efektivní spolupráci a sebehodnocení - rozšiřujeme žákův všeobecný kulturní obzor
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- formujeme žákovy postoje k vytváření porozumění mezi národy, k pěstování vzájemné tolerance a respektu, k úctě ke kulturním hodnotám jiných národů - upevňujeme princip soužití s anglicky a německy mluvícími národy - vedeme žáka k chápání jazyka jako prostředku k navazování mezilidských vztahů
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- umožňujeme žákovi využívat při práci různý studijní materiál (slovníky, tabulky, přehledy, encyklopedie, demonstrační materiál) - žáka vedeme k ekonomickému využívání pomůcek - připravujeme žáky na praktické využití jazyka zejména vzhledem k jeho uplatnění na trhu práce - ve vyšších ročnících umožňujeme žákovi více uplatnit vlastní tvořivou samostatnou práci

Průřezová témata

Ročník	Kód TOPT	Téma
6.	OSV-1	Gramatika (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů)
	VMEGS-2	Práce s turistickou mapou (naše vlast a Evropa)
7.	OSV-8	Komiks - popis a vypravování podle obrázků (řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem)
	MEDV-6	Módní přehlídka; Jdeme na dětský karneval (uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinace pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení)

8.	OSV-10	Jsmo u lékaře - popis toho, co nás bolí, Červený kříž (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí)
9.	MKV-2	Činnost různých spolků a kroužků (udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost)
	VMEGS-2	Seznámení se životem mladých v EU (životní styl a vzdělávání mladých Evropanů)

Vzdělávací obsah

Ročník: 6.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
Žák: CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-01 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Žák dle svých schopností: - popíše třídu, školu, nazve předměty a školní potřeby, porozumí pokynu učitele a sám umí pokyn vydat - vysloví přání, prosbu - ovládá názvy zvířat, hovoří o péči o zvířata, o jejich ochraně, hovoří o životě zvířat v ZOO - ovládá jednoduchý popis zvířete - vypráví o správném využití volného času - sport, hry - umí říci, co zažil v minulosti - cestuje podle mapy, seznamuje se s turistickým průvodcem	- Rozvrh hodin, učebnice, předměty, popis třídy a školy - Rozkazovací způsob, modální slovesa - Préteritum pomocných sloves (mít, být) - Pomocí obrázků popis života volně žijících zvířat i zvířat ze ZOO - Rozhovory o zvířatech - Průvodce v ZOO - Složené číslovky - Množné číslo - Čtení o zvířatech - Činnosti ve volném čase - Minulý čas složený (perfektum), jeho tvoření a využití - Přivlastňovací zájmena - Práce s turistickou mapou	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání - využití jazyka v ostatních předmětech D - reformy M. Terezie Aj Čj - jména domácích zvířat Př - život zvířat, zajímavosti z jejich života Ov - koníčky, sport, hry, aktivní využití volného času Aj - podobnosti jazyků Čj - přísloví Z - práce s mapou VMEGS – Objevujeme Evropu a svět

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	- naučí se popisovat zařízení bytu - reaguje na základní otázky – <i>kde, kam, kudy, jak, kolik...</i>	- Různé typy bydlení – venkov, město, samota - Příroda a město - Popis vlastního bytu (současnost i budoucnost) - Předložky	

Učivo

- zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby
- slovní zásoba - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníky
- mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Ročník: 7.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního	<u>Žák dle svých schopností:</u> - ovládá názvy jídel, jednoduché recepty, umí porovnat českou a německou tradiční kuchyni - má přehled o tradicích i nových moderních trendech ve stravování a zásadách správné životosprávy - naučí se nakupovat- názvy obchodů - umí si objednat jídlo v restauraci a zaplatit	- Názvy jídel a jejich rozdělení pomocí obrazového materiálu - Rozhovory v obchodě - Nakupování v supermarketech - Znalost cizí měny (ceny v Německu a ČR) - Jídelníček, menu - Konverzace v restauraci - Přídavná jména a jejich stupňování	Vz - zdravá výživa Do - vaříme podle receptu Čj – přídavná jména
	- rozumí textu známých pohádek	- Putování světem pohádek - Vyjádření vypravovacího min. času -préteritum - Komiksy - Vyprávění pohádky podle obrázků	Čj - pohádky bratří Grimmů
	- umí vyprávět o svém příteli, známé osobnosti a jejich zájmech a úspěších - naučí se používat komunikační	- Komunikační prostředky - Telefonické rozhovory - Dotazy na informace - Komiks - popis a	Z - práce s mapou, odkud máš přátele Německy hovořící

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
života CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-9-4-03 - reaguje na jednoduché písemné sdělení	prostředky v cizím jazyce - dokáže poslat SMS a e-mail - zvládá podat inzerát - pojmenuje základní součásti oblečení - hovoří o oblečení pro různé příležitosti - rozlišuje vkusné a nevkusné oblečení, moderní a zastaralé - umí si oblečení koupit, požádá o správnou velikost i barvu, zeptá se na cenu	vypravování podle obrázků - Pocity a nálady - Vedlejší věty, pořádek slov - ve větách vedlejších - Popis oblečení - Nákup oblečení a obuvi - ceny - Módní přehlídka - Jdeme na dětský karneval - Šaty dělají člověka - Pořádek slov ve vedlejších větách	země OSV – Komunikace D - kroje, zvyky MEDV - Tvorba mediálního sdělení

Učivo

- zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby
- slovní zásoba - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem
- mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Ročník: 8.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či	<u>Žák dle svých schopností:</u> - naučí se znát dopravní prostředky, umí si koupit jízdenku a letenku - umí objednat zájezd v CK - naučí se názvy jednotlivých druhů sportů - pochopí důležitost sportu v našem životě - hovoří o významných sportovcích ČR a Německa - poznává tradice olympijských a paralympijských her - pomoc postižených spoluobčanům - i jejich	- Cestujeme různými dopravními prostředky - Informace o cestě - Policejní zpráva - Rozhovory na nádraží a letišti - Reálie zemí příslušných jazykových oblastí - Préteritum nepravidelných sloves - Zájmeno svůj - Popis jednotlivých druhů sportu - Správné využití volného času sportováním - tělesná zdatnost - Vyprávění o OH - Rozhovory o sportu - Letopočty - Předložky se 4. pádem - Osobní zájmena	Ov + Vz - důležitá TČ Tv - pravidla ve sportu - pravidla pro život - FAIR PLAY

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ-9-3-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-9-3-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	úspěchy - naučí se pojmenovávat životní prostředí, počasí a podnebí - hovoří o ochraně životního prostředí - umí popsat lidské tělo - poznává nebezpečí plynoucí z podceňování zdravého životního stylu - poznává, co člověku škodí-umí to odsoudit, chápe smysl prevence	- Pobyť v přírodě - Různé typy životního prostředí - Komiks - cestujeme - Předpověď počasí – sledování německé TV - Společnost a její problémy - Naše životní prostředí - náš život - rozhovory o životním prostředí - třídění odpadů - vztažná zájmena - předložkové vazby - Popis lidského těla - Zdravý způsob života - Věnujeme pozornost BMI - Co se jí v ČR - Vaříme podle receptu - Správná výživa - Stravovací návyky - Jsme u lékaře - popis toho, co nás bolí, Červený kříž - Vyjádření záporu - Místní názvy	Z - podnebí, počasí, podnebné pásy Př - WWF, Ochrana ohrožených zvířecích druhů Z - světové strany ŽP Vz - škodlivost návykových látek D - vznik ČK OSV – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti

Učivo

- zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby
- slovní zásoba - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem
- mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechovéch textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně	<u>Žák dle svých schopností:</u> - učí se orientaci v cizím prostředí – výměnný pobyt - konverzuje při pobytu v cizí rodině - pohovoří o sobě a své rodině	- Význam přátelství doma i v zahraničí - Seznámení se životem mladých v EU - Práce s informacemi - Činnost různých spolků a kroužků - Novinářská práce – píšeme rozhovory - Pobyť v Německu - Předložky se 3. pádem (osobní zájmena)	Ov + Vz Vánoční tradice v ČR a Německu MKV- Lidské vztahy VMEGS – Objevujeme Evropu a svět

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	- poznává mediální prostředky - pracuje s informacemi - poznává vliv televize na naše myšlení - se naučí názvy hudebních nástrojů - pohovoří o hudbě a jejím vlivu na estetické cítění člověka - ovládá názvy některých povolání - rozhoduje se o budoucím povolání Rozšiřující učivo pro nadané žáky: - představí svou osobu - popíše svůj dosavadní život - položí nepřímou otázku - dokáže poblahopřát svým blízkým k narozeninám - formuluje zásady slušného chování	- Infinitiv prostý a závislý - Vyslovení přání - Práce s mediálními prostředky - Telefonování - Televize - televizní program - Komiks - TV a realita - Programy naší a německé televize - Zájmena, předložky s 2.pádem - Konjunktiv II., opisný tvar s wúrde - Živá hudba - Každý jsme jiný - Párty a koncerty - Zájmena který, jaký - Skloňování přídavných jmen - Zaměstnání a povolání, volba povolání - Rozhovory - jak budeme žít v budoucnosti - Budoucí čas - Skloňování přídavných jmen - Životopis - Otázky o sobě - Životopisy slavných - Vyjádření neporozumění - Žádost o zopakování informace - Vyprávění o dárcích, výroba vlastního dárku - Popis přípravy slavnostního jídla - Slušné chování u stolu - Telefonování - Plány na prázdniny	 Ov - média a komunikace Hv - hudební skladatelé Čj - srovnávání zájmen F - významní vynálezci D - knihtisk Hv - Marlene Dietrich Pp - vazba kytice Aj - anglická slova v němčině Ch - chemické složení tabákového dýmu Ov - společenská pravidla Vz - zdravá výživa

Učivo

- zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby
- slovní zásoba - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem
- mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

5.2.4 Druhý cizí jazyk - Anglický jazyk (Aj 2)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Naším cílem je, abychom vytvořili předpoklady pro budoucí zapojení žáků do vzájemné komunikace mezi národy v rámci Evropy i světa. Připravujeme je, jak k praktickému užívání jazyka, tak k objevování a chápání skutečností, které se nacházejí i mimo oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem.

Vzdělávací obsah předmětu

- přispívá k chápání a objevování skutečností
- poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa
- snižuje jazykové bariéry
- umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice
- prohlubuje mezinárodní porozumění
- cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí
- předpokládaná úroveň dosažení je A2

Formy realizace

- vyučovací hodina** - skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty
- kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí

olympiády

výjezdy do zahraničí

příležitostné akce

Časová dotace

- další cizí jazyk je od školního roku 2013/2014 vymezen jako součást vzdělávací oblasti. Škola zařazuje další cizí jazyk podle svých možností nejpozději od 8.ročníku v minimální časové dotaci 6 hodin. Vzhledem k posilování významu výuky cizích jazyků musí škola daných 6 disponibilních hodin využít pouze pro výuku dalšího cizího jazyka nebo v odůvodněných případech pro upevňování a rozvíjení cizího jazyka - 2 hodiny týdně (8. – 9. ročník)

Místo realizace

- učebny, učebny PC

Výchovné a vzdělávací strategie

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Strategie, postupy práce vedoucí ke KK
KOMPETENCE K UČENÍ	- rozvíjíme u žáků schopnost chápat a správně interpretovat slyšené i čtené cizojazyčné texty a přiměřeně na ně reagovat - učíme žáka používat symboliku výslovnosti, upevňujeme správné výslovnostní a intonační návyky - klademe důraz na praktické používání osvojené slovní zásoby (trvalé rozvíjení a prohlubování) a na dobrou znalost základních gramatických jevů - prohlubujeme žákovu schopnost písemně zformulovat nejběžnější typ sdělení s dodržováním základních gramatických pravidel - využíváme práce na PC (výukové programy), audio, video - učíme žáka vyhledávat a třídit informace (práce s textem, slovníčkem - v tištěné i elektronické podobě) - seznamujeme žáka se základními poznatky reálií příslušné země - vedeme žáka k osvojení učebních postupů potřebných ke studiu cizího jazyka - klademe důraz na osvojování slovní zásoby z různých tematických okruhů
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- vedeme žáka k pochopení hlavních myšlenek z vyslechnutého či psaného textu (rodilého či jiného mluvčího) - učíme žáka vyjádřit vlastní myšlenky a názory (obhajoba projektů)

	- upevňujeme žákovu schopnost pohotově, přirozeně a jazykově správně reagovat navozováním problémových situací z běžného života (snaží se o nalézání vlastních řešení) - uplatňujeme logický odhad neznámých výrazů dle kontextu
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- vedeme žáka ke komunikaci mezi národy zejména v rámci Evropy - dbáme na přirozené reagování v nejběžnějších situacích každodenního života - podporujeme schopnost navozování vztahů s občany jiných národů - vedeme žáka k využívání informačních a komunikačních prostředků - učíme žáka respektovat rozdílnou strukturu jazyka národního a cizího - učíme žáka formulovat a prezentovat své myšlenky - učíme žáka pochopit jazykovou rozmanitost v geografických a společenských souvislostech - dáváme žákovi příležitost zvyšovat celkovou úroveň svého vyjadřování
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- vedeme žáka k týmové spolupráci a práci ve dvojicích - učíme žáka zvládat pravidla komunikace, přebírat roli ve skupině, respektovat odlišný názor, spolupracovat s pedagogy - upřednostňujeme efektivní spolupráci a sebehodnocení - rozšiřujeme žákův všeobecný kulturní obzor
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- formujeme žákovy postoje k vytváření porozumění mezi národy, k pěstování vzájemné tolerance a respektu, k úctě ke kulturním hodnotám jiných národů - upevňujeme princip soužití s anglicky mluvícími národy - vedeme žáka k chápání jazyka jako prostředku k navazování mezilidských vztahů
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- umožňujeme žákovi využívat při práci různý studijní materiál (slovníky, tabulky, přehledy, encyklopedie, demonstrační materiál) - žáka vedeme k ekonomickému využívání pomůcek - připravujeme žáky na praktické využití jazyka zejména vzhledem k jeho uplatnění na trhu práce

Průřezová témata

Ročník	Kód TOPT	Téma
7.	VMEGS-2	Země, Londýn, národnosti (život Evropanů a styl života v evropských rodinách)

Vzdělávací obsah

Ročník: 7.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	<u>Žák dle svých schopností:</u> - se umí představit - umí pojmenovat předměty kolem sebe ve školní třídě - umí dle svých schopností vyslovit mezinárodní slova - umí dle svých schopností používat neurčitý člen s podstatným jménem - neurčitý člen + přídavné jméno + podstatné jméno ... - umí dle svých schopností hláskovat své jméno, adresu, jména kamarádů či jiná slova - umí počítat do 100 - umí sdělit své telefonní číslo, zeptat se na něčí tel. číslo - umí sdělit a jednoduše zapsat zprávu že někdo volal - je schopen sdělit jaké je národnosti a z jaké země pochází či nepochází on a jeho přátelé - umí se zeptat odkud kdo je - umí se zeptat jaké co je - umí dle svých schopností pohovořit o svých oblíbených a neoblíbených věcech - umí dle svých schopností mluvit o své rodině, svých zájmech a aktivitách - popíše svou rodinu	- Mezinárodní slova - Dívčí a chlapecká jména - Představení se - Předměty ve třídě, škola - Neurčitý člen - Podstatná jména - Přídavná jména - Množné číslo podstatných jmen - Abeceda, hláskování - Čísla 0-100 - Telefonní čísla - Telefonická zpráva - Nakupování - Země, Londýn, národnosti - Odkud jsem - Sloveso být - oznamovací věta, otázka, zápor, krátké stručné odpovědi - Tázací zájmena - kdo, co, kde, jak - Mám rád - nemám rád - Pozitivní a negativní přídavná jména - Předmětná zájmena - Přítomný čas prostý - oznamovací věta, zápor, otázka, krátké stručné odpovědi - Rodina, zvyky	ČJ ČJ M VMEGS – Objevujeme Evropu a svět ČJ,Z ČJ Projekt

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	- se dozvídá o některých odlišnostech mezi českou a britskou rodinou	- Britská rodina	

Učivo

- zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- slovní zásoba - žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
- mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení na porozumění)

Ročník: 8.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
Žák: DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	<u>Žák dle svých schopností:</u> konverzuje: - o tom, kdo je a odkud je - o svých zájmech a aktivitách - o své rodině - o tom, co se kde nachází - sděluje komu, co patří a kdo je či otec, matka, bratr, sestra, ... - popíše, kde se co nachází ve městě - sdělí kde je jaká věc	Úvodní opakování 7. ročníku: - Sloveso být, mít - Množné číslo podstatných jmen - Zájmena - ukazovací, tázací, přivlastňovací a předmětná - Předložky, vazba there is/are - Přítomný čas prostý, - Rodina - Přivlastňovací pád - Přivlastňovací zájmena - Rodina - Město - místa ve městě - Vazba there is/are - Předložky místa	Čj

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	- hovoří, jaké věci má - popíše i další osoby - udává osobní informace	- Sloveso mít - Barvy - Části těla - Proč? Protože...	Př
DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- si dokáže objednat jídlo a pít v restauraci	- I would like-rád bych - Jídlo, zdraví, nákupy Restaurace - Počítatelná a nepočítatelná podstatná jména - Ukazovací zájmena	Čj
DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	- vyjádří, co a jak často obvykle dělá	- Dny v týdnu - Televizní program	
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	- napíše o svém dni	- Určování času - hodiny - Příslovce četnosti	Čj
DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	- vyjadřuje své pocity	- Denní rutina - volný čas - Přídavná jména k popisu pocitů - Příkazy	projekt Čj
DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	- sděluje, co umí či neumí on, lidé či zvířata dělat - pohovoří o tom, co dělá rád a nerad	- Sloveso can pro schopnosti - Zvířata - Věta oznamovací, zápor - Sporty, sporty v Británii - Like/ don't like doing	Čj
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři			
DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat			
DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení			

Učivo

- zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- slovní zásoba - žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
- mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení na porozumění

Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	<u>Žák dle svých schopností:</u> mluví: - o tom, kdo je a odkud je - o svých zájmech a aktivitách - co umí a neumí - o tom, co se kde nachází - jak vypadá on či kamarád	Opakování učiva 8. ročníku: - Sloveso být, mít, umět - Množné číslo podstatných jmen - Zájmena - ukazovací, tázací, přivlastňovací a předmětná - Předložky, vazba there is/are - Přítomný čas prostý - Příslovce četnosti - Popisování lidí, povolání, Přídavná jména	Čj
DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	- je schopen sdělit, co právě dělá - popíše svůj dům či byt - napíše pohled	- Přítomný čas průběhový - Dům, nábytek - Pohlednice	Čj
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- vypráví o domě či bytě, ve kterém žije	- Domov - dům, nábytek, byt	projekt
	- vyjmenuje měsíce v roce, roční období - sdělí, co má právě na sobě a co obvykle nosí - je schopen vést rozhovor v obchodě - požádá o dovolení	- Měsíce, předložky času - Počasí, příroda - Roční období - Oblečení, nakupování - Can / can't pro dovolení - Zástupné one/ones	Čj, Z
	- pohovoří o minulé události, kdy se co přihodilo	- Minulý čas slovesa být - Časová vyjádření - Řadové číslovky - Datum, svátky	Čj
	- konverzuje o minulých aktivitách - převypráví příběh	- Minulý čas pravidelných sloves - otázka, zápor - Minulý čas nepravidelných sloves - otázka, zápor - Příslovce	Čj
	- popisuje věci - porovnává lidi a místa	- Stupňování přídavných jmen krátkých, dlouhých a nepravidelných - Porovnávání	

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	- umí popsat minulou událost	- Vyprávění - Oblečení, nákupy	projekt

Učivo

- zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- slovní zásoba - žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
- mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení na porozumění)

5.2.5 Druhý cizí jazyk - Německý jazyk (Nj 2)

Charakteristika vyučovacího předmětu

- výuka německého jazyka jako druhého cizího jazyka umožňuje žákům komunikaci s našimi nejbližšími německy mluvícími sousedy
- německý jazyk jako druhý cizí jazyk se začíná vyučovat na II. stupni ZŠ od 7. ročníku
- týdenní časová dotace jsou 2 vyučovací hodiny
- předmět se vyučuje v kmenových třídách nebo v učebně PC
- cílem výuky je naučit žáky komunikovat v něm. jazyce využíváním jednoduchých rozhovorů, čtení krátkých textů s porozuměním, získání nejnужnější slovní zásoby a na praktických příkladech seznámení s gramatikou
- k osvojování učiva používáme učebnice, pracovní sešit, nahrávky rodilých mluvčích na CD, PC programy
- nejčastějšími formami práce je skupinová práce, práce ve dvojicích, frontální výuka se zpětnou vazbou
- své znalosti si budou žáci ověřovat pomocí krátkých testů zaměřených na praktické využití jazyka

Výchovné a vzdělávací strategie

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Strategie, postupy práce vedoucí ke KK
KOMPETENCE K UČENÍ	- rozvíjíme u žáků schopnost chápat a správně interpretovat slyšené i čtené cizojazyčné texty a přiměřeně na ně reagovat - klademe důraz na praktické používání osvojené slovní zásoby (trvalé rozvíjení a prohlubování) a na dobrou znalost základních gramatických jevů - využíváme práce na PC (výukové programy), audio, video - učíme žáka vyhledávat a třídit informace (práce s textem, slovníkem-v tištěné i elektronické podobě)
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- vedeme žáka k pochopení hlavních myšlenek z vyslechnutého či psaného textu (rodilého či jiného mluvčího) - upevňujeme žákovu schopnost pohotově, přirozeně a jazykově správně reagovat navozováním problémových situací z běžného života (snaží se o nalézání vlastních řešení)
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- žáci jsou vedeni ke komunikaci mezi národy zejména v rámci Evropy - dbáme na přirozené reagování v nejběžnějších situacích každodenního života - podporujeme schopnost navozování vztahů s občany jiných národů - učíme žáka respektovat rozdílnou strukturu jazyka národního a cizího
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- vedeme žáka k týmové spolupráci a práci ve dvojicích - učíme žáka zvládat pravidla komunikace, přebírat roli ve skupině, respektovat odlišný názor, spolupracovat s pedagogy
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- upevňujeme princip soužití s německy mluvícími národy - vedeme žáka k chápání jazyka jako prostředku k navazování mezilidských vztahů
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- umožňujeme žákovi využívat při práci různý studijní materiál (slovníky, tabulky, přehledy, encyklopedie, demonstrační materiál)

	- žáka vedeme k ekonomickému využívání pomůcek - ve vyšších ročnících umožňujeme žákovi více uplatnit vlastní tvořivou samostatnou práci

Průřezová témata

Ročník	Kód TOPT	Téma
7.	VMEGS-2	Informace o Německu (život Evropanů a styl života v evropských rodinách)

Vzdělávací obsah

Ročník: 7.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
Žák: DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-2-02 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným	Žák dle svých schopností : - ví, proč se učí německému jazyku, seznámí se s 10 důvody - ovládá abecedu, hláskování - pozdraví a rozloučí se - počítá do 20, pozná dny v týdnu, ovládá barvy - představí sám sebe i druhé osoby - dokáže se zeptat na bydliště a důležité TČ - vyplní formulář - napíše o sobě základní inf. - umí představit členy své rodiny, popíše rodinnou fotografii, získá základní informace o příbuzných - porozumí krátkému textu a umí vyprávět příběh podle obrázků - popíše své kamarády a jejich vlastnosti - dokáže napsat pozvánku - rozeznává časové údaje - vyjádří to, co rád a nerad dělá - pojmenuje školní předměty, zeptá se na ně - popisuje věci a zvířata - dokáže dát příkaz, posoudit jeho správnost	- Abeceda, pozdravy - Výslovnost-jazykolamy - Dny v týdnu - Číslovky základní - Barvy, něm. jména - Mezinárodní slova - Osobnosti - Informace o Německu - Slovní zásoba - Jmenuji se, bydlím... - Realie zemí příslušných jazykových oblastí	D - první písmo u nás Čj - porovnání výslovnosti Cizí jazyky - srovnávání Hv - W.A.Mozart VMEGS - Evropa a svět nás zajímá Ov - funkce rodiny a její postavení ve společnosti Z - porovnání ČR a cizina, práce s mapou Tv - světoví sportovci, fotbal Ov - osobnosti, které nás proslavily Hv - hra na hudební nástroj Ostatní cizí jazyky

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
tématům DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	- hovoří o svých zájmech a zálibách - popisuje koníčky svých kamarádů - domluví si odpolední program, dokáže odmítnout navržený program	- Volný čas	Ov - aktivní prožívání volného času Z – Rakousko - Salzburg Hv - W.A.Mozart

Učivo

- zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- slovní zásoba - žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
- mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Ročník: 8.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného,	<u>Žák dle svých schopností :</u> - umí popsat, co kdo dělá na PC - používá slovesa má, chce, kupuje... - pohovoří o fotografování, popíše, co fotí - napíše dopis o sobě - popíše, kde se nachází - zeptá se na čas a odpoví - počítá do 100 - určuje roční období a měsíce - umí vyjádřit cíl cesty - dokáže si koupit jízdenku - dokáže si zajistit ubytování - napíše jednoduchý pozdrav z výletu - sděluje údaje o sobě	- Kalendářní - Svátky, roční období - Měsíce, hodiny	Inf Práce se slovníkem Z - Vídeň Př - Zvířata M - jednoduché příklady Aj - podobná a rozdílná slova Z - roční období Z - práce s mapou Cestujeme po mapě Příprava trasy výletu

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři DCJ-9-4-02	- popíše svůj dům, kde bydlí - popíše svůj pokoj - dokáže vyjádřit svá přání - vypráví, co dělá v průběhu roku - rozumí krátkým textům - používá slovesa Rad fahren, Ski laufen, lesen a fernsehen.	- Domov	Z - roční období
napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	- zeptá se na směr cesty - jednoduše popíše cestu - přijme a odmítne pozvání		Z - Salzburg - Práce s plánky měst Hv - W.A.Mozart

Učivo

- zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- slovní zásoba - žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
- mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	<u>Žák dle svých schopností :</u> - popíše svůj týdenní program - umí podat informace o své škole - popíše, co se ve škole smí a co ne - dokáže si domluvit schůzku - pracuje s rozvrhem hodin - umí popsat části lidského těla a vyjádřit bolest - dokáže dát někomu pokyn, příkaz - jednoduše popíše, kde byl - umí vyprávět jednoduchý příběh v minulosti - umí požádat o informaci - orientuje se podle jednoduchého plánu a popíše cestu - popíše místo, kde bydlí - dokáže vyjádřit, čím a kam chce jet - umí mluvit o počasí - popíše svoje oblečení - jednoduše popíše událost - umí popřát ústně i písemně - dokáže mluvit o svých plánech na dovolenou - popíše události v minulém čase - umí vyjádřit, co se mu líbí	- Lidské tělo - Zdraví - Obec, příroda - Dopravní prostředky - Oblékání - Povolání	Ov - aktivní prožívání volného času Př - lidské tělo Z - náčrt a plán cesty Př - atmosféra, počasí, podnebí Z - počasí, podnebí Z - práce s mapou

Učivo

- zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov

- slovní zásoba - žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
- mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

5.2.6 Matematika (M)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem je poskytnout žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě. Vytváříme předpoklady pro úspěšné uplatnění ve většině oborů profesionální přípravy i různých směrů studia na středních školách. Rozvíjíme intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní schopnost logického úsudku. Přispíváme k vytváření určitých rysů osobnosti, jako je vytrvalost, pracovitost, kritičnost.

Předmět matematika se vyučuje jako samostatný předmět. Vyučuje se nejčastěji v odborné učebně, kmenových třídách nebo učebně PC. Navazujeme na výuku matematiky na prvním stupni.

Týdenní časová dotace:

v 6., 7., 9. ročníku 6 hodin týdně

v 8. ročníku 5 hodin týdně

Vzdělávání v matematice je zaměřeno na:

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů, matematických postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování

Formy realizace

vyučovací hodina - skupinové vyučování, výklad, samostatná práce, hry, soutěže, výukové programy na PC, olympiády

Pomůcky

Modely těles a sítě těles, nástěnné obrazy, převodní tabulky, MFCH tabulky, sbírky, pomůcky na geometrii, průmětny

Výchovné a vzdělávací strategie

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Strategie, postupy práce vedoucí ke KK
KOMPETENCE K UČENÍ	- vedeme žáky naučit se UČIT, organizovat vlastní učení se - učíme žáka používat nové postupy, pomůcky, pracovat s matematickými pojmy, používat znaky, symboly - vedeme žáky ke čtení a používání tabulek - zaměřujeme se na rozvoj intelektuálních schopností, paměti, představivosti, abstraktního myšlení, schopnosti logického úsudku - posilujeme hodnocení a kritický přístup k vlastním výsledkům - učíme žáka početní výkony pamětně i písemně - vedeme žáky k orientaci v prostoru
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- nabízíme žákům dostatek problémových úloh nejen z praktického života - vedeme žáky k rozboru problému, žáci si uvědomují různé varianty řešení - učíme žáky, ať navrhnou postupy řešení, odhadují výsledky, ověřují správnost výsledku - vedeme žáky k tomu, aby uměli známé a osvědčené postupy aplikovat při řešení obdobných nebo nových problémů - učíme žáka provádět odhady výsledků a posuzují jejich reálnost - učíme žáka dokazovat jednoduchá tvrzení a vyvozují logické závěry - posilujeme žákovu schopnost přijímat nové metody řešení úloh - motivujeme žáky k aktivní účasti na soutěžích různého typu
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- vedeme žáky ke správné formulaci a vyjádření myšlenek - učíme žáka používat správnou terminologii, symboly - učíme žáka využívat informační a komunikační prostředky (tabulky, přehledy, ICT) - učíme žáka prezentovat své výsledky - posilujeme využívání získaných postupů v matematice i v jiných předmětech
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- získané dovednosti a znalosti s žáky procvičujeme v různých organizačních formách (individuálně, skupinově, kolektivně) - posilujeme vytrvalost, pracovitost a kritičnost - posilujeme schopnost vést diskusi, k názorové toleranci, přijímání role ve skupině

	- posilujeme žákovu schopnost sebehodnocení
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- posilujeme schopnost rozhodnout se - učíme žáka vyjádřit svůj názor a obhájit se - vedeme žáky k zodpovědnosti a dodržování pravidel chování a demokratické diskuse - využíváme získaných znalostí k posilování ekologického myšlení - vedeme žáky k aktivnímu zapojování se do kulturního dění ve škole, městě... účasti v soutěžích, olympiádách
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- učíme žáka účinně využívat pomůcky a vybavení - s žáky nacvičujeme pracovní postupy (konstrukční úlohy) - učíme žáka zvládat základní pracovní činnosti (výroba těles z různých materiálů) - posilujeme žákovu vědomí, že získané poznatky a dovednosti budou pro žáky předpokladem k snadnějšímu poznávání přírodovědných oborů, ekonomiky, techniky - žákům nabízíme dostatek projektů a samostatných prací - poskytujeme žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě - pomáháme žákům v rozvoji pro následné profesní uplatnění - vedeme žáky ke správné organizaci práce

Průřezová témata

Ročník	Kód TOPT	Téma
6.	OSV-1	Rovinné útvary - přímka, polopřímka, úsečka; Rozeznávání rovinných obrazců (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů)
	OSV-10	Vlastnosti početních výkonů s desetinnými čísly (zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětů)
7.	OSV-10	Slovní úlohy z praxe na využití přímé a nepřímé úměrnosti, slovní úlohy řešené trojčlenkou (zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětů)
8.	OSV-1	Celá čísla; Racionální čísla (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů)
	OSV-9	Diagramy - sloupkový, kruhový (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci - seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.)
9.	OSV-10	Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými (zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětů)

Vzdělávací obsah

Ročník: 6.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy,PT)
Žák: M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	Žák dle svých schopností: - zaokrouhluje desetinná čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených i desetinných čísel - využívá při pamětním počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení - provádí písemné i pamětní operace v oboru přirozených a desetinných čísel (dělení desetinných čísel pouze v jednoduchých případech) - orientuje se v situacích	Shrnutí a opakování učiva z 1. - 5. ročníku: - Přirozená čísla a jejich zápis v desítkové soustavě - Zobrazení přirozených čísel na číselné ose - Číslo nula - Porovnávání přirozených č. - Zaokrouhlování přirozených čísel - Početní výkony s přirozenými čísly včetně dělení jedno a dvouciferným dělitelem - Řešení slovních úloh vedoucích na jeden až dva početní výkony s přirozenými	F

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy,PT)
	z každodenního života, v nichž se využívá nejjednoduššího vyjádření přirozeným číslem, části celku desetinným číslem a desetinným zlomkem	číslly - Desetinná čísla řádu desetin a setin, jejich sčítání a odčítání - Užití desetinných čísel na konkrétních modelech (peníze, hmotnosti, délky) - Zlomek jako část celku, znázornění zlomku - Sčítání zlomků se stejným jmenovatelem v jednoduchých případech	
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- rozezná, pojmenuje, načrtne a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci - měří, odhaduje délku úsečky, převádí jednotky délky - orientuje se ve velikostech - 1 mm², 1 dm², 1m², 1 a, 1 ha, 1 km², převádí jednotky obsahu. - rozezná 1 l, 1 dl, orientuje se v dutých mírách - převádí jednotky hmotnosti - řeší slovní úlohy z praxe na výpočet obvodů a obsahů čtverce a obdélníka - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá jejich řešení	Geometrie - Rovinné útvary - přímka, polopřímka, úsečka - Rozeznávání rovinných obrazců (trojúhelník, obdélník, čtverec, čtyřúhelník, kruh) - Měření délek úseček - jednotky délky mm, cm, dm, m, km a jejich převody - Sestrojování úseček dané délky - Obvod obrazce - Metrické vlastnosti v rovině - vzdálenost bodu od přímky - Sestrojování rovnoběžky s danou přímkou, kolmice k dané přímce (pomocí trojúhelníku s ryskou) - Sestrojování kružnice s daným středem a poloměrem - Konstrukce obdélníku, čtverce a pravoúhlého trojúhelníku - Určování obsahu obrazce pomocí čtvercové sítě - Výpočet obsahu obdélníku a čtverce - Jednotky obsahu mm², cm², dm², m², a, ha - Rozeznávání prostorových útvarů (krychle, kvádr, hranol, válec, jehlan, kužel, koule) - Síť kvádrů a krychle - Výpočet povrchu kvádrů a krychle sečtením obsahů jejich podstav a stěn - Řešení slovních úloh vedoucích k jednoduchým výpočtům obvodů a obsahů obdélníku a čtverce	Tč OSV – Rozvoj schopností poznávání
M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá	- čte a zapisuje desetinná čísla - umí zobrazit desetinné číslo na	Desetinná čísla - Rozšíření pojmu desetinné číslo	

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy,PT)
kalkulátor	- číselné ose - porovnává a zaokrouhluje desetinná čísla - provádí početní operace s desetinnými čísly - osvojí si algoritmus pro dělení desetinných čísel - provádí odhady podílů a kontroly výsledků - umí použít kalkulátor při výpočtech s desetinnými čísly - převádí jednotky délky, obsahu, hmotnosti	- Znázorňování desetinných čísel na číselné ose - Rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě - Porovnávání desetinných čísel - Sčítání a odčítání desetinných čísel - Násobení a dělení desetinných čísel přirozeným číslem - Násobení a dělení desetinných čísel - Písemné algoritmy - Vlastnosti početních výkonů s desetinnými čísly - Užití kalkulátoru při výpočtech s desetinnými čísly - Řešení úloh z praxe vedoucí k početním výkonům s desetinnými čísly	OSV – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti
M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	- zná pojem násobek a dělitel. - Používá znaky dělitelnosti 2, 3, 5, 10 - rozumí pojmu prvočíslo a složené číslo - rozloží číslo na součin prvočísel - najde nejmenší společný násobek a největšího společného dělitele 2 – 3 čísel - rozpozná čísla soudělná a nesoudělná - dělitelnosti přirozených čísel využívá k řešení slovních úloh z praxe - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v N	Dělitelnost přirozených čísel - Násobek, dělitel - Kritéria (Znaky) dělitelnosti 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10 - Prvočíslo - Číslo složené - Rozklad čísla na prvočinitele - Společný dělitel, největší společný dělitel (D) - Společný násobek, nejmenší společný násobek (n) - Čísla soudělná a nesoudělná - Řešení slovních úloh s využitím největšího společného dělitele a nejmenšího společného násobku 2 až 3 přirozených čísel	F
M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	- narýsuje a změří úhel dané velikosti určené ve stupních pomocí úhlooměru - odhadne velikost úhlu - užívá jednotky stupeň, minuta - rozpozná úhel ostrý, pravý, tupý, přímý, vypuklý - sčítá a odčítá úhly graficky i početně, násobí a dělí úhel početně i graficky dvěma - vyznačí úhly vedlejší a vrcholové, určí jejich velikosti	Úhel a jeho velikost - Úhel, osa úhlu - Velikost úhlu - Stupeň, minuta - Vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů) - Přímý, ostrý, pravý, tupý úhel - Vedlejší a vrcholové úhly - Sčítání a odčítání úhlů a jejich velikostí - Násobení a dělení úhlů a jejich velikostí dvěma <u>Rozšiřující učivo:</u> - Střídavé a souhlasné úhly - Eukleidovské konstrukce úhlů velikostí 60°, 45°, 30°,	

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy,PT)
		15°	
M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	- měřením nebo pomocí průsvitného papíru ověří vlastnosti shodných geometrických obrazců - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině - sestrojí obraz v osové souměrnosti - určí osu souměrnosti osově souměrného obrazce	Osová souměrnost - Shodnost geometrických útvarů - Osová souměrnost - Osa souměrnosti - Samodružné body - Osově souměrné obrazce	Tč
M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary	- třídí a popisuje trojúhelníky a zná jejich vlastnosti - pojmenuje, znázorní a správně užívá základní pojmy (strana, vrchol, výška, vnitřní a vnější úhly, těžiště) - určí velikosti vnitřních a vnějších úhlů - umí sestrojit trojúhelník ze tří stran, těžnice, střední příčky a výšky trojúhelníku - zapíše postup konstrukce trojúhelníku pomocí symboliky - umí sestrojit trojúhelníku kružnici opsanou a vepsanou. - dokáže vypočítat obvod trojúhelníku	Trojúhelník - Vnější a vnitřní úhly trojúhelníku - Rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník - Výšky trojúhelníku - Těžnice trojúhelníku, těžiště - Kružnice vepsaná a opsaná trojúhelníku - Trojúhelníková nerovnost - Obvod trojúhelníku <u>Rozšiřující učivo:</u> - Střední příčka trojúhelníku	
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	- zobrazí krychli a kvádr ve volném rovnoběžném promítání - umí načrtnout a narýsovat síť krychle a kvádrů - orientuje se v krychlových jednotkách, převádí jednotky krychlové a duté míry - k výpočtu objemu a povrchu krychle, kvádrů využívá vzorce - řeší úlohy z praxe na výpočty objemů a povrchů kvádrů, krychle - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Objem a povrch kvádrů, krychle - Objem tělesa v krychlové síti - Jednotky objemu: cm^3, m^3, dm^3, mm^3, km^3, hl, dl, cl ml. - Objem krychle a kvádrů - Síť krychle a kvádrů - Povrch krychle a kvádrů - Stěnová a tělesová úhlopříčka - Volné rovnoběžné promítání - Slovní úlohy na výpočet objemu a povrchu kvádrů a krychle	F

Ročník: 7.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy,PT)
<u>Žák:</u>	<u>Žák dle svých schopností:</u>	Opakování učiva 6. ročníku - Desetinná čísla - Dělitelnost přirozených čísel - Úhel a jeho velikost - Osová souměrnost - Trojúhelník - Krychle a kvádr	
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	- zapisuje a modeluje část celku zlomkem - porovnává zlomky - sčítá, odčítá, násobí a dělí zlomky - převádí zlomky na desetinná čísla a naopak - analyzuje a řeší jednoduché problémy - řeší úlohy se slož. zlomky a smíšenými čísly - řeší slovní úlohy a využívá znalostí práce se zlomky	Zlomky - Zlomek, základní tvar zlomku - Rozšiřování a krácení zlomků, rovnost zlomků - Porovnávání zlomků - Zobrazování zlomků na číselné ose - Smíšené číslo, převádění smíšených čísel na zlomky - Převádění zlomku na desetinné číslo a naopak - Společný jmenovatel - Sčítání a odčítání zlomků - Převrácené číslo - Násobení a dělení zlomků - Složený zlomek, úpravy složených zlomků	F Př
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	- rozlišuje kladná a záporná čísla - umí zobrazit kladná i záporná čísla na číselné ose - chápe pojem opačné číslo - určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe její geometrický význam - sčítá, odčítá celá čísla - násobí a dělí celá čísla	Celá čísla - Čísla kladná a záporná, čtení a zápis celých čísel - Čísla navzájem opačná - Absolutní hodnota čísla - Uspořádání celých čísel - Číselná osa - Zobrazování na číselné ose - Porovnávání celých čísel - Sčítání a odčítání celých čísel, význam znaménka mínus - Násobení a dělení číslem -1 - Násobení a dělení celých čísel - Řešení slovních úloh vedoucích na početní výkony s celými čísly	F Př
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor M-9-1-04 užívá různé způsoby	- zapisuje a modeluje část celku zlomkem - porovnává racionální čísla - sčítá, odčítá, násobí a dělí rac. čísla - převádí racionální čísla na desetinná čísla a naopak - analyzuje a řeší jednoduché problémy - řeší slovní úlohy a využívá	Racionální čísla - Záporná desetinná čísla - Zobrazování záporných desetinných čísel na číselné ose - Racionální čísla - Uspořádání racionálních čísel - vyjadřování racionálních čísel desetinným číslem - Zobrazování racionálních čísel na číselné ose	F

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy,PT)
kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	znalostí práce s racionálními čísly	- Porovnávání racionálních čísel - Početní operace s rac. čísly (sčítání, odčítání, násobení, dělení) <u>Rozšiřující učivo:</u> - Vlastnosti početních výkonů s rac. čísly - Periodická čísla - Absolutní hodnota rac. čísla	
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary	- určuje shodnost útvarů podle průsvitky - užívá vět o shodnosti trojúhelníků - konstruuje trojúhel. podle vět sss, sus, usu - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti - užívá vlastností středově souměrných obrazců - určuje osu u osově souměr. obrazců - určuje střed souměrnosti u středově souměrného obrazce - užívá shodná zobrazení - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti - řeší úlohy na základě znalostí osové a středové souměrnosti	Shodnost a středová souměrnost - Shodnost geometrických útvarů - Pravidelné mnohoúhelníky - Shodnost trojúhelníků - Věty o shodnosti trojúhelníků, konstrukce trojúhelníků podle vět sss, sus, usu - Shodná zobrazení - Středová souměrnost - Samodružný bod - Útvar středově souměrný <u>Rozšiřující učivo:</u> - Další shodná zobrazení (otáčení, posunutí) - Konstrukce obrazu útvaru ve shodném zobrazení s užitím soustavy souřadnic	F
M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	- dokáže vypočítat obsah trojúhelníku - rozlišuje jednotlivé druhy rovnoběžníků - zná vlastnosti jednotlivých rovnoběžníků - sestrojí rovnoběžník - v jednoduchých příkladech vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku - rozlišuje různé druhy lichoběžníků - sestrojí lichoběžník v jednoduchých příkladech - umí vypočítat obvod a obsah lichoběžníku - rozlišuje hranoly - zná vlastnosti hranolu - načrtne síť hranolu - umí vypočítat objem a povrch hranolu - analyzuje a řeší jednoduché problémy	Čtyřúhelníky a hranoly - Rovnoběžník a jeho vlastnosti - Výšky a úhlopříčky rovnoběžníku - Obdélník, kosodélník - Čtverec, kosočtverec - Obvod a obsah rovnoběžníku - Obsah trojúhelníku - Konstrukce rovnoběžníků - Lichoběžník, vlastnosti lichoběžníku - Obvod a obsah lichoběžníku - Konstrukce lichoběžníků - Slovní úlohy na výpočet obvodů a obsahů trojúhelníků, rovnoběžníků a lichoběžníků - Kolmý hranol, vlastnosti hranolu - Síť hranolů - Objem a povrch hranolu <u>Rozšiřující učivo:</u> - Vzorec pro výpočet obsahu kosočtverce pomocí délek	Z F

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy,PT)
	- modeluje konkrétní situace, v nichž používá poznatků z oblasti čtyřúhelníků a hranolů	úhlopříček	
M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	- umí vyjádřit poměr mezi danými hodnotami - zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru - dělí celek na části v daném poměru - řeší slovní úlohy vedoucí k užití poměru, přímé a nepřímé úměrnosti, měřítek map - čte a užívá soustavy souřadnic - využívá trojčlenku při řešení slovních úloh	Poměr. Přímá a nepřímá úměrnost - Poměr, vyjádření poměru dělením, zlomkem - Krácení a rozšiřování poměru - Převrácený poměr, určování převráceného poměru k danému - Postupný poměr - Dělení celku na části v daném poměru - Zvětšování a zmenšování v daném poměru - Měřítko plánů a map - Přímá úměrnost - Pravoúhlá soustava souřadnic, osy souřadnic - Graf přímé úměrnosti - Nepřímá úměrnost - Graf nepřímé úměrnosti - Úměra - Trojčlenka - Slovní úlohy z praxe na využití přímé a nepřímé úměrnosti, slovní úlohy řešené trojčlenkou - Příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky	Z F OSV – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti
M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	- chápe pojem 1% - užívá základní pojmy procent. počtu - vyjádří část celku pomocí % - řeší slovní úlohy (základ, poč. %, část) - chápe pojem promile - chápe pojem úrok - užívá základní pojmy úrokování - řeší jednoduché úlohy úrokování	Procenta. Úroky - Procento, promile - Základ, procentová část, počet procent - Slovní úlohy na výpočet základu, procentové části, počtu procent - Úrok - Jednoduché úrokování <u>Rozšiřující učivo:</u> - Promile, užití ve slovních úlohách - Sestavování a čtení diagramů a grafů, v nichž jsou jednotlivé položky vyjádřeny v procentech	Vz

Ročník: 8.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy,PT)
<u>Žák:</u> M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních číslech; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí M-9-3-04 odhaduje a výpočítá blah obvod základních rovinných útvarů M-9-3-10 odhaduje a výpočítá objem a povrch těles	<u>Žák dle svých schopností:</u> - sčítá, odčítá, násobí a dělí celá čísla, zlomky, desetinná čísla - umí převádět desetinná čísla na zlomek a obráceně, vyjádřit celé číslo zlomkem nebo desetinným číslem - umí určit jedno procento, základ, procentuelní část - umí používat vzorce pro obsah a obvod trojúhelníku a čtyřúhelníků - umí používat vzorce pro objem a povrch hranolu - užívá tabulky k výpočtům	Opakování učiva 7. ročníku - Celá čísla - Racionální čísla - Poměr, trojčlenka - Trojčlenka - Procenta, úroky - Konstrukce trojúhelníků, čtyřúhelníků - Obvod a obsah čtyřúhelníků - Objem a povrch hranolů	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních číslech; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	- určuje druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek, kalkulátoru - pomocí Pythagorovy věty určuje třetí stranu trojúhelníku	Druhá mocnina, odmocnina. Pythagorova věta - Druhá mocnina a odmocnina - Určování druhé mocniny a odmocniny pomocí tabulek a kalkulátoru - Řešení slovních úloh z praxe na užití určování druhé mocniny a odmocniny - Pythagorova věta, obrácená Pythagorova věta - Řešení úloh z praxe na užití Pythagorovy věty <u>Rozšiřující učivo:</u> - Iracionální čísla - Reálná čísla	F Z
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních číslech; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	- sčítá a odčítá mocniny - umí násobit, dělit a umocňovat mocniny	Mocniny s přirozeným mocnitelem a operace s nimi - Mocniny s přirozeným mocnitelem - Zápis čísel v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti - Sčítání a odčítání mocnin s přirozeným mocnitelem - Násobení a dělení mocnin s přirozeným mocnitelem - Mocnina součinu - Mocnina zlomku - Mocnina mocniny <u>Rozšiřující učivo:</u> - Mocniny se záporným celým mocnitelem - Určování třetí a vyšších mocnin pomocí kalkulátoru - Čtení a psaní rozšířeného zápisu čísel v desítkové soustavě	F Z

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy,PT)
		pomocí mocnin deseti a ve tvaru $a \cdot 10^n$, kde $1 \leq a < 10$	
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	- dokáže sestavit číselný výraz nebo výraz s proměnnou - určí hodnotu výrazu - sčítá mnohočleny - odčítá mnohočleny - násobí mnohočleny - pracuje pomocí vzorců - vytýká před závorku	Výrazy - Číselný výraz, hodnota číselného výrazu - Proměnná, výrazy s proměnnými - Jednočleny, mnohočleny - Sčítání a odčítání jednočlenů a mnohočlenů - Násobení mnohočlenu jednočlenem - Vytýkání před závorku, rozklad mnohočlenu - Násobení mnohočlenu mnohočlenem - Užití vzorců $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$	F – výpočty
M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	- užívá pravidla při řešení rovnic - dokáže sestavit rovnici a vyřešit ji - ověřuje správnost sestavení a řešení rovnice zkouškou	Rovnice - Rovnost, vlastnosti rovnosti - Lineární rovnice s jednou neznámou, kořen (řešení) lin. rovnic - Ekvivalentní úpravy lineárních rovnic, zkouška - Řešení slovních úloh vedoucích k řešení lin. rovnic - Výpočet neznámé ze vzorce <u>Rozšiřující učivo:</u> - Diskuse řešení lineárních rovnic	F – výpočet neznámé ze vzorce
M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data M-9-2-02 porovnává soubory dat	- sestavuje tabulky, schémata, grafy, diagramy - určuje četnost znaku - počítá aritmetický průměr	Základy statistiky - Statistický soubor - Statistické šetření - Jednotka, znak, četnost znaku - Aritmetický průměr - Diagramy - sloupkový, kruhový <u>Rozšiřující učivo:</u> - Základní pojmy z pravděpodobnosti - náhodný jev, pravděpodobnost náhodného jevu p, jev možný, nemožný, opačný	F- způsoby Zpracování výsledků měření OSV – Kooperace a kompetice
M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	- určí rozdíl mezi kružnicí a kruhem - umí vypočítat obsah a obvod kruhu, délku kružnice - využívá při konstrukčních úlohách Thaletovu kružnici	Kružnice, kruh - Kruh, kružnice, vzájemná poloha kružnice a přímky - tečna, sečna, vnější přímka - Tětiva - Vzájemná poloha dvou kružnic - Thaletova věta (kružnice) - Konstrukce tečny ke kružnici z daného bodu ležícího vně kružnice - Obsah kruhu, délka kružnice - Číslo π - Slovní úlohy na výpočet obsahu	F - výpočet objemu

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy,PT)
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- zná vlastnosti válce - načrtne a sestrojí síť válce - vypočítá objem válce - vypočítá povrch válce - řeší jednoduché úlohy z praxe	kruhu, obvodu kružnice Válec - Rotační válec, síť válce, podstavy a plášť válce - Objem a povrch válce - Řešení slovních úloh na výpočet objemu a povrchu válce	
M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	- analyzuje a řeší aplikační geom. úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu - využívá geom. místa bodů k sestrojení trojúhelníku a čtyřúhelníků - řeší logické a netradiční geometrické úlohy	Konstrukční úlohy - Množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice) - Rozbor konstrukční úlohy, zápis postupu konstrukce, provedení konstrukce, diskuse počtu řešení - Základní konstrukční úlohy - Konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků - Logické a netradiční geometrické úlohy	F – výpočet průřezu drátu Z

Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy,PT)
<u>Žák:</u>	<u>Žák dle svých schopností:</u> - provádí základní operace s mocninami - používá Pythagorovu větu. - upravuje výrazy – vytýkáním, podle vzorců $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$ - řeší lineární rovnice s jednou neznámou, provádí zkoušku - umí sestrojit tečny ke kružnici - umí aplikovat Thaletovu větu - vypočítá objem a povrch válce	Opakování učiva 8. ročníku - Mocniny s přirozeným mocnitelem - Pythagorova věta - Výrazy - Lineární rovnice - Kruh, kružnice, válec - Konstrukční úlohy	
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad	- určí podmínky, za kterých má daný lomený výraz smysl - krátí a rozšiřuje lomené výrazy - sčítá a odčítá dva až tři lomené výrazy	Lomený výraz. Řešení lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli - Lomený výraz - Definiční obor výrazu - Krácení a rozšiřování lomených výrazů - Početní operace s lomenými	

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy,PT)
mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	- násobí a dělí dva lomené výrazy - řeší složený lomený výraz - řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli - řeší slovní úlohy vedoucí k jednoduchým lineárním rovnicím s neznámou ve jmenovateli	- výrazy - sčítání, odčítání, násobení a dělení - Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli - Řešení slovních úloh	
M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	- řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými dosazovací a sčítací metodou v jednoduchých případech - provádí zkoušku řešení - řeší praktické slovní úlohy pomocí soustav dvou lineárních rovnic o dvou neznámých	Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými - Soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - Řešení soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metodou dosazovací a sčítací - Řešení slovních úloh vedoucích k řešení soustavy lineárních rovnic - Řešení slovních úloh nazývaných slov. úlohy „na pohyb“, „na společnou práci“, „na směsí“ - Diskuse řešení soustavy dvou lin. rovnic	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	- umí definovat funkci, rozezná funkční vztah od jiných vztahů. - určí definiční obor a obor hodnot funkce - sestaví tabulku a sestrojí graf funkce - určí, zda je funkce klesající či rostoucí a v jakém intervalu - umí řešit lineární funkci ($y = ax + b$), kvadratickou funkci, která je dána rovnicí $y = ax^2$, nepřímou úměrnost ($y = k/x$) - řeší graficky jednoduché soustavy dvou lineárních rovnic - užívá probrané funkce při řešení úloh z praxe	Funkce - Funkce - Definiční obor funkce - Množina hodnot funkce - Závislá a nezávislá proměnná - Graf funkce - Rostoucí a klesající funkce - Konstantní funkce - Lineární funkce a její vlastnosti - Graf lineární funkce - Přímá úměrnost jako zvláštní případ lineární funkce - Kvadratická funkce $y = ax^2$ a její graf - Nepřímá úměrnost a její graf $y = \frac{k}{x}$ - Užití probraných funkcí při řešení slovních úloh <u>Rozšiřující učivo:</u> - Grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic - Kvadratická funkce $y = ax^2 + bx + c$, vlastnosti a její graf - Lineární lomená funkce a její graf $y = \frac{k}{x + a}$ - Funkce $y = x$ a její graf	Fyzika

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy,PT)
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků M-9-2-04 vyjádří funkční vztahy tabulkou, rovnicí, grafem M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- určí podobné útvary v rovině - určí poměr – podobnosti - poměr podobnosti využije k výpočtům - sestrojí rovinný obraz podobný danému - rozdělí a změni úsečku v daném poměru - užívá poměr podobnosti při práci s plány a mapami - sestrojí grafy funkcí sinus, tangens pro hodnoty úhlů v intervalu $\langle 0^\circ; 90^\circ \rangle$ - užívá goniometrické funkce při řešení objemů a povrchů těles - užívá goniometrické funkce při řešení aplikačních úloh z praxe	Podobnost. Goniometrické funkce sinus, kosinus a tangens v pravoúhlém trojúhelníku - Podobnost - Poměr podobnosti - Podobnost trojúhelníků - Věty o podobnosti trojúhelníků, užití vět o podobnosti trojúhelníků - Dělení úsečky v daném poměru - Poměr stran v podobných trojúhelnících - Goniometrické funkce jako poměry stran v pravoúhlém trojúhelníku - Funkce sinus, kosinus, tangens, kotangens - Graf funkce sinus a kosinus - Užití funkce sinus a tangens - Určování hodnot gon. funkcí a úhlu pro známou hodnotu funkce pomocí tabulek - Řešení úloh z praxe s užitím funkce sinus a kosinus	Zeměpis – mapa, plán Technické činnosti – výkresy Fyzika
M-9-3-11 načrtne a sestrojí síťté základních těles M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	- sestrojí síť jehlanu - vypočítá povrch a objem jehlanu, kužele v jednoduchých úlohách - vypočítá objem a povrch koule - pozná jehlan, rotační kužel, kouli - řeší praktické úlohy na prostorovou představivost	Jehlan, kužel, koule - Jehlan, rotační kužel - Síť jehlanu - Objem a povrch jehlanu a kužele - Řešení úloh z praxe na výpočet objemů a povrchů jehlanu a kužele i s užitím goniometrických funkcí - Koule a poloměr koule - Objem a povrch koule - Řešení praktických úloh na objem a povrch koule - Číselné a obrázkové analogie	Výtvarná výchova Dějepis – tvary (pyramidy apod.)
M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data M-9-2-02 porovnává soubory dat M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta	- vypočítá úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře - určí hledanou jistinu - provádí jednoduché úrokování - složené úrokování provádí	Základy finanční matematiky - Úrok - Jistina - Úroková doba, úrokovací období - Úroková míra - Výpočet úroku, úrokové míry a	Výchova k občanství

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy,PT)
(i pro případ, že procentová část je větší než celek) M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	v jednoduchých příkladech - vypočítá úrok z úroku	jistiny, určování počtu dní úrokové doby - Jednoduché úrokování - Složené úrokování - Řešení slovních úloh z praxe na jednoduché i složené úrokování	
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí		Shrnutí (ucelení) poznatků z 6. - 9. ročníku - Konstrukční úlohy - Objemy a povrchy těles - Číselné a logické řady - Racionální čísla - Poměr, procenta - Lineární rovnice	

5.2.7 Informatika (Inf)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Informatika seznamuje žáky s celkovým pohledem na informační a komunikační technologie dnešního světa. Navazuje na povinnou výuku stejnojmenného předmětu v 5. ročníku. Náplní předmětu je výuka ovládnání základních typů počítačových programů, orientace na Internetu, vyhledávání, třídění a prezentování informací. Velký důraz je kladen na tvořivou práci s informacemi a na jejich využití v životě i v dalším vzdělávání. Okrajově se předmět věnuje problematice počítačového hardware.

Časová dotace pro běžné třídy je 1 vyučovací hodina týdně v 7., 8. a 9. ročníku 1 vyučovací hodina týdně. Vzhledem k rostoucí potřebě dovedností práce s výpočetní technikou ve všech oborech lidské činnosti byla navýšena časová dotace předmětu z DČD.

Vyučování předmětu probíhá praktickou formou v počítačové učebně tak, aby pro každého žáka byl k dispozici samostatný počítač. Ve výuce se střídají individuální i skupinové formy práce.

Výchovné a vzdělávací strategie

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Strategie, postupy práce vedoucí ke KK
KOMPETENCE K UČENÍ	- klademe důraz na zpracování, přenos a využívání informací - předáváme žákům znalosti manipulace s PC na základní uživatelské úrovni - seznamujeme žáky se základními operacemi s programy - učíme žáka vyhledávat potřebné informace a zpracovávat je v daném počítačovém programu - učíme žáka posoudit jednotu informací - učíme žáka zasazovat získané znalosti do větších celků - učíme žáka třídít a zpracovávat informace - seznamujeme žáka se základy přenosu informací - okrajově seznamujeme žáky se základními počítačovými institucemi
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- posilujeme tvořivou schopnost uplatňování dosažených znalostí a dovedností při řešení problémů ve škole i mimo školu - učíme žáka navrhnout a porovnávat postupy vedoucí k řešení - učíme žáka využívat při řešení již získané zkušenosti - vedeme žáky k diskusi a obhajobě vlastního řešení - posilujeme žákovu schopost individuálně zpracovat danou problematiku na základě již

	osvojených znalostí a dovedností
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- posilujeme u žáků povědomí o počítači jako jednom z informačních prostředků, jehož význam celosvětově vzrůstá - využíváme možnost počítače jako prostředku navazování nových mezilidských vztahů - učíme žáka s ostatními diskutovat a dodržuje základní pravidla diskuse, při diskusi se držet tématu - učíme žáka pochopit obsah textu a podat o něm krátkou zprávu
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- vedeme žáka k účasti na práci ve skupině - učíme žáka respektovat a posuzovat ostatní názory a připomínky - učíme žáka požádat o pomoc, efektivně popsat problém
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- vedeme žáky k názorovému respektu - posilujeme schopnost rozlišit materiál potlačující svobody a práva skupin a menšin
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- učíme žáka zásady práce s počítačem - učíme žáka přizpůsobit si pracoviště - dbáme na správné plánování práce - učíme žáka vyhodnotit výsledky vlastní práce

Průřezová témata

Ročník	Kód TOPT	Téma
7.	MEDV-1	Historie informací (hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení)
	MEDV-3	Textový editor (příklady stavby a uspořádání zpráv - srovnávání titulních stran různých deníků, a dalších mediálních sdělení)
	MEDV-6	Textový editor (tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium)
8.	MEDV-7	Prezentace (redakce školního časopisu; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu)
9.	MEDV-6	Tvorba www stránek (tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium)
	MEDV-7	Tvorba www stránek (redakce školního časopisu; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu)

Vzdělávací obsah

Ročník: 7.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět.vztahy,PT)
Žák: ICT-9-1-01 ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	Žák dle svých schopností: - vysvětlí pojem a význam informace - posuzuje pravdivost předložené informace - zná historii vývoje IT	- Historie informací	D - Historie informací MEDV – Kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení
	- pracuje s prohlížečem internetu - zná základní internetové lokace pro získávání informací - pracuje se schránkou elektronické pošty - dovede číst, psát a odpovídat na elektronickou poštu	- Počítačové sítě	

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět.vztahy,PT)
ICT-9-2-01 ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	- ovládá základní rastrový grafický editor - komponuje obrázek z geometrických tvarů - upravuje obrázek i jeho jednotlivé části	- Rastrový grafický editor	Vv
ICT-9-2-02 uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	- ovládá textový editor - dokáže napsat všechna písmena abecedy a speciální znaky - označuje, přesouvá a kopíruje části textu - mění průřez i velikost písma - pracuje s odstavcem	- Textový editor	Čj MEDV - Stavba mediálních sdělení, Tvorba mediálních sdělení
ICT-9-2-03 pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	- zná pojem práva autorského - umí zjistit zdroj použitého textového nebo obrazového materiálu	- Historie informací	
ICT-9-2-04 používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	- pracuje s vyhledávacími službami na internetu	- Počítačové sítě	
ICT-9-2-05 zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	- vkládá obrázky a grafické tvary do textu - ovládá práci s tiskárnou - umí vytisknout konečnou verzi textového i grafického dokumentu	- Textový editor	
	- kopíruje, přesouvá, maže soubory, zakládá složky	- Operační systém	

Ročník: 8.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> ICT-9-1-01 ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	<u>Žák dle svých schopností:</u> - vyhledává v mapách, slovnících, encyklopediích - vyhledává vlaková i autobusová spojení	- Počítačové sítě	
ICT-9-2-04 používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	- najde oficiální www stránky institucí ČR		Ov
ICT-9-2-3 pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	- ukládá a třídí získané soubory - používá antivir a antispyware	- Operační systém	
	- přeposílá zprávy el. pošty, připojuje přílohy - zná zásady používání hesel	- Elektronická pošta	

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
ICT-9-2-01 ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací ICT-9-2-02 uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	- vysvětlí rozdíl mezi rastrovým a vektorovým obrázkem - používá vektor. grafický editor - kreslí, maže a edituje objekty - seskupuje a rozlučuje objekty - mění výplň a ohraničení obj. - mění průhlednost a pořadí objektů	- Vektorový grafický editor	Vv
	- upravuje okraje a ohraničení stránky - vkládá záhlaví a zápatí - vkládá grafické objekty do textu - upravuje obtékání objektů textem - mění řádkování odstavce - používá nedělitelnou mezeru - používá odrážky a číslování	- Textový editor	Čj
ICT-9-2-05 zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	- vybírá grafický návrh prezentace - přidává a duplikuje snímky - upravuje přechody snímků - vkládá a upravuje text - vkládá grafické objekty do snímku - přidává animační efekty - upravuje časování	- Prezentace	MEDV - Práce v realizačním týmu

Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> ICT-9-1-01 ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost ICT-9-2-04 používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji ICT-9-2-03 pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	<u>Žák dle svých schopností:</u> - uvede příklady formy připojení počítače k síti internet - ukáže nakupování - prostřednictvím internetových obchodů - používá programy pro internetovou telefonii	- Počítačové sítě	
	- pojmenuje jednotlivé komponenty počítače - vylučovací metodou zjišťuje závalu hardware - rozlišuje výkon počítače podle vlivu jeho komponent	- Hardware	ŽP

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
ICT-9-2-01 ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací ICT-9-2-02 uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	- zapisuje text, číslo, datum, - měnu do buňky - označuje buňky, přesouvá, - kopíruje, maže - slučuje, rozlučuje buňky, mění ohrazení - přidává, maže řádky i sloupce - vkládá posloupnosti - používá jednoduché vzorce, - pracuje s adresami buněk - pracuje s více listy - vkládá graf do sešitu	- Tabulkové editory	M
ICT-9-2-05 zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	- zná pojem jazyka HTML - vytváří www stránky - vkládá obrázky do stránek - umísťuje stránky na server	- Tvorba WWW stránek	MEDV - Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu
	- přehrává zvuky v různých formátech - nahrává a upravuje zvuk	- Zvuk	Hv

5.2.8 Dějepis (D)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku 2 hodiny týdně v kmenových třídách. Předmět navazuje na znalosti z Prvouky a Vlastivědy I. st.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k:

- rozvíjení vlastního historického vědomí
- vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému

Při práci je uplatňován diferencovaný přístup k dětem, je kladen důraz na slovní projev. Žák by si měl osvojit dovednosti práce s dokumenty různého charakteru a využívat je jako zdroj informací. Měl by se naučit orientovat se v historických, etických a politických i dalších faktech a přitom si utvářet svůj vlastní hodnotový systém, který by měl umět i přiměřeně obhajovat. Těmto cílům odpovídají formy práce, vyučovací metody a pracovní postupy. K neefektivnějším patří práce s učebnicí, historickými mapami, odbornou literaturou. Výuka je doprovázena četbou historické beletrie, divadelních her, prací s PC.

Základními činnostmi v předmětu jsou:

- aktivity spojené s vyhledáváním, shromažďováním a tříděním „historického materiálu“.
- práce s textem verbálním, ikonickým (obrazovým) i kombinovaným, od aktivit zaměřených na prosté porozumění odbornému textu po samostatné získávání informací z textu.
- aktivity zaměřené na rozvoj myšlenkové činnosti jedince umožňující jednoduchou historickou kritiku, komunikaci o historických problémech nejen na úrovni učitel – žák, ale i mezi žáky navzájem a vytváření historických konstrukcí odpovídajících základům historického myšlení.
- činnosti, při nichž se žáci učí analyzovat problém, odhalovat jeho kořeny, rozpoznávat příčiny a důsledky, rozeznávat důsledky a následky, uvažovat o alternativních řešeních atd.

Výchovné a vzdělávací strategie

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Strategie, postupy práce vedoucí ke KK
KOMPETENCE K UČENÍ	- předkládáme žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů, které jim umožní poznání dějin vlastního národa v kontextu s evropským i světovým vývojem - důraz klademe na pochopení souvislostí a přínosu významných osobností nebo historických událostí pro pochopení současného vývoje naší i světové společnosti - podporujeme trvalejší osvojení těchto souvislostí, rozvoj zájmu o dění současné, k pochopení vztahů (historie není uzavřena, minulost propojena se současností), čili žáci směřují k poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti - nabízíme žákům řadu aktivačních metod, které jim přiblíží problematiku dějin kultury a přínosu jednotlivých států, oblastí a civilizací pro rozvoj vzdělanosti, vedeme žáky k posouzení vlastního pokroku a kritickému hodnocení vlastních výsledků v rámci autoevaluační v předmětu dějepisu zároveň učí dovednostem potřebným k rozvíjení schopnosti číst a interpretovat nejen verbální, psané i mluvené texty, ale také informace obsažené v neverbálních, vizuálních zdrojích informací (mluvíme dnes o ikonických textech) a zdrojích kombinovaných (audiovizuálních) - učíme žáka poznávat smysl výuky dějepisu jako prostředku pro své další vzdělávání, je veden k zájmu o současnost a uvědomění si sounáležitosti našeho národa s evropskou kulturou
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- vedeme žáky k aplikaci získaných vědomostí při řešení poznávacích i praktických úloh a k řešení problémů - učíme žáka přiměřeně řešit poznávací problémy, klást otázky a formulovat jednoduché hypotézy, vyvozovat závěry (např. hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání, rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů, snaha o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti) - učíme žáky kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí podporujeme jeho schopnost svá rozhodnutí obhájit (aplikací referátů, krátké tvorby formou domácí přípravy, účasti na soutěžích) - důraz klademe na projev slovní (přehlednost, výstižnost, využití odborných termínů), při písemném projevu tolerování pravopisných chyb, využíváme i doplňovaček, tajenek a křížovek, testů - učíme žáka pracovat s informacemi, využívat různorodé druhy pramenů a zdrojů informací, kriticky je posuzovat a hodnotit z hlediska jejich původu a věrohodnosti
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- umožňujeme žákům při diskusích na daná témata formulovat a vyjadřovat své myšlenky - učíme žáka vyjadřovat se výstižně a v logickém sledu (např. při ústních referátech), rozvíjí své komunikační dovednosti, kultivovat vyjadřovací schopnosti v ústním i písemném projevu, vytvářet si dovednosti vést dialog pomocí argumentovaných úsudků - nabízíme žákům dostatek možností v řízené diskusi, naslouchat promluvám druhých, vhodně na ně reagovat, účinně se zapojovat do diskuse, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat (spoluvytváří schopnost porozumět jinému stanovisku, nalézat jeho východiska a chápat jeho dobové a jiné souvislosti) - umožňujeme žákům poznávat různé typy textů (jako mapy, grafy, diagramy, schémata) a dokumentů (videozáznamy, obrazy, histor. texty) - vedeme žáky i k využívání neverbální komunikace v rámci dramatizace či živých obrazů historických událostí - pomocí skupinové práce vedeme žáky ke komunikaci ve skupině
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- navozujeme dostatek situací, které umožní žákům účinně spolupracovat ve skupině a ovlivňovat kvalitu společné práce - umožňujeme žákovi podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a přispívat k upevňování mezilidských vztahů (součástí je i uvědomění si ceny lidského života a důstojnosti člověka na podkladě hist. zkušeností)
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- učíme žáky respektovat, chránit a ocenit naše tradice a kulturní a historické dědictví - vedeme je k aktivnímu povědomí o kulturním dění ve městě a k možnosti se do nich zapojit - rozvíjíme u žáků chápání základních principů zákonů a společenských norem a chování se podle nich

	- vedeme žáky k pochopení základních ekologických souvislostí vyvozených z historie (devastace život. prostředí, způsob ochrany apod.) a současně posilujeme vědomí spoluodpovědnosti za společenské a hospodářské aktivity ve vztahu ke krajině a k životnímu prostředí - podporujeme v žácích pocit úcty k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, vedeme ho k respektování kulturní či jiné odlišnosti (zvláštnosti) lidí, skupin a různých společenství
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- vedeme žáky k využití znalostí a zkušeností z jednotlivých vzdělávacích oblastí v zájmu svého rozvoje a přípravy na budoucnost zadáváním samostatných prací - učíme žáka připravit samostatně různé typy historických materiálů (různé přehledy, grafy, tabulky, vytvoření doplňovaček a křížovek, zpracovat a reprodukovat tematicky zaměřený referát nebo vlastní dílo, číst obecně mapu apod.) - posilujeme jeho zájem o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství

Průřezová témata

Ročník	Kód TOPT	Téma
6.	MEDV-1	Získávání informací o dějinách (identifikování základních orientačních prvků v textu)
	VDO-2	Řím (základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciacie, různorodost)
	VDO-4	Řecko; Kořeny řecké civilizace (principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie - spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka)
7.	MKV-1	Raný novověk (poznávání vlastního kulturního zakotvení)
	MKV-3	Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě (základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti)
	VMEGS-3	Formování prvních státních celků v Evropě Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě; Doba poděbradská Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj (kořeny a zdroje evropské civilizace)
8.	MKV-3	Občanská válka v USA Národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa (rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost)
	MKV-5	Občanská válka v USA Národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa (nekonfliktní život v multikulturní společnosti; otázka lidských práv, základní dokumenty)
	VDO-3	Politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva (volební systémy a demokratické volby a politika - parlamentní, krajské a komunální volby; společenské organizace a hnutí)
9.	VDO-4	Mezinárodně politická situace Evropy ve 20. letech; Počátky fašistického hnutí Postavení Československa a jeho postupné začleňování do sféry vlivu SSSR, projevy sovětizace ČSR ve všech oblastech společenského života i v každodenním životě lidí Obnova demokracie ve východní Evropě a „sametová revoluce“ (demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; význam Ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti)
	VMEGS-3	Mezinárodně politická situace Evropy ve 20. letech; 1. a 2.světová válka Česká republika na přelomu tisíciletí (klíčové mezníky evropské historie; Evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování)

Ročník: 6.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy,PT)
Žák: D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	Žák dle svých schopností: - seznámí se základními pojmy - co je to historie - osvojí si práci s časovou přímkou - osvojí si základní periodizaci dějin - dokáže pracovat s pojmy prostor, čas - uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti - pojmenuje instituce, kde jsou shromažďovány	<u>Úvod do učiva</u> - Získávání informací o dějinách - Význam zkoumání dějin - Historický čas a prostor - Historické prameny	MEDV – Kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení
D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	- umí stručně charakterizovat současný vědecký názor na vznik světa a člověka - seznámí se s vývojovou řadou člověka a se způsoby obživy a soužití lidí	- Pravěk - Doba kamenná - Starší doba kamenná - Střední doba kamenná	Z – světové strany, světadíly Vv – pravěké malby, pojmy
D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	- pochopí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství - pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu	- Mladší doba kamenná a pozdní doba kamenná - Doba kovů - Doba bronzová a železná	
D-9-2-03 uvede příklady archeologických kultur na našem území	- uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa - chápe kulturní rozmanitost světa	- Naše země v období pravěku - Shrnutí - člověk a lidská společnost v pravěku	Z – zemědělské oblasti Z – orientace v mapě
D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	- pochopí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států - seznámí se s podstatou společenského uspořádání - seznámí se s projevy náboženských představ - dokáže popsat specifické zvláštnosti jejich hospodářského, politického a politického vývoje - dokáže objasnit přínos starověkých států pro rozvoj světové civilizace	<u>Starověk</u> - Oblasti starověkého východu - Charakteristické rysy oblasti - Vývoj společnosti - Náboženské představy - Přínos starověkých civilizací - Shrnutí – nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz	
D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie D-9-3-03 demonstruje na konkrétních	- pochopí podstatu antické demokracie - chápe přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury - uvědomuje si vlastní a občanskou identitu a nutnost respektovat identitu druhých	<u>Řecko</u> - Kořeny řecké civilizace - Archaické a klasické období - Makedonie - Helénismus	Vv – řecké umění (stavitelství, sochařství, malířství) Čj (lit.) - eposy, řecké báje a pověsti VDO – demokracie, despotie, tyranie -

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy,PT)
příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem	- uvědomí si prolínání kulturních vlivů		Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
	- učí se chápat formy státní moci - uvědomí si význam křesťanství pro vznik raně feudálních států - získá představu o životě a jednání osobností a společenských skupin - popíše s pomocí mapy územní rozsah římské říše - dokáže porovnat barbarské civilizace se světem antiky - uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy	Řím - Království - Republika - Císařství - Počátek křesťanství - Římská kultura - Rozpad římské říše - Naše země v době římské - Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím - Shrnutí – antické Řecko a Řím	Vv – římské umění (stavitelství, sochařství, malířství) Čj (lit.) - římské báje Čj (sloh) – mluvní cvičení, řečnictví VDO – Občanská společnost a stát

Ročník: 7.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států D-9-4-02 porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti D-9-4-03 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech D-9-4-04 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám D-9-4-05 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické	<u>Žák dle svých schopností:</u> - osvojí si periodizaci středověku - seznámí se s uspořádáním společnosti raně feudálního státu, formování národních států - učí se chápat úlohu křesťanství a víry - učí se popsat osídlení Evropy po rozpadu západořímské říše a způsobu života "barbarských kmenů uvědomí si obohacení Evropy kulturními podněty z Orientu - seznámí se státopornou úlohou panovnických dynastií - uvědomí si duchovní odkaz patronů českých zemí - učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního - umí charakterizovat románskou kulturu - učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního i etnického	<u>Opakování</u> - Krize císařství - Křesťanství - Zánik západořímské říše <u>Středověk</u> <u>Raný středověk</u> - Nový etnický obraz Evropy - Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev - Byzantská, arabská a franská říše - Islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) - Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy - První státní útvary na našem území - Český stát v době knížecí - Formování prvních státních celků v Evropě - Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě - Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj	Vv – byzantské, arabské umění, románský sloh (archit., soch., malířství) Čj – první písemné památky, české pověsti, kroniky Vo - národ, vlast, čeští církevní patroni VMEGS – formování evropských států, klíčové události – vznik Svaté říše římské, křížové výpravy - Jsme Evropané

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
kultury		- Boj mezi mocí světskou a církevní - Románská kultura a životní styl raného středověku - Shrnutí – kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost	MKV – náš etnický původ - Etnický původ
D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život D-9-5-01 vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky D-9-5-03 popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie D-9-5-06 na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky D-9-5-07 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	- učí se chápat změny politické, hospodářské, sociální a kulturní - gotická kultura a životní styl jednotlivých vrstev v období vrcholného středověku - seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě - učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního i etnického - uvědomí si okolnosti vzniku středoevropského soustátí - učí se chápat historický rozměr pojmů tolerance a intolerance - osvojí si periodizaci novověku - seznámí se s pojmy humanismus, renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí - poznává důvody a význam objevných plaveb a důsledky pronikání evropských civilizací do nově objevených zemí - seznámí se s pojmem reformace, jejími příčinami a cíli - chápe podstatu pojmů absolutní moc, absolutismus - učí se chápat postavení českých zemí v habsburské monarchii i v podmínkách Evropy - rozdělení na katolický a reformační blok - chápe důsledky náboženské nesnášenlivosti - osvojí si pojmy parlamentarismus a konstituční monarchie - dokáže charakterizovat příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudit její důsledky	<u>Vrcholný středověk</u> - Rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam - Gotická kultura a životní styl jednotlivých vrstev v období vrcholného středověku - Křížové výpravy - Český stát za vlády posledních Přemyslovců - Nástup Lucemburků a vláda Karla IV. - Kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách i jeho šíření Evropou <u>Pozdní středověk</u> - Doba poděbradská - Doba jagellonská - Konflikt mezi Anglií a Francií <u>Raný novověk</u> - Počátky novověku - Humanismus - Objevné plavby a jejich společenské důsledky - Zámořské objevy a počátky dobývání světa - Náboženská reformace - Renesance, humanismus, reformace a jejich šíření Evropou - Počátky absolutních monarchií - Počátky absolutních monarchií - Český stát v předbělohorských poměrech - Třicetiletá válka - Barokní kultura a osvícenství - Český stát a velmoci v 15. – 18. století - Shrnutí	dobrovolný projekt: Životní styl ve středověku, Osobnosti středověku Vv – gotické umění (stavitel., sochař., malířství) Hv – gotická hudba, husitské písně Čj – kroniky, doba Karla IV., rozvoj češtiny, Hus, rozvoj vzdělání Vv – pozdní gotika (stavitel., sochař., malíř.) VMEGS – mírové poselství Jiřího z Poděbrad - Jsme Evropané Vv, Hv – renesance (stavit., soch., malířství, hudba) Čj (lit.), Vo – humanismus MKV – poznávání jiných kultur - Kulturní diference Vo – typy států, složky státní moci MKV – předsudky, stereotypy katolické církve - Kulturní diference

Ročník: 8.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy,PT)
Žák: D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti D-9-5-07 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé D-9-6-05 na vybraných příkladech demonstrovuje základní politické proudy D-9-6-06 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů D-9-6-04 charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve	<u>Žák dle svých schopností:</u> - chápe význam osvícenství jako významného myšlenkového předělu, který ovlivnil politický vývoj u nás v Evropě i na americkém kontinentu - ujasní si pojem osvícenský absolutismus - uvědomí si rozpor mezi projevy absolutní moci a snahami nastupující buržoazie - chápe pojem kolonie, uvědomí si význam boje za svobodu - učí se rozpoznávat projevy barokní kultury - uvědomí si důsledky definitivního rozbití středověkých politických, hospodářských a společenských struktur - uvědomí si prudký rozvoj průmyslu jako předpoklad a katalyzátor společenských změn, dopad na životní prostředí - uvědomí si emancipační hnutí národů jako důsledek změn ve vývoji společnosti - chápe národní obrození jako jev celoevropský, jehož výsledkem je utvoření novodobých národů - chápe revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů a dokáže ho popsat - seznámí se s příčinami a průběhem českého národního obrození, s politickými proudy, s politickými stranami, uvědomí si občanská práva - uvědomí si význam obrozeneckých snah významných osobností - uvědomí si dokončení boje jednotlivých skupin jako	Období od 2.pol.17.st. do konce 18.st. - Barokní kultura a osvícenství - Opakování - baroko, upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce - Rozvoj vzdělanosti v době osvícenství – <u>osvícenský absolutismus</u> - Boj amerických osad za nezávislost, vznik Spojených států amerických - Situace ve Francii, Rusku a Prusku, vzestup Velké Británie - Upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce - České země za vlády Marie Terezie a Josefa II. - Shrnutí <u>Baroko a životní styl</u> <u>Rokoko, klasicismus</u> - Vznik USA - Velká francouzská revoluce, její průběh a význam pro Francii i evropské dějiny - Napoleonské války a jejich důsledky - Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA - Průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury - Industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka - Národní a osvobozenécká hnutí v Evropě, pojem vlastenectví a požadavek národa na svobodný rozvoj - Národní hnutí velkých a malých národů - Utváření novodobého českého národa - Rok 1848 v Evropě a v Čechách - Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních, a národnostních problémů - Politické proudy (konzervatismus, liberalismus,	VDO – rekatolizace, náb. nesnášenlivost - Občanská společnost a stát Čj (lit.) – osvícenství, klasicismus Čj (lit.) – baroko Čj (lit) – poč. národního obrození VV, HV – baroko (stav., soch., mal., hudba) ČJ (lit.) – osvícenství, klasicismus VDO – USA, Fr. – revoluce (Listina práv a svobod...) - Občanská společnost a stát Vv, Hv – klasicismus, romantismus (stavitel., sochař., mal., hudba) Čj (lit) – národní obrození, romantismus Čj (lit.), Vv, Hv – umění 2. pol. 19. st. a přelomu 19. a 20. st. VDO – občanská společnost - Formy participace občanů v politickém životě

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy,PT)
vybraných evropských revolucích	předpoklad ustavení moderních politických stran - seznámí se s úsilím o vytvoření jednotlivých národních celků a chápe emancipační hnutí českého národa jako výrazný projev dané doby (snaha ohrožující existenci mnohonárodnostní monarchie) - umí vysvětlit rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků - umí vymezit význam kolonií a chápe historický rozměr pojmu rasismus	demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva - Postavení českých zemí v habsburské monarchii ve 2.pol. 19.st., základní rysy české politiky, její představitelé - Anglie, Francie za Napoleona III. - Procesy sjednocování v Německu a v Itálii - Občanská válka v USA - Národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa - Rusko za posledních Romanovců - Kulturní rozrůzněnost doby - Soupeření - konflikty mezi velmocemi, kolonialismus	MKV – rasismus – otrokářství v USA - Etnický původ + Princip sociálního smíru a solidarity
D-9-7-01 na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	- učí se chápat 1. pol. 20. st. jako období dvou nejničivějších svět. válek - umí popsat příčiny, průběh a výsledky války a postavení a úlohu českého národa v 1. sv. válce - učí se chápat okolnosti vzniku samostatné ČSR, její vnitřní a zahraniční situaci v období první republiky	<u>Moderní doba</u> - Situace v letech 1914 – 1948 - 1. světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky - Situace v Rusku, ruské revoluce - Vznik ČSR, hospodářsko-politický rozvoj republiky, sociální a národnostní problémy	zbraně i další prostředky užívané v bojích na souši, ve vzduchu a na moři VDO – vznik totalitního zřízení - Principy demokracie jako formy vlády způsobu rozhodování

Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy,PT)
<u>Žák:</u> D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských	<u>Žák dle svých schopností:</u> - uvědomí si změnu mezinárodněpolitických vztahů vznikem komunistického režimu, totalitarismu a vypjatého nacionalismu - učí se chápat okolnosti vzniku samostatné ČSR, její vnitřní a zahraniční situaci v období první republiky - chápe historický rozměr pojmů nacionalismus, extremismus, agrese - uvědomí si souvislost mezi	- První světová válka - opakování, poválečné uspořádání světa, nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě - Vznik ČSR, jeho hospodářsko-politický vývoj (rozvoj) republiky, sociální a národnostní problémy - Situace v Rusku, ruské revoluce - Mezinárodně politická	Ov – problémy lidské nesnášenlivosti životní názor Čj (lit.) – literatura 1.pol. 20.st. Vv, Hv – umění 1.pol. 20.st. VDO – volební systém, formy vlády, ČSR – Češi x Němci x Židé – Principy

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy,PT)
souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby - dokáže objasnit pojmy: totalitní systémy - komunismus, fašismus, nacismus; důsledky pro ČSR a svět - učí se vnímat rozmanitost projevů kultury a přínos národní a evropské kultury k tomuto odkazu - seznámí se s vnitřní a zahraniční politikou ČSR v období druhé republiky, protektorátu - umí popsat příčiny, průběh a výsledky světové války a postavení a úlohu českého národa ve válce, holocaust	situace Evropy ve 20. a 30. letech, totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět - Počátky fašistického hnutí - SSSR v meziválečném období - Světová hospodářská krize a její důsledky - První projevy fašistické agrese, vznik válečných ohnisek - Nacismus - Kultura, věda a technika před vypuknutím 2. světové války - Cesta k Mnichovu, Mnichovská dohoda a její důsledky - Protektorát Čechy a Morava - 2. světová válka, holocaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války	demokracie jako formy vlády způsobu rozhodování VMEGS – 1. a 2. sv. válka jako mezníky vývoje, vznik SN - Jsme Evropané
D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce D-9-8-04 prokáže základní orientaci v	- učí se účtět k odkazu účastníků odboje - dokáže charakterizovat politické, mocenské a ekonomické důsledky války - chápe možnost různé interpretace historických faktů a nutnost kritického přístupu k interpretacím - učí se chápat poválečný vývoj ČSR, který vyústil v únorové události 1948 - seznámí se s postavením ČSR v mezinárodních souvislostech - učí se rozpoznávat znaky totalitní společnosti - učí se chápat vznik a problémy existence bipolárního světa - uvědomí si nutnost respektovat identitu druhých - seznámí se s vnitřní situací v naší republice (události r. 1968) - orientuje se v důležitých problémech současného světa - učí se chápat postupný rozpad	- Domácí a zahraniční odboj - Mezinárodní konference a poválečné uspořádání světa <u>Rozdělený a integrující se svět</u> - Poválečné Československo v letech 1945 – 1948 - Únorový převrat 1948 <u>Dějiny od poloviny 20. století do současnosti</u> - Postavení Československa a jeho postupné začleňování do sféry vlivu SSSR, projevy sovětizace ČSR ve všech oblastech společenského života i v každodenním životě lidí - Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření - Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět - Vnitřní situace v zemích východního bloku (krizové	Ov – mezinárodní organizace, mezinárodní vztahy VDO – ČSR a komunismus, formy vlády, Listina práv a svobod a Charta 77 – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy,PT)
problémech současného světa	východního bloku rozkladem komunistických systémů - seznámí se s vnitřní situací v naší republice v roce 1989 a s vývojem v 90. letech – vznik ČR - ustavení demokratického režimu - hrozba terorismu - vliv médií na každodenní život a politické dění - ujasnění si začlenění ČR do integračního procesu (vstup do EU)	projevy) - Charakteristika západních zemí (na vybraných příkladech) - Krize sovětského impéria a „perestrojka“ - Obnova demokracie ve východní Evropě a „sametová revoluce“ - Rozpad Československa, vývoj Československa a od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky - Česká republika na přelomu tisíciletí - Technika, věda a kultura ve 2.pol. 20.st., evropská integrace, globalizace, věda, technika a vzdělávání jako faktor vývoje, sport a zábava - Vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky - Problémy současnosti - Shrnutí	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VMEGS – revoluce 1989, začlenění ČR do integračního procesu – vstup do EU - Jsme Evropané (včetně kolektivní obrany) Čj (lit.) – literatura 2.pol. 20.st. Vv, Hv – umění 2.pol. 20.st.

5.2.9 Občanská výchova (Ov)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Výchova k občanství vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi pro jeho aktivní zapojení do života demokratického společnosti, zaměřuje se na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě.

Předmět občanská výchova je dotován v 6. až 9. ročníku 1 vyučovací hodinou týdně. Žáci pracují samostatně, ve stabilních nebo nahodilých skupinách.

Práce je zaměřena na samostatné řešení problémů formou projektů, referátů, dramatiky, aktivního zapojení do výuky, kontrolních testů, prací se slovníky a práce na PC.

V žácích je rozvíjen zájem o minulost a současnost našeho národa, upevňováno vědomí sounáležitosti k evropské kultuře, k uctění k vlastnímu národu i jiným národům a etnikům, získávání orientace v aktuálním dění v ČR (EU), v činnosti politických institucí a otázkách kolektivní obrany, k utváření vědomí vlastní identity, rozvíjení sebepoznání a sebehodnocení, k vytváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví, k rozpoznávání negativních názorů a postojů (xenofobie, vandalismus, rasismus), k uplatňování vhodných prostředků komunikace. Žákům předkládáme základní podněty pro ovlivňování zdraví, dáváme jim návod, jak se orientovat ve světě financí, učíme je poznávat zásadní životní hodnoty, postupně utvářet postoje k nim a aktivně jednat v souladu s nimi, tak aby v pozdějším věku vedli plnohodnotný život.

Výchovné a vzdělávací strategie

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Strategie, postupy práce vedoucí ke KK
KOMPETENCE K UČENÍ	- zaměřujeme se na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb - vytváříme prostor pro široké formativní působení na žáky, a tím významně přispíváme k jejich osobnostnímu a sociálnímu rozvoji - učíme žáka respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírá odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky - pomáháme žákům orientovat se v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě - vedeme žáky k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- učíme žáky chápat a hodnotit současné události v širších historických, sociálně kulturních, politických a ekonomických souvislostech a v globálním kontextu - vedeme žáky k porovnávání společenských jevů a procesů ve vlastní zemi s jevy a procesy v ostatních evropských (mimoevropských) zemích - vedeme žáky k uvědomění si sounáležitosti k evropské kultuře, k pochopení minulosti a současnosti vlastního národa i konceptu moderního vlastenectví - zaměřujeme se na aspekt zdravotně preventivní s návody pro každodenní život - poukazujeme na souvislosti znalostí pojmů s vlastními životními zkušenostmi, toto poznání využíváme jako východiska při řešení reálných životních situací a při rozhodování - učíme žáka posuzovat a hodnotit společenské jevy, události a problémy z různých úhlů pohledu a zasazují je do různých kontextů (lokální, národní, evropská či globální dimenze) - využíváme didaktické situační hry, referáty atd. - učíme žáka řešit životní problémové situace
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- poskytujeme důležité informace o mezilidském styku a učíme žáky základním dovednostem funkční komunikace - učíme žáky vhodně reagovat ve standardních sociálních situacích - výchovou k občanství napomáháme žákovi utvářet vědomí, že společenské dění lze ovlivňovat jen v případě aktivní účasti na něm - učíme žáka chápat názorový střet jako možné společné hledání optimálního řešení konkrétní situace - podporujeme u žáka rozvoj realistického sebepoznávání a sebehodnocení - navazujeme potřebný kontakt se žáky, přispíváme k lepším vztahům mezi školou a rodinou - uskutečňujeme besedy s odborníky
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- podporujeme akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí - směřujeme k utváření a k rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou

	důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití - u žáků zvyšujeme odolnost vůči myšlenkové manipulaci - otevíráme žákům cestu k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací - seznamujeme žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činností důležitých politických institucí a státních orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života - klademe důraz na zdraví a rodinu, jako základní předpoklad utváření aktivního zdraví každého jedince a jeho sociálních vztahů - rozvíjíme občanské a právní vědomí žáků, posilujeme smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost - rozvíjíme schopnost pracovat v kolektivu
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- rozvíjíme žákovu občanské a právní vědomí a posilujeme jeho smysl pro osobní i občanskou odpovědnost - motivujeme žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti - vedeme žáky k úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství - posilujeme vědomí spoluodpovědnosti za společenské a hospodářské aktivity ve vztahu ke krajině a k životnímu prostředí - pomáháme žákovi zaujímat vlastní postoje k uplatňování zdravého životního stylu - vedeme žáky k osvojení si odpovědného chování (partnerské vztahy, rod. život, rodičovství)
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- vedeme žáky k práci s informacemi, k využívání různorodých druhů pramenů a zdrojů informací, ke kritickému posuzování a hodnocení z hlediska jejich původu a věrohodnosti - učíme žáka poznávat rozdíl mezi vhodnými a nevhodnými projevy citů v mezilidské komunikaci a chápat pozitivní city jako základ pro utváření přátelských mezilidských vztahů a ovlivňování společenského prostředí - rozvíjíme žákův citlivý vztah k životnímu prostředí, přírodě a kulturním hodnotám - učíme žáka objektivně hodnotit vlastní schopnosti, orientovat se v důležitých profesních informacích a utvářet své představy o budoucím povolání - provádíme aktivity zaměřené na stimulování žáků k rozvíjení jejich zvědavosti, k vyhledávání a zpracování informací, rozvíjení tvůrčí činnosti v učení, ke vzájemné komunikaci a k ochotě spolupracovat a pomáhat druhým (např. diskuse, cvičení a úkoly, týmová práce, tvořivá hra, brainstorming, referáty, domácí práce atd.) - učíme žáky orientovat se v konfliktních a krizových situacích souvisejících se zdravím, mezilidskými vztahy a osobním bezpečím - učíme žáka využívat získané poznatky k ochraně a upevňování zdraví

Průřezová témata

Ročník	Kód TOPT	Téma
6.	VDO-1	Systém českého školství; Význam základního vzdělání pro vlastní vývoj a budoucnost (škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole) Spoluúčast na organizaci života ve škole-školní; Parlament (způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy - význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy - žákovských rad či parlamentů)
	MKV-1	Pojem vlast – zvyky, tradice; Regiony (poznávání vlastního kulturního zakotvení)
	OSV-7	Lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi; Patříme k lidem (péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů)
	MEDV-5	Komunikace, média; Prostředky masové komunikace (výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci)
	ENV-4	Ochrana ŽP; Ochrana přírodního a kulturního dědictví

7.		(naše obec - příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace, lidé)
	VDO-3	Řízení a společnost (volební systémy a demokratické volby a politika - parlamentní, krajské a komunální volby; obec jako základní jednotka samosprávy státu)
	VDO-4	Řízení a společnost (principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie - spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka; význam Ústavy jako základního zákona země)
8.	OSV-3	Osobnost (organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení)
	OSV-4	Psychické procesy a stavy (dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládnání stresových situací)
	OSV-7	Člověk v mezilidských vztazích (péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů)
	OSV-11	Osobnost (analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne)
	VDO-2	Právní řád ČR – význam a funkce (Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému - právo, spravedlnost, diferenciacie, různorodost)
9.	VDO-3	Státní správa a samospráva – orgány a instituce, jejich úkoly; Orgány právní ochrany (volební systémy a demokratické volby a politika - parlamentní, krajské a komunální volby; obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí)
	MEDV-1	Banky a jejich služby - aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a získávání prostředků (hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením)

Vzdělávací obsah

Ročník: 6.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
Žák: VO-9-1-07 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet	<u>Žák dle svých schopností:</u> - uvědomuje si, čím je škola důležitá pro další život - naučí se správným postupům při přípravě na vyučování - přistupuje ke vzdělání jako k celoživotnímu procesu - zná základní pravidla chování ve škole, svá práva i povinnosti - sestavuje učební plán a přizpůsobuje metody učení svému typu	ŽIVOT VE ŠKOLE: - Systém českého školství - Význam základního vzdělání pro vlastní vývoj a budoucnost - Pravidla Školního řádu - Spoluúčast na organizaci života ve škole-školní - Parlament - Učební – poznej sám sebe - Práva a povinnosti žáků HOSPODAŘENÍ: - Peníze – funkce a	Tč, Sp - výroba plánovacího kalendáře Čj - čtení o škole VDO - Občanská společnost a škola M - sestavení rozpočtu

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi	domácnosti - rozliší zbytné a nezbytné výdaje v konkrétní situaci - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti	podoby peněz - Rozpočet domácnosti,	
VO-9-1-03 zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	- prohlubuje si citové vazby k domovu - má zájem o historii a současnost i budoucnost obce - zná pojmy-státní správa, samospráva, referendum - umí rozlišit jednotlivé složky životního prostředí	DOMOV: - Naše obec, region, kraj - Důležitá místa v obci, orientace v obci - Obecní samospráva a její funkce - magistrát - Odpovědnost za ŽP obce - Ochrana kulturních památek, přírody a majetku - Významní rodáci	Čj - regionální pověsti D - historie obce Z - práce s mapou ČR
VO-9-1-06 zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	- prohlubuje lásku k vlasti - odsuzuje nacionalismus – pochopí rozdíl mezi vlastenectvím a nacionalismem - popíše, jak lze pomoci lidem v nouzi - popíše situace, kdy je třeba bránit stát	MÁ VLAST: - Pojem vlast – zvyky, tradice - Regiony - Různorodost jazykových prostředků – spisovný a hovorový jazyk, slang - Vlast a vlastenectví - Významné osobnosti a místa - Státní svátky a významné dny	Čj - spisovná a hovorová čeština MKV - Kulturní diferenciacie
VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	- seznámí se s Ústavou ČR - zná státní symboly a jejich význam - seznamuje se s principy demokracie - zná státní moc v demokratickém systému	STÁTNÍ SYMBOLY - Úcta ke státním symbolům jako znakům státní suverenity - Rozdělení státní moci – moc zákonodárná, výkonná a soudní - Státní správa a samospráva – orgány a instituce	D - vznik státních symbolů ČR
	- má zájem o národní historii - má národní hrdost - chápe, co dělá člověka slavným - práce, vůle, talent - má v úctě významné osobnosti, bere je za příklad a vzor - seznamuje se s významnými památkami hlavního města	Z HISTORIE: - Seznámení s nejstaršími dějinami naší země - navazujeme na učivo vlastivědy - Formou her: - připomenout významné události a osobnosti českých dějin (čeští prezidenti) - prohloubit kladný vztah k hlavnímu městu jako centru dění	D - dějiny českých zemí - pravěk, středověk

Ročník: 7.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> VO-9-1-10 posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci VO-9-1-07 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými řeší nenásilným způsobem VO-9-1-05 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	<u>Žák dle svých schopností:</u> - umí rozlišovat záměrné a nezáměrné působení - chápe důležitost výchovy a vlivu okolí na vývoj jedince - rozlišuje sociální skupiny podle aktivit a zájmů - umí poskytovat pomoc - snaží se předcházet konfliktům - rozumí pojmům komunikace- slovní, mimoslovní - zná pojem hromadné sdělovací prostředky - přistupuje kriticky k informacím a umí je vybírat	ŽIVOT MEZI LIDMI - Lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi - Patříme k lidem - Vliv přírody - Ve škole - mezi vrstevníky - Komunikace, média, - Prostředky masové komunikace	OSV- Mezilidské vztahy MEDV - Fungování a vliv médií ve společnosti Čj - SSČ, SCS Př - živočišné druhy žijící ve skupinách D - starověké státy Z - práce s mapou D - heraldika Vz - funkce rodiny Čj - názvy profesí ve škole
VO-9-1-08 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám VO-9-1-04 zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	- dokáže pracovat s pojmem- kultura - snaží se poznat i jiné kultury - má osvojen pojem umění- rozlišuje kýč a umění, subjektivně vnímá krásu - vyzná se v nejvýznamnějších náboženských systémech - respektuje náboženské vyznání - zná zásady slušného chování - rozpozná různé situace chování - osvojuje si aktivní životní styl	ČLOVĚK A KULTURA: - Kultura a umění - Kulturní hodnoty, tradice a instituce - Víra a náboženství - Nejstarší formy náboženství - Pravidla společenského chování - Lidská setkání - Zásady lidského soužití	Př - kulturní plodiny D - oblékání ve starověku Hv - čeští hudební umělci Vv - čeští výtvarníci - malíři
	- oceňuje krásy naší země - aktivně přistupuje k ochraně ŽP - zamýšlí se nad působením člověka v přírodě - zná organizace, které se zabývají ochranou ŽP - navrhuje opatření ke zlepšení ŽP	PŘÍRODNÍ A KULTURNÍ BOHATSTVÍ: - Krásy naší vlasti - Ochrana ŽP - Ochrana přírodního a kulturního dědictví	Př - ekosystémy Z - typy krajín, podnebí ČR D - stavební slohy Čj -regionální spisovatelé, pohádka, balada ENV - Vztah člověka k prostředí
VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	- rozlišuje důležité potřeby - respektuje cizí majetek a chrání vlastní - snaží se vyvarovat nadměrnému konzumu - rozumí významu lidských potřeb - rozlišuje druhy vlastnictví - uvede příklady vlastnictví a objasní zásady jeho ochrany včetně ochrany duševního vlastnictví - odsuzuje vandalismus - rozumí pojmům – životní úroveň, životní styl, konzumní	MAJETEK V NAŠEM ŽIVOTĚ: - Naše potřeby - Majetek a vlastnictví – formy vlastnictví - Hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana - Hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví	

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
	společnost - váží si věcí a práce vlastní i jiných lidí		
VO-9-4-01 rozlíší nejčastější typy a formy státu a na příkladech porovná jejich znaky VO-9-4-02 rozlíší a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	- uvědomuje si fungování státu - seznámí se s řízením státu - zná principy demokracie, respektuje odlišné názory - uvědomuje si spoluzodpovědnost všech občanů ve státě - jedná v souladu s demokratickými zásadami - zná volební právo, volební systém, druhy voleb - zná možnosti občanů podílet se na veřejném životě	ŘÍZENÍ A SPOLEČNOST: - Stát – znaky, typy a formy - Státní občanství ČR - Principy demokracie - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu - Obrana státu - Politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam - Význam a formy voleb do zastupitelstev - Začleňování do veřejného života	D - první státní útvary na našem území, Francie - Ludvík XIV. Z - názvy krajů VDO - Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování VO-9-5-02 uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích VO-9-1-09 rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti VO-9-1-08 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	- uvědomuje si potřebu spolupráce mezi zeměmi - zajímá se o dění ve světě - seznamuje se s úkoly EU a jednotlivými členskými státy - rozumí pojmům – tolerance, rasismus, xenofobie, diskriminace, antisemitismus - zná úkoly OSN, NATO - vyzná se v pojmech – terorismus, živelná pohroma, havárie - seznamuje se se složkami integrovaného záchranného systému - navrhne, jak může pomoci v konkrétním případě ohrožení	SVĚT KOLEM NÁS: - Evropská integrace - podstata, význam, výhody - Evropská unie a ČR - Mezinárodní spolupráce - ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody - Významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.) - Lidská setkání - Tolerance k národnostním menšinám - Nadnárodní organizace - Ochrana obyvatel za mimořádných událostí	Z - státy EU na mapě Čj - jazyky v EU, dialog v Aj, Nj..... Tv - OH
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod,	- umí uplatňovat lidská práva v reálných situacích - prosazuje svá práva i práva ostatních - zná dokumenty lidských práv -	LIDSKÁ PRÁVA: - Základní lidská práva - Lidská práva v dokumentech - Rovnost a nerovnost - Svoboda	

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	VDLP, LZPS - uvědomuje si pojem svoboda jako stanovení si vnitřních pravidel - rozumí pojmům morálka - umí rozpoznat zlo a dobro - umí hájit svá práva, ale není lhostejný k porušování práv jiných	- Morálka a mravnost - Všeobecná deklarace lidských práv	

Ročník: 8.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	<u>Žák dle svých schopností:</u> - poznává sebe sama - uvědomuje si změny fyzické, fyziologické, psychické a sociální - naučí se poznávat kladné a záporné stránky sebe sama - seznámí se s fázemi lidského života	OSOBNOST: - Podobnost a odlišnost lidí - Projevy chování - Osobní vlastnictví, dovednosti - Vnímání, prožívání, posuzování - Co už je za mnou? změny - Kde právě jsem? dospívání	Př - dědičnost, DNA Aj - teenager Vv - barvy Čj - citáty známých osobností, přísloví, názvy koníčků Vv - návštěva galérie OSV – Seberegulace sebeorganizace
VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek VO-9-2-03 rozpozná projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru VO-9-1-07 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	- pochopí pojmy - sebezpetí, sebepoznání, sebehodnocení, sebevědomí - naučí se charakterizovat jednotlivé temperamentní typy - uvědomí si rozdílnost reakcí lidí - pracuje s pojmy – morálka, mravnost. - využívá svých poznatků k dosažení cílů - uvědomuje si, že vlohy je třeba rozvíjet vlastní činností - upevňuje svou vůli, posiluje sebevědomí - vědomě rozvíjí vlastní kreativitu	- Kam jdu? - perspektivy - Jak se znám? - hodnocení sebe sama - Co jsem? – charakter - Co chci? - motivy, zájmy - Co mohu? – vlohy, schopnosti	OSV – Hodnocení, postoje, praktická etika
	- správně se orientuje ve světě prostřednictvím smyslového poznání - uvědomuje si, jak city ovlivňují naše poznání a jednání - využívá zkušeností získaných učením - procvičuje schopnost myšlení - pochopí zákonitosti paměti, využije poznatků pro větší efektivitu vlastního učení	PSYCHICKÉ PROCESY A STAVY: Vnitřní svět člověka: - jak poznávám a vnímám - jak myslím a tvořím - jak si pamatuji - jak se učím - jak prožívám své city	Př - smyslové orgány člověka D - Konfucius Př – mozek OSV - Psychohygienu

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
	- umí se přiměřeně vyjadřovat a prosazovat ve svém životě - dokáže vhodnými způsoby řešit konflikty - uvědomuje si propojení duševní a tělesné stránky člověka	ČLOVĚK V SOCIÁLNÍCH VZTAZÍCH: - Přiměřené prosazování sebe sama - Zvládnání náročných životních situací - Umění žít zdravě	Př - zdravý životní styl OSV – Mezilidské vztahy
VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace a hodnotu peněz	- ovládá základní ekonomické pojmy s porozuměním - pozoruje ekonomické jevy v praktickém životě - na příkladu vysvětlí, jak nabídka a poptávka ovlivňuje cenu - vysvětlí, co je inflace a jaký je její vliv na reálnou hodnotu peněz	HOSPODAŘENÍ: - Dělbá práce, specializace - Výroba, obchod, služby - jejich funkce a návaznost - Principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh - Tvorba ceny, inflace - Podstata fungování trhu - Nejčastější právní formy podnikání	D - dělba práce
VO-9-4-08 dodrží právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu VO-9-4-07 provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě či pronájem věcí	- porozumí základním pojmům z oblasti práva - pěstuje si právní vědomí, dbá na dodržování právních a etických norem - seznamuje se se systémem práva - uvědomuje si důležitost znalosti svých práv a povinností a podle toho jedná - seznámí se se základním zákonem státu - seznámí se s orgány EU	PRÁVNÍ MINIMUM - Právo – minimum morálky - Právo – systém - Právní řád ČR – význam a funkce - Právní norma, předpis, publikování právních předpisů - Ústava ČR - Složky státní moci, jejich orgány a instituce - Soustava soudů - Obrana státu - Základní práva a svobody - Politika - Právo v Evropě	D - zákoník Chammurapiho, volby, volební právo VDO - Občanská společnost a stát

Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	<u>Žák dle svých schopností:</u> - dokáže získávat odpovídající profesní informace - pochopí práva a povinnosti zaměstnance - dodržuje zásady zodpovědné volby povolání - rozumí pojmům pracovní	ČLOVĚK A PRACOVNÍ ŽIVOT	Sp - volba povolání

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
	smlouva, pracovní podmínky		
VO-9-1-10 posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci VO-9-4-07 provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci	- seznamuje se s fungováním úřadů všech stupňů - poznává občanské právo jako součást soukromého práva - rozumí pojmu občanský zákoník - orientuje se v sociálních příspěvcích a zabezpečeních	ČLOVĚK A OBČANSKÝ ŽIVOT - Státní občanství ČR - Státní správa a samospráva – orgány a instituce, jejich úkoly - Orgány právní ochrany	VDO - Formy participace občanů v politickém životě
VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	- hodnotí právní aspekty rodinného života - seznamuje se se zákonem o rodině	ČLOVĚKA RODINNÝ ŽIVOT	Vz - rodina
VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání VO-9-1-03 zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	- vyhodnocuje a třídí nejzávažnější protispolečenské jevy - přijímá zodpovědnost za vlastní jednání - rozumí pojmům výroba drog, nákup a jejich držení, prodávání alkoholu nezletilým	TRESTNÍ PRÁVO - Orotiprávní jednání – druhy - Korupce - Trestní postižitelnost - Porušování předpisů v silničním provozu - práv k duševnímu vlastnictví	D - historie trestního práva Ch - účinky drog
VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	- rozpoznává význam - vnější a vnitřní ochrana státu - projevuje přiměřený zájem politické dění - rozumí pojmům politická pluralita, politické strany - získá základní představu o právní ochraně občanů - na příkladu objasní, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele	STÁT A PRÁVO - Právo v každodenním životě - Důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající - Základní práva spotřebitele - Styk s úřady	

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získají občané VO-9-3-08 rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	- vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet - uvede příklady různých způsobů hotovostního a bezhotovostního placení - na příkladech objasní přednosti a rizika používání platebních karet - hledá možnosti, jak řešit deficit na straně příjmů a výdajů - sleduje hosp. politiku státu - rozumí pojmům státní rozpočet, národní důchod, daňový systém - charakterizuje vývoj českého hosp. ve světové ekonomice	HOSPODAŘENÍ - Peníze - formy placení - Rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing - Rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti, význam daní STÁT A HOSPODAŘENÍ - Banky a jejich služby - aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a získávání prostředků	Z - hospodářství států ekonomika v ČR MEDV – Kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení
VO-9-5-03 uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory VO-9-5-04 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva VO-9-5-05 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu	- hodnotí mezinárodní spolupráci na úrovni vládních a nevládních organizací - zamýšlí se nad nejvýznamnějšími planetárními problémy - přijímá odpovědnost člověka za osud planety - sleduje a hodnotí lidské zásahy do přírody - rozumí pojmu kolektivní bezpečnost (NATO) - uvede příklady zahraničních misí Armády ČR	GLOBÁLNÍ SVĚT - Globalizace – projevy, klady a zápory - Významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení	Z - mezinárodní politické, ekonomické a vojenské organizace - globální problémy současného světa Př - zásah člověka do krajiny

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
VO-9-5-06 uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru			
VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	- zamýšlí se nad smyslem lidského života (dobro, spokojenost, radost, odpovědnost, solidarita) - učí se zodpovědně volit životní cíle a nacházet cesty k jejich realizaci - je schopen vlastního sebepoznání a hodnocení vlastních dovedností	ŽIVOTNÍ PERSPEKTIVY	Sp

5.2.10 Fyzika (F)

Charakteristika vyučovacího předmětu

V předmětu fyzika si žáci osvojují, především na základě pozorování, měření a experimentování, nejdůležitější fyzikální pojmy, veličiny a zákonitosti potřebné k porozumění fyzikálních jevů a procesů, které se vyskytují v běžném životě, technické nebo technologické praxi. Významně přispívá k rozvoji rozumových schopností žáka, učí žáka přesnému vyjadřování, rozvíjí jeho specifické zájmy a uvádí je do možností a perspektiv moderních technologií.

Předmět se vyučuje v odborné učebně fyzika po 2 hodinách týdně ve všech ročnících, výuka je doprovázena laboratorními pracemi. Podle charakteru učiva žáci pracují individuálně, či ve skupinách.

Výuka se zaměřuje zejména na to:

- aby si žáci osvojili důležité poznatky z vybraných okruhů učiva
- aby si osvojili prvky základních metod práce (pozorování, měření, vytváření experimentů, zpracování získaných údajů, jejich hodnocení, vyvozování závěrů)
- aby využívali získané vědomosti a dovednosti při řešení fyzikálních problémů a úloh, objasňování podstaty fyzikálních jevů vyskytujících se v přírodě, denním životě, technické a technologické praxi, při samostatném provádění jednoduchých pokusů
- aby se učili pracovat s danými pojmy, uměli předložené informace kriticky hodnotit a ověřovat z hlediska správnosti, přesnosti, spolehlivosti
- aby si osvojili základní pravidla bezpečné práce při provádění fyzikálních pozorování, měření a experimentů

Výchovné a vzdělávací strategie

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Strategie, postupy práce vedoucí ke KK
KOMPETENCE K UČENÍ	- rozvíjíme u žáka abstraktní a logické myšlení používáním náčrtků, rébusů, schémat, značek a symbolů - učíme žáka vyhledávat informace, využívat analýzu a syntézu poznatků - na základě osvojených poznatků má žák možnost poznávat význam fyziky pro vytváření vědeckého obrazu světa a pro rozvoj moderních technologií - seznamujeme žáka se základními prvky metod práce, které fyzika využívá
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- učíme žáka zpracovávat získané poznatky, dokáže je vyhodnotit, vyvodí závěry - předkládáme žákům dostatek úloh z praxe - využívají různých možností řešení, aplikují získané poznatky, dokážou odhadnout výsledek a obhájit si výsledky vlastní práce - učíme žáka při řešení využívat různé formy práce – měření, pozorování, experiment, projektové práce - vedeme žáky k účasti na olympiádách a soutěžích

	- učíme žáka výsledky vlastní práce zpracovat a vyhodnotit
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- učíme žáka při vyjadřování používat správnou terminologii - učíme žáka vyjadřovat v logickém sledu, umí se prezentovat vlastními pracemi - učíme žáka číst s porozuměním - pomáháme žákovi účinně využít informační a komunikační prostředky
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- u žáka posilujeme týmovou práci (laboratorní práce, projekty, frontální práce) - vedeme žáka k sebehodnocení, toleranci a vzájemnému pochopení - ponáháme žákovi v umění vést diskusi, ovládat své chování a jednání
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- učíme žáka vyslechnout a přijmout názory ostatních - učíme žáka zodpovědně se rozhodnout poskytnout první pomoc - vedeme žáka ke snaze svým jednáním chránit životní prostředí, myslet ekologicky - vedeme žáka, aby dodržoval při práci školní řád a řád pracovny
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- učíme žáka hospodárně a bezpečně používat pomůcky - u žáků podpotujeme zodpovědnost za výsledky své práce - učíme žáka využívat při práci správné postupy

Průřezová témata

Ročník	Kód TOPT	Téma
6.	OSV-1	Učíme se měřit (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium)
7.	ENV-3	Hydrostatický tlak, stavba přehrad (průmysl a životní prostředí - vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení)
8.	OSV-1	Energie, práce, výkon; Jednotky, výpočty (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium)
	ENV-4	Jaderná energie (náš životní styl - spotřeba energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí; aktuální ekologický problém - příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace)
9.	OSV-1	Teplo (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium)

Vzdělávací obsah

6. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy,PT)
Žák: F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty F-9-1-04 - využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	Žák dle svých schopností: - uvede konkrétní příklady látek, těles, skupenství - uvede základní jednotku délky, objemu, hmotnosti jejich díly a násobky - změří délku, objem a hmotnost a zapíše výsledek - uvede jednotku hustoty a experimentálně určí hustotu látky ze změřeného objemu a hmotnosti - používá vztah pro výpočet hustoty a umí ji vyhledávat v tabulkách - dokáže posoudit, zda se objem tělesa při dané změně teploty zvětší, či zmenší a využívá této znalosti při řešení problémů a úloh z praxe - umí uvést jednotku teploty a času, změřit danou veličinu a zapsat výsledek měření	TĚLESO A LÁTKA - <i>Co nás obklopuje</i> - Z čeho se tělesa skládají - Skupenství látek - Atomy a molekuly - Vlastnosti atomů a molekul VELIČINY A JEJICH MĚŘENÍ - <i>Délka</i> - <i>Hmotnost</i> - <i>Objem</i> - <i>Hustota</i> - <i>Teplota</i> - <i>Čas</i>	OSV – Rozvoj schopností poznávání
F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	- zná složení atomů a umí určit elektrický náboj částice - určí molekulu jako částici tvořenou stejnými nebo různými atomy - zná účinky elektrického pole na těleso - zná značku a jednotku el. náboje - zelektrizuje tělesa a dokáže existenci el. pole - zná značku a jednotku el. napětí, měřicí přístroj - zná značku, jednotku el. proudu, umí zapojit měřicí přístroj do obvodu - umí charakterizovat el. proud jako rovnoměrný pohyb el. částic s el. nábojem, objasnit jeho podstatu u kovů, kapalin a plynů - objasní rozdíl mezi vodičem, nevodičem	ELEKTRICKÉ VLASTNOSTI LÁTEK - Elektrický náboj - Model atomu - Elektrické pole - Vodiče a nevodiče ELEKTRICKÝ OBVOD - Elektrické napětí - Elektrický proud - Ochrana elektrických zařízení před zkratem - Elektrický obvod, sériové a paralelní zapojení MAGNETISMUS - Souvislost elektřiny a magnetismu - Magnetické pole Země a magnetu - Elektromagnet	

	- sestaví jednoduchý obvod, paralelní a sériové zapojení - ověří existenci magnetického pole v daném místě a charakterizuje magnetickou sílu jako působení magnetického pole na těleso - charakterizuje magnetické pole Země - nakreslí indukční čáry magnetického pole		

7. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy,PT)
<u>Žák:</u>		OPAKOVÁNÍ UČIVA 6. ROČNÍKU	
F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles F-9-2-05 využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích	- zkoumá různé druhy pohybů ve svém okolí - zná druhy pohybů, rozdělení podle rychlosti a tvaru dráhy - používá vzorec pro rychlost, dráhu a čas - objasní klid a pohyb tělesa, umí rozeznat, zda těleso je v klidu nebo pohybu vzhledem k jinému - umí převádět jednotky času, dráhy, rychlosti - umí vyjádřit grafem závislost dráhy na čase, vyčíst hodnoty dráhy, času a rychlosti z grafu	Pohyb těles a síly - Co je pohyb - Posuvná a otáčivý pohyb - Průměrná rychlost - Okamžitá rychlost - Měření rychlosti - Rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb - Kreslíme grafy - Dráha rovnoměrného pohybu - Dráha nerovnoměrného pohybu - Výpočet doby rovnoměrného pohybu	M
F-9-2-03 změří velikost působící síly F-9-2-04 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici F-9-2-06 aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	- určí pomocí olovnice svislý směr a pomocí libely vodorovný směr - umí přibližnou charakteristiku hlavní jednotky síly, násobky a převody - znázorní sílu pomocí působišť, směru a velikosti, z orientované úsečky zpět velikost síly - sílu změří a zapíše výsledek, používá k výpočtům vzorec $G = m \times g$ - využívá poznatek mezi velikostí třecího materiálu styčných ploch - určí graficky i výpočtem výslednici dvou sil působících ve stejných či opačných směrech, různoběžně - přiřadí příklady z praxe a vysvětlí, když nepůsobí žádná síla, je těleso v klidu nebo pohybu rovnoměrně přímočarém	Síly a jejich vlastnosti - Vzájemné působení těles - Síla - Skládání rovnoběžných sil - Skládání různoběžných sil - Tíhová síla a těžiště - Setrvačnost - Síla a změny pohybu - Akce a reakce - Otáčivý účinek síly - Tlak, tlaková síla - Smykové tření - Valivé tření a odpor prostředí	

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy,PT)
	- umí přiřadit příklady a vysvětlit na nich podstatu zákona - přiřadí příklady a vysvětlí na nich podstatu zákona - určuje experimentálně těžiště tělesa - využívá poznatek, že poloha těžiště v tělese závisí na rozložení látky v tělese při objasňování praktických situací - určí rameno síly, velikost a výpočet momentu síly - pozná, zda jsou 2 síly v rovnováze - vyjádří rovnováhu na páce pomocí sil a momentu sil a využívá tento poznatek v praxi - vyjádří vztah pro rovnováhu na kladce pevné a využívá tento poznatek v praxi		
F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů F-9-3-02 předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	- uvede hlavní jednotku tlaku, používá vzorec při řešení problémů a úloh - zná podstatu Pascalova zákona a používá jej při řešení problémů a úloh hlavně souvisejících s hydraulickým zařízením - vysvětlí vznik hydrostatic. tlaku - používá vzorec hydrostatic. tlaku při řešení úloh - objasní vznik vztlakové síly při ponoření tělesa do kapaliny, určí její velikost a směr - objasní podstatu Archimédova zákona a používá jej při řešení problémů - určí ze vztahu gravitační síly a vztlakové síly chování tělesa v kapalině - zná vznik atmosférického tlaku - objasní podstatu jeho určení pomocí Torricelliho pokusu - zná měřidla atm. tlaku - ví, jak vzniká tlak v uzavřené nádobě - určí ze znalosti tlaku v uzavřené nádobě a atmosférického tlaku, zda vzniká podtlak nebo přetlak - zná měřidlo tlaku v uzavřené nádobě	Kapaliny - Vlastnosti kapalin, povrchové napětí - Závislost hustoty kapaliny na teplotě - Kapilární jevy - Hydrostatický tlak - Spojené nádoby - Archimédův zákon - Plavání těles - Pascalův zákon Plyny - Vlastnosti plynů - Atmosférický tlak a jeho měření - Atmosféra Země - Základy meteorologie - Archimédův zákon pro plyny - Přetlak, podtlak, vakuum - Proudění vzduchu	Ch - složení látek (8.roč) ENV - stavba přehrad Lidské aktivity a problémy životního prostředí M - výpočty
F-9-6-07 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	- rozlišuje mezi tělesem, které světlo samo vysílá (zdrojem) a tělesem, které světlo odráží - zná světelné spektrum - objasní lom světla optickým hranolem	Světelné jevy - přímočaré šíření světla, rychlost světla - stín a polostín - zatmění Slunce a Měsíce - fáze Měsíce	Př - oko (8.roč)

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy,PT)
F-9-6-08 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	- pomocí přímočarého světla objasní vznik stínu a polostínu - objasní a načrtne zatmění Slunce a Měsíce - zakreslí odraz světla a vysvětlí zákon odrazu - zobrazí předmět v rovinném a kulovém zrcadle - z nákresu pozná, jaké vlastnosti má obraz předmětu - uvede příklady využití zrcadel v praxi - nakreslí lom od kolmice a ke kolmici, vysvětlí, kdy nastane lom ke kolmici či od kolmice - rozpozná od sebe čočku spojkou, rozptylku - zná pojem střed čočky, ohnisko, ohnisková vzdálenost - nakreslí obraz tělesa spojkou, rozptylkou - z nákresu určí vlastnosti obrazu - určí experimentálně ohnisko spojky - objasní princip zobrazení lupou a oční čočkou - objasní krátkozrakost, dalekozrakost a podstatu odstranění těchto vad - zná základní veličiny fotometrie, význam pro zdraví	- odraz světla v rovinném zrcadle - kulová zrcadla - lom světla - čočky - zobrazení předmětů čočkami - oko - optické klamy - optické přístroje – užití čoček v praxi - rozklad světla hranolem, barvy	

Ročník: 8.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u>	<u>Žák dle svých schopností:</u>	OPAKOVÁNÍ UČIVA 7. ROČNÍKU	
F-9-4-01 určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa F-9-4-02 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem F-9-4-03 využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh F-9-4-05 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní	- zná hlavní jednotku práce, výkonu, energie a jejich násobky - zná značky a vzorce pro výpočet práce, výkonu a energie - rozezná různé druhy mechanických energií - objasní souvislost mezi prací a polohovou nebo pohybovou energií - vysvětlí zlaté pravidlo mechaniky	PRÁCE A ENERGIE - Práce - Výkon - Energie - Polohová energie - Pohybová energie - Přeměny energie - Zákon o zachování energie - Perpetuum mobile - Účinnost - Páka jednozvrtná a dvojezvrtná - Kladka a kolo na hřídeli - Nakloněná rovina a šroub	M – výpočty OSV – Rozvoj schopností poznávání

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
prostředí			
F-9-4-04 určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem	- charakterizuje vnitřní energii tělesa - porovnává vnitřní energie těles v souvislosti s teplotou tělesa - zná způsoby změny vnitřní energie těles - použ. vzorec $Q = m \cdot c \cdot (t_2 - t_1)$ pro výpočet tepla - zná vztah mezi teplem přijatým a odevzdaným tělesy - zná způsoby přenosu tepla (vedení, proudění, záření) a uvede příklady z praxe - zná způsoby přeměny skupenství - dokáže charakterizovat tyto přeměny v souvislosti se změnami vnitřní energie a částicové struktury látek - využije těchto poznatků při objasňování jevů v přírodě a v praxi - vyhledá v tabulkách teploty tání, tuhnutí, varu, měrná skup. tepla - zná hlavní faktory, na nichž závisí rychlost vypařování - využívá těchto poznatků při řešení problémů a úloh - zná rozdíl mezi varem a vypařováním - charakterizuje hlavní veličiny, na nichž závisí teplota varu a využije tyto poznatky při řešení problémů - vysvětlí rozdíl mezi sytou a přehřátou parou, způsoby zkapalnění - objasní na tomto základě jevy spojené s kapalněním vodní páry ve vzduchu (rosa, mlha, déšť) - zná princip práce plynu a využití (tepelné motory) - vyjmenuje základní veličiny, kterými se zabývá meteorologie - zná význam meteorologie a předpovědi počasí pro různá odvětví - zná druhy tepelných motorů - uvede činnost zážehového motoru - zná činnost vznětového motoru	Tepelné jevy - Vnitřní energie tělesa - Teplota - Změna vnitřní energie tělesa konáním práce - Kalorimetrická rovnice - Vedení tepla - Šíření tepla prouděním a zářením - Tepelné motory - Skupenské přeměny - Tání a tuhnutí - Vypařování a kapalnění - Var - Sublimace a desublimace	
F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje	- uvede na příkladech z praxe periodické děje	Zvukové jevy - Vlastnosti pružných těles	

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	- vysvětlí co je kmitavý pohyb a uvede veličiny popisující tento pohyb (perioda, frekvence, okamžitá výchylka, amplituda) - zná způsoby vlnění, uvede veličiny, které popisují vlnění - zná zdroje zvuku - zná rozdělení zvuku - zná vlastnosti tónu - umí vysvětlit rozdíl mezi ozvěnou a dozvukem - zná způsoby ochrany před nadměrným hlukem - zná škodlivost nadměrného hluku	- Kmitavý pohyb - Kmitání pružných těles - Vlnění - Vlnění příčné a podélné - Zvuk, zdroje zvuku - Šíření zvuku - Ultrazvuk, infrazvuk - Vnímání zvuku, hlasitost - Záznam a reprodukce zvuku	

Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u>	<u>Žák dle svých schopností:</u>	OPAKOVÁNÍ UČIVA 8. ROČNÍKU	Ch
F-9-6-05 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívkou s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	- ověří existenci mag. pole v daném místě a charakterizuje mag. sílu jako působení mag. pole na těleso - zná druhy mag. pólů u magnetu a cívky s proudem - charakterizuje mag. pole Země - nakreslí indukční čáry mag. pole - zná rozdíl mezi stejnorodým a nestejnorodým mag. polem - zná podstatu elektromagnetu a užití v praxi - umí objasnit podstatu a složení a funkci stejnosměr. motoru - objasní elektromag. indukci při vzájemném pohybu cívky a mag. pole - zná využití elektromag. indukce v praxi - zná rozdíl mezi střídavým a stejnosměrným proudem a napětím - zná veličiny, které char. střídavý proud a napětí - znají princip vzniku střídavého napětí a proudu - zná podstatu a složení transformátoru - umí použít vztah mezi počtem závitů a napětím na cívkách v praxi - objasní funkci a princip elektromotoru	Elektrodynamika - Působení magnetického pole na vodič - Vzájemné působení vodičů - Magnetická indukce - Elektromagnetická indukce - Generátory elektrického napětí - Vlastnosti střídavého proudu - Kondenzátor a cívka - Transformátory - Třífázové napětí - Elektromotory - Elektromagnetické kmity - Elektromagnetické vlny - Bezpečnost práce s elektrickými spotřebiči	

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
	- zná užití elektromotoru - objasní funkci a princip alternátora - zná jednotlivé složky přenosové soustavy a jejich funkce		
		Elektrický proud v polovodičích - Elektrony a díry - Vliv příměsí polovodiče - PN přechod - Diody a světlo - Spínání tranzistorem - Tranzistor jako zesilovač - Integrované obvody - Využití polovodičových součástek - Jak pracuje rádio a televize	
	- charakterizuje jadernou energii jako energii nukleonů jádra atomu - charakterizuje pojem radionuklid a jejich rozdělení na přirozené a umělé - charakterizuje jaderné záření, druhy a ochranu před ním - zná podstatu štěpení jader a užití řetězové reakce v jaderných elektrárnách a atomových bombách	Atomy a záření - Historie objevu atomu a jeho struktury - Bohrov model atomu - Záření z elektronového obalu - Jádro atomu - Jaderné síly - Radioaktivita - Využití radioaktivity - Ochrana před zářením - Jaderné reakce - Řetězová reakce - Jaderný reaktor - Jaderná elektrárna - Termonukleární reakce	Ch - jaderná energie ENV - Vztah člověka k prostředí
F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet F-9-7-02 odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	- zná 8 planet sluneční soustavy a další vesmírná tělesa - odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností - zná pojem hvězdný den, sluneční den, světelný rok	Astronomie - Čím se zabývá astronomie - Slunce - Kamenné planety - Plynné planety - Malá tělesa - Keplerovi zákony - Vznik a vývoj hvězd - Zánik hvězd - Galaxie - Sluneční a hvězdný čas - Souhvězdí	

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
Žák:	<u>Žák dle svých schopností:</u> - zná značky, jednotky, hlavní vzorce - zná fyzikální veličiny z elektřiny, jejich značky, hlavně jednotky, vzorce, vztahy mezi napětím, proudem a el. odporem v el. obvodu - zná složení jednoduchého el. obvodu, nakreslí el. obvod - zná souvislost mezi měnicím se el. proudem a mag. polem, nebo měnicím se mag. polem a indukovaným střídavým proudem a napětím, užití el. indukce - zná složení atomu - zná druhy záření - vysvětlí štěpení jader a princip řetězové reakce	OPAKOVÁNÍ UČIVA 8.ROČNÍKU - Práce, výkon, energie - Elektřina - Magnetismus - Atomová fyzika	Ch
- určí v jednoduchých příkladech teplo přijaté či odevzdané tělesem	- charakterizuje vnitřní energii tělesa - porovnává vnitřní energie těles v souvislosti s teplotou tělesa - zná způsoby změny vnitřní energie těles - použ. vzorec $Q = m \cdot c \cdot (t_2 - t_1)$ pro výpočet tepla - zná vztah mezi teplem přijatým a odevzdaným tělesy - zná způsoby přenosu tepla (vedení, proudění, záření) a uvede příklady z praxe - zná způsoby přeměny skupenství - dokáže charakterizovat tyto přeměny v souvislosti se změnami vnitřní energie a částicové struktury látek - využije těchto poznatků při objasňování jevů v přírodě a v praxi - vyhledá v tabulkách teploty tání, tuhnutí, varu, měrná skup. tepla - zná hlavní faktory, na nichž závisí rychlost vypařování - využívá těchto poznatků při řešení problémů a úloh - zná rozdíl mezi varem a vypařováním - charakterizuje hlavní veličiny, na nichž závisí teplota varu a využije tyto poznatky při	TEPLO - Teplo a vnitřní energie - Výpočet tepla - Zákon zachování energie - Šíření tepla - Změny skupenství - Tání - Tuhnutí - Vypařování - Var - Kapalnění	OSV – Rozvoj schopností poznávání

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
	- řešení problémů - vysvětlí rozdíl mezi sytou a přehřátou parou, způsoby zkapalnění - objasní na tomto základě jevy spojené s kapalněním vodní páry ve vzduchu (rosa, mlha, déšť) - zná princip práce plynu a využití (tepelné motory) - vyjmenuje základní veličiny, kterými se zabývá meteorologie - zná význam meteorologie a předpovědi počasí pro různá odvětví - zná druhy tepelných motorů - uvede činnost zážehového motoru - zná činnost vznětového motoru	- Práce plynu - Meteorologie - Tepelné motory	
- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku, rozliší vhodné prostředí pro šíření zvuku - posoudí možnost zmenšování vlivu nadměrného hluku na ŽP	- uvede na příkladech z praxe periodické děje - vysvětlí co je kmitavý pohyb a uvede veličiny popisující tento pohyb (perioda, frekvence, okamžitá výchylka, amplituda) - zná způsoby vlnění, uvede veličiny, které popisují vlnění - zná zdroje zvuku - zná rozdělení zvuku - zná vlastnosti tónu - umí vysvětlit rozdíl mezi ozvěnou a dozvukem - zná způsoby ochrany před nadměrným hlukem - zná škodlivost nadměrného hluku	AKUSTIKA - Periodické děje - Kmitavý pohyb - Vlnění - Vznik a šíření zvuku - Hluk a ochrana před ním	Hv
- objasní pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet - odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	- zná 8 planet sluneční soustavy a další vesmírná tělesa - odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností - zná pojem hvězdný den, sluneční den, světelný rok	VESMÍR - Sluneční soustava a pohyby jejích těles - Hvězdy a souhvězdí - Astronomie a její vývoj	Z Projekt (v rámci opakování 6. - 9. r.)

5.2.11 Chemie (Ch)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět chemie se vyučuje na 2. stupni v 8. ročníku 2 hodiny týdně a v 9. ročníku 3 hodiny týdně. Během školního je roku zařazeno 5 žákovských laboratorních prací. Při experimentální práci jsou žáci rozděleni do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školními pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Celá výuka chemie probíhá v odborné učebně chemie. Nedílným vybavením odborné učebny je Řád učebny chemie a laboratorní řád, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Vyučovací předmět chemie využívá elementárních poznatků získaných v prvouce a přírodovědě (I. st.) a v přírodopise a fyzice (II. st.).

Chemie jako věda umožňuje žákům porozumět podstatě přírodních procesů a jejich využití v praktickém životě, včetně možných ohrožení plynoucích z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody.

Žáci získávají informace z různých oborů chemie o vybraných chemických látkách a reakcích, o bezpečném a účelném zacházení s chemickými látkami a jsou vedeni k ochraně přírody a vlastního zdraví. Předmět je svou podstatou zaměřen na rozvoj dovedností žáků na základě získávaných informací.

Nejčastějšími metodami a formami výuky je frontální výuka kombinovaná se samostatnou prací žáků, s řešením problémů, s prací ve skupinách, využívané zejména při experimentální činnosti. Do výuky jsou zařazeny laboratorní práce, demonstrační pokusy. Experimenty náročné na bezpečnost jsou žákům předváděny pomocí videoprojekce. Všichni žáci průběžně zpracovávají referáty.

Výchovné a vzdělávací strategie

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Strategie, postupy práce vedoucí ke KK
KOMPETENCE K UČENÍ	- u žáků rozvíjíme abstraktní a logické myšlení zařazováním problémových úloh, schémat, rébusů a hádanek - žákům osvětlujeme podstatu přírodních procesů - vedeme žáky k pochopení chemické provázanosti se všemi oblastmi lidské činnosti a uplatnění chemie v budoucnosti - předkládáme žákům dostatek různých textů (tabulky, grafy) a dokumentů (video, PC) k posílení samostatného vyhledávání informací - provádíme s žáky analýzu a syntézu získaných informací a následně tyto informace dokážou využít v praxi - předáváme žákům znalosti základní chemické symboliky - seznamujeme žáky s historickým i současným vývojem chemie jako vědy
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- podáváme žákům vysvětlení chemických jevů předkládáním dostatek úloh z reálného života - ponáháme žákům využívat dosavadní zkušenosti s různými typy látek - vedeme žáky k tvorbě plánu při řešení problémových úloh, odhadu výsledků a následků vzhledem k BOZ a tím k rozpoznání správného postupu řešení - učíme žáka používat, upevňovat a prohlubovat znalosti účastí na chemické olympiádě
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- vedeme žáky v jejich vyjadřování k přesnosti, stručnosti a logickému sledu - učíme žáka používat správnou terminologii, využívat znalosti symbolů nebezpečnosti látek - upevňujeme žákovu schopnost prezentace výsledků, jejich logického zdůvodnění - rozvíjíme žákovu schopnost na základě získaných znalostí nad výsledky diskutovat
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- vedeme žáka k účinné spolupráci ve skupině a k ovlivňování kvalitu práce - učíme žáka obhájit vlastní názor a vyslechnout názor druhých - rozvíjíme žákovu schopnost sebehodnocení - posilujeme u žáka pocit partnerství - motivujeme žáka ke kvalitním výsledkům pochvalou
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- u žáků cíleně posilujeme schopnost rozhodnout se poskytnout pomoc v krizových situacích a situacích ohrožujících zdraví člověka - vedeme žáky k pochopení, dodržování a prosazování základních pravidel ochrany životního prostředí - seznamujeme žáky s vlastnostmi a účinky chemických látek na živý organismus a tím přispíváme k posilování protidrogové prevence
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- rozvíjíme u žáka dovednosti spojené s pozorováním a prováděním jednoduchých chemických pokusů - rozvíjíme u žáka schopnost propojit teoretické a praktické znalosti - seznamujeme žáka se zásadami bezpečného používání chemických látek, laboratorních pomůcek a provozními pravidly odborné učebny chemie - dohlídíme, aby žáci dbali na ochranu zdraví vlastního i ostatních - vedeme žáka ke kvalitní, funkční a hospodárné práci - učíme žáka shrnout výsledky vlastní práce zápisem do laboratorního protokolu - vzhledem k budoucímu uplatnění žáků rozvíjíme a prohlubujeme některé metody laboratorní práce

Průřezová témata

Ročník	Kód TOPT	Téma
8.	ENV-2	Koloběh vody (voda - vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení) Složení vzduchu, využití, čistota vzduchu (ovzduší - význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás)
	ENV-3	Postupy při haváriích, příklady celosvětových havárií (ochrana přírody a kulturních památek - význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě; dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)
9.	ENV-3	Soli - vlastnosti, metody příprav (neutralizace), názvosloví Hydráty solí, hydrogensoli; Průmyslové využití (zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství) Paliva- typy; Uhlí, ropa, zemní plyn - vlastnosti, zpracování, dopady na ŽP (doprava a životní prostředí - význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí)
	ENV-4	Elektrochemie - elektrolýza, galvanický článek (suchý článek, akumulátor) (naš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí) Paliva- typy; Uhlí, ropa, zemní plyn - vlastnosti, zpracování, dopady na ŽP (nerovnoměrnost života na Zemi - rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás) Freony, teflon (prostředí a zdraví - rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví)

Vzdělávací obsah

Ročník: 8.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE			
<u>Žák:</u> CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	<u>Žák dle svých schopností:</u> - zná zásady bezpečnosti práce (řád odborné učebny chemie, laboratorní řád) - dovede poskytnout první pomoc a přivolat pomoc - bezpečně určí rizikovost látky na základě výstražných značek, pracuje bezpečně s běžnými látkami	- První pomoc - Bezpečnost práce v laboratoři v běžném životě - Nebezpečné látky (H, P - věty, piktogramy)	Př - člověk a zdraví Ov - mimořádné situace s únikem chemických látek
CH-9-1-03 objasní neefektivnější jednání v modelových případech havárie s únikem nebezpečných látek	- dokáže jednat v modelových případech havárie s únikem nebezpečných látek	- Postupy při haváriích, příklady celosvětových havárií spojené s úniky nebezpečných látek	ENV - ochrana ŽP při mimořádných událostech (Lidské aktivity a problémy ŽP) Z - transport ropy a havárie s tím spojené
CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek	- pozná skupenství a jejich přeměny (včetně sublimace) - dokáže určit a vyhledat základní vlastnosti látek - rozliší fyzikální a chemický děj	- Látky - vlastnosti látkové přeměny - Chemický a fyzikální děj	F - skupenské přeměny, zásady měření
SMĚSI			
CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky	- bezpečně rozliší chem. látku a směs, dokáže určit a pojmenovat konkrétní typ směsi	- Látky a směsi - Směsi stejnorodé, různorodé (typy různorodých směsí, roztoky)	
CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	- používá pojmy rozpustnost, rozpouštědlo, rozpouštěná látka, koncentrovaný, zředěný, nasycený, nenasycený - ovládá vzorec pro výpočet hmotnost. zlomku a tím i vypočítá procentuální složení roztoků, roztoky dokáže prakticky připravit	- Roztoky, složení roztoků - Hmotnostní zlomek - Koncentrace	M - procentuální výpočty
CH-9-2-03 vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek	- zná vliv teploty, míchání a plošného obsahu na rychlost rozpouštění pevné látky a dokáže uvést příklady z běžného života	- Vliv faktorů na rozpustnost látek	
CH-9-2-04 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	- zná principy oddělování složek směsí jednotlivých metod, postupy a použití v praxi, ovládá prakticky metodu filtrace a destilace, dokáže samostatně navrhnout vhodnou metodu k oddělení složek směsi	- Metody oddělování složek ze směsí	
CH-9-2-05 rozliší různé druhy vody a uvede	- zná vlastnosti vody, má všeobecný přehled o výskytu a	- Vlastnosti vody, koloběh	ENV - Základní podmínky života,

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
příklady jejich výskytu a použití CH-9-2-06 uveďte příklady znečištění vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	koloběhu vody, dokáže vyjmenovat druhy a význam vody dle obsahu látek, použití a znečištění - dokáže popsat úpravu vody - zná hlavní znečišťovatele pitné vody	- Typy vody - Úprava vody	F – vlastnosti vody Př, Z - koloběh vody
	- zná složení vzduchu, má přehled o významu (dýchání, hoření-hasicí přístroje, ozon) a využití - zná hlavní znečišťovatele vzduchu, ekologické dopady (inverze, smog)	- Složení vzduchu, využití, čistota vzduchu - Ozónová vrstva	Z - atmosféra Př - dýchání, ochrana ovzduší ENV - Základní podmínky života
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY			
CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	- má přehled o historii objevu atomu, vysvětlí vliv částicového složení na fyzikální jevy (difúze, skup.) - ovládá stavbu atomu - zná atomové veličiny - umí odvodit vznik kationtů a aniontů z atomu - s PSP dokáže nakreslit schéma nejjednodušších atomů - dokáže rozlišovat pojmy atom a molekula, vysvětlí rozdíly, dokáže zapsat a správně přečíst molekulové zápisy	- Historie, částicové složení látek, stavba atomu - Atomové veličiny - ionty - Pojem molekula	F - difúze, atom
CH-9-3-02 rolišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	- zná pojem prvek a bezpečně jej používá - ovládá české názvy a značky vybraných prvků	- Chemické prvky, pojem sloučenina - České názvy a značky prvků	F - prvky
CH-9-3-03 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	- zná princip uspořádání prvků v PSP, zná znění a význam periodického zákona - orientuje se v PSP, vyhledá prvek dle protonové číslo a naopak, používá pojem skupina a perioda, dokáže prvek zařadit do skupiny i periody - zná pojmy kovy, nekovy a polokovy, dokáže prvek zařadit, u vybraných prvků zná vlastnosti a použití	- Periodická soustava prvků - Kovy, nekovy, polokovy	F - kovy, nekovy, polokovy
CH-9-3-02 rolišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	- umí vysvětlit rozdíl mezi prvkem a sloučeninou - zná pojem elektronegativita a dokáže ji vyhledat v PSP - dokáže určit počet atomů ve vzorci - zná typy chemických vazeb a na základě elektronegativity ji dokáže u konkrétní látky určit	- Chemické sloučeniny - Chemická vazba	
CHEMICKÉ REAKCE			

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
CH-9-4-01 rozezná výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	- zná pojmy výchozí látky a produkty, pravidla zápisu chem. rovnic a chem. symboliku - dokáže slovně popsaný chemický děj zapsat chemickou rovnicí - zná prakticky důležité, jednoduché reakce a jejich zápis - umí určit typy reakcí	- Chemické reakce - Zápis chemických reakcí - Klasifikace chemických reakcí	
CH-9-4-02 přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	- dokáže zformulovat zákon zachování hmotnosti, zná jeho význam - ovládá pravidla vyčíslování chem. rovnic a dokáže rovnice samostatně vyčíslit	- Zákon zachování hmotnosti, vyčíslování - Výpočty z chemických rovnic	M - úpravy rovnic s jednou neznámou
CH-9-4-03 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	- zná pojem rychlost reakce - zná faktory ovlivňující průběh chemických reakcí, dokáže zhruba předvídat průběh a výsledky reakce	- Faktory ovlivňující rychlost chemické reakce	
ANORGANICKÉ SLOUČENINY			
	- používá pojem oxidační číslo - dokáže správně zapsat oxidační číslo - ovládá koncovky oxidačních čísel	- Oxidační číslo	
CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	- umí vysvětlit pojem halogenid - zná pravidla názvosloví halogenidů - umí vytvořit vzorec z názvu a naopak - zná vlastnosti, užití NaCl	- Halogenidy - názvosloví, vlastnosti, prakticky významný halogenid NaCl	Př - zdravá výživa a sůl, mineralogie
	- dokáže vysvětlit pojem oxid - ovládá pravidla názvosloví oxidů - umí vytvořit vzorec z názvu a naopak - zná význam a užití a dopady na ŽP - SO ₂ , NO, NO ₂ , CO, CO ₂ , CaO, SiO ₂	- Oxidy - názvosloví, vlastnosti, prakticky významné oxidy, ochrana ŽP	Př - mineralogie
	- dokáže vysvětlit pojem sulfid - ovládá pravidla názvosloví sulfidů - umí vytvořit vzorec z názvu a naopak - zná význam, průmyslové využití a dopady na ŽP- H ₂ S, PbS, ZnS	- Sulfidy - názvosloví, vlastnosti, prakticky významné sulfidy, ochrana ŽP	Př - mineralogie Z - hutnictví
CH-9-5-03 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	- zná pojem kyselinotvorný a zásadotvorný oxid, dokáže je určit - zná pojem kyselost a zásaditost roztoku - zná pojem pH stupnice, dokáže se v ní orientovat - zná pojem p H indikátor, ovládá barevné přechody vybraných	- Kyselost a zásaditost roztoků - pH (stupnice, indikátory)	Př, Z - ochrana ŽP

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
CH-9-5-02 vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	- indikátorů - umí rozlišit kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů a změřit pH s užitím univerzálního indikátorového papírku - zná podstatu vzniku kyselých dešťů a jejich vliv v přírodě - dokáže diskutovat o možných způsobech řešení	- Kyselé deště	ENV - působení kyselých dešťů a vliv na zdraví
CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	- dokáže vysvětlit pojem kyselina, zná jejich vlastnosti - ovládá pravidla názvosloví bezkyslíkatých a kyslíkatých kyselin - vytvoří vzorec z názvu a naopak - umí správně ředit roztoky kyselin, zná zásady bezpečné práce s kyselinami, dokáže poskytnout první pomoc při zasažení pokožky - zná vlastnosti, význam, průmyslové využití a dopady na ŽP- HCl, H₂SO₄, HNO₃	- Kyseliny - vlastnosti, názvosloví, pravidla BOZ a první pomoci, prakticky významné kyseliny, ochrana ŽP	
	- dokáže vysvětlit pojem hydroxid, zná jejich vl. - ovládá pravidla názvosloví hydroxidů - umí vytvořit vzorec z názvu a naopak - správně připravovat roztoky hydroxidů, zná zásady bezpečné práce s hydroxidy, dokáže poskytnout první pomoc při zasažení pokožky - zná vlastnosti, význam, průmyslové využití a dopady na ŽP - NaOH, KOH, NH₄OH, Ca(OH)₂	- Hydroxidy - vlastnosti, názvosloví, pravidla BOZ a první pomoci, prakticky významné hydroxidy, ochrana ŽP	

Pozn.:

Vzhledem k navýšení hodinové dotace v 9. ročníku, je část učiva - konkrétně téma Soli – přesunuto do 9. ročníku. Tato změna bude v 8.ročníku využita k důkladnějšímu upevnění a prohloubení pro žáky náročnějších celků jako jsou výpočty složení látek, chemické rovnice či názvosloví.

Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	<u>Žák dle svých schopností:</u> - dokáže vysvětlit pojem sůl - zná různé metody příprav solí a dokáže uvést konkrétní příklady - zná pojem neutralizace - obecně vých. látky a produkty, dokáže zapsat konkrétní chemické reakce, zná	- Soli kyslíkaté a bezkyslíkaté - vlastnosti, metody příprav (neutralizace), názvosloví, - Hydráty solí, hydrogensoli - Průmyslové využití	- Př - mineralogie, - trávení - ENV - Lidské aktivity a problémy ŽP - vliv hnojení na kvalitu plodin, vod, atd. (konkrétní příklady - rekreač.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
	praktické využití, umí ji správně provést - zná obecné vlastnosti solí - ovládá pravidla názv. solí - umí vytvořit vzorec z názvu a naopak - ovládá pojmy hydráty solí a hydrogensolí, zná vzorce a názvy významných zástupců, zná využití v praxi, dokáže popsat princip vzniku krasových jevů a tvrnutí sádry - zná příklady použití solí z praxe - hnojiva, stavební pojiva, vápenec - zná princip výroby páleného vápna a hašeného vápna		střediska, alergie,...)
CHEMICKÉ REAKCE			
CH-9-4-01 rozezná výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	- ovládá pojem redoxní reakce, oxidace, redukce, - pozná redoxní reakci, dokáže určit oxidační čísla a určit a graficky znázornit oxidaci a redukci v reakci - má přehled o redoxních vlastnostech kovů, ovládá řadu reaktivity kovů a na jejím základě dokáže předvídat, zda reakce proběhne - zná princip výroby surového železa a oceli - umí vysvětlit princip koroze kovů a navrhnout způsoby ochrany kovů - ovládá pojem elektrolýza, dokáže popsat děje na elektrodách při elektrolýze roztoku NaCl, zná příklady průmyslového využití elektrolýzy - ovládá pojem galvanický článek, suchý článek, akumulátor, dokáže popsat děje na elektrodách, zná příklady průmyslového využití	- Redoxní reakce, - Výroba Fe, oceli, koroze - Chemie a elektřina - elektrolýza, galvanický článek (suchý článek, akumulátor)	ŽP (sběr baterií, akumulátorů) ENV - Vztah člověka k prostředí - sběr starých kovů, recyklace Fy - elýza, galvanický článek, koroze Z - naleziště rud, hutnictví, ocelářský průmysl Ch 8.roč. - typy reakcí, kovy TČ - výroba železa a oceli
ORGANICKÉ SLOUČENINY			
CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	- zná pojem termochemická reakce - exotermní a endotermní, bezpečně je rozlišuje - dokáže vysvětlit pojem palivo, umí je třídít dle stáří, původu, skupenství - dokáže rozlišit obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - umí zhodnotit vlastnosti uhlí	- Termochemické reakce - Paliva- typy - Uhlí, ropa, zemní plyn - vlastnosti, zpracování, dopady na ŽP	ENV - Lidské aktivity a problémy ŽP - produkty spalování paliv a jejich dopady na ŽP (kyselé deště, skleníkový efekt), ekologické katastrofy

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
	z hlediska ŽP, popsat zpracování surového uhlí a dokáže posoudit využití dle současných trendů - umí zhodnotit vlastnosti ropy z hlediska ŽP, popsat zpracování surové ropy a následné zpracování ropných produktů (benzin, nafta), dokáže posoudit využití - zhodnotí vlastnosti zemního plynu z hlediska ŽP a dokáže posoudit využití - samostatně dokáže navrhnout alternativní zdroje energie - ovládá pravidla bezpečnosti práce při manipulaci s hořlavými látkami - umí poskytnout první pomoc při popáleninách - zná způsoby hašení požáru (typy a užití hasicích přístrojů)	- Alternativní zdroje energie - BOZ a první pomoc při práci s hořlavými látkami, hasicí přístroje	spojené s haváriemi tankerů Vztah člověka k prostředí - význam alternativních zdrojů energie - Z - naleziště a transport uhlí, ropy, zemního plynu, alternativní energie v ČR - Př - ekologie a rekultivace
CH-9-6-01 rozezná nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	- zná pojem uhlovodíky - ovládá základní pravidla pro tvorbu uhlovodíkových vzorců (čtyřvaznost uhlíku, zápis vazeb) - bezpečně rozlišuje typy řetězců - otevřený, uzavřený, větvený, nevětvený - ovládá homologickou řadu uhlovodíků - C₁-C₁₀ - zná pojem alkan, alken, alkin, cyklické uhlovodíky, areny - dokáže uhlovodíky zařadit, zapsat molekul., strukturní a racionální vzorce, vybrané sloučeniny dokáže pojmenovat systematicky i triviálně (u arenů umí vysvětlit specifickou strukturu) - umí sestavit modely uhlovodíků - dokáže popsat vlastnosti, průmyslové využití nejdůležitějších zástupců (metan, etan, propan, butan, eten, etin, cyklohexan, benzen, naftalen, toluen, styren- zná účinky arenů na lidský organismus) - ovládá pravidla pro práci s organickými rozpouštědly	<u>Uhlovodíky</u> - Charakteristika - Homologická řada - Alkany - Alkeny - Alkiny - Cyklické uhlovodíky - Areny - Modely uhlovodíků - Pravidla bezpečné práce s organickými látkami	Ov, Vz - odpovědnost za vlastní chování při práci s organickými rozpouštědly (protidrogová prevence)
CH-9-6-03 rozezná vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich	- ovládá pojem uhlovodíkový derivát, charakteristická	<u>Deriváty uhlovodíků</u> - Charakteristická skupina, uhlovodíkový zbytek,	ENV - Vztah člověka k prostředí - vliv freonů

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
zdroje, vlastnosti a použití	skupina, uhlovdíkový zbytek - zná rozdělení derivátů na základě charakteristické skupiny - umí odvodit obecný vzorec derivátů - dokáže derivát bezpečně zařadit - umí sestavit jednoduché modely derivátů uhlovdíků 1. Halogenderiváty - zná význam freonů, vlastnosti, použití a dopad na ŽP (ozon) - uvádí vlastnosti a použití teflonu 2. Kyslíkaté deriváty - dokáže rozlišit odlišnou strukturu alkoholů a fenolů - vybrané sloučeniny alkoholů dokáže zapsat strukturálním molekulárním, racionálním vzorcem a pojmenovat je systematicky i triviálně - popíše vlastnosti, průmyslové využití nejdůležitějších zástupců (etanol - vysvětlí princip kvašení, pojem denaturovaný líh, metanol - zná důsledky působení metanolu a etanolu na člověka, glycerol) - vysvětlí strukturu, zapíše vzorec, popíše vlastnosti a prům. použití fenolu - dokáže rozlišit odlišnou strukturu aldehydů a ketonů - vybrané sloučeniny aldehydů dokáže zapsat struktur., molekul., racionál. vzorcem a pojmenovat je systematicky i triviálně - dokáže popsat vlastnosti, účinky na lid. organismus a průmyslové využití nejdůležitějších zástupců, (acetaldehyd, formaldehyd) - vysvětlí strukturu, zapíše vzorec, popíše vlastnosti účinky na lid. organismus a prům. využití acetonu - zná pravidla bezpečné práce - vybrané sloučeniny karboxylových kyselin dokáže zapsat struktur., molekul., racionál. vzorcem a pojmenovat je systematicky i triviálně	skupiny derivátů Halogenderiváty - Freony, teflon Kyslíkaté deriváty - Alkoholy - Fenoly <u>Karboxylové sloučeniny</u> - Aldehydy - Ketony <u>Karboxylové kyseliny</u> <u>Aminokyseliny</u>	na ozonovou vrstvu Ov, Vz - nebezpečí užíváním alkoholických nápojů, záměny metanolu a etanolu při domácích výrobcích, nebezpečí vzniku závislosti na alkoholu (protidrogová prevence) Vz - prevence před návykovými látkami, ochrana zdraví - alkoholické nápoje Př - názory na pokusy s DNA, klonování Př - DNA, RNA

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
	- dokáže popsat vl., prům. využití nejdůležitějších zástupců (kyselina mravenčí, octová) - zná pojem vyšší kyseliny- ovládá racionální vzorec kys. palmitové, stearové a olejové - zná pojem aminokyseliny – nukleové kyseliny, DNA, RNA - zná pojem estery - dokáže vysvětlit princip esterifikace a jednoduché reakce zapsat - vysvětlí rozdíl mezi neutralizací a esterifikací, mezi solí kyseliny a esterem kyseliny - zná nejdůležitější vlastnosti	<u>Estery</u> - Esterifikace, neutralizace	
CH-9-6-04 orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovinách, tucích, sacharidech CH-9-6-05 určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu CH-9-6-06 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	- ovládá pojmy monomer, polymer, makromolekula - zná pojem sacharidy - vysvětlí vznik v přírodě, dokáže popsat fotosyntézu, zapíše ji chemickou rovnicí, orientuje se ve výchozích látkách a produktech, zná podmínky nutné pro průběh fotosyntézy - rozlišuje sacharidy podle stavby - zná výskyt, vlastnosti, význam pro organismy a použití u vybraných sacharidů (glukóza, fruktóza, sacharóza, škrob, glykogen, celulóza) - zná pojem tuky - vysvětlí vznik tuků, uvede chemickou rovnici - rozliší tuky dle původu, skupenství, uvede příklady - uvede způsoby získávání - popíše ztužování tuků, význam, vysvětlí pojem žluknutí tuků - dokáže popsat výrobu mýdla, zná schéma chem. rovnice výroby, dopady na ŽP - zná pojem bílkoviny - uvede strukturní podstatu, vznik a hlavní potravní zdroje - zná význam DNA, RNA - zhodnotí význam bílkovin pro lidský organismus, zná funkce - vysvětlí pojem denaturace bílkovin, zhodnotí klady a zápory - zná pojem enzymy – určí vlastnosti, význam - uvede příklady využití enzymů v biotechnologiích, popíše	<u>Přírodní látky</u> - Sacharidy - Tuky - ztužování, zmýdelňování - Bílkoviny - denaturace - Enzymy	Př - fotosyntéza Z - pěstování cukrovky a papírenský průmysl v ČR Vp - domácnost - cukry a energetická hodnota pokrmů Př - zdravá výživa, cholesterol Vp - domácnost - tuky Př - zdravá výživa, DNA, RNA Vp - domácnost - bílkoviny Př - lidské enzymy a jejich funkce Vz - osobní zodpovědnost za svoji výživu, zásady zdravé výživy Vz - domácnost – vitaminy

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
	výrobu piva - zná význam, funkce a hlavní potravní zdroje vitaminů A, B, C, D, E, K - zná význam hormonů, uvádí příklady - zná pojem alkaloidy - uvede chemickou podstatu, vlastnosti - zná nebezpečné vlastnosti alkaloidů a dokáže diskutovat o jejich zneužívání na výrobu drog a o nebezpečí vzniku závislosti - uvede příklady a zhodnotí dostupnost pro mládež (morfin, kodein, heroin, kokain, LSD, nikotin, kofein)	- Vitaminy - Alkaloidy - drogová závislost	Vz - postoj jednotlivců k užívání drog, protidrogová centra Protidrogový preventista Př, Vz - drogy
CHEMIE A SPOLEČNOST			
CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	- umí vysvětlit pojem plasty a rozdíl mezi plasty a přírodními materiály - zná obecné vlastnosti - vysvětlí pojem polymerace a polymer, zná chem. rovnice polymerace a pravidla sestavování těchto reakcí - ovládá zkratky, vlastnosti, výrobu, použití plastů-PE, PP, PET, PVC, PS - zná pojem syntetická vlákna - uvede příklady a jejich vlastnosti – silon, nylon - zhodnotí klady a zápory ve využívání syntetických vláken silonu a nylonu - navrhuje způsoby likvidace plastů- recyklace - orientuje se v problematice plasty versus ŽP - zná pojem pesticidy, dokáže určit skupiny dle účelu – insekticidy, herbicidy, fungicidy, rodenticidy, uvádí některé příklady, zná dopady používání na ŽP - zná pojem léčiva – jejich vlastnosti a význam - rozlišuje skupiny – analgetika, anestetika, antidepresiva, hypnotika, sedativa a chemoterapeutika, zná účel používání a příklady - zná pojem detergenty, jejich význam, obecné složení, rozlišuje hydrofobní a hydrofilní složku tenzidu	<u>Uměle vyráběné látky</u> - Plasty - Syntetická vlákna - Pesticidy - Léčiva, návykové látky - Detergenty	ENV - výroba a zpracování plastů jako problém ŽP ENV - vliv používání pesticidů na ekosystém OSV - vlastní zodpovědnost k používání léčiv a nebezpečí jejich zneužívání Protidrogový preventista Př, Vz - návykové látky ENV - znečišťování odpadních vod detergenty

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	- popíše princip čistícího účinku, uvede příklady, zhodnotí vliv na ŽP - používá pojem výbušniny, podle použití dělí skupinu na střeliviny, trhavinu a třaskaviny, uvádí příklady - rozliší na základě výstražných značek látky výbušné a hořlavé, zná pravidla bezpečné práce s hořlavými látkami, zná třídy nebezpeč., dokáže aplikovat teoretické znalosti hašení požárů v praxi - zná význam hnojiv, rozdělení podle původu a složení - zná názvy běžně užívaných hnojiv - má přehled o běžně užívaných staveb. materiálech a pojivech - objasní význam odpadů, dokáže je třídít podle zdroje a charakteru, zná způsoby zpracování odpadů - recyklace, kompostování, skládky, spalování, samostatně navrhuje způsoby zpracování různých typů odpadů - zná významné chemické závody v ČR, jejich výroby a rizika - ovládá pravidla bezpečné práce s chemickými látkami	- Výbušniny a hořlaviny - Průmyslová hnojiva - Stavební materiály a pojiva - Odpady a jejich likvidace, recyklace - Chemický průmysl ČR - Pravidla BOZ a laboratorní řád	Ch – 9. roč. tuky a mýdla OSV - vlastní zodpovědnost při používání zábavné pyrotechniky a hrozící nebezpečí při neodborné manipulaci OSV - zodpovědný přístup k hořlavinám a dodržování pravidel bezpečné práce s hořlavými látkami v praxi ENV - dopady používání hnojiv na ŽP Ch 9.roč. - soli Pp- hnojiva Ch 9.roč. - soli VMEGS - odpady jako globální problém OSV - osobní postoj k recyklaci v domácnostech Z - chemický průmysl v ČR OSV - zodpovědný přístup k chemickým látkám a dodržování pravidel bezpečné práce s chem. látkami v praxi Ch – 8.roč.

V průběhu roku jsou zařazovány projekty a soutěže dle aktuálních možností, např.: Světová naleziště a těžba surovin, chemické výroby (cukr, papír, pivo, sklo, porcelán, keramika aj.), drogy NE,....

5.2.12 Přírodopis (Př)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku. Hodinová dotace je v 6. - 7. roč. 2 hodiny týdně, v 8. – 9. roč. 1 hodina týdně.

Výuka probíhá v odborné učebně přírodopisu, v odborné učebně pěstičství, v kmenových třídách a dle možností i v terénu. Nedílnou součástí odborné učebny je Řád učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Vzdělávací předmět přírodopis navazuje na znalosti předmětu Přírodověda I. st. Vzdělávání v předmětu přírodopis směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny, poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům, umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Předmět podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování, učí aplikaci přírodovědných poznatků v praktickém životě, vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích, seznamuje žáka se stavbou živých organismů.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury

- přírodovědné vycházky s pozorováním
- laboratorní práce
- krátkodobé projekty

Výchovné a vzdělávací strategie

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Strategie, postupy práce vedoucí ke KK
KOMPETENCE K UČENÍ	- učíme žáka správně chápat spjatost člověka a jeho života s přírodou a jejími zákonitostmi - předkládáme žákům dostatek informačních zdrojů (video, PC...) - učíme žáka samostatně vyhledávat a třídit informace, samostatně pozorovat a experimentovat, výsledky porovnávat a vyvozovat z nich závěry - učíme žáka operovat s odbornými termíny, znaky a symboly, uvádět věci do souvislostí
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- předáváme žákům takové poznatky, dovednosti a metody pozorování, jichž by mohli využívat v dalším vzdělávání i praktickém životě - žákům předkládáme dostatek témat k referátům - motivujeme žáky k získávání zkušeností k řešení problémů prostřednictvím účasti v přírodovědných soutěžích a olympiádách - učíme žáka rozpoznávat problémy (ekologické hledisko), přemýšlet o způsobech řešení na základě vlastního úsudku - využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování nových variant řešení - žáka podporujeme v kritickém myšlení, vedeme ho ke schopnosti vyjádřit uvážlivé rozhodnutí, které si žák dokáže obhájit
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- vedeme žáka k hodnocení jednání svého i ostatních lidí ve vztahu k životnímu prostředí jako celku - učíme žáka pracovat s různými typy materiálů a pomůcek (odborný text, pramen, atlas, graf, názorná pomůcka, audiovizuální technika,...) - vedeme žáka k využívání komunikačních a informačních prostředků k prezentaci názoru - žákům umožníme účast na odborných besedách
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- u žáků rozvíjíme uvědomování si důležitosti vztahu ke spolužákům při skupinové práci - vedeme žáky k upevňování schopnosti přebírat, pracovní vedení ve skupině - sebevědomí žáků posílujeme pochvalou a hodnocením
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- ponáháme žákům vytvořit si ucelenou představu o vztazích v přírodě - seznamujeme žáky s mnohotvárnými formami života na Zemi - pomáháme žákovi pochopit základní ekologické souvislosti a problémy, podporujeme jeho odpovědnost za zachování života na Zemi – ekologické cítění - žáka vedeme ke schopnosti rozhodnout se v zájmu podpory a ochrany životního prostředí a zdraví člověka
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- pomáháme žákovi s osvojením poznatků, dovedností a metod vedoucích ke správnému pozorování živé a neživé přírody - vedeme žáka k tomu, aby přistupoval k pracovní činnosti nejen z hlediska kvality a hospodárnosti, ale i z hlediska ochrany zdraví svého i ostatních (ochrana životního prostředí) - vedeme žáka k dodržování pravidel BOZ zejména při praktických cvičeních a laboratorních pracích

Průřezová témata

Ročník	Kód TOPT	Téma
6.	ENV-1	Rostliny, houby, živočichové; Lišejníky (les - les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa)
	ENV-2	Rostliny, houby, živočichové; Lišejníky (ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás)
7.	ENV-1	Organismy a prostředí - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému (les - les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa; lidské sídlo – město – vesnice - umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky; kulturní krajina - pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)
8.	ENV-2	Dýchací soustava; Vylučovací soustava (voda - vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší - význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás)
	MKV-1	Vývoj člověka (člověk jako nedílná jednotka tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; respektování zvláštností různých etnik - zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)
9.	ENV-4	Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí (nerovnoměrnost života na Zemi - rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)

Vzdělávací obsah

Ročník: 6.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
Žák: P-9-1-01 rozezná základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů P-9-1-02 popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody P-9-8-02 dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody P-9-1-03 rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů P-9-1-04 třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších	Žák dle svých schopností: - vysvětlí, co zkoumají jednotlivé biologické vědy - uvede příklady rozmanitosti přírody - popíše buňku, vysvětlí funkci organel - vysvětlí rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou - pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát - vysvětlí rozdíl mezi nebuněčným, jednobuněčným a mnohobuněčným organismem, uvede příklady - vysvětlí pojmy: pletivo, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus - vymezí základní projevy života, uvede jejich význam - dokáže roztřídit organismy do říší - pochopí rozdíl mezi bakterií a virem - na příkladech řas, kvasinek a	- Země - vznik a stavba Země - Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam - výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života - Základní struktura života - buňka, pletiva, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné - Projevy života: fotosyntéza, dýchání, výživa, růst, rozmnožování, dráždivost, vývin - Třídění organismů - Viry, bakterie - výskyt,	Z - Planeta Země ENV - rozmanitost přírody, probouzení citového vztahu Ch - kyslík, sacharidy

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
taxonomických jednotek P-9-1-05 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti P-9-1-06 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů P-9-1-07 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků P-9-2-02 vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích P-9-2-03 objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	prvků, vysvětlí pojmy producent, konzument a reducent - pochopí nezbytnost jednotlivých složek v potravním řetězci - zná význam řas a vybrané zástupce - umí vysvětlit rozdíl ve stavbě buňky hub a rostlin - umí popsat jednotlivé části hub - zná význam hub v přírodě i pro člověka, rozlišuje mezi parazitismem a symbiózou - pozná (i s pomocí atlasu) naše nejznámější jedlé a jedovaté houby - vysvětlí rozdíl mezi stélkou a tělem vyšších rostlin - pozná lišejník zeměpisný - popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - porovná stavbu těla tasemnice a škrkavky - rozlišuje vnitřní a vnější parazity - podle char. znaků rozlišuje plže, mlže, hlavonožce - pochopí vývojové zdokonalení stavby těla - rozlišuje vodní a suchozemské druhy - pozná vybrané zástupce (hlemýžď, páskovka, škeble, srdcovka, sépie) - zná jejich význam a postavení v přírodě - popíše tělo žížaly a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů - vysvětlí význam žížaly v přírodě - dokáže popsat vnější i vnitřní stavbu těla členovců - rozlišuje jednotlivé třídy členovců podle char. znaků - uvede nejznámější zástupce jednotlivých tříd - dokáže popsat tělo včely medonosné jako modelový příklad hmyzu - rozlišuje proměnu dokonalou a nedokonalou - orientuje se v nejznámějších	význam a praktické využití <u>Jednobuněčné organismy:</u> - Rostliny, houby, živočichové - Houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy - Houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami - Lišejníky - stavba, symbióza, výskyt a význam <u>Mnohobuněčné organismy:</u> - Nižší rostliny - Vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů -prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci - Organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému - Praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem),	ENV - neléčit virová onemocnění antibiotiky ENV – Základní podmínky života - potravní řetězec, zachování rovnováhy ENV – Ekosystémy - význam lesa, ubývání lesních porostů, emise, imise ENV - Ekosystémy - symbióza, lišejníky jako indikátory čistoty ovzduší Př - 8. r. - roztoči a onemocnění nervové soustavy ENV, Ch - insekticidy

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
	- řádech hmyzu a pozná vybrané zástupce - zhodnotí pozitivní i negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu - pochopí význam ostnokožců z vývojového hlediska	- zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů - Významní biologové a jejich objevy	

Celou výukou se prolíná: aplikace praktických metod poznávání přírody, dodržování základních pravidel bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody.

Ročník: 7.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů P-9-4-02 rozdlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin P-9-4-03 odvodí na základě porovnání základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy	<u>Žák dle svých schopností:</u> - vysvětlí význam a zásady třídění organismů - zná jednotlivé taxonomické jednotky - porovná vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - dokáže rozdělit zástupce do jednotlivých tříd a chápe vývojové zdokonalování - vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí - pozná vybrané zástupce ryb - rozlišuje nejznámější mořské a sladkovodní ryby - rozumí postavení ryb v potravním řetězci, význam ryb v potravě člověka - pozná vybrané zástupce obojživelníků - vysvětlí přizpůsobení obojživelníků vodnímu prostředí - pozná vybrané zástupce plazů - seznámí se s exotickými druhy plazů a možnostmi jejich chovu v teráriích - zná význam plazů v potravním řetězci - chápe vývojové zdokonalení stavby těla ptáků, jejich přizpůsobení k letu - pozná vybrané zástupce a dokáže je podle znaků rozdělit do nejznámějších řádů (pěvci, dravci, hrabaví, atd.) - přizpůsobení prostředí	- Význam a zásady třídění organismů - Vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) - Rozšíření, význam a ochrana živočichů - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společnost - Projevy chování živočichů - Organismy a prostředí - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v	Z -rozšíření organismů, migrace D – rybníkářství v Čechách ENV - zamořené vodní plochy, ekologické havárie ENV – ptačí krmítka, co je vhodné? Z – cesty ptáků ENV – chov andulek, papoušků ENV – Ekosystémy - chov domácích savců

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům P-9-3-02 porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku P-9-3-03 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin P-9-3-04 rolišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů P-9-3-05 odvodí na základě pozorování přírody závislost a příčinnost některých rostlin podmínkám prostředí P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody P-9-8-02 dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	- zná zástupce tažných a přezimujících ptáků - popíše stavbu těla savců a základní charakteristiku - podle charakteristických znaků rozlišuje základní řády savců a správně rozřídí vybrané zástupce - vysvětlí příčinnost savců prostředí a způsobu života (např. kytovci, netopýři, krtek, apod.) - pozná vybrané zástupce - zná význam těchto živočichů v přírodě i pro člověka, jejich postavení v ekosystému - vysvětlí vývoj rostlin - dokáže rozlišit nižší a vyšší rostlinu - zná příklady výtrusných rostlin - vybrané zástupce rozlišuje na mechorosty a kapradorosty - vysvětlí význam výtrusných rostlin v přírodě - vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami - podle charakteristických znaků rozlišuje hlavní zástupce nahosemenných rostlin - zná význam lesa a způsoby jeho ochrany - vysvětlí funkce jednotlivých částí rostlinného těla - (kořen, stonek, list, květ, plod) - pochopí význam charakteristických znaků pro určování rostlin - vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou a uvede konkrétní příklady - rozliší podle morfologických znaků základní čeledi rostlin - zná významné zástupce jednotlivých čeledí a dokáže je rozřídít - vysvětlí význam lučních porostů - zná příklady a využití kulturních plodin - pracuje s atlasy a zjednodušenými klíči rostlin	ekosystému - Praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů - Významní biologové a jejich objevy - Anatomie a morfologie rostlin - stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) - Fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování - Systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapradorostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných); jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců - Význam rostlin a jejich ochrana - Ochrana přírody a životního prostředí - globální problémy a jejich řešení, chráněná území	ENV – Ekosystémy - význam lesa, ochrana lesů ENV - Ekosystémy - léčivé rostliny, bio - produkty ENV – Ekosystémy - umělé ekosystémy, zásahy člověka

Celou výukou se prolíná: aplikace praktických metod poznávání přírody, dodržování základních pravidel bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody.

Ročník: 8.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života P-9-5-05 aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla	<u>Žák dle svých schopností:</u> - umí zařadit člověka do systému živočišné říše, charakterizovat biologické znaky lidského a živočiš. organismu - umí vysvětlit vývoj člověka - zná lidské rasy a jejich char. znaky - umí vysvětlit pojmy: buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus - zná stavbu a funkci jednotlivých tkání lidského těla - zná význam soustav tvořící oporu a tvar těla a umožňující pohyb - dovede pojmenovat základní kosti a svaly - zná příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci - dovede vysvětlit, jak tělo získává energii - umí pojmenovat a popsat části trávicí soustavy a zná jejich funkci - zná příčiny nemocí trávicí soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci - umí pojmenovat a popsat části dýchací soustavy - vysvětlí činnost dýchací soustavy v práci a při zátěži - zná příčiny nemocí dýchací soustavy, prevence, zásady první pomoci - zná složení krve a funkci jednotlivých částí krve - zná stavu srdce a druhy cév - umí vysvětlit činnost srdce a celé oběhové soustavy - zná příčiny nemocí oběhové soustavy a krve, jejich prevenci a zásady první pomoci - zná stavbu a funkci vylučovací soustavy - zná příčiny onemocnění vylučovací soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci - zná význam a stavbu kůže - zná příčiny onemocnění soustavy kožní, jejich prevence a zásady první pomoci - zná stavbu nervové soustavy - umí popsat činnost nervové soustavy - umí popsat části mozku a jejich	- Vývoj člověka - Fylogeneze a ontogeneze člověka - rozmnožování člověka - <u>Anatomie a fyziologie</u> - Stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla - Orgány, orgánové soustavy - Opěrná soustava - Pohybová soustava - Trávicí soustava - Dýchací soustava - Oběhová soustava - Vylučovací soustava - Řídící soustava - Vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti	MKV – Kulturní diferenciacie - rasy, národnostní menšiny D - vývoj člověka Tv - význam posilování, udržování kondice F - zákon zachování energie, přeměna energie Ch - cukry, tuky, bílkoviny Ch - oxidy, spalování ENV – Základní podmínky života – vzduch, čistota ovzduší ENV – Základní podmínky života - pitný režim, ochrana vodních zdrojů - udržitelný rozvoj

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
	význam - zná příčiny nemocí nervové soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci - zná stavbu a funkci zrakového, sluchového a rovnovážného ústrojí - zná příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci - zná nejdůležitější hormony lidského těla a jejich vliv na řízení lid. organismu - umí popsat stavu a funkci mužské a ženské pohlav. sou. - vysvětlí způsob oplození - zná nebezpečí přenosu pohlavních chorob - popíše jednotlivé etapy života - zná vliv vnějšího prostředí na zdraví člověka - zná návykové látky a jejich nebezpečí - vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismu	- Rozmnožovací soustava - Nemoci, úrazy, prevence - příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie - Životní styl - pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka - Dědičnost a proměnlivost organismů - podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení	Vz - sexualita, pohlavně přenosné choroby Vz - nebezpečí návykových látek, kouření, alkoholismus

Celou výukou se prolíná: aplikace praktických metod poznávání přírody, dodržování základních pravidel bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody.

Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody P-9-8-02 dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody P-9-6-01 objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života P-9-6-02 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek P-9-6-03 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody P-9-6-04 porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy	<u>Žák dle svých schopností:</u> - vysvětlí teorii vzniku Země - objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života - rozliší prvky souměr. krystalu - orientuje se ve stupnici tvrdosti - podle char. vlastností rozpozná vybrané nerosty - zná význam některých důležitých nerostů (rudy) - rozlišuje horniny vyvěřelé, usazené a přeměněné a popíše způsob jejich vzniku - zná význam a použití důležitých hornin (žula, vápenec, břidlice) - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů - uvede konkrétní příklad vnitřních a vnějších geol. dějů - popíše druhy zvětrávání - dokáže popsat vlivy erozí ve svém okolí (skalní města) - porovná význam půdních	- Země - vznik a stavba Země - Nerosty a horniny - vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie - Vnější a vnitřní geologické procesy - příčiny a důsledky - Půdy – složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam	Z - planeta Země, stavba F, Ch - terminologie, rozpustnost Ch - chemické vzorce, značky prvků Z - vznik pohoří, pohoří v ČR, ve světě Ch - působení vody ve vápencích

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
v naší přírodě P-9-6-05 rolišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků P-9-6-06 uveče význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi P-9-7-01 uveče příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi P-9-7-02 rolišuje a uveče příklady systémů organismů-populace, společenstva, ekosystémy; na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam P-9-7-04 uveče příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	činitelů pro vznik půdy - rolišuje hlavní půdní typy a půdní druhy - popíše teorii o vzniku a vývoji života na Zemi - rolišuje jednotlivé geologické éry podle charakteristických znaků a typických organismů - orientuje se v základních ekolog. pojmech (ekosystém, potravní řetězec, populace, společenstvo, biom) - rolišuje živé a neživé složky životního prostředí - uveče konkrétní příklad potravního řetězce a vysvětlí důsledky oslabení jednoho článku řetězce - vysvětlí základní vztahy mezi populacemi a uveče konkrétní příklady parazitismu a symbiocy - uveče příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a jejich důsledky pro rovnováhu ekosystémů - sleduje aktuální stav životního prostředí - chápe principy trvale udržitelného rozvoje - rolišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - orientuje se v globálních problémech biosféry - vysvětlí podstatu pohlav. a nepohlav. rozmnož a jeho význam z hlediska dědičnosti - uveče příklady dědičnosti v praktic. životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů - zná pojem gen, křížení, genové inženýrství	pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace - Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí - Geologický vývoj a stavba území ČR – Český masiv, Karpaty - Podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka - Mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi - Ochrana přírody a životního prostředí - globální problémy a jejich řešení, chráněná území	ENV - Vztah člověka k prostředí - aktivní přístup k ochraně ŽP, principy udržitelného rozvoje VZ - geneticky upravené potraviny, léčba vrozených vad, úpravy geonomu Ch - nukleové kyseliny

Celou výukou se prolíná: aplikace praktických metod poznávání přírody, dodržování základních pravidel bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody.

5.2.13 Zeměpis (Z)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku. Hodinová dotace je 1 hodina týdně v 6. ročníku, v 7. ročníku a v 9. ročníku. V 8. ročníku byla hodinová dotace stanovena na 2 hodiny týdně.

Zeměpis se vyučuje v odborné učebně s využitím veškeré dostupné techniky. Řád učebny zeměpisu je nedílným vybavením učebny, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka závazné.

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot a lidských výtvorů
- podpoře ochrany životního prostředí
- rozvíjení logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praxi

Formy a metody práce:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce – využití map, pracovních listů, časopisů, internetu
- praktické vycházky s pozorováním a zaměřením na topografii
- projektová výuka

Výchovné a vzdělávací strategie

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Strategie, postupy práce vedoucí ke KK
KOMPETENCE K UČENÍ	- utváříme žákovu představu o jedinečnostech Země jako vesmírného tělesa, o geografických objektech a jevech - předáváme žákovi ucelenou představu o přírodních, hospodářských a sociálních poměrech v rámci kontinentů a států - vedeme žáka k osvojení základních pravidel geografické orientace - učíme žáka aktivně vyhledávat a třídit informace a využívat jich v procesu učení i v praktickém životě (PC gramotnost) - učíme žáka používat správnou symboliku (turistika, topografie) a vysvětlí ji
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- prostřednictvím rébusů, křížovek, náčrtků a map učíme žáka vyřešit zeměpisné otázky a úkoly, promyslet a naplánovat způsob řešení problémů, využívat vlastního úsudku a zkušeností - učíme žáka ověřit prakticky správnost řešení a osvědčené postupy aplikovat při řešení obdobných problémů - seznamujeme žáka s reálnými úlohami ze života
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- žáka vedeme ke komunikaci používáním správné terminologie, prezentací vlastních názorů použitím referátů nebo skupinových prací - učíme žáka pracovat s různými typy textů a záznamů, s obrazovým materiálem, využívá různých informačních a komunikačních zdrojů pro účinnou komunikaci s okolím
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- u žáka podporujeme zdravé sebevědomí - žáka vedeme k sebehodnocení a ke schopnosti práce ve skupině
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- učíme žáka posuzovat a srovnávat sociální a hospodářské jevy vlastní zemi s jevy v evropském a celosvětovém měřítku - podněcujeme u žáka trvalý zájem o poznávání různého způsobu života a tradic - u žáka posilujeme chápání zvláštností lidských ras, národů a kultur, vážit si jejich přínosu pro rozvoj lidské společnosti - vedeme žáka k toleranci odlišných kultur v globálním měřítku - prohlubujeme žákovo pojetí moderního člověka ve vztahu k ŽP
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- vedeme žáka k samostatné práci s mapou, grafy a statistickými materiály

Průřezová témata

Ročník	Kód TOPT	Téma
6.	OSV-10	Měření na mapách; Azimut (zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětů)
	ENV-1	Biosféra (les - produkční a mimoprodukční významy lesa; vodní zdroje - důležitost pro krajinnou ekologii; moře - druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého; tropický deštný les - porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás)
7.	VMEGS-2	Zeměpis světadílů (evropské krajiny; Evropa a svět)
	MKV-4	Zeměpis světadílů (multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování)
8.	VMEGS-3	Rozmístění obyvatelstva; Hustota a sídla; Oblasti Evropy; Regiony ČR (Evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; co Evropu spojuje a co ji rozděluje)
	OSV-10	Regiony ČR (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí problémy v mezilidských vztazích)
9.	MKV-5	Státy světa Hlavní mezinárodní politické, hospodářské a vojenské uskupení současného světa (otázka lidských práv)

Vzdělávací obsah

Ročník: 6.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> Z-9-2-01 zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	<u>Žák dle svých schopností:</u> - objasní postavení Slunce ve Vesmíru a popíše planetární systém a tělesa Sluneční soustavy - charakterizuje jednotlivé fáze Měsíce - orientuje se na hvězdné obloze - rozumí pojmům: planeta, hvězda, měsíce, Galaxie, komety	- Postavení Země ve Vesmíru	F – sluneční soustava Př – život ve Vesmíru D – existence lidstva Čj – galaxie x Galaxie
Z-9-2-02 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	- prakticky používá znalosti o kulatosti Země - orientuje se v přírodě podle Slunce - vysvětlí délku trvání dnů a nocí na Zemi a pravidelné střídání ročních období - definuje jarní a podzimní rovnodennost, letní a zimní slunovrat	- Tvar a pohyby Země	F - gravitační síla Země Př - příroda v jednotlivých ročních obdobích Vo - kalendář D - vývoj názorů na tvar Země Čj - význam slova den
Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	- používá glóbus jako - zmenšený model Země k demonstraci rozmístění oceánů, kontinentů a základních tvarů zemského	- Glóbus	M - práce s měřítkem Čj - skloňování slova glóbus

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
	povrchu		
	- používá různé druhy plánů a map, umí je orientovat, přepočítávat vzdálenosti podle jednotlivých měřítek - prokáže aktivní znalost smluvených značek, vrstevnic, nadmořské výšky	- Mapa - obraz Země - Druhy map - Měření na mapách - Azimut	- M - práce s měřítkem, převody jednotek, poměr - Př - tematické mapy - D - tematické mapy - Čj – názvosloví - OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
	- používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určuje geografickou polohu jednotlivých lokalit na Zemi - umí vysvětlit příčiny rozdílného místního času - rozumí pojmům: poledník, rovnoběžka, rovník, nultý poledník, obratníky, nadhlavník, polární kruh, datová hranice	- Poledníky - Rovnoběžky - Určování zeměpisné polohy - Určování časových pásem	- M - určování času - Vo - režim dne - F - čas jako fyzikální veličina
Z-9-2-03 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu Z-9-2-04 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	- vysvětlí pojem krajinná sféra - rozpoznává vzájemné souvislosti složek krajinné sféry - objasní stavbu zemského tělesa - objasní stavbu oceánského dna - posuzuje georeliéf jako výsledek složitého procesu působení vnitřních a vnějších činitelů - rozumí pojmům: počasí, podnebí, cirkulace v atmosféře - porovnává podnebné pásy - pozoruje a vyhodnocuje počasí v místě svého bydliště - seznámí se s rozložením vody na Zemi - rozumí pojmům: oceán, moře, vodní toky, ledovce, podpovrchová voda, jezera, bažiny - popíše složení půdy - rozumí pojmům: humus, eroze půdy, mateční hornina - objasní uspořádání bioty v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce - seznámí se s vlivy člověka na krajinnou sféru	- Přírodní složky a oblasti Země - Litosféra - Atmosféra - Hydrosféra - Pedosféra - Biosféra	- Př - vznik krajinné sféry, horniny a nerosty, rozmístění fauny a flóry na Zemi, rozmanitost organismů, člověk v různých životních podmínkách, ekosystémy, fotosyntéza - F - teplota, tlak, hustota, změny skupenství - M - nadmořská výška, průměrná hodnota - D - představa o vývoji Země - pohyby světadílů - Vo ,Vz - šetření vodou, čistota ovzduší, civilizační choroby - Inf - internet jako zdroj informací - ENV - Ekosystémy
Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadílů, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a	- určí geografickou polohu jednotlivých světadílů a oceánů - porovná rozlohu světadílů - porovná rozlohu oceánů	- Oceány a moře - Zeměpis světadílů - Život lidí na Zemi - Svět se propojuje	

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
periferní zóny Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	- charakterizuje význam a hosp. využití oceánů - seznamuje se s ekologickou problematikou oceánů a moří - dokáže na mapě lokalizovat významné zeměpisné pojmy, se kterými se seznámí - provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu a provede srovnání jednotlivých regionů - vyhledá a provede stručnou charakt. nejvýznamnějších států jednotlivých oblastí		
Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	- provede srovnání hospodářských ukazatelů v jednotlivých makroregionech světa - dokáže na mapě lokalizovat nejvyspělejší oblasti světa, provede jejich strukturalizaci	- Zemědělství - Nerostné suroviny - Průmysl - Doprava	D - pěstování jako základní lidská činnost, průmyslová revoluce Př - klimatické podmínky, fauna, flóra Ch - těžba paliv Inf - zdroj informací M —slovní úlohy o pohybu

Ročník: 7.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> Z-9-1-03 přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféry, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině Z-9-1-04 vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu	<u>Žák dle svých schopností:</u> - provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů - vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města - vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých světadílech, v regionech a modelových státech, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry - seznámí se s mezinárodními organizacemi - vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v	<u>Zeměpis světadílů</u> - Afrika, Amerika, Austrálie a Oceánie, Asie <u>Afrika</u> - Fyzickogeografická sféra - Charakteristika států <u>Amerika</u> - Fyzickogeografická sféra - Socioekonomická sféra - Regionalizace - Charakteristika států <u>Austrálie a Oceánie</u> - Fyzickogeografická sféra - Regionalizace - Charakteristika států <u>Asie</u> - Fyzickogeografická sféra	Př - lidské populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi, vliv osídlení na krajinu, obživa obyvatel, produkty rostl. a živ. výroby, suroviny pro textil. a potrav. průmysl; hlad, HIV D - nejstarší osídlené oblasti, vznik prvních měst, vývoj urbanizace, prům. Revoluce - významné tech. objevy, průmyslový pokrok, význam zem. v historii, význam objevných plaveb, obchod s cizími zeměmi v minulosti, rozvoj služeb, kláštery a univerzity jako centra vzdělanosti v minulosti Vo - lidská práva, pokrok lidstva, šetření surovinami, bezpečnost dopravy, význam vzdělání pro člověka, zdravý životní styl Vz - rozdílné podmínky života lidí v různých

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
	jednotlivých světadílech - dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí	- Socioekonomická sféra - Regionalizace - Charakteristika států	částech světa - „city x slum“ VMEGS – Objevujeme Evropu a svět MKV - Multikulturalita
Z-9-3-01 rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kriteria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	- zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo		Čj - základní konverzační témata, pozdrav v cizích jazycích, zdroj informací M - rozbor grafů, kartogramů, porovnávání čísel, určování hustoty zalidnění, průměrné hodnoty, jednotky plochy Ch - využití nerost. surovin, chem. průmysl, petrochemie, složení výfukových plynů, katalyzátory F - typy elektráren, rychlost dopravních prostředků Do - suroviny pro přípravu pokrmů

Ročník: 8.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	<u>Žák dle svých schopností:</u> - určí geografickou polohu Evropy - porovná rozlohu Evropy s ostatními světadíly - určí a vyhledá horopisné celky - charakterizuje podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo	<u>Evropa</u> - Geografická poloha - Rozloha - Členitost povrchu a přírodní poměry	M - porovnávání rozlohy F - atmosférické prvky Př - rostlinstvo, živočišstvo
	- vyhledá na mapě největší a nejmenší hustotu obyv. - vyhledá na mapě největší a nejvýznamnější sídla - porovná rozmístění obyvatel s ostatními světadíly	- Rozmístění obyvatelstva - Hustota a sídla	VMEGS – Jsme Evropané - vzájemné vztahy mezi národy, cestování, návštěvy v zahraničí Čj - nářečí jazyky M - hustota obyvatelstva Př - vliv osídlení na krajinu D - historický vývoj hranic
	- charakterizuje hospodářství v Evropě - porovnává jednotlivé oblasti - zhodnotí v oblastech zemědělství, průmysl, dopravu, cestovní ruch, mezinárodní obchod	- Rozmístění hospodářství v Evropě	Př - vliv hospodářství na ŽP Ch - využití ner. surovin D - historie zemědělství a průmyslu Př - obživa obyvatelstva F - typy elektráren
	lokalizuje na mapách jednotlivé oblasti - pracuje aktivně s tématickými mapami - charakterizuje hospodářství jednotlivých oblastí a států - poznává vyspělost a kulturu jednotlivých států - seznámí se s turistic. místy v jednotlivých oblastech	<u>Oblasti Evropy</u> - Střední - Západní - Severní - Jižní - Jihovýchodní - Východní	D - historie států, oblastí Př - vliv krajiny na lidský organismus Vo - spolupráce mezi státy VMEGS – Jsme Evropané (projekt - Erby Evropy)
	- popíše svými slovy přírodní a lidmi vytvořené objekty - určuje hlavní a vedlejší světové strany	- Cvičení a pozorování v terénu - Orientace v terénu - Pozorování a popis krajiny	

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových a mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	- určí absolutní geografickou polohu ČR - vyhodnotí relativní geografickou polohu ČR podle různých kritérií - porovná rozlohu ČR s rozlohou vybraných států světa a s rozlohou sousedních států - popíše s pomocí obecně zeměpisných a témat. map vznik a vývoj reliéfu, určí a vyhledá horopisné celky, charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo - zhodnotí stav ŽP, vymezí NP, CHKO a pochopí jejich důležitost - vyhledá, popíše a zdůvodňuje na mapách největší a nejmenší soustředění obyvatelstva v ČR - vyhledá na mapách největší a nejvýznamnější sídla v ČR a určí jejich lokalizační faktory - srovnává ukazatele o lidnatosti, rozmístění, pohybu a struktuře obyv. ČR se sousedními státy - vyhledá aktuální demogr. údaje týkající se své obce, zpracovává je, vyhodnocuje a pokouší se o prognózu dalšího vývoje - rozlišuje a porovnává předpoklady rozmístění a perspektivu hospodářských aktivit v ČR - hospodářství ČR charakterizuje po jednotlivých oblastech: průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby, cestovní ruch, zahraniční obchod - zhodnotí postavení své obce v rámci hospodářství celé republiky	- Absolutní geografická poloha (poloha v zeměpisné síti), relativní geografická poloha, rozloha, členitost povrchu a přírodní poměry ČR - Rozmístění obyvatelstva a sídelní poměry v ČR - Rozmístění hospodářských činností ČR	Př – stav přírody, ochrana, předpoklad vývoje Př – geologická stavba, ochrana přírody M – porovnání rozlohy F – atmosférický tlak Projekt: Ochrana přírody Ov - jednání s lidmi jednotlivých národů, národnostní menšiny, rasismus, xenofobie Čj - nářečí M - hustota obyvatelstva Př - vliv osídlení na krajinu D - vznik prvních měst, vývoj urbanizace Ch - využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie D - historie průmyslu Př - obživa obyvatel, produkty rostlinné a živočišné výroby, fosilní paliva, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl F - typy elektráren

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
	- lokalizuje na mapách jednotlivé regiony a administrativní celky v ČR- charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, zvláštnosti, kulturní zajímavosti jednotlivých regionů a porovnává jejich hospodářskou funkci a vyspělost	- Regiony ČR	VMEGS – Jsme Evropané - euroregiony, spolupráce v rámci EU – finance D - historie regionů Ch - průmysl regionů Čj - významné osobnosti M - práce s daty Př - krajina, stav přírody
	- zjistí historii, statistické údaje vztahující se k obci - popíše a posoudí regionální zvláštnosti, typické znaky přírody, osídlení, hospodářství a kulturu místního regionu a jejich možné perspektivy - pracuje aktivně s turistickou mapou místního regionu	- Místní region ČR	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - řešení problémů místní oblasti D - historie regionu Ch - průmysl regionu Čj - významné osobnosti M - práce s daty Projekt: místní oblast
	- zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky, vytvoří si celkový náhled na geografické učivo	- Opakování	

Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	<u>Žák dle svých schopností:</u> - pracuje aktivně s tematickými mapami obsahujícími informace o obyvatelstvu, sídlech a hospodářských činnostech v celosvětovém měřítku - orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi, vyhodnocuje a třídí aktuální demografické údaje - popisuje rozmístění lidských ras, národů, jazyků, náboženství a lidských sídel - porovnává oblasti světového hospodářství - charakterizuje státy podle stupně rozvoje	- Společenské, sídelní a hospodářské poměry současného světa	Př - lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi, obživa obyv., fosilní paliva, hlad, bída, nemoci D -nejstarší osídlené oblasti, demografická revoluce, rozvoj služeb, význam objevných plaveb Vo - lidská práva, pokrok, konzum. způsob života, volba povolání, zdravý životní styl Čj - pozdravy v cizích jazycích, základní konverzační témata Ch - využití nerostných surovin, chem. průmysl, petrochemie M - rozbor grafů, porovnávání čísel, průměrná hodnota F - typy elektráren, rychlost dopravních prostředků Inf - zdroj informací

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	- orientuje se na politické mapě světa - uvede aktuální počet států světa, vyhledá na politické mapě světa nově vzniklé státy - porovnává státy podle polohy, počtu obyvatel, svrchovanosti, státního zřízení, forem vlády a správního členění - lokalizuje politické, národnostní a náboženské konflikty současného světa - uvede politická, hospodářská a vojenská seskupení nejvýznamnějších oblastí	- Státy světa - Hlavní mezinárodní politické, hospodářské a vojenské uskupení současného světa	M - statistické údaje Vo - státní zřízení, forma vlády, demokracie, náboženství, příčiny válek, mezinárodní spolupráce D - vznik států v minulosti Př - vliv přírodních podmínek na osídlení Čj - zdroj informací Inf - zdroj informací MKV – Princip sociálního smíru a solidarity - politické a sociální konflikty
Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat, co je příčinou zásadních změn v nich	- vymezí globální problémy, hledá jejich příčiny - diskutuje o možných důsledcích a hledá řešení	- Globální problémy současného světa	Inf - zdroj informací Př - hlad, podvýživa, AIDS, ekolog. katastrofy, kácení tropických deštných lesů Ch - skleníkový efekt, složení atmosféry, kyselá dešť, ozón, ropné havárie, znečištění pitné vody D - rozvoj společnosti, změny života lidí v průběhu času F - alternativní zdroje energie Vo - mezinárodní spolupráce
Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	- rozlišuje přírodní a kulturní krajiny - posuzuje působení krajinnotvorných procesů - hodnotí vlivy lidské společnosti na krajinu a životní prostředí - hodnotí dodržování zásad ochrany přírody na lokální i globální úrovni - rozumí pojmům ekologie a trvale udržitelný rozvoj	- Krajina – typy krajín - Společenské a hospodářské vlivy na krajinu	Př - ochrana ŽP, trvale udržitelný rozvoj Př - životní prostředí, život v přírodní a kulturní krajině
Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného	- ovládá základy praktické topografie - orientuje se v terénu - pracuje s mapami, atlasem, buzolou, cestovním průvodcem - aplikuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	- Cvičení a pozorování v terénu v místní krajině	M - měřítko mapy Ch - živelná pohroma, chemické složení bojových plynů Př - příroda v místní krajině Vv - plánky a náčrtky

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
chování a jednání při mimořádných událostech			
	- zopakuje si probírané učivo - utřídí si poznatky - vytvoří si náhled na geografické učivo	- Opakování zeměpisného učiva na základní škole	

5.2.14 Hudební výchova (Hv)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hudební výchova se vyučuje na II. stupni v 6. - 9. ročníku. Vzdelávací oblast je realizována v 6. -9. ročníku v týdenní dotaci 1 vyučovací hodiny. Výuka probíhá v odborné učebně hudební výchovy.

Vzdelávací oblast předmětu pro II. stupeň se uskutečňuje v návaznosti na obsah učiva I. stupně. Klademe důraz zejména na individuální hudební dovednosti a schopnosti žáka a snažíme se je dále rozvíjet.

Výuka se uskutečňuje prostřednictvím pěveckých, instrumentálních, poslechových a hudebně pohybových činností, které jsou navzájem propojeny a doplňují se. Žáci pracují individuálně a skupinově, realizujeme během výuky řadu projektů. Prostřednictvím hudebních aktivit žák získává základní povědomí o hudbě jako součásti umění, pracuje s hudebním názvoslovím a usiluje o vyjádření hudebního prožitku.

Výchovné a vzdělávací strategie

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Strategie, postupy práce vedoucí ke KK
KOMPETENCE K UČENÍ	- žáka učíme chápat pojetí hudby jako součást hudebního umění - vedeme žáka k rozvoji melodického cítění a k rozvoji hudební představivosti (fantazie), kultivovanosti smyslového vnímání - vedeme žáka k estetickému vnímání hudebního umění (prohlubujeme jeho zájem o hudbu) - seznamujeme žáka s významnými osobnostmi české a světové hudby - přihlížíme k hudebním schopnostem a hudební vyspělosti žáka, upevňujeme jeho pěvecké dovednosti (rozvoj reprodukční a produkčních schopností v hudbě) - žáka motivujeme pochvalou
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- rozvíjíme rytmické a intonační dovednosti žáka (osobitý instrumentální a pohybové vyjádření) - učíme žáka pracovat s hudebním materiálem (vyhledávat motivy, témata), s hudebními formami a výrazovými prostředky hudby (dynamikou, tempem) - žáka učíme rozlišovat sluchovou analýzou hudební nástroje, chápat rozdílnost funkcí spojení hudby a slova - upozorňujeme žáky na proměnlivost estetických norem v hudbě
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- žáka vedeme k vyjádření hudebního prožitku, učíme ho respektovat jiné, odlišné názory na hudební produkty (schopnost o hudbě hovořit, umění naslouchat a pochopit, hovořit o svých zážitcích, porozumět i názoru jinému) - žáka seznamujeme se zvukovými nahrávkami vážné a populární hudby (rozvíjíme poslechovou činnost) - učíme žáky nácvik (taktování) a následnou interpretaci písně s jednoduchým nástrojovým doprovodem (i vlastním) - žáka vedeme k neverbální komunikaci
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- u žáků rozvíjíme a dbáme na estetickou funkci hudby ve společnosti (návštěva koncertů a jiných hudebních akcí) - učíme žáka rozlišovat hudební umění a kýč - učíme žáky skupinovému vyjádření hudby (sborový zpěv) - vedeme žáky k vyjádření charakteru poslouchané hudby - vedeme žáky k sebehodnocení a hodnocení hudebních výkonů druhých
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- žáka seznamujeme s hudebními tradicemi národa, zejména lidovými písněmi, s hudbou jiných národů - učíme žáka uvědomování si společenského významu hudby (při různých příležitostech, v jednotlivých etapách, výchovné a hudební koncerty,...)

KOMPETENCE PRACOVNÍ	- zaměřujeme se u žáků na techniku zpěvu, hlasovou výchovu (práce s tónem, jeho tvořením, frázováním, základy hlasové hygieny) - využíváme audiovizuální techniku (CD přehrávač, videopřehrávač) při poslechové činnosti a k získávání hudebního povědomí o významných osobnostech dějin hudby a hudby současné - vedeme žáka k vytvoření jednoduchého doprovodu k písním - praktické využití hudebních nástrojů - usilujeme o propojení teoretických a praktických dovedností žáka při interpretaci písní - žáka vedeme k využití mezipředmětových vztahů a dále k uplatňování hudebních znalostí (ZUŠ) a k možnostem dalšího studia hudby

Průřezová témata

Ročník	Kód TOPT	Téma
6.	OSV-1	Instrumentální činnosti (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)
	VMEGS-3	Skladatelé období baroka, klasicismu (kořeny a zdroje evropské civilizace)
7.	OSV-4	Hlas, hlasová hygiena v období mutace (dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému)
	OSV-5	Taktování 4/4 takt (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)
8.	OSV-5	Hlasová a rytmická cvičení (střídání tónin); Instrumentální činnosti (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)
	VMEGS-3	Hudba v různých historických obdobích (kořeny a zdroje evropské civilizace)
9.	MKV-3	Etnická hudba (základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa)

Vzdělávací obsah

Ročník: 6

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět.vztahy,PT)
Žák: HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché	Žák dle svých schopností: - upevňuje správné pěvecké návyky	Vokální činnosti: - Nasazení tónu, dýchání, tvorba tónu, výslovnost	
	- interpretuje píseň sólově, sborově v durové i mollové tónině	- Píseň lidová, umělá - Tónina, hlavní stupně - Durové tóniny (T, S, D)	Čj
	- orientuje se v notovém záznamu písní lidových, umělých	- Práce s notovým zápisem - Jednoduché melodie či písně - Jednočárkovaná oktáva	
	- realizuje písně ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu	- Takty jednoduché, složené	
	- pracuje s hudebními motivy písně a jednoduchými skladbičkami a reprodukuje je pomocí Orffových hudebních nástrojů	Instrumentální činnosti: - Písníková forma, motiv písně, - Práce s motivem - Hudební nástroje, rozdělení - Hudba vokální, instrumentální - Instrumentální soubory	OSV – Rozvoj schopnosti a poznávání
- vytváří jednoduché rytmické doprovody k písním	- Těžká a lehká doba - Hra na ozvěnu		

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět.vztahy,PT)
hudební improvizace HV-9-1-04 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	- zapojuje se do pohybového doprovodu znějící hudby	<u>Hudebně pohybové činnosti:</u> - Základy taktování 2/4,3/4 takt - Tanec dvoudobý - polka - Tanec třídobý - valčík	Tv, Čj , M
HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	- pohybem, mimikou, gesty vyjadřuje svůj hudební prožitek	- Pantomima, pohybové hry	
HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- rozvíjí svou hudební představivost melodickou a rytmickou	- Dynamika, tempo	
HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	- sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat - seznámí se s hudebními formami baroka a klasicismu a vybranými skladbami tohoto období a jejich představiteli - seznámí se se základními hudebními díly českých skladatelů. - ovládá státní hymnu ČR jako symbol české státnosti	<u>Poslechové činnosti:</u> - Hudební nástroje - praktické ukázky (teorie - viz instrumentální činnosti) - Opera, vznik opery - Symfonie (orientačně) - Skladatelé období baroka, klasicismu - B. Smetana A. Dvořák - Národní hymna	Vv, D VMEGS – Jsme Evropané Projekt „Česká národní hudba“
HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění			

Ročník: 7.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět.vztahy, PT)
<u>Žák:</u> HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	<u>Žák dle svých schopností:</u> - využívá při zpěvu správné pěvecké návyky a dovednosti	<u>Vokální činnosti:</u> - Písně lidové, umělé – využití dynamiky, správné frázování	Čj, Vv
HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	- usiluje o správné rytmické a melodické ztvárnění písně	- Hlas, hlasová hygiena v období mutace - Intonační a rytmické cvičení	OSV - Psychohygiena
	- prohlubuje své znalosti notového záznamu	- Oktáva dvoučárkovaná - Stupnice, tvoření durových stupnic	
	- dokáže využít získaných znalostí a dovedností z této oblasti a dále je rozvíjí	<u>Instrumentální činnost:</u> - Synkopa, přenesení z těžké doby na lehkou - Akcent	

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět.vztahy, PT)
HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace HV-9-1-04 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- vytváří složitější hudební doprovody s předehrou pomocí Orffových hudebních nástrojů	- Instrumentální hudba - orchestr, druhy orchestru, partitura - orientačně	
	- pohybem reaguje na znějící hudbu a volně improvizuje	<u>Hudebně pohybové činnosti:</u> - Taktování 4/4 takt	Tv, M OSV - Kreativita
	- udržuje rytmus písně ve složeném taktu	- Předtaktí	
	- rozvíjí své znalosti o tanci jako druhu umění a poznává jeho další druhy	<u>Hudebně pohybové činnosti - pokrač.:</u> - Mazurka, menuet, polonéza - Tanec moderní, klasický - Choreografie - vlastní pohyb - Ztvárnění hudební ukázky	Tv
	- seznamuje se s hudebními ukázkami klasického tance	<u>Poslechové činnosti:</u> - Ukázky ze známých baletů	
	- spojuje poslech s instrum. nebo pohybovou činností	- Pochod, poslech tanců (viz činnost hudeb. pohybová)	
	- poslechem rozlišuje hudbu komorní a symfonickou - seznámí se základními hudebními ukázkami a představiteli romantismu a naváže tím na probíraná hudební období (baroko a klasicismus) v 6. r.	<u>Hudební formy:</u> - Sonáta, sonátová forma, koncert - Skladatelé období romantismu - Český romantismus (doplnění tvorby B.Smetany a A. Dvořáka)	D,Vv – Projekt - Česká národní hudba

Ročník: 8.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět.vztahy, PT)
<u>Žák:</u> HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném	<u>Žák dle svých schopností:</u> - nadále rozvíjí svou pěveckou techniku s ohledem na hlasové změny v období puberty - usiluje o intonační čistotu a rytmickou přesnost - využívá k doprovodu jednoduché nástroje	<u>Vokální činnost:</u> - Hlasová a rytmická cvičení (střídání tónin) - Zpěv lidových a umělých písní s dynamikou, ve správném tempu - Vlastní úprava doprovodu	Př OSV - Kreativita Čj

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět.vztahy, PT)
životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace HV-9-1-04 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- rozlišuje durové a mollové stupnice - pracuje s pojmy jednohlas, vícehlas - prohlubuje si dále znalosti v notovém záznamu - seznámí se s pojmem akord - seznamuje se se složitějšími typy písní (rytmicky a melodicky) a jejich doprovody - pokouší se o vlastní úpravu písně pomocí Orffova instrumentáře - usiluje o vyjádření svého hudebního prožitku - učí se rozlišovat různé taneční rytmy - využije svých hudebních a pohybových dovedností při tvorbě vlastní choreografie na hudební ukázkou - seznamuje se formou poslechových ukázek s různými styly populární hudby (světové) a jejich interprety - analyzuje dle svých hudebních schopností hudební ukázkou po stránce rytmické a melodické - umí pojmenovat vybrané hudební formy, zařadit je do určitého období, seznámí se se skladateli vývojových etap klasické hudby (se zaměřením na evropskou hudbu) - seznámí se s vývojem nahrávací techniky	- Ukázky lidových písní durových, mollových - Nácvik jednoduchého lidového dvojhlasu (kánon), jednoduché motivy dvojhlasně - Oktáva malá - noty h, a, g - Akord - využití v doprovodu písní, durový kvintakord (orientačně) - <u>Instrumentální činnosti:</u> - Tečkovaný rytmus, nota šestnáctinová - Triola - Písně různých hudebních stylů 20. století (Semafor, Osvobozené divadlo) - Autor, interpret, posluchač - Umění a kýč, šanson - <u>Hudebně pohybové činnosti:</u> - Hudba artificiální - Hudba nonartificiální - Latinskoamerické tance - Moderní a výrazový tanec (prohlubování učiva 7. r.) - Muzikál, opereta, kabaret, revue - <u>Poslechové činnosti:</u> - Jazz, vznik a vývoj - Country, folk - Rock - Populární hudba 70., 80. let, 90. léta - současná populární hudba - Skladatel - dílo - interpret - Etnická hudba - Počátek hudby, domněnky o vzniku hudby (pravěk) - Hudba: - starověku - středověku - baroka - klasicismu - romantismu - programní hudba - hudba XX.století - Hudba a technika	- M OSV - Kreativita - Čj - Vo,Vv - Tv - Čj - Vo MKV D Čj Vv VMEGS – Jsme Evropané Projekt - Slavní Češi ve světě - F Inf Projekt - Zvuková podoba hudby

Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět.vztahy, PT)
<u>Žák:</u> HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	<u>Žák dle svých schopností:</u> - upevňuje si nadále své pěvecké návyky s ohledem na hlasové možnosti	<u>Vokální činnosti:</u> - Intonační a hlasová cvičení - Opakování písní z předchozích ročníků - Poučení o hlasové hygieně (správné zásady při zpěvu)	Př
HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	- pracuje s dynamikou a tempem při interpretaci písně - usiluje o kultivovaný projev při zpěvu písní různých žánrů	- Coda - Výběr písní z české populární hudby - Jednoduchý dvojhlas písně	
HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	- postihuje hudební výrazové prostředky - vnímá akordický doprovod písně	<u>Instrumentální činnost:</u> - Výrazové prostředky v hudbě - Durový a mollový kvintakord - Kytarové značky (orientačně)	
HV-9-1-04 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	- rozpoznává hudební nástroje, jejich výrazové možnosti, uplatnění v hudbě	<u>Instrumentální činnosti – pokr.:</u> - Hudební nástroje historické, současné hudební nástroje symfonického orchestru - Melodram	D Čj
HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	- spojuje instrumentální činnost s pohybovou - vytváří složitější rytmické doprovody k písním	<u>Hudebně pohybové činnosti:</u> - Opakování učiva o rytmu (viz. předchozí roč.) - Takty s využitím osminových a šestnáctinových not	M M
HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- rozvíjí svou rytmickou představivost - při poslechu využívá získaných znalostí a zkušeností o hudbě vážné a populární	- Rytmický záznam do notové osnovy <u>Poslechové činnosti:</u> - Opakování hudebních stylů a prohlubování učiva 8. roč.	
HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	- formou poslechu se seznamuje s vývojem české hudby od nejstarších hudebních památek až po hudbu 20. st., s hudebními formami jednotlivých etap vývoje a s jejich představiteli - umí rozlišovat hudební styly populární hudby se zaměřením na vývoj české populární hudby, seznamuje se s představiteli jednotlivých stylů	- Hudba období středověku jednohlas - duchovní písně, hudba světská - Hudba období renesance, baroka, klasicismu, romantismu - Hudba 20. století - Jazz, swing – Osvob. divadlo - Country - Trampská píseň - Folk - Rock - Divadla malých forem - Semafor - Hudební styly 70., 80., 90. let - Současná populární hudba	D, Vv, Čj Projekt - Slavní Češi ve světě Čj
HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi	- seznamuje se s kvalitním vokálním projevem prostřednictvím zvukových nosičů	<u>Poslechové činnosti – pokr.:</u> - Elektronické hudební nástroje - Nahrávací technika - Elektronika v hudbě	F, Inf

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět.vztahy, PT)
hudbou a jinými druhy umění	- vnímá hudbu různých etnik	- World music - Etnická hudba (prohloubení učiva 8. ročníku)	Vo, Z MKV – Etnický původ
	- učí se chápat hudbu jako součást života a vedeme jej k poslechu kvalitní hudby	- Estetická funkce hudby - Zvukomalba - Hudba a drogy	Vv,Vo, Čj

5.2.15 Výtvarná výchova (Vv)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- výuka navazuje na I. stupeň, tedy na uvědomělé zacházení žáka s některými prostředky a materiály, ovládání základních technických dovedností a schopnost organizovat vlastní výtvarnou práci
- pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy
- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity
- přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace
- užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií
- naším cílem je rozvíjet především smyslové vnímání, kreativitu, vnímání a utváření mimouměleckého estetického a prohlubuje vztah k evropské a světové kultuře
- při výuce se využívá obsahu učiva dějepisu, přírodopisu, hudební výchovy, zeměpisu, českého jazyka, informatiky a matematiky

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

- 6.; 7. ročník – 2 hodiny týdně
- 8.; 9. ročník – 1 hodina týdně

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

- výuka probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy, počítačové učebně nebo mimo budovu školy
- každý žák pracuje individuálně, v některých případech lze uplatnit skupinové i kolektivní vyučování

Výchovné a vzdělávací strategie

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Strategie, postupy práce vedoucí ke KK
KOMPETENCE K UČENÍ	- užíváme rozmanité a účinné motivace - dbáme na rovnoměrnost a vyváženost smyslových, citových a rozumových přístupů žáka a jejich propojování - žákovu osobnost obohacujeme o nové dojmy, prožitky, poznatky a hodnoty - učíme žáka vyhledávat a pozorovat barvy, tvary a linie kolem sebe - učíme žáka poznávat různorodé přírodní a umělé materiály, postupy a techniky - učíme žáka vědomě užívat nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření - vedeme žáka k osvojení znalosti základních pojmů nauky o barvách (jas, kontrast,...) - vedeme žáka k estetickému vnímání – schopnost zachytit a vyjádřit své prožitky - seznamujeme žáka s významnými představiteli výtvar. umění včetně jejich děl - učíme žáka poznávat různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě, sochařství, volné grafice, různé způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů - učíme žáka orientaci ve výtvarných principech užití některých materiálů, běžných i netradičních nástrojů
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- žáka motivujeme, aby využíval vlastní zkušenosti při řešení problémových situací - vedeme žák k uplatňování hravých a experimentálních přístupů (s barvami, reprodukcemi, tiskovinami...) - probouzíme u žáka radost z objevů a tvorby - vedeme žáka k dovednosti vhodně využít výtvarné plochy, k rozložení pracovního postupu
	- učíme žáky respektovat odlišné názory na výtvary

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- vedeme žáky k pochopení výpovědní hodnoty díla, jako prostředku komunikace mezi lidmi - vedeme žáka k formulaci a vyjádření myšlenky - besedujeme nad díly ostatních žáků - učíme žáka používat správnou terminologii - rozvíjíme žákovu schopnost se ohodnotit, obhájit, zdůvodnit vlastní výtvarnou výpověď, vést o ní dialog (využití skupinové práce = vzájemná spolupráce)
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- snažíme se na základě zážitku o obohacení duchovní sféry osobnosti žáka - učíme žáky sebehodnocení, sebeúctě, důvěře ve vlastní schopnosti - podporujeme osobitá řešení a vedeme žáky k respektování ostatních řešení (výtvarných ztvárnění)-vážit si práce jiných - vedeme žáka k vyjadřování se k tvorbě své i druhých - motivujeme žáka k ověřování vlivu svých činností na okolí (vystavují své práce, spolupracují při výzdobě školy) - seznamujeme žáky se současnými trendy výtvarného umění (výstavy, besedy) - ve skupinové práci si žáci vzájemně pomáhají, respektují se - žáky vedeme k rozlišování výtvarného umění a kýtče
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- snažíme se odstranit u žáka strach z neúspěchu - posilujeme u žáků vztah člověka a přírody - učíme úctě k lidským výtvorům v umění i technice - vedeme žáka k uvědomění si společenského významu výtvarného umění - rozvíjíme žákův smysl pro kulturu (výstavy) - podporujeme žákovu účast ve výtvarných soutěžích - vedem žáka k osvojení základů dobrého vkusu a jeho uplatnění v praktickém životě
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- vedeme žáky k citlivému vnímání okolní skutečnosti umělecké i mimoumělecké - učíme žáka projevat aktivní estetický vztah k životnímu prostředí, k jeho tvorbě a ochraně - vedeme žáky k ekonomickému a bezpečnému využití pomůcek (recyklace materiálu, ...) - vedeme žáka k dodržování řádu učebny, hygienických zásad a k vhodné organizaci pracovního místa - vedeme žáka ke správné manipulaci s pomůckami a materiálem

Průřezová témata

Ročník	Kód TOPT	Téma
6.	OSV-5	Subjektivní vyjádření fantastických představ za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů kombinované techniky, kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků uplatnění při vlastní tvorbě (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity - pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality)
	MKV-2	Subjektivní výtvarné vyjádření reality, vnímání okolních jevů (důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého)
7.	OSV-5	Vlastní prožívání; Interakce s realitou Uplatnění subjektivity vizuálně obrazného vyjádření (fantazijní variace na základní tvary písmen) (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity - pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality)
8.	OSV-5	Správná technika malby - zvládnutí větší plochy (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity - pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality)
9.	MEDV-7	Reklama a propagační prostředky (obaly, plakáty, prostředky reklamy, jednotlivé propagační materiály) (utváření týmu, komunikace a spolupráce v týmu; faktory ovlivňující práci v týmu)

Vzdělávací obsah

Ročník: 6.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět.vztahy,PT)
Žák: VV-9-1-01 vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	Žák dle svých schopností: - vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků - variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	<u>Kresebné studie linie, tvar, objem</u> - Jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus <u>Jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů</u> - Spirály, elipsy, řazení, rytmus, prolínání, množení, vyvažování, přímka, křivka	
VV-9-1-02 užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	- užívá vizuálně obrazného vyjádření k zachycení zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	<u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> - Souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů, např. hmat - reliéfní autoportrét, sluch - výtvarné zpracování hudebních motivů, tvary ze zmačkaného papíru <u>Plastická tvorba</u> - Papír, hlína, drát, sádra	Hv
VV-9-1-03 užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích-počítačová grafika, fotografie, video, animace	- správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy - k tvorbě užívá některých metod současného výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace - seznamuje se s některými netradičními výtvarnými postupy	<u>Malba</u> - Teorie barev - Goethův barevný kruh - teplé a studené barvy, barvy příbuzné - Třetí prostor budovaný liniemi - Práce s www stránkami	Inf
VV-9-1-04 vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	- vytváří společné kompozice v prostoru - instalace, své představy dokáže převést do objemových rozměrů - dokáže využít perspektivu ve svém vlastním výtvarném vyjádření	<u>Plastická a prostorová tvorba</u> - Společná práce na jednom objektu - koordinace, komunikace - Nauka o perspektivě, umístění postav na plochu, velikost objektů	
VV-9-1-05 rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	- zobrazuje vlastní fantazijní představy - rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku a v rovině subjektivního účinku	- Subjektivní vyjádření fantastických představ za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů kombinované techniky, kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků uplatnění při vlastní tvorbě	OSV - Kreativita
VV-9-1-06 interpretuje umělecká, vizuálně obrazná vyjádření současnosti a minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických	- umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření	- Přírodní motivy (neživá příroda, rostliny, živočichové), člověk, náš svět, vesmír, bytosti, události	D, PŘ, Z

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět.vztahy,PT)
souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků		- Zvětšování, zmenšování	
VV-9-1-07 porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	- osobitě stylizuje vizuální skutečnost, zvládá kompozici, dokáže vhodně rozvrhnout hlavní motivy na ploše - využívá dekorativních postupů, rozvíjí si estetické cítění	- Lidská figura - tvarová stylizace <u>Tvarová a barevná kompozice</u> - Dekorační práce - využití tvaru, linie, kombinace barev a pravidelného střídání- ní lineár. symbolů, písmo a užitá grafika (plakát, reklama, obal na CD, obal na knihu, časopis)	
VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	- výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům - užívá vizuálně obrazného vyjádření k zachycení vztahu ke konkrétní osobě	- Tematická práce - Vánoce, Velikonoce (dekorativní předměty, vkusná výzdoba interiéru) - Subjektivní výtvarné vyjádření reality, vnímání okolních jevů	Čj MKV – Lidské vztahy

Ročník: 7.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět.vztahy,PT)
<u>Žák:</u> VV-9-1-01 vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	<u>Žák dle svých schopností:</u> - vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků - uvědomuje si možnost kompozičních přístupů a postupů	- Prvky vizuálně obrazného vyjádření - kresebné etudy - objem, tvar, linie - šrafování. Analýza celistvě vnímaného tvaru na skladebné prvky - Experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožování, vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru - symetrie, asymetrie, dominanta	M
VV-9-1-02 užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuál. zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	- užívá vizuálně obrazného vyjádření k zachycení zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	- Rozvíjení smyslové citlivosti - Přenášení prostoru na plochu - Záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek	
VV-9-1-03 užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace	- k tvorbě užívá některých metod současného výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace	- Kategorizace poznatků a uplatnění přivlastní tvorbě a interpretaci, barevné kompozice geometrických tvarů, tvarová kompozice	Inf, M
VV-9-1-04 vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí	- správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy - hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich	- Barevné vyjádření - Odstín - sytost, tón, harmonie, kontrast, jemné rozdíly - využití ve volné	

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět.vztahy,PT)
jeho účinky s účinky již exist. i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	kombinací	tvorbě i praktickém užití (oděv, vzhled interiéru)	
VV-9-1-05 rozlíší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	- Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků	
VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti a minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	- užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách, vývoji a vztazích, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	- Událost - originální dokončení situace - vyprávění výtvarnými prostředky	D, Čj
VV-9-1-07 porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	- vybírá a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobitosti a originality - využívá dekorativních postupů - rozvíjí si estetické citění - užívá vizuálně obrazné vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	- Vlastní prožívání - Interakce s realitou - Užitá grafika, písmo - styly, druhy - Tematická práce - Vánoce, Velikonoce, pálení čarodějnic - Uplatnění subjektivity vizuálně obrazného vyjádření (fantazijní variace na základní tvary písmen)	OSV - Kreativita
VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	- uvědomuje si na konkrétních příkladech různorodost zdrojů interpretace vizuálně obrazného vyjádření - vytváří společné kompozice v prostoru	- Práce s uměleckým dílem - experimenty s reprodukcemi uměleckých děl - hledání detailu, základních geometrických tvarů, skládání, deformování, dotváření kresbou a barvou - Roláž - Architektura	D

Ročník: 8.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět.vztahy, PT)
<u>Žák:</u> VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	<u>Žák dle svých schopností:</u> - vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků - variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	- Kresebné etudy - Etuda s linií jako výtvarným prostředkem, různé typy zobrazení (podhledy, rovnoběžné promítání) - Praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě	

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět.vztahy, PT)
VV-9-1-02 užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	- orientuje se v grafických technikách - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí, historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	- Tisk z koláže, - Práce s uměleckým dílem - Teoretické práce - renesance, baroko, klasicismus - na příkladech konkrétních výtvarných děl vyhledávat a srovnávat různé způsoby uměleckého vyjadřování	D, Čj
VV-9-1-03 užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	- užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích - k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	- Pozorování, porovnávání a zařazování do historických souvislostí základní stavební prvky architektury (římsa, okno, portál, sloup, sgrafita, mozaika) - renesance, baroko - Práce s internetem - vyhledávání pojmů z výtvarné teorie	Inf, D
VV-9-1-04 vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	- rozvíjí své estetické citění - využívá dekorativních postupů	- Tematické práce - Vánoce, Velikonoce - Písmo, užitá grafika, reklama a propagační prostředky	Čj
VV-9-1-05 rozdělí působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	- správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor - zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření, kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi	- Zdokonalování technik kresby - způsoby stínování, kontrast - Práce s netradičními materiály	
VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti a minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	- správně užívá techniku malby, využívá texturu, míchá a vrství barvy	- Objemové vyjádření námětu barvami, subjektivní barevná škála	
VV-9-1-07 porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	- užívá perspektivních postupů - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření - vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotících soudů	- Lineární perspektiva - Výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	
VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	- umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření	- Správná technika malby - zvládnutí větší plochy - Technika akvarelu, pastel	OSV - Kreativita

Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět.vztahy, PT)
<u>Žák:</u> VV-9-1-01 vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	- vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků - variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	- Techniky kresby - tužka, perko, uhel, rudka - Dynamická kresba (kruh, koloběh vody, zátiší s jablky, kresba hlavy) - Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (vyjádření vztahů, pohybu a proměnu vnitř a mezi objekty)	
VV-9-1-02 užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	- umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření - orientuje se v grafických technikách	- Symbolika barev, mísení barev, působení barev, vztahy mezi barvami, kontrast (barevný, světelný) - Tisk z výšky, plochy, hloubky	
VV-9-1-03 užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	- rozlišuje obsah vizuálně obrazného vyjádření uměleckých projevů současnosti a minulosti - orientuje se v oblastech moderního umění - užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace	- Práce s uměleckým dílem - umění 1. pol. 20. stol. a 2. pol. 20. stol. (kubismus, surrealismus, impresionismus) - Práce s internetem - informace o uměleckých směrech, pojmu z výtvarné teorie	D, Čj, Inf
VV-9-1-04 vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	- porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazných vyjádření - vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	- Seznámení se s hlavními současnými trendy výtvarného umění (instalace, performance, videoart, multimedia) - Při práci s uměleckým dílem hledají a pojmenovávají základní obrazové prvky a kompoziční přístupy, porovnávají rozdíly výtvarných vyjádření (abstraktní, symbolické ...)	
VV-9-1-05 rozdělí působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	- užívá vizuálně obrazného vyjádření k zachycení jevů v proměnách, vývoji a ve vztazích - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	- Společná práce - komunikace - Reflexe a vztahy zrakového vnímání s ostatními smysly, uplatňování subjektivity ve vizuálně obrazném vyjádření	
VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti a	- interpretuje vizuálně obrazné vyjádření k zachycení jevů v proměnách, vývoji a ve vztazích	- Převádění pocitů těla na obrazové znaky s hledáním vzájemných souvislostí	

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět.vztahy, PT)
minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků			
VV-9-1-07 porovnáva na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	- porovnáva na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobnosti, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotících soudů - k tvorbě užívá některých metod současného výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace	- Animovaný film - spolupráce, komunikace - Reklama a propagační prostředky (obaly, plakáty, prostředky reklamy, jednotlivé propagační materiály)	MEDV – Práce v realizačním týmu Inf
VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	- užívá vizuálně obrazného vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci - zvládá zachycení pomíjivého okamžiku	- Vytváření obrazných znaků na základě fantazie, kombinace představ a znalostí - rozvíjení schopností rozlišovat z jaké vrstvy představivosti znaky pocházejí - Prostorová tvorba - modelování - Krajinomalba, frotáž	

5.2.16 Výchova ke zdraví (Vz)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Výchova ke zdraví vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi pro jeho zdravé soužití s vrstevníky a ostatními lidmi, zaměřuje se na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v péči o vlastní fyzické i psychické zdraví.

Předmět Výchova ke zdraví je dotován v 8. a 9. ročníku 1 vyučovací hodinou týdně. Žáci pracují ve stabilních nebo nahodilých skupinách samostatně nebo pod vedením pedagoga.

Práce je zaměřena především na samostatné řešení problémů formou projektů, referátů, dramatiky, aktivního zapojení do výuky, kontrolních testů, prací s odbornou literaturou a práce na PC.

V žácích je rozvíjeno vědomí podílet se aktivně na ochraně svého zdraví, vědomí vlastní psychické identity, rozvíjení sebepoznání a sebehodnocení, k vytváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví, k rozpoznávání negativních názorů a postojů při péči o své tělesné i duševní zdraví a pohodu. Žákům předkládáme základní podněty pro ovlivňování zdraví, učíme je poznávat zásadní životní hodnoty, postupně utvářet postoje k nim a aktivně jednat v souladu s nimi, tak aby v pozdějším věku vedli plnohodnotný život.

Výchovné a vzdělávací strategie

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Strategie, postupy práce vedoucí ke KK
KOMPETENCE K UČENÍ	- zaměřujeme se na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v péči o jejich fyzické i psychické zdraví - vytváříme prostor pro široké formativní působení na žáky, a tím významně přispíváme k jejich osobnostnímu rozvoji - učíme žáka respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla soužití se ostatními lidmi a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky - pomáháme žákům orientovat se v oblasti soužití s ostatními lidmi a zdravého způsobu života

	- vedeme žáky k rozvíjení zájmu o vlastní zdraví
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- učíme žáky chápat a hodnotit rizika škodlivých vlivů na jejich zdraví - vedeme žáky k uvědomění rizik spojených s předčasnou sexuální zkušeností – zdravotní, právní, sociální - zaměřujeme se na aspekt zdravotně preventivní s návody pro každodenní život - poukazujeme na souvislosti znalostí pojmů s vlastními životními zkušenostmi, toto poznání využíváme jako východiska při řešení reálných životních situací a při rozhodování - učíme žáka posuzovat a hodnotit zdravotní jevy a problémy z různých úhlů pohledu a zasazují je do různých kontextů - využíváme didaktické situační hry, referáty atd. - učíme žáka řešit životní problémové situace
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- poskytujeme důležité informace o mezilidském styku a učíme žáky základním dovednostem funkční komunikace - učíme žáky vhodně reagovat ve standardních situacích ohrožujících jejich zdravý vývoj - napomáháme žákovi utvářet vědomí, že své zdraví lze ovlivňovat pozitivně i negativně - učíme žáka chápat názorový střet jako možné společné hledání optimálního řešení konkrétní situace - podporujeme u žáka rozvoj realistického sebepoznávání a sebehodnocení - navazujeme potřebný kontakt se žáky, přispíváme k lepším vztahům mezi školou a rodinou - uskutečňujeme besedy s odborníky
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- podporujeme akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí - směřujeme žáka k utváření a k rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidské soužití a lidské zdraví - u žáků zvyšujeme odolnost vůči myšlenkové manipulaci - otevíráme žákům cestu k pochopení vlastního těla a mysli - seznamujeme žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích - klademe důraz na zdraví a rodinu, jako základní předpoklad utváření aktivního zdraví každého jedince a jeho sociálních vztahů - rozvíjíme zdravotní a právní vědomí žáků, posilujeme smysl jednotlivců pro osobní odpovědnost za svůj život - rozvíjíme schopnost pracovat v kolektivu
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- rozvíjíme žákovu zdravotní vědomí a posilujeme jeho smysl pro osobní odpovědnost - motivujeme žáky k aktivní účasti na ochraně zdraví a zdravého životního stylu - vedeme žáky k úctě ke zdraví vlastnímu i ke zdraví ostatních lidí - pomáháme žákovi zaujímat vlastní postoje k uplatňování zdravého životního stylu - vedeme žáky k osvojení si odpovědného chování (partnerské vztahy, rod. život, rodičovství)
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- vedeme žáky k práci s informacemi, k využívání různorodých druhů pramenů a zdrojů informací, ke kritickému posuzování a hodnocení z hlediska jejich původu a věrohodnosti - učíme žáka poznávat rozdíl mezi vhodnými a nevhodnými projevy citů v mezilidské komunikaci a chápat pozitivní city jako základ pro utváření přátelských mezilidských vztahů a ovlivňování jejich kvality - učíme žáka objektivně hodnotit vlastní schopnosti, orientovat se v důležitých informacích a utvářet své představy o budoucím životě - provádíme aktivity zaměřené na stimulování žáků k rozvíjení jejich zvědavosti, k vyhledávání a zpracování informací, rozvíjení tvůrčí činnosti v učení, ke vzájemné komunikaci a k ochotě spolupracovat a pomáhat druhým (např. diskuse, cvičení a úkoly, týmová práce, tvořivá hra, brainstorming, referáty, domácí práce atd.) - učíme žáky orientovat se v konfliktních a krizových situacích souvisejících se zdravím, mezilidskými vztahy a osobním bezpečím - učíme žáka využívat získané poznatky k ochraně a upevňování zdraví

Průřezová témata

Ročník	Kód TOPT	Téma
8.	OSV-4	Kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství Dětství, puberta, dospívání (dovednosti zvládnání stresových situací - rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.; hledání pomoci při potížích)
	MKV-2	Kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství (udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování - základní morální normy; význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého)
	VDO-1	Šikana a jiné projevy násilí, zóny sexuálního zneužívání dětí Komunikace s vrstevníky a nezletilými lidmi Bezpečné prostředí ve škole (škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole)
9.	OSV-2	Sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika, temperament, postoje, hodnoty; co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samé/mu; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí)
	OSV-3	Seberegulace a sebeorganizace činností a chování (cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení)
	OSV-8	Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace (efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci)
	OSV-9	Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci - seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.)
	MKV-2	Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace (právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvi k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy)

Vzdělávací obsah

Ročník 8.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> VZ-9-1-01 respektuje pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	<u>Žák dle svých schopností:</u> - objasní funkce rodiny- roli matky a otce - popíše způsoby náhradní rodinné péče - využívá vhodných prostředků komunikace k vyjadřování svých myšlenek - uplatňuje vhodné chování a komunikaci při řešení konfliktních situací mezi vrstevníky a dospělými	VZTAHY MEZI LIDMI A JEJICH SOUŽITÍ <u>Vztahy ve dvojici</u> - Kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství - Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity - Rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek	OSV - Psychohygienu Ov MKV - Lidské vztahy

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
	- stanoví pozitivní hodnoty člověka při výběru kamaráda, přítele, nachází vhodné prostředky komunikace při řešení konfliktů - posoudí a rozpozná krizové situace (ohrožení týrání, zneužívání, šikana)		
VZ-9-1-07 dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	- popíše svůj denní režim - uplatňuje osobní intimní a duševní hygienu v domácím životě - uplatňuje hygienické zásady a návyky, chrání se před škodlivými vlivy vnějšího prostředí – uvědomuje si rizika - dovede poskytnout první pomoc při běžných úrazech	ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ <u>Výživa a zdraví</u> - Zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, poruchy příjmu potravy <u>Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí</u> - Kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota <u>Tělesná a duševní hygiena, denní režim</u> - Zásady osobní intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim <u>Ochrana před přenosnými chorobami</u> - Základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty <u>Ochrana před chronickými nepřenosiými chorobami a před úrazy</u> - Prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění - Preventivní a léčebná péče - Odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě) - Základy první pomoci ZMĚNY V ŽIVOTĚ A JEJICH	Př Tv

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby	- vymezí hodnoty člověka, které hrají důležitou roli při navazování přátelských a partnerských vztahů - vysvětlí rizika spojená s předčasnou sexuální zkušeností – zdravotní, právní, sociální - uvědomuje si rizika související s předčasným ukončením těhotenství - posoudí sociální i zdravotní rizika spojená se zneužíváním návykových a dopingových látek, hazardních her - sestaví tabulku, kde rozliší drogy podle zadaných kritérií - uplatňuje osvojené znalosti při komunikaci se službami odborné pomoci - předvídá a rozpozná možné nebezpečí v konfliktních a krizových situacích - rozpozná v souvislosti s reklamou obchodní zájmy, které nejsou v souladu se zdravím - zvládá bezpečné chování v situacích hromadného ohrožení	REFLEXE <u>Dětství, puberta, dospívání</u> - Tělesné, duševní a společenské změny <u>Sexuální dospívání a reprodukční zdraví</u> - Zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost - Předčasná sexuální zkušenost - Promiskuita - Problémy těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE <u>Stres a jeho vztah ke zdraví</u> - Kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stres. reakcí a k posílení duševní odolnosti <u>Auto-destruktivní závislosti</u> - Psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet, násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnání, trestná činnost, doping ve sportu) <u>Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita</u> - Šikana a jiné projevy násilí, zóny sexuálního zneužívání dětí - Kriminalita mládeže - Komunikace se službami odborné pomoci <u>Bezpečné chování a komunikace</u> - Komunikace s vrstevníky a nezletilými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových	OSV - Psychohygienu Př - 8. roč. Tv Ch Tč, Pp Př Ov VDO - Občanská společnost a škola

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí		situacích a v situacích ohrožení <u>Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví</u> - Bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. Zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) <u>Manipulativní reklama a informace</u> - Reklamní vlivy, působení sekt <u>Ochrana člověka za mimořádných událostí</u> - Klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí	

Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	<u>Žák dle svých schopností:</u> - orientuje se v základních příčinách nemocí a vhodným chováním omezuje působení negativních faktorů přispívajících ke vzniku civilizačních chorob - rozpozná situace ohrožující život - uvědomuje si rizika zneužívání návykových látek	Hodnota a podpora zdraví <u>Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci</u> - Složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie <u>Podpora zdraví a její formy</u> - Prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví	

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět.vztahy, PT)
VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů - aktivně využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonávání psychické únavy, stresu - rozpozná projevy záporných charakterových vlastností u sebe i druhých - využívá mezilidské komunikace, pravidla chování, řeší problémy lidské nesnášenlivosti	Osobnostní a sociální rozvoj <u>Sebepoznání a sebepojetí</u> - Vztah k sobě samému, vztah k druhým, zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity <u>Seberegulace a sebeorganizace činností a chování</u> - Cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládnání problémových situací - Stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení - Zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích - Pomáhající a prosociální chování <u>Psychohygienu</u> - Sociální dovednosti pro předcházení a zvládnání stresu, hledání pomoci při problémech <u>Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace</u> - Respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie, chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování	OSV – Sebepoznání a sebepojetí Vo OSV – Seberegulace a sebeorganizace MKV – Lidské vztahy OSV – Komunikace, Kooperace a kompetice

5.2.17 Tělesná výchova (Tv)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tělesná výchova se vyučuje v 6. až 9. ročníku 2 hodiny týdně. Výuka probíhá v tělocvičně, na hřišti školy, eventuálně v plaveckém bazénu. Navazuje na výuku tělesné výchovy na I. stupni. Při výuce využíváme individuální, skupinovou a kolektivní formu práce.

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty, k pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů. Dále se zaměřujeme na poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí, na získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje. Využíváme osvojené preventivní postupy pro ovlivňování zdraví v denním režimu, upevňujeme způsoby rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci, poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví. Propojujeme činnosti a jednání související se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd. Podporujeme chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností apod. Aktivně zapojujeme žáky do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i ve svém osobním životě.

Výchovné a vzdělávací strategie

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Strategie, postupy práce vedoucí ke KK
KOMPETENCE K UČENÍ	- učíme žáky kultivovat svůj pohybový projev i správné držení těla - vedeme žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti a zpět, k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo jiné pohybové aktivitě - motivujeme žáky k využívání sportu a sportovních aktivit jako součásti celoživotního vzdělávání - vedeme žáky k tvůrčím přístupům, k zájmu o sport, snažíme se minimalizovat jeho obavy a zábrany, osvojuje si pohybové dovednosti - učíme žáky operovat se základními sportovními termíny, znaky a symboly - učíme žáky kriticky posoudit vlastní schopnosti a pokrok, učí se najít způsoby, jak své dovednosti zdokonalit - umožňujeme žákům posilovat správný postoj k péči o zdraví - vedeme žáky k osvojení a upevnění základních hygienických návyků - vedeme žáky k osvojení základních pravidel druhů sportů, seznamujeme je s historií a s významnými osobnostmi sportu
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- uplatňujeme zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí - řešíme společně s žáky problémy s nespportovním chováním - učíme žáky vnímat problémové situace, adekvátně na ně reaguje, umí řešit problémy ve skupině (dokáže měnit vlastní postavení, hráč - vedoucí) - podporujeme žákovu snahu na základě zkušeností o samostatné návrhy řešení (praktické problémové situace) – nenechá se odradit případným nezdarem - zajistíme, že si žák uvědomuje zodpovědnost za své jednání a rozhodování (vždy si je vědom závislosti na ostatních v týmu a naopak) - zapojujeme žáky do sportovních soutěží - řídíme se myšlenkou, že žák, který sportuje má méně času a příležitostí k užívání návykových látek
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- učíme žáky porozumět a správně reagovat na základní povely a pokyny - vedeme žáky k používání neverbální komunikace - motivujeme žáky formou her ke kolektivnosti, ohleduplnosti a solidaritě. - Upozorňujeme žáky na různá informační média (video, audio, PC) - učíme žáky využívat své komunikativní dovednosti a schopnosti k vytváření vztahů potřebných k dobrému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními (týmové hry, soutěže....)
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- rozvíjíme u žáka schopnosti vzájemného respektování se, upevňování přátelství a mezilidských vztahů

	- učíme žáky zásadám čestné hry bez agresivity - pomáháme žákovi získávat pocit sebedůvěry, schopnost sebehodnocení
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- uplatňujeme u žáka hygienické zásady a zdravotní prevence - posilujeme žákovo vědomí významu sportu a Tv - žáka vedeme k zodpovědnému jednání v krizové situaci (ohrožení života nebo zdraví) - žáka aktivně zapojujeme do sportovních aktivit (sportovní reprezentace školy) a pobytových akcí (lyžařský výcvik...)
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- pomáháme žákovi uvést teoretická pravidla do praxe - učíme žáky využívat pohybových dovedností v každodenním životě moderního člověka - učíme žáky bezpečně zacházet se sportovním náčiním a zařízením - u žáka systematicky rozvíjíme a upevňujeme role v družstvu - žákům vytváříme prostor pro rozvoj estetického cítění (propojení Tv a Hv) - vytváříme u žáka návyk, kdy respektuje řád tělocvičny a sportovního hřiště (příp. plaveckého bazénu, kluziště apod. = sportovních zařízení, kterých škola může využívat), dodržuje vymezená pravidla, plní své povinnosti a pracovní podmínky (bezpečnost)

Průřezová témata

Ročník	Kód TOPT	Téma
6.	OSV-7	Úpoly; Atletika; Sportovní hry (péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy)
	OSV-8	Komunikace v Tv - tělocvičné názvosloví osvojených činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu (řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální - cvičení v neverbálním sdělování)
7.	OSV-3	Sport a zdravý životní styl (cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení)
8.	OSV-11	Úpoly; Sportovní hry (vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.)

Vzdělávací obsah

Ročník: 6.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět.vztahy,PT)
<u>Žák:</u> TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	<u>Žák dle svých schopností:</u> - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody a silničního provozu - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - zvládne improvizované ošetření poranění a odsun raněného	- Poznatky z Tv, hygiena a bezpečnost - měření srdeční frekvence, uspořádání pohybového režimu, zapojení do pohybové aktivity, pohybové činnosti při různém znečištění ovzduší, rozhodování v různých situacích - Dopomoc a záchrana, první pomoc - Průpravná, kondiční, relaxační a vyrovnávací cvičení - správné polohy těla při cvičení, používání cviků v rozcvičkách, kontrola cvičení, využití audiovizuální techniky, samostatná příprava pro různou pohybovou činnost, využití hudby - Význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců - Zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj, kondiční programy, manipulace se zatížením - Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí- průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení - Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného	Př
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních	- zvládá cvičební prvky na prostných a dokáže z nich sestavit jednoduchou sestavu	- Akrobacie - kotoul vpřed, vzad, do dřepu, do roznožení, stoj na rukou s dopomocí	

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět.vztahy,PT)
činnostech TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	- umí poskytnout dopomoc i záchranu	- Rovnovážné postoje, skoky na místě i z místa - Jednoduchá sestava	
TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	- zvládá správný odraz při přeskočích přes kozu a aplikuje ho při skocích na trampolínce - dokáže poskytnout dopomoc, záchranu	- Přeskoky - roznožka a skrčka přes kozu našif, skoky na trampolínce	
TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	- zvládá cvičební prvky na hrazdě, dopomoc, záchranu	- Hrazda - náskok do vzporu - výdrž - sešín, náskok do vzporu - zákmihem, seskok, výmyk	
TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	- zvládá cvičební prvky na kladině a dokáže z nich utvořit jednoduchou sestavu - umí poskytnout dopomoc i záchranu	- Kladina - dívky - různé druhy chůze, doprovodné pohyby paží, obraty, rovnovážné polohy, náskoky, seskoky, poskoky - Jednoduchá sestava	
TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	- zvládá cvičební prvky na kruzích, dopomoc, záchranu - uvědomuje si nebezpečí houpání a jedná vždy podle toho	- Kruhy - komíhání ve svisu, svis vznesmo, svis střemhlav, houpání s obraty u předhupu a záhupu, seskok u záhupu.	
TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	- zvládá jednoduché taneční kroky - dokáže improvizovat na hudební doprovod. - uvědomuje si význam správného držení těla a dbá na něj - do cvičení zapojí náčiní	- Základy rytmické gymnastiky, činnosti s hudbou, tanec - dívky - různé druhy pohybu s hudebním doprovodem, správné držení těla, cvičení s náčiním (př.švihadlo), vlastní pohyb improvizace, tance (př.lidové) - Kondiční formy cvičení pro daný věk žáků	Hv
TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	- uvědomuje si význam úpolů pro život - zvládá základní cviky důležité pro svou obranu	- Úpoly - základy sebeobrany, aikidó, judó, karatedó	OSV – Mezilidské vztahy
TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	- zvládá techniku nové atletické disciplíny, při vytrvalosti dovede uplatnit vůli, získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy - uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků	- Atletika - starty z různých poloh, běžecká abeceda, rychlý běh - běh na 60 m, vytrvalý běh na dráze - běh na 1500 m, skok daleký, hod míčkem - Sportovní hry - význam SH, herní myšlení, základní pravidla, bezpečnost a hygiena při SH - Utkání podle pravidel žákovské kategorie	OSV – Mezilidské vztahy D

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět.vztahy,PT)
	- zná základní pravidla a dokáže je uplatnit během hry, spolupracuje se svými spoluhráči, zvládá útočné i obranné činnosti jednotlivce - orientuje se v nabídce netradičních pohybových her a aktivit, zná jejich základní pravidla a dokáže je využít i ve svém volném čase	- <u>Fotbal</u> - hoši - základy herních systémů, herní kombinace, obranná kombinace, herní činnost jednotlivce, utkání - <u>Basketbal</u> - hoši i dívky - základy herních systémů, herní kombinace, činnost jednotlivce, střelba jednoruč a obouruč	OSV – Mezilidské vztahy
		- <u>Volejbal</u> - hoši i dívky základy herních systémů, herní kombinace, činnosti jednotlivce, podání, odbití, hra - <u>Netradiční pohybové hry a aktivity</u> (vybíjená, ringo, přehazovaná, florbal, softbal, stolní tenis)	OSV – Mezilidské vztahy
	- uvědomuje si význam plavání v životě, zvládá alespoň jeden plavecký styl a dokáže ho použít i v neznámém vodním prostředí	- Plavání - význam plavání, zvládnutí jednoho až dvou plaveckých stylů	
	- užívá tělocvičné názvosloví, rozumí povelům, signálům, gestům a značkám používaným při pohybových činnostech - orientuje se v soutěžích a osobnostech sportu	- Komunikace v Tv - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu - Historie a současnost sportu	OSV - Komunikace

Další pohybové činnosti se mohou uskutečňovat podle podmínek školy a zájmu žáků (bruslení, lyžařský výcvik, turistika a pobyt v přírodě).

Ročník: 7.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět.vztahy,PT)
<u>Žák:</u> TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu, přizpůsobí jim svou činnost TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí	<u>Žák dle svých schopností:</u> - dovede koordinovat svůj pohybový aparát - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí, předvídá možné nebezpečí úrazu - ovládá správné polohy těla při cvičení	<u>Poznatky z Tv, hygiena a bezpečnost v Tv</u> - Změření srdeční frekvence - Uspořádání pohybového režimu - Zapojení do sportovní aktivity - Rozhodování v neobvyklých situacích - Pohybové činnosti při různém znečištění ovzduší - Organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách - Sportovní výstroj a výzbroj - výběr a ošetřování - Sport a zdravý životní styl - Třídění informací z Tv - Dějiny Tv a sportu <u>Průpravná, kondiční, relaxační a vyrovnávací cvičení</u> - Správné polohy těla při cvičení - Cviky v rozcvíčkách - Kontrola cvičení - Využití audiovizuální techniky - Samostatná příprava pro různou pohybovou činnost - Využití hudby (dívky)	Př OSV – Seberegulace a sebeorganizace Hv
		- Cvičení po náročné duševní činnosti - Cvičení po náročné tělesné činnosti	
	- zvládá jednotlivé prvky v sestavách - dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a správného držení těla	<u>Gymnastika</u> <u>Akrobacie</u> - Kotoul vpřed a jeho modifikace - Kotoul vzad a jeho modifikace - Kotoul letmo - Stoj na rukou s dopomocí - Rovnovážné postoje - Skoky na místě i z místa - Dívky - přemet stranou - Stoj na rukou bez dopomoci - Sestavy z prvků	
	- zvládá správný odraz při přeskocích a dokáže poskytnout pomoc a záchranu	<u>Přeskoky</u> - Přes kozu, bednu - Skoky na trampolíně	

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět.vztahy,PT)
k úspěchu družstva a dodržuje ji TV-9-3-04 rozdílňuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	- zvládá cvičební prvky na hrazdě a dokáže poskytnout dopomoc a záchranu	<u>Hrazda</u> - Náskok do vzporu - výdrž - Zákmihem seskok - Sešin - Podmet - Výmyk	
	- zvládá cvičební prvky na kladině a dokáže z nich utvořit jednoduchou sestavu - umí poskytnout dopomoc i záchranu	<u>Kladina - dívky</u> - Jednoduchá sestava	
	- zvládá správné držení na kruzích, dovede dávat dopomoc, uvědomuje si nebezpečí cvičení na tomto nářadí	<u>Kruhy</u> - Komíhání ve svisu - Svis vznesmo - Svis střemhlav - Houpání s obraty u předhupu a záhupu, seskok při záhupu	
	- zná základní druhy cvičení a pohybu s hudbou, zvládá jednoduché taneční kroky	<u>Rytmická gymnastika, činnosti s hudbou, tanec - dívky</u> Z - Různé druhy pohybu s hudebním doprovodem - Správné držení těla - Cvičení s náčiním (švihadla, míč, stuhy) - Vlastní pohybová improvizace - Tance - Krátké sestavy s hudbou	Hv
	- uvědomuje si význam úpolů pro život, zvládá základní hmaty důležité pro svou obranu	<u>Úpoly</u> - Základy sebeobrany, aikidó, judó, karatedó	
	- zvládá základní techniku atletických disciplín, zná jejich pravidla	<u>Atletika</u> - Starty z různých poloh - Skipping, liftink - Sprint - 60m - Běh na 1500 m - Skok daleký - Hod míčkem, granátem hoši - Štafetový běh	
	- uplatňuje získané zkušenosti a dovednosti při míčových hrách a dovede je aplikovat při kolektivních sportovních hrách, zná základní pravidla a dovede řídit hru	<u>Sportovní hry</u> - Fotbal –hoši, basketbal, stolní tenis, přehazovaná, volejbal, badminton, florbal – HČJ, HK, HS a utkání dle pravidel	

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět.vztahy,PT)
	- zvládá 1 – 2 plavecké styly - (obvykle prsa, kraul) - ví, jak pomoci tonoucímu	<u>Plavání – hoši a dívky (dle možností školy)</u> - Zvládnutí jednoho až dvou plaveckých stylů - Pomoc při záchraně tonoucího	
	- umí se pohybovat v přírodním terénu - ví jak se chovat k přírodě, dovede se v ní orientovat dle mapy a buzoly	<u>Turistika</u> - Orientace podle mapy a buzoly - Ochrana přírody - Lyžování, snowboarding, bruslení - podle podmínek školy - běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku	Z Př

Další pohybové činnosti se mohou uskutečňovat podle podmínek školy a zájmu žáků (bruslení, lyžařský výcvik, turistika a pobyt v přírodě).

Ročník: 8.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět.vztahy,PT)
<u>Žák:</u> TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištěném ovzduší TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné	<u>Žák dle svých schopností:</u> - dovede uspořádat pohybový režim - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí - předvídá možná nebezpečí úrazu - ovládá správné polohy těla při cvičení - zvládá jednotlivé prvky v sestavách - dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a správné držení těla	- Poznatky z Tv, hygieny a bezpečnosti - Průpravná, kondiční, relaxační a vyrovnávací cvičení - Historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympismus - olympijská charta GYMNASTIKA <u>Akrobacie</u> - Kotouly a jejich modifikace - Kotoul letmo - Stoj na rukou - Stoj na hlavě - Přemet stranou - Sestavy z osvojených prvků <u>Přeskoky</u> - Roznožka, skrčka <u>Trampolína</u> - Skoky prosté - Skoky s obraty <u>Hrazda</u> - Sešín - Podmet - Výmyk - Přešvih únožmo <u>Kruhy</u>	Př - vztah člověka k prostředí

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět.vztahy,PT)
nedostatky a jejich možné příčiny TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- zná základní druhy cvičení a pohybu s hudbou - zvládá jednoduché taneční kroky - zvládá techniku atletické disciplíny - získané dovednosti dovede uplatnit jako reprezentant školy - používá správnou techniku - umí několik her z každé skupiny - dovede je organizovat a samostatně řídit - zvládá jeden až dva plavecké styly - zvládne dovednost na sjezdových, běžeckých lyžích - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí	- Komíhání ve svisu - Svis vznesmo - Houpání s obraty - <u>Kladina - dívky</u> - Různé druhy chůze, obraty, poskoky - <u>Šplh</u> - <u>Rytmická gymnastika - dívky</u> - Různé druhy pohybu s hudebním doprovodem - Tance - <u>Atletika</u> - Sprinty - 60 m - Běh - 1500 m - Vytrvalostní běh - Skok daleký - Hod míčkem, granátem hoši - Štafetový běh - <u>Úpoly</u> - Základy sebeobrany aikido, judo, karatedo - <u>Sportovní hry</u> - Fotbal hoši - Basketbal - Volejbal - Ringo, přehazovaná - Florbal - Utkání podle pravidel žákovské kategorie - <u>Plavání</u> (dle podmínek školy) - <u>Turistika</u> - Ochrana přírody - Příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce	Hv OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika Př Z Vz

Další pohybové činnosti se mohou uskutečňovat podle podmínek školy a zájmu žáků (bruslení, lyžařský výcvik, turistika a pobyt v přírodě).

Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
Žák: TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Žák dle svých schopností: - uplatňuje vůli a vytrvalost při bězích - zvládá techniku přeskoků překážek - zvládá techniku štafetového běhu a předávky - zvládá techniky atletických disciplín - zvládá přemet vpřed, cvičební prvky - na gymnastickém nářadí - dokáže zvládnout jednoduchý taneční krok - používá správnou techniku - používá správnou techniku - uplatňuje zkušenosti z míčových her - zvládá základní pravidla her - dokáže se pohybovat v terénu, přesouvat se na delší vzdálenost využívá poznatků z jiných předmětů - zvládá základní techniky plaveckých stylů a sportovního skoku	<u>Atletika</u> - Běh - vytrvalostní, překážkový, sprint, štafetový - Skok - daleký, vysoký - Hod, vrh – granát hoši, koule, míček - Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování <u>Gymnastika</u> - Akrobacie - Hrazda - Kruhy - překot vzad - Trampolínka - Šplh - Rytmická a kondiční gymnastika <u>Úpoly</u> - Základy sebeobran <u>Sportovní hry</u> - Fotbal hoši - Volejbal - Basketbal - Ringo - Softbal - Florbal - Streetbal <u>Turistika a pobyt v přírodě</u> - Přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla (dle možností školy) <u>Plavání</u> - Základní plavecké styly - Dovednosti záchranného a branného plavání, rozvoj plavecké vytrvalosti, prvky zdravotního plavání a plaveckých sportů	F Př M F Hv F D, F, Ch, Př, Z Z Př F

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
	- dokáže diskutovat o významu pohybu pro zdraví člověka - posuzuje vliv činností na zatížení organismu a hledá možnosti korekcí, dodržuje základní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech	- Význam pohybu pro zdraví - Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí - Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	Vz Vo

5.2.18 Praktické činnosti

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce zahrnuje široké spektrum pracovních činností a technologií, které přispívají k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se vyučuje na II. stupni v předmětu Praktické činnosti (PČ). Žáci se dělí do skupin a pracují v blocích - v 6., 7. a 9. ročníku v 1. pololetí Pp/Tč a v 2. pololetí se skupiny vymění, v 8. ročníku Svět práce. Jednohodinovou týdní dotaci vyučovacího předmětu Praktické činnosti lze ve vhodných případech organizovat střídavě jako tzv. dvouhodinovou 1/14 dnů v kombinaci s jiným vyučovacím předmětem s jednohodinovou týdní dotací (např. s Výtvarnou výchovou apod.).

Výuka probíhá v odborné učebně - dílny, pěstitelství, v kmenových třídách a na školním pozemku. Výuka vyučovacího předmětu Svět práce je doprovázena návštěvou některých institucí.

Naše koncepce vychází z konkrétních životních situací, proto je naším hlavním cílem vytvořit a upevnit pozitivní vztah k práci a odpovědný a tvořivý postoj k vlastní činnosti a její kvalitě. Zaměřujeme se zejména na získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména při ručním opracování materiálu, osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci, osvojení si práce s dostupnou mechanizací a technikou, včetně techniky výpočetní, a to v základní uživatelské úrovni. Žáci si osvojují a uplatňují zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základy organizace a plánování práce a technologické kázně. Seznamujeme žáky s historií významných a zajímavých vynálezů technického pokroku pro poznání a pochopení kontinuity vývoje technické vyspělosti a ekonomických podmínek života společnosti. Vedeme žáky k získávání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a k osvojení si potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci.

Výchovné a vzdělávací strategie

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Strategie, postupy práce vedoucí ke KK
KOMPETENCE K UČENÍ	- umožňujeme žákům získat vědomosti, pracovní dovednosti a návyky potřebné v běžném životě - učíme žáky poznávat vhodné materiály a jejich vlastnosti, suroviny, plodiny,.... - nacvičujeme se žáky vhodné volby náradí a pomůcek, využíváme dostupnou techniku - umožňujeme žákům orientaci v různých oborech lidské činnosti - podporujeme tvořivý postoj - učíme žáky užívat správnou terminologii - pomáháme žákům organizovat vlastní učení se
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- žákům předkládáme dostatek situací z praktického života - umožňujeme žákům uplatnit vlastní tvořivost a nápady (pozitivní postoj k řešení pracovních i ekologických problémů) - podporujeme kvalitní výsledky řešení žáků (tvořivost, uplatnění vlastních nápadů)
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- učíme žáky využívat informační a komunikační prostředky - vedem žáky ke zvládnutí prezentace vlastních výsledků práce - podporujeme vlastní názor a akceptaci názorů jiných - vedeme žáky k formulování a samostatnému vyjadřování vlastních myšlenek
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A	- formujeme osobnost žáka, rozvíjíme motorické, tvořivé schopnosti a dovednosti

PERSONÁLNÍ	- pomáháme žákům zvládnout základy organizace, plánování a technologické kázně - podporujeme u žáků sebedůvěru a sebehodnocení (objektivní posouzení vlastní práce, zažít úspěch) - učíme žáky pracovat ve skupinách, vzájemné pomoci, přijímání role ve skupině
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- posilujeme schopnost rozhodování se, vedeme žáky k zodpovědnosti - posilujeme aktivní vztah k ochraně ŽP a pozitivní postoj k řešení ekologických problémů (učíme se vytvořit estetické prostředí)
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- podporujeme pozitivní vztah k práci, motivujeme pochvalou - klademe důraz na rozlišení duševní a fyzické práce - pomáháme žákům v osvojení základních pracovních dovedností, návyků a jednoduchých pracovních postupů - podporujeme soustavnost a vytrvalost při plnění úkolů - vedem žáky k dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce - pomáháme žákům získávat dovednosti a znalosti významné pro profesní orientaci

5.2.18.1 Praktické činnosti - Pěstitelské práce (Pp)

Průřezová témata

Ročník	Kód TOPT	Téma
6.	ENV-3	Pěstitelství a ŽP (zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství)

Vzdělávací obsah

Ročník: 6.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy,PT)
<u>Žák:</u> ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu ČSP-9-3-04 Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	<u>Žák dle svých schopností:</u> - dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci, technologickou kázeň a hygienu - umí poskytnout první pomoc při úrazu - zná základní podmínky pro pěstování rostlin - zná význam půdy pro pěstování - dokáže zpracovat půdu na podzim a na jaře před setím a výsadbou - umí založit kompost - rozpozná osivo a sadbu běžných druhů zeleniny - vysvětlí význam pěstování zeleniny pro zdravou výživu člověka - zná základní podmínky pro chov drobných zvířat - zná zásady bezpečného kontaktu se zvířaty	- Bezpečnost a hygiena práce - Pěstitelství a ŽP - Půda - základní podmínky pro pěstování, půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy - Zelenina - osivo, sadba, výpěstky, podmínky tásady pěstování, pěstování vybraných druhů zeleniny - podmínky chovu králíků, slepic - podmínky chovu psů, koček, morčat, křečků	Vo - hygiena práce Vz Př - první pomoc ENV - Lidské aktivity a problémy ŽP Z - půdní typy

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy,PT)
	- jednoduchým pokusem posoudí klíčivost osiva - dokáže vypěstovat zeleninovou sadbu - uvede příklady rychlení zeleniny - plní praktické úkoly při pěstování zeleniny		Vo, Vz - zdravá výživa

Ročník: 7.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy,PT)
Žák: ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	Žák dle svých schopností: - dodržuje BOZP	- Bezpečnost a hygiena práce	
	- umí vysvětlit význam pěstitelství pro ochranu ŽP	- Pěstitelství a ŽP	
	- umí odebrat půdní vzorek - umí zpracovat půdu na záhonu, připravit na jarní setí	- Půda - základní podmínky pro pěstování, půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy	
	- zná ochranu zeleniny před škodlivými činiteli	- Zelenina - osivo, sadba, výpěstky, podmínky tásady pěstování, pěstování vybraných druhů zeleniny	Př - škůdci na zelenině
	- vysvětlí význam pěstování polních plodin - uvede zástupce polních plodin - provede výsev kukuřice	- Polní plodiny	
	- vysvětlí význam ovocných stromů - uvede vybrané zástupce ovocných stromů - dokáže provést ochranu ovocných stromů - provede sklizeň ovoce	- Ovocné stromy - druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování	
	- dokáže aplikovat základy ošetření pokojových rostlin	- Okrasné rostliny - základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin	

Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
Žák: ČSP-9-3-01 žák volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných	Žák dle svých schopností: - dodržuje BOZP	- Bezpečnost a hygiena práce	Řád učebny a pozemku Vz - zásady hygieny

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
rostlin ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	- zná vlastnosti půdy a umí je zjistit - umí zpracovat půdu na zahradě - umí provést hnojení půdy kompostem, připravit pařeniště a skleníky	- Půda - základní podmínky pro pěstování, půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy	Ch - pomůcky
	- umí rozdělit okrasné rostliny - umí char. jednotlivé skupiny okrasných dřevin - pečuje o okrasné dřeviny, skalničky a trvalky - umí rozeznat pokojové rostliny, pečuje o květiny ve třídě - provádí praktické činnosti – přesazování, vazbu suchých květin, vypěstování sadby letniček, vysazení okrasného stromku, jednoduché úpravy záhonů	- Okrasné rostliny - ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin, květina v exteriéru interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin - Léčivé rostliny, koření - pěstování vybrané rostliny, rostliny a zdraví člověka, léčivé účinky rostlin - Jedovaté rostliny, rostliny jako drogy a jejich zneužívání, alergie	Př
	- provede agrotechnický pokus pěstování brambor	- Polní plodiny	
	- rozpozná základní plevele a umí je odstranit - zhodnotí význam biologické ochrany rostlin - vysvětlí a provede mechanickou likvidaci plevelů - posoudí vliv neuváženého používání chemických přípravků - projevuje pozitivní vztah k přírodě - rozpozná malou mechanizaci při práci na zahradě (sekačka, vysavač listů)	- Ochrana rostlin	Ch - hnojiva

5.2.18.2 Praktické činnosti - Technické činnosti (Tč)

Průřezová témata

Ročník	Kód TOPT	Téma
6.	OSV-5	Práce se dřevem (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity - pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality)
9.	OSV-1	Technické kreslení (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů)

Vzdělávací obsah

Ročník: 6.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	<u>Žák dle svých schopností:</u> - je seznámen s řádem učebny, s bezpečností a hygienou práce - zná zásady poskytnutí první pomoci při úrazech	- Organizace práce, bezpečnost a hygiena práce - Řád školní dílny - Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla	Vo Pp
	- čte jednoduché technické výkresy, je schopen načrtnout jednoduchý náčrt výrobku	<u>Technické kreslení</u> - Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody	F M
	- dokáže rozdělit základní technické materiály - zná základní vlastnosti technických materiálů	<u>Technické materiály</u> - Vlastnosti materiálu (dřevo, kov, plasty, kompozity), - Důležité technologické postupy	F Př
	- dovede materiál orýsovat, řezat, rašplovat, pilovat, brousit a povrchově upravit - volí správné pracovní postupy, nástroje a nářadí	<u>Práce se dřevem</u> - Užití v praxi (dřevo), - Jednoduché pracovní operace a postupy, - Důležité technologické postupy	OSV – Kreativita Pp

Ročník: 7.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy,PT)
<u>Žák:</u> ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu ČSP-9-1-3 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku ČSP-9-1-01	<u>Žák dle svých schopností:</u> - je seznámen s řádem učebny, s bezpečností a hygienou práce - zná zásady poskytnutí první pomoci při úrazech	- Organizace práce, bezpečnost a hygiena práce - Řád školní dílny	Př Vo Pp
	- čte jednoduché technické výkresy, je schopen narýsovat jednoduchý technický výkres výrobku - objasní zásady pravouhého promítání - umí okótovat jednoduchý předmět	<u>Technické kreslení</u> - Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody	F M

provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	- dovede materiály spojovat hřebíky, vruty a lepením - volí správné pracovní postupy, nástroje a nářadí - umí rozdělit dřevařské polotovary	<u>Práce se dřevem</u> - Užití v praxi (dřevo) - Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování, - Jednoduché pracovní operace a postupy, - Důležité technologické postupy	F Př
	- rozpozná základní druhy kovů, uvede příklad jejich vlastností - objasní výrobu oceli - měří, dovede orýsovat materiál, stříhá plech, odděluje drát stříhem, piluje, ohýbá drát a tenký plech	<u>Práce s kovem</u> - Užití v praxi (kov), - Vlastnosti materiálu - Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování, - Jednoduché pracovní operace a postupy, - Důležité technologické postupy	Pp Ch

Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák:</u> ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	<u>Žák dle svých schopností:</u> - je seznámen s řádem učebny, s bezpečností a hygienou práce - zná zásady poskytnutí první pomoci při úrazech - čte jednoduché technické výkresy, je schopen narýsovat jednoduchý technický výkres výrobku - umí okótovat jednoduchý předmět - načrtne řez a průřez jednoduchého předmětu - rozpozná základní druhy kovů, uvede příklad jejich vlastností - objasní výrobu oceli - měří, dovede orýsovat materiál, stříhá plech, odděluje drát stříhem, piluje, ohýbá drát a tenký plech, pájí na měkko	- Organizace práce, bezpečnost a hygiena práce - Řád školní dílny <u>Technické kreslení</u> - Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody <u>Práce s kovem</u> - Užití v praxi (kov), - Vlastnosti materiálu - Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - Jednoduché pracovní operace a postupy - Důležité technologické postupy	Př Vo Pp F M OSV – Rozvoj schopností poznávání F Př

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
	- objasní, z čeho se vyrábí plasty, rozlišuje základní druhy, vhodně aplikuje znalost vlastností plastů při jejich opracovávání - měří, orýsuje, řeže, piluje	<u>Práce s plasty</u> - Užití v praxi (plasty, kompozity), - Vlastnosti materiálu - Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - Jednoduché pracovní operace a postupy - Důležité technologické postupy	Ch

5.2.18.3 Praktické činnosti - Svět práce (Sp)

Průřezová témata

Ročník	Kód TOPT	Téma
8.	OSV-2	Volba profesní orientace - základní principy sebepoznávání - osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace (já jako zdroj informací o sobě; moje tělo, moje psychika - temperament, postoje, hodnoty; co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samé/mu; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí)
	VDO-1	Rozhodování (škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole)

Vzdělávací obsah

Ročník: 8.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy,PT)
<u>Žák:</u> ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	<u>Žák dle svých schopností:</u> - volí metody práce - vedoucí k poznávání sebe - samotného - reálně posuzuje na základě získaných informací své možnosti - stanovuje si osobní zájmy a cíle - objektivně hodnotí svůj tělesný a zdravotní stav	- Volba profesní orientace - základní principy sebepoznávání - osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace	Vo OSV – Sebeznání a sebepojetí
	- vnímá náročnost rozhodovacího procesu - je připraven překonávat - překážky v rozhodování	- Rozhodování	VDO – Občanská společnost a škola
	- uvědomuje si důležitost - střednědobého plánování - umí vytvářet osobní akční plán	- Akční plánování	

ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	- je schopen využívat v plné šíři všech dostupných materiálů k získání inf. - aktivně spolupracuje se všemi zainteresovanými složkami pro volbu povolání (IPS ÚP, PPP, VP)	- Informativní materiály - Informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb	Návštěva úřadu práce Burza středních škol „Sokrates“
ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	- aktivně sleduje různá povolání lidí - seznamuje se s rovnou příležitostí na trhu práce - sleduje kvalifikač. požadavky na různá povolání - rozumí pojmům: pracovní prostředí, pracovní prostředek, pracovní předmět - je schopen sestavovat životopis - osvojuje si v modelových situacích nácvik přijímacího - pohovoru a přijímacího řízení	- Trh práce - Povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností, - Požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní, - Rovnost příležitostí na trhu práce - Zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce, - Práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů, - Podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání	Čj Vo
	- sleduje a hodnotí náplň studijních a učebních oborů - zodpovědně se připravuje na přijímací řízení	- Možnosti vzdělávání - Náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby	

5.2.19 Nepovinné předměty

5.2.19.1 Sportovní hry (Sh)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Nepovinný předmět Sportovní hry navštěvují žáci 6., 7., 8. a 9. ročníku. Předmět je dotován 1 vyučovací hodinou týdně. Výuka probíhá v tělocvičně, na hřišti školy.

Vzdělávání v tomto vyučovacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede k pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z pohybu. Klademe důraz zejména na rozvoj pohybové koordinace, rychlostních schopností jako předpoklad k dlouhodobé vytrvalosti a zlepšování schopnosti pracovat při zatížení rychlostně vytrvalostního charakteru. Cíleně se zaměřujeme na osobnost a to zejména na mravní a sociální rozvoj – podpora sebevědomí, potlačení přeceňování a nadměrné ctižádosti. Podporujeme chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností apod. Aktivně zapojujeme žáky do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i ve svém osobním životě.

V metodicko - organizačních formách je podíl v tréninkových jednotkách následující: průpravné cvičení 25%, herní cvičení 25 %, průpravné hry 50 %. Při výuce využíváme individuální, skupinovou a kolektivní formu práce.

V průběhu výuky se v 6 a 7. ročníku zaměřujeme zejména na rozvoj dynamické a explozní silové schopnosti, v 8. ročníku na kondiční schopnosti (rychlostní, vytrvalostní a silové) a v 9. roč. dosahujeme nejvyšší úrovně koordinace pohybů, podporujeme rozvoj svalové síly a rychlostně vytrvalostních schopností

Výchovné a vzdělávací strategie

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Strategie, postupy práce vedoucí ke KK
KOMPETENCE K UČENÍ	- učíme žáky koordinovat svůj pohybový projev i správné držení těla - vedeme žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti a zpět, k vlastní pravidelné seberealizaci - motivujeme žáky k využívání sportu a sportovních aktivit jako součásti celoživotního vzdělávání - žáka vedeme k tvůrčím přístupům, k zájmu o sport, snažíme se minimalizovat jeho obavy a zábrany, osvojuje si herní dovednosti - učíme žáky operovat se základními termíny, znaky a symboly, zdokonaluje se v pravidlech sportů, seznamuje se s významnými osobnostmi - učíme žáky kriticky posuzovat vlastní schopnosti a pokrok, učíme ho najít způsoby, jak své dovednosti zdokonalit - učíme žáky chápat pojem zdravé sebevědomí, odbourávat časté přeceňování a nadměrnou ctižádost - posilujeme u žáků správný postoj k péči o zdraví - upevňujeme u žáka základní hygienické návyky - seznamujeme žáka se s historií a s významnými osobnostmi sportů
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- uplatňujeme zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí, řešíme společně s žáky problémy s nesportovním chováním - učíme žáky vnímat problémové situace, adekvátně na ně reagovat, řešit problémy ve skupině (dokáže měnit vlastní postavení hráč - vedoucí) - učíme žáky zodpovědnosti za své jednání a rozhodování vzhledem k týmu - zapojujeme žáky do sportovních soutěží
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- učíme žáky porozumět a správně reagovat na základní povely a pokyny - vedeme žáky k používání neverbální komunikace - motivujeme žáky ke kolektivnosti, ohleduplnosti a solidaritě - upozorňujeme žáky na různá informační média (video, audio, PC) - učíme žáky využívat své komunikativní dovednosti a schopnosti k vytváření vztahů a k spolupráci s ostatními (týmové hry, soutěže...)
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- rozvíjíme schopnosti vzájemného respektování se, upevňování přátelství a mezilidských vztahů - učíme žáky zásadám čestné hry bez agresivity - pomáháme žákům získávat pocit sebevědomí, schopnost sebehodnocení
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- u žáků uplatňujeme zásady hygienické a zdravotní prevence - podporujeme žákovu vědomí významu sportu a vlastního zdraví - žáka vedeme k zodpovědnému jednání v krizové situaci (ohrožení života nebo zdraví)
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- pohánáme žákovi uvést teoretická pravidla do praxe - učíme žáky využívat pohybových dovedností v každodenním životě - učíme žáky bezpečně zacházet se sportovním náčiním a zařízením - u žáka systematicky rozvíjíme a upevňujeme roli v družstvu - učíme žáky respektovat řád tělocvičny a sportovního hřiště, plnit své povinnosti a pracovní podmínky (bezpečnost)

Průřezová témata

Ročník	Kód TOPT	Téma
6.,7.	OSV-9	Štafetové závody zaměřené na startovní a lokomoční rychlost (rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci - jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny; rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnání situací soutěže, konkurence)
8.,9.	OSV-3	Série sprintů s důrazem na obratnost (cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení)
	OSV-7	Fotbal (péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy)

Vzdělávací obsah

Ročník: 6., 7.

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák dle svých schopností :</u> - ovládá cviky k posílení a uvolnění všech svalů - samostatně provádí kompenzační cvičení, protahují svaly s tendencí ke zkracování - dodržuje správnou polohu těla při cvičení, používá cviky v rozcvičkách, kontroluje cvičení - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportoviště, přírody - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím	- rozcvičení, strečink - cviky na švédské bedně - švihadlo - poskoky s medicinbalem - poskoky – sounož, pravá – levá noha - 5ti skok, 7mi skok - čtverec o straně 10 m : - vyhýbání se, míjení se - klik, dřep, výskok - narážení hrudí - dva kužele v trase	Tv
- osvojí si tréninkovou činností koordinační schopnosti, kondiční schopnosti, somatické a psychické charakteristiky - učí se přesnosti pohybu a ekonomice fází pohybu - provádí herní činnost zaměřenou na výběr místa, přihrávání, zpracování míče, vedení míče a obcházení soupeře zakončené střelbou - dokáže posoudit provedení osvojované pohybové činnosti, označit zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - uplatňuje zkušenosti z míčových her - je schopen úměrně vynaložit sílu a rychlost při provedení herní činnosti - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti	<u>Kruhový trénink:</u> - přeskoky přes překážku - házení medicinbalů - švihadlo - krátký sprint - dvě stejně vysoké překážky – náskok, seskok - výskok, souboj hrudníky, sprint s otočením - sprint - slalom, dotek dvou kuželů - aktivní odpočinek <u>Série sprintů:</u> - dřep, výskok, otoč o 360° - pád do kliku - sprint do vrchu - sprint z kopce - sprint s medicinbalem - výskok, narážení do prsou - dvojice držení za bok zezadu - úseky s otáčením a zpět <u>Série sprintů s důrazem na obratnost:</u> - kužele do stromečku – dotek - slalom mezi kužely - proběhnutí mezi tyčkami – frekvence - vyhýbání se před překážkou - běh se švihadlem - přeskok překážek - gymnastické cviky <u>Štafetové závody zaměřené na startovní a lokomoční rychlost:</u> - starty krátké, průběžné	Tv

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
	- starty – změny směru - delší sprinty – max. rychlost - delší sprint – 6 až 8 změn směru - sprint do převýšení - <u>Skokanské cviky mezi minutový běh:</u> - vysoké odrazy do výšky a dálky - dřepy s výskoky - skoky z dřepu do dřepu - ruce v týl – pravé koleno a levý loket, levé koleno a pravý loket - skoky - roznožka, výskok, tlesk pod nohou - výskoky s dotekem hrudníku - výskoky s kopnutím do hýždí - skoky jednož, po druhém meziskoku - mohutný výskok - <u>Hra během – FARTLEK:</u> - pomalý běh - běh vpřed a vzad, po 10m obraty vpravo, vlevo - běh se střídavými obraty a běh bokem - <u>Hra během v terénu:</u> - běh s protahovacími a uvolňovacími cviky - zrychlený běh - rychlá chůze - pomalý běh - letmý start - běh - gymnastika - 5 kombinací skoků a výklus	OSV – Kooperace a kompetice
- zvládá útočné i obranné činnosti jednotlivce - chápe význam individuálního a týmového herního výkonu, spolupracuje se svými spoluhráči - zná základní pravidla a dokáže je uplatnit během hry, užívá osvojované názvosloví - dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků	<u>Fotbal:</u> - základy herních systémů - herní kombinace - obranná kombinace - herní činnost jednotlivce - utkání	Tv

Ročník: 8., 9.

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
<u>Žák dle svých schopností :</u> - ovládá cviky k posílení a uvolnění všech svalů - samostatně provádí kompenzační cvičení, protahuje svaly s tendencí ke zkracování - dodržuje správnou polohu těla při cvičení, používá cviky v rozcvičkách, kontroluje cvičení - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportoviště, přírody - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím	- rozcvičení, strečink - cviky na švédské bedně - švihadlo - poskoky s medicinbalem - poskoky – sounož, pravá – levá noha - 5ti skok, 7mi skok - <u>čtverec o straně 10 m:</u> - vyhýbání se, míjení se - klik, dřep, výskok - narážení hrudí - dva kužele v trase	Tv
- osvojí si tréninkovou činnost koordináční schopnosti, kondiční schopnosti, somatické a	<u>Kruhový trénink:</u> - přeskoky přes překážku	Tv

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
psychické charakteristiky - učí se přesnosti pohybu a ekonomice fází pohybu - provádí herní činnost zaměřenou na výběr místa, přihrávání, zpracování míče, vedení míče a obcházení soupeře zakončené střelbou - dokáže posoudit provedení osvojované pohybové činnosti, označit zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - uplatňuje zkušenosti z míčových her - je schopen úměrně vynaložit sílu a rychlost při provedení herní činnosti - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti	- házení medicinbalů - švihadlo - krátký sprint - dvě stejně vysoké překážky – náskok, seskok - výskok, souboj hrudníky, sprint s otočením - sprint - slalom, dotek dvou kuželů - aktivní odpočinek <u>Série sprintů:</u> - dřep, výskok, otoč o 360° - pád do kliku - do vrchu - z kopce - s medicinbalem - výskok, naražení do prsou - dvojice držení za bok ze zadu - úseky s otáčením a zpět <u>Série sprintů s důrazem na obratnost:</u> - Kužele do stromečku – dotek - Slalom mezi kužely - Proběhnutí mezi tyčkami – frekvence - Vyhýbání se před překážkou - Běh se švihadlem - Přeskok překážek - Gymnastické cviky <u>Štafetové závody zaměřené na startovní a lokomoční rychlost:</u> - starty krátké, průběžné - starty – změny směru - delší sprinty – max. rychlost - delší sprint – 6až 8 změn směru - sprint do převýšení <u>Skokanské cviky mezi minutový běh:</u> - vysoké odrazy do výšky a dálky - dřepy s výskoky - skoky z dřepu do dřepu - ruce v týl – pravé koleno a levý loket, levé koleno a pravý loket - skoky - roznožka, výskok, tlesk pod nohou - výskoky s dotekem hrudníku - výskoky s kopnutím do hýždí - skoky jedno nož, po druhém meziskoku - mohutný výskok <u>Hra během – FARTLEK:</u> - pomalý běh - běh vpřed a vzad, po 10m obraty vpravo, vlevo - běh se střídavými obraty a běh bokem <u>Hra během v terénu:</u> - běh s protahovacími a uvolňovacími cviky - zrychlený běh - rychlá chůze - pomalý běh - letmý start - běh - gymnastika - 5 kombinací skoků a výklus	OSV – Seberegulace a sebeorganizace
- zvládá útočné i obranné činnosti jednotlivce	<u>Fotbal:</u>	Tv

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmět. vztahy, PT)
- chápe význam individuálního a týmového herního výkonu, spolupracuje se svými spoluhráči - zná základní pravidla a dokáže je uplatnit během hry, užívá osvojované názvosloví - dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků	- základy herních systémů - herní kombinace - obranná kombinace - herní činnost jednotlivce - utkání	OSV- Mezilidské vztahy

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1. Pravidla pro hodnocení žáků

Při hodnocení výsledků vzdělávání žáků postupuje škola podle § 51 – 53 561/2004Sb. (školský zákon).

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků jsou obsažena v příloze Školního řádu (§30 odst. 2 Z561/2004Sb.).

1. VNITŘNÍ KLASIFIKAČNÍ ŘÁD

Nedílnou součástí výchovně vzdělávací práce školy je hodnocení a klasifikace žáků. Jde o složitý proces, který klade vysoké požadavky na všechny pedagogické pracovníky. Cílem tohoto klasifikačního řádu je stanovit všem jednoznačná platná kritéria pro hodnocení.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání žáků je:

- jednoznačné
- věcné
- srozumitelné
- všestranné

Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

Zásady a hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou.

- a) Při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- b) Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech i pro určitou indispozici.
- c) Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do dvou skupin:
  - předměty s převahou teoretického zaměření;
  - předměty s převahou výchovného působení.
- d) Při hodnocení žáka jsou výsledky hodnoceny tak, aby bylo zřejmé dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání.
- e) Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce, učební výsledky za celé období, přihlíží se k systematickosti v práci žáka. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.
- f) Chování by nemělo ovlivnit klasifikaci výsledků v předmětech.
- g) Hodnocení chování žáka ve škole a při akcích školy je součástí celkového hodnocení.
- h) Klasifikaci provádí učitel příslušného předmětu. Výkon žáka a jeho výsledky hodnotí objektivně a přiměřeně náročně.
- i) Žák musí být z předmětu vyzkoušen ústně nebo písemně alespoň dvakrát za každé klasifikační období, z toho nejméně jednou ústně. Učitel musí mít dostatečné podklady pro hodnocení a klasifikaci žáka.
- j) Učitel je povinen vést evidenci základní klasifikace žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka.
- k) Učitel dodržuje zásadu objektivitu, nepodléhá vnějším vlivům a subjektivním dojmům.
- l) Ředitel školy je povinen působit na sjednocování měřítek klasifikace učitelů.
- m) Škola se rozhodla pro hodnocení žáků použitím klasifikace, prospěch žáka v jednotlivých předmětech je klasifikován stupni
  - 1 - výborný
  - 2 - chvalitebný

- 3 - dobrý
- 4 - dostatečný
- 5 - nedostatečný

Poznámka: Jednotlivými vyučovacími předměty jsou chápány předměty povinné, volitelné a nepovinné.

Zásady pro hodnocení chování ve škole

- klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s ostatními vyučujícími, konečnou klasifikaci chování projedná pedagogická rada;
- kritériem pro klasifikaci chování je dodržování ustanovení školního řádu a dodržování pravidel slušného chování;
- při klasifikaci chování se přihlíží k věku žáka, morální a rozumové vyspělosti, k uděleným výchovným opatřením, jestliže tato opatření nebyla dostatečně účinná;
- hodnotí a klasifikuje se chování ve škole a při akcích pořádaných školou;
- zákonní zástupci jsou o chování žáka průběžně informováni třídním učitelem a ostatními učiteli (ŽK, třídní schůzky, mimořádná jednání).

1. Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

Kromě forem hodnocení práce žáků ze strany pedagogických pracovníků mají žáci možnost používat také formy sebehodnocení.

Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.

Žák by měl být veden k tomu, aby byl schopen posoudit úroveň kompetencí

(vč. kompetencí sociálních)

- Odhad vlastních schopností, objektivita;
- Samostatnost plnění úkolů, povinností;
- Cílevědomá příprava na život, zodpovědný přístup;
- Schopnost přijímat názory ostatních.
- Schopnost přímé aplikace získaných kompetencí v praxi,
- Schopnost orientovat se v daném problému s využitím získaných vědomostí, znalostí, dovedností,
- Schopnost využívání mezipředmětových vazeb,
- Umět zodpovědět zcela objektivně, jak jsem se vyrovnal s daným předmětem – zajímá mě?, jsem ochoten se něčemu naučit?, umím formulovat myšlenky?, hodnotím se správně?, atd.
- Znamky nejsou jediným motivačním činitelem.

2. Stupně hodnocení prospěchu a chování, jejich charakteristika.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného působení:

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- Stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu;
- Osvojení potřebných vědomostí a dovedností, jejich aplikace;
- Kvalita projevu;
- Vztah žáka k činnostem a zájem o práci;
- Estetické vnímání kulturních hodnot společnosti;
- V tělesné výchově všeobecná tělesná zdatnost, výkonnost (s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka a k jeho dispozicím), péče o vlastní zdraví.

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivěji.)

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady. Jeho projev je esteticky působivý s menšími nedostatky. Aplikuje osvojené vědomosti a dovednosti, má zájem o umění, estetiku a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový.. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Vědomosti a dovednosti mají četnější mezery, potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o estetiku, umění a tělesnou kulturu.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je chybný, nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje žádný zájem o práci.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření:

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika.

Při klasifikaci výsledků v těchto vyučovacích předmětech se hodnotí:

- Ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita získaných dovedností;
- Schopnost uplatňovat osvojené poznatky v praxi;
- Kvalita myšlení, logika, samostatnost a tvořivost;
- Aktivní přístup k činnosti, zájem a vztah k předmětu;
- Kvalita ústního a písemného projevu.

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice, zákonitosti uceleně, přesně a plně chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a praktické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů i zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něj projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a praktické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů i zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání intelektuálních a praktických činností projevuje nedostatky. Podstatnější chyby a nepřesnosti dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a praktických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti.

V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují velké nedostatky. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a praktické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho logické nedostatky. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele.

3. Získávání podkladů pro hodnocení žáka, klasifikace

- ❖ Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:
  1. Soustavným diagnostickým pozorováním žáka.
  2. Soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování.
  3. Různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové).
  4. Kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami.
  5. Analýzou výsledků činnosti žáka.
  6. Konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby i s pracovníky PPP a zdravotnických služeb.
  7. Rozhovory se žákem a zákonnými zástupci.
- ❖ Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů výkonů, výtvorů. Při ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací z praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů.
- ❖ Kontrolní písemné práce oznámí učitel žákům v předstihu a prokonzultuje s třídním učitelem, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.
- ❖ Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka, ta musí být k dispozici nejméně do konce školního roku, případně do termínu náhradní klasifikace.
- ❖ Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:
  - neklasifikují žáky ihned po návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden;
  - žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací;
  - účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech, ale hodnotit co žák umí, učitel klasifikuje jen probrané učivo;
  - prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva;
  - třídní učitelé jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s všemi okolnostmi, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů (rodinné poměry, psych. vyšetření, apod.).
- ❖ Žáci jsou klasifikováni ve všech vyučovacích předmětech uvedených v učebním plánu příslušného ročníku.
- ❖ Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušný předmět.
- ❖ V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
- ❖ Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.
- ❖ Při určování klasifikačního stupně posuzuje učitel výsledky práce objektivně, nesmí podléhat žádnému vlivu subjektivnímu ani vnějšímu.
- ❖ V případě zaostávání nebo výrazného zhoršení informuje učitel bezodkladně třídního učitele, vedení školy a zákonného zástupce žáka.
- ❖ Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíše učitelé příslušných předmětů výsledky celkové klasifikace do katalogových listů žáka a připraví návrhy na opravné zkoušky a klasifikaci v náhradním termínu.

4. Opravné zkoušky a komisionální přezkoušení

Opravné zkoušky se řídí §53 zákona 561/2004 Sb. (školský zákon).

Komisionální přezkoušení se řídí §22 vyhlášky 48/2005 Sb.

5. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

U žáků s SVP klade učitel důraz na ten druh projevu žáka (písemný nebo ústní), ve kterém má předpoklady podat lepší výkon. Při klasifikaci nevychází učitel z prostého počtu chyb, ale z jevů, které žák zvládl. Klasifikace se bude řídit prováděcím předpisem MŠMT. Zákonní zástupci žáků s SVP, diagnostikovanou odborným pracovištěm, mohou požádat o **slovní hodnocení**. Při slovním hodnocení se uvádí:

a) ovládnutí učiva předepsaného osnovami

- ovládá bezpečně
- ovládá
- v podstatě ovládá
- ovládá se značnými mezerami
- neovládá

b) úroveň myšlení

- pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
- uvažuje celkem samostatně
- menší samostatnost myšlení
- nesamostatné myšlení
- odpovídá nesprávně i na návodné otázky

c) úroveň vyjadřování

- výstižné, poměrně přesné
- celkem výstižné
- myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
- myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi

d) úroveň aplikace vědomostí

- spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí a dovedností
- dovede používat vědomosti a dovednosti, dopouští se drobných chyb
- s pomocí učitele řeší úkoly, překonává obtíže a odstraňuje chyby, jichž se dopouští
- dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
- praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele

e) píle a zájem o učení

- aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
- učí se svědomitě
- k učení a práci nepotřebuje mnoho podnětů
- malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
- pomoc a pobízení k učení je neúčinné.

Použití slovního hodnocení není pouhé mechanické převádění číselného klasifikačního stupně do složitější slovní podoby.

Smyslem hodnocení je objektivně posoudit jednotlivé složky školního výkonu dítěte.

6. Hodnocení chování

Řídí se zákonem 561/2004 Sb. (školský zákon) §31 a vyhláškou 48/2005 Sb. §15, §17.

Klasifikace chování – kriteria:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Dopouští se zřídka méně závažných přestupků. Je přístupný k výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly slušného chování a ustanoveními školního řádu. Žák se dopouští závažných přestupků, opakovaně se dopouští méně závažných přestupků proti školnímu řádu. Zpravidla i po udělení důtky

třídního učitele (popř. ředitele školy) dopouští se dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací práci a ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje i jiných osob. Je méně přístupný k výchovnému působení.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování a vystupování žáka je příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopouští se závažného porušování školního řádu tak, že je tím vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Dopouští se dalších vážných přestupků i po udělení důtky ředitele školy.

Hodnocení výsledků vzdělávání na obou stupních je vyjádřeno v jednotlivých předmětech klasifikací.

Zákonní zástupci žáků s SVP, diagnostikovanou odborným pracovištěm, mohou požádat o slovní hodnocení.

6.2. Autoevaluace školy

Vlastní hodnocení (autoevaluace) školy

- Podle jaké normy zpracováváme: - §12 odst. 1 a 2 Z561/2004 Sb (školní zákon)
- Vyhláška č. 225/2009 Sb §5 odst 7, 11

2. ZÁKLADNÍ STRATEGICKÉ ROZVOJOVÉ OBLASTI ŠKOLY

Oblast: Personální podmínky

Cíle:

- pečovat o odborný růst pedagogického sboru – systém DVPP,
- péče o začínající učitele, vytvoření dobrého pracovního prostředí,
- oceňovat práci navíc, mimoškolní práci, přednáškovou a publikační činnost,
- stabilizovat, motivovat a odměňovat, stanovit jasná kritéria,
- vypisovat výběrová řízení při obsazování volných míst,
- spolupracovat s okolními školami, specializovanými pracovišti, SPgŠ, PF.

Oblast: Vzdělávání

Cíle:

- vyučovat podle ŠVP,
- používat moderní metody ve výuce,
- vytvořit zajímavé podmínky pro rozvoj talentů a handicapovaných,
- udržet úspěšnost našich žáků u přijímacích zkoušek.

Oblast: Materiálně – technické podmínky

Cíle:

- inovovat audiovizuální techniku ve všech třídách, moderní vyučovací pomůcky a učebnice,
- nadále obnovovat školní nábytek,
- postupně zmodernizovat specializované učebny,
- vybudovat moderní interaktivní učebnu,
- zaměřit pozornost i na vnější prostředí (budovy, komunikace, atd.).

Oblast: Mimoškolní aktivity

Cíle:

- pořádat zájezdy do zemí původu vyučovaných jazyků pro žáky ,
- rozvíjet minimální preventivní program školy,
- pořádat ozdravné pobyty žáků v zajímavých lokalitách ,
- lyžařské a další sportovní kurzy,
- zájmové kroužky, družinu.

Oblast: Hodnocení

Cíle:

- zkvalitnit motivační systém pro zaměstnance (hodnocení nadstandardních výkonů formou finančních odměn a dalších bonusů),
- vytvořit kartotéku vlastních srovnávacích testů.

Oblast: Public relation a image

Cíle:

- vytvořit systém pravidelné prezentace výsledků a činnosti školy,
- nabízení nadstandardních služeb, jejich propagace,
- webové stránky, jejich pravidelná aktualizace,
- dbát o dobrou pověst školy každodenní kvalitní prací.

Okruhy sledovaných činností:

1. Nabídka školy

- cíle školního vzdělávacího programu, jejich plnění
- zájem veřejnosti o školu, sledování tradic, image školy
- vliv profilování školy (rozšířená výuka apod.)

2. Výuka

- sledování osvojování klíčových kompetencí
- vzájemné hospitace, ukázkové hodiny
- hospitační činnost

3. Výsledky vzdělávání

- přehled klasifikace a hodnocení žáků
- studijní předpoklady
- testování dovedností žáků 5. – 9. ročník

4. Práce se žáky s VPU a talenty – individuální přístup

- sledování individuální péče o žáky
- sledování péče o žáky s VPU
- péče o talenty
- úspěchy školy

5. Klima školy

- ankety, dotazníky (žáci, učitelé, rodiče, absolventi)
- SWOT analýza

6. Podmínky školy

6.1. Materiální

- rozpočet školy
- sledování materiálního zabezpečení, plánování, zajišťování
- BOZP, údržba školy, investiční akce

6.2. Personální

- složení pedagogického sboru, aprobovanost, věkové složení, kvalifikovanost
- výhledy – MD, důchody, atd.

7. Vedení a řízení školy

- informační systémy
- stanovení kompetencí, zodpovědnosti
- kultura školy, sledování klimatu
- strategické, dlouhodobé plánování
- další vzdělávání, osobní růst zaměstnanců.